

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

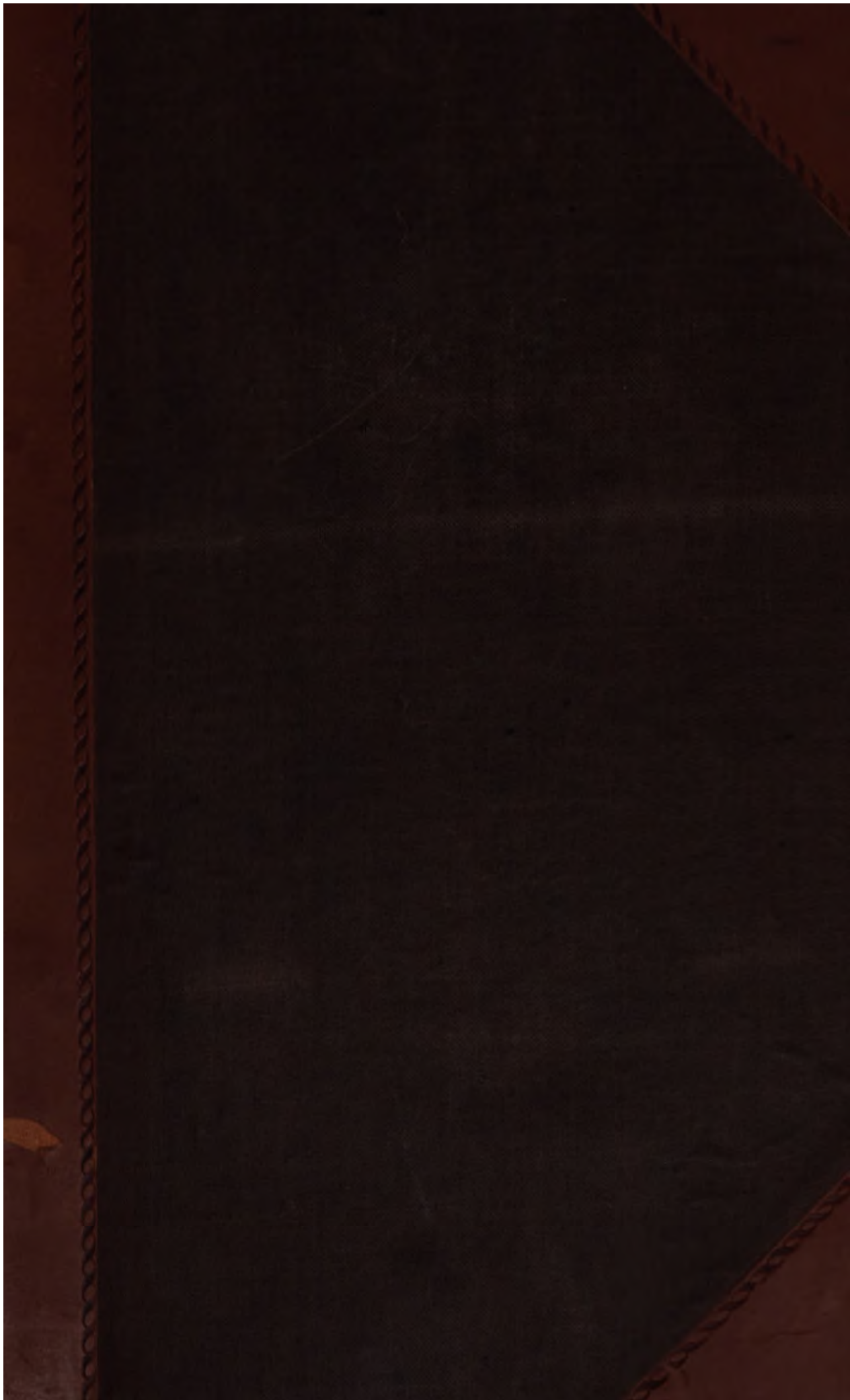
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

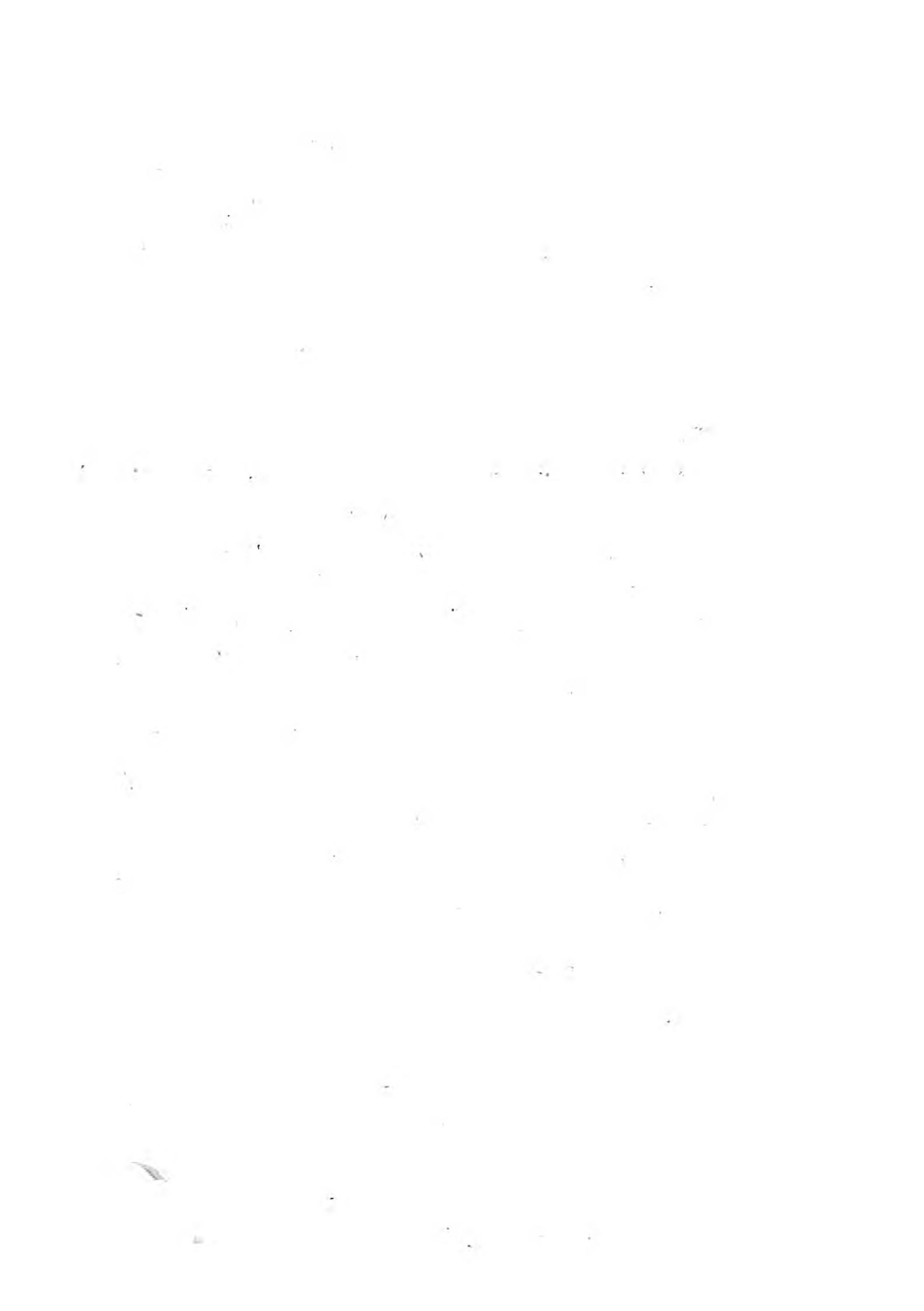
49.1368.

Oehenschlägers Tragødier.

Syvende Bind.

Oehlenschlägers
Tragedier.

Syvende Bind.

Kiøbenhavn.

Paa Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

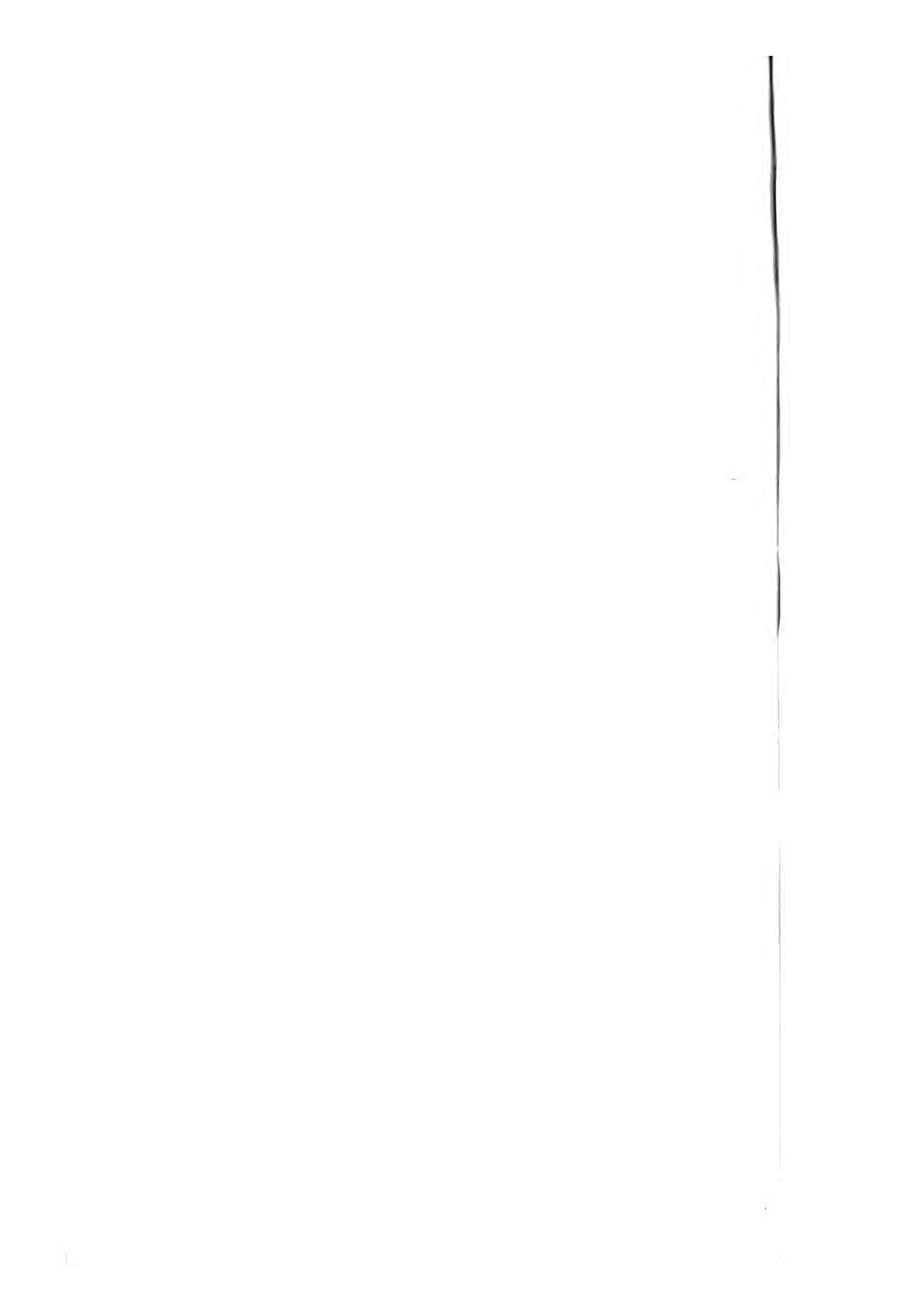
1849.

Indhold.

Erif Glipping.

Dronning Margareta.

E r i k G l i p p i n g .

Tragødie i 5 Handlinger.

(1843.)

Personerne.

Erik Blipping, Konge i Danmark.
Stig Anderson, Marsk.
Ingeborg, hans Brud.
Thorald, hendes Morbroder.
Ranild Johnson, Kammermester.
Grev Jakob af Halland.
Jens Grand, Domprovst.
Gilbert, hans Famulus.
Reinmar von Zweter, Minnesanger.
Ridder Bengtson og
Flere Sammensvorne.
Tvende Ridderer i Stigs Følge.
Mechtildis, Stigs Husbolberste.
En Piulmand.
En Svend.
Thordis, Ingeborgs Amme.
Agnete, Krokone.
Krigsmænd og Munke.

Første Handling.

Kongshal i Viborg.

Kong Erik. Reinmar von Zweter.

Kongen.

Nu da, min unge, tybste Minnesanger!
Nu stander Du i Danmark. Siig, hvad tykkes
Dig vel om dette stakkels Land, som Tybsten
Forverler tidt med Finmark og med Lapland?
Ei sandt? her gaae vi ved Midsummerstid
Paa Is, i Bjørnestind, paa Ulvejagt?
Og Sproget ligner Hyl af sultne Ravn.
Ei sandt?

Reinmar.

Hvis Eders Naade vilde have mig
Til denne Tro, saa skulde først I ei
Mig lært det smukke Sprog. Jeg vover ei
Aldeles at forsvare mine Landsmænd;
Men slet saa galt er det dog heller ikke.
Galt nok! og ubegribeligt, hvordan
Et Naboland, — ved Sproget Broderland —
Er os saa lidt bekendt.

Kongen.

Man skulde troe:
Det var Misundelse, min gode Sanger!

Hvis ei man vidste bedre. — Lyneborg!
 Mark-Brandenburg — og Danmarks Blomsterør!

Reinmar.

Kan ikke sammenlignes. Ganske vist!
 Ei saa jeg Skov saa frodig som i Danmark.
 Vel er her ingen Floder, intet Bierg;
 Men Skoven staaer i Horizont som Fjeld,
 Og Havet — høitidsstort — er meer end Flod;
 Det spiller Mester, frandsjer Derne
 Med Fisserleier og med klække Sømand;
 Det spalter Vandet med en spøgfuld Harm,
 For mere lifligt det at sammenføre.

Kongen.

See, Reinmar! Du est vorden mig en Ven:
 Da jeg laa syg hos Otto, skulde døe,
 Da kvæged Du mig troligt og Du var
 Den Eneeste, som græd for Erik Glipping,
 Som for en Broder, i det Dieblif,
 Den hvide Beenrad, alle Kongers Drot,
 Mig trued med sin Lee. Det glemmer jeg
 Dig aldrig.

Reinmar.

Gud ske Lov, Du nu er frist,
 Og staaer med kraftig Sundhed i dit Rige.

Kongen.

Hør nu, min Siæls Fortrolige! Du veed —
 Du kiender mine Forhold her. — Jeg vender
 Tilbage til en Viv, som vel ei elstes,
 Men agtes høit. De søde Børn, hun gav mig,
 Dem elsker jeg; — men Paven tvang mig til
 At ægte Agnes.

Reinmar.

Ja, jeg veed det Herre!

Kongen.

I Krigen mellem Hertugen af Jylland
 Og Holsteens Grever om vort Sønderjylland,

Der atter sulde vristes bort fra Danmark,
 Jeg fangen blev. Min Moder frelste mig;
 Urbanus, Paven, brød igien mig Lænken,
 Og Markgrev Otto, først min Fangevogter,
 Forvandlede mildt sig til en Svigerfader. —
 Hvad jeg har siden lidt af Herremænd
 Og Munkene, hvis Binger jeg vil stække,
 Med den Fortælling har jeg tidt, min Ven!
 Alt trættet Dig. — Jeg slap dog løs igien
 Fra Guidos Band; men Præster, Herremænd
 Til Døden hade mig, fordi Kong Erik
 Ei være vil et Barn i Ledebaand
 Af deres Indfald; ei vil lade Fløden
 Af Landets Mælk og al den søde Honning
 Af Landets Blomster fylde deres Kar. —
 Desuden — — men Du er saa streng — alvorlig —
 Du høit fortjener min Fortrolighed, —
 Men dog — i visse Ting —

(Afbrudende.)

En anden Gang! —

Her vil jeg kun i Korthed giøre Dig
 Bekjendt med tvende Mænd, Du snart vil see:
 Min Kammermester Ranild Johnson Lange —
 Og saa Marsk Stig.

Reinmar.

Du har omtalt dem begge

Som høit forskjellige.

Kongen.

Ja, ja, tilvisse!

Den Første: glat og slibrig som en Slange,
 Med Slangens smukke Farver, Slangens Dine,
 Med Slangens yndige Bevægelser;
 Og troløs som det Hav, der ruller Skum
 Paa Stranden deilig op i stille Veir;
 Men stænker ogsaa stundom kostbart Rav.
 Thi klogtig er han, morsom, overgiven;

Og i min Ungdoms altfor vilde Tid
 Tillisted han sig min Fortrolighed,
 Og stod mig bi, tidt til min egen Skade.
 Hans Omgang er en gammel hæslig Vane!
 Det er ei let at slippe gamle Vaner. —
 Den Anden — Stig — et Spøgelse fra Grolfs,
 Fra Harald Hildetands, fra Regnars Tid.
 En Harnissstikkelse med Manden i,
 Med Kæmpen i, stundom med Guden i;
 Man veed ei ret, om Mimer eller Thor.
 Men Stig har, seer Du vel, den stemme Feil,
 At Alt han vil beherske, selv sin Konge;
 Deri kan jeg nu ikke seie ham.
 Jeg steds behandler ham som Eigemand,
 Men det er nok ei for den stolte Stig.
 En halv Snees Aar han leved meer end jeg,
 Og dem beregner han sig til sin Fordeel,
 Med Nagerrenter, som jeg ei kan yde.
 Engang han reddet har mit Liv, mit Rige —
 See, derfor taaler jeg hans Overmod.

Reinmar (i Tanter).

I Sandhed, høift forskiellige Naturer!

Kongen (smilende).

Hvor var Du, Reinmar, med din Tanke? Hverken
 Hos Ranild eller Stig. — Mig synes dog,
 Jeg ubestaaren, ganske, kan fortiene
 Min unge Vens Fortrolighed igien.
 Hvi sukker Du, hvi fylder Graad dit Die,
 Naar Du Dig ene troer?

Reinmar.

Min Konge! nu

Er jeg i Danmark, stilt fra Fædrelandet,
 Fra Hende, som jeg sukker for, ved Havet,
 Der ruller Millioner bittere Taarer
 Imellem mig og Adelsheid. — Jeg flyede
 Min Attraa, mine Fristelser; men aldrig

Undflyes min Beemod, Vængsel og min Dmhed.
 En gift Mand's Hustru elsted jeg, min Konge!
 See, derfor flygted jeg.

Kongen.

Fortroligheden

Fortiener Giengæld. Mig det gaaet er
 Duntrent som Dig, dog i en modsat Retning:
 Som gift Mand saae jeg Hafons vene Datter
 I Norge. Laaren rinder ogsaa salt
 Som Bølge mellem mig og Ingeborg.
 Skytshelgen har hun siden været mig;
 Thi før jeg hende kiendte, var jeg daarlig
 Og sandselig; — nu lærte jeg en Bellsyst,
 Meer ædel, end den, vi med Dyret dele.
 Min Elstovshøst blev Beemodsgraad, som din;
 Dog gaaer det ikke mig saa godt som Dig.
 Usalig Elstov saliggjør en Skiald;
 Men Kongen lever i de Baagnes Land,
 Og der forstyrer ofte Drømmen ham.

(Seer ud af Vinduet.)

Men kommer ikke Ranild Johnson der?
 Følg med mig i mit Kammer, unge Ven!
 Og gaa saa der! Jeg har ei Lyst endnu til
 At gjøre Dig bekiendt med denne Mand.

(De gaae.)

Ranild Johnson kommer.

Der gif han med sin Yndling, — med den Ny!
 Og nye Koste, veed man, feie bedst.
 Skal denue Lybster stikke Dansten ud?
 En Minnesanger, og saa blød som Vox,
 Der sværmer kun for sit Poeteri.
 Jeg hører, det er Mode nu i Lybskland;
 Forbinder sig ret godt med Elstovshandler.
 De fleste synge kun om røden Mund,
 Om hvinden Barm, om Skov og Nattergal,

Om natlige Besøg og Vagtervarsler.
 Men denne Reinmar ligner jo en Klærk!
 Han være skal saa from, han er saa ærbar.
 Skald han smitted Erik med sit Væsen?
 Hvis Kongens Uttraa fik en anden Riæphest,
 End den jeg er Staldmester for? Det giælder
 En Prøve; man maa ikke tabe Modet.
 En drøi Dyft har jeg denne Morgenstund
 At overstaae; men den skal overstaaes
 Jo før jo heller. Erik vil maaskee
 Vortjage mig; men jeg gaaer ikke derfor.
 Marst Stig besøger ham i Dag, som jeg;
 Den Lidende, som Marsten bringer Erik,
 Bli'er mere bittert Uble ham at hvide.
 Og hidser Marsten først hans Lidenskab,
 Saa har Du vundet Spil, mit Vovestykke!

Kongen kommer.

God Morgen, Ranild!

Ranild.

Hil os glade Danste!

Vi lykkelig vor Konning har igien.

Kongen.

Du taler til mig, som jeg havde giort
 Til Syden et Normannatog, og kom
 Med Egelev tilbage, seierfront.

Ranild.

Ja, ja! med Livets friske Løv, med Scir.
 Hvad tapprest, stærkest Helt i Striden vover,
 Hvad er det meer end Livet? Og er Fienden
 Saa frygtelig som Døden selv? Den har —
 Det veed vi — Eders Naade kæmpet mod
 I fremmed Land.

Kongen.

Og mine Herremænd

Og Præster græd. Ei sandt?

Ranild.

Det veed jeg ikke;

Men Folket sørged; det har meer at sige.

Kongen.

Det klinger smukt!

Ranild.

Gud være lovet, at

Det klinger ei som Klokken ved Jer Grav.

Kongen.

Nu ja, jeg kom igien, her har I mig.

Lystreisen faldt just ikke lystigt ud;

Men efter denne Sygdom føler jeg

Mig mere stærk, end før jeg havde den.

Hvor lider gamle Danmark? Har det ei

Havt Feber midlertid?

Ranild.

Her været har

Saa roligt, at jeg blot fortælle kan

Smaaeventyr, som der er steet imens.

Kongen.

Og hvilke?

Ranild.

Herr Svend Graa blev slaaet ihjel

I Kundekirken af Herr Thule Bognsen,

Fordi han havde jaget Thules Moder

Af Kirken ud fra den forgyldte Stol,

Bed Haaret hende slæbt paa Kirkegulvet.

Men hvorfor lod hun og sin Stol forgylde?

Man bør Forsænglighed ei vise, bør

Ei ægge Nogen til Misundelsen

I Herrens Huus.

Kongen.

Ha, hvilke Ridderjæder!

Ranild.

Det var en christelig Gudsdyrkelse! —

Saa har vi ogsaa havt en Bryllupsfærd,

Hvor det gif lystigt til, stiondt uden Piber
 Og Trommer; Varten selv var Spillemand:
 Herr Ebbe Skammelsøn i Thy, trolovet
 Med Adelheid, hvem — da han skulde reise
 I fremmed Land, — han havde først betroet
 Sin Broder Peder, — der forførte hende; —
 Kom hjem paa Bryllupsdagen, dræbte Brud
 Og Brudgom, saarede sin Fader hardt,
 Og hug med Sværdet Haanden af sin Moder.

Kongen.

O tempora! o mores! — Landsforviist!

Ranild.

Det blev de strax. (Sagte) Men de gif ikke derfor.

Kongen.

Saa ringe Straf, sig Skaansomhed forfører
 Til sort Forbrydelse.

Ranild (ligegyldig).

Man kan ei straffe

Dem haardere.

Kongen.

Desværre, nei; jeg veed det.

Og Mennesseligheden vaander sig,
 Fordi den ei har bedre —

Ranild

(falder ham i Tælen med et undertrykt spøds Smit).

Bøddelsværd?

Kongen (bestig).

Ja, Ranild! Bøddelsværd; thi ene det
 Formaaer at holde Morderkniv i Skeden.

Ranild (butter ærbødigt).

Retfærdighedens Sværd i Kongens Haand
 Bør tugte som det faderlige Riis.

Kongen (bitter).

Medlidenskab med Ondskab, har jeg mærket,
 Tidt findes netop i de kolde Hierter,
 Som ikke røres af Ustyldigheden.

Kanild.

Er Eders Naade vred paa mig?

Kongen.

O nei! —

Du tager Dig dog ei deraf?

Kanild.

O nei! —

Jeg ønsker Lykke til den unge Ven,
Den Minnesanger, I har lagt Jer til
Paa Reisen.

Kongen (leer).

Er Du nidkær?

Kanild.

Det just ikke;

Men Dyden, Eders Naade, være kan
Ret god, endskøndt den ikke just er tydst.

Kongen.

Jeg kan forsikre Dig, den tydste Dyd
Er ikke meget bedre end den danske.

Kanild.

Ja, saa er alting godt! saa vover jeg
At tilstaae reent ud, hvad I dog ret snart
Ordbage vilde. — Jeg har solgt — I veed det —
Det Guds, I arved efter Testament
Af Oluf Tagesøn.

Kongen.

Jeg veed det nok,
Og længes meget efter Riobesummen.
Den tydste Reise kostet har endeel.

Kanild.

Nu Eders Naade strax erfare vil,
Hvorfor jeg ønsker — mild Retfærdighed.
Min Konge! — vi er alle Menneſter.

Kongen.

En stor Deel af os ikke det engang.

Ranild.

Selv Eders Naade, — tilgiv Driftigheden —
 Nagtet alle kongelige Dyder —
 Har, eller dog har havt, sit emme Sted,
 Naar Hun, som, efter Paris Dom, var skionnest
 Af hedenste Gudinder, smilte til Jer.

Kongen.

Jeg haaber mig befriet fra denne Feil.

Ranild.

Dg jeg, der Eders Naade ta'er til Mønster
 I alle Ting, i Lyft saavel som Mørkt,
 Jeg haaber ogsaa at befries fra min.
 Desværre — det er ikke steet endnu;
 Dg hun paa Kuglen, hun med Flaggerhaaret,
 Har med de diæbleblandte Tærninger
 Igien forført mig.

Kongen.

Du har dog vel aldrig
 Spilt Riøbesummen bort?

Ranild.

Hvad hjælper det
 At dølge, hvad for Dagen kommer dog? —
 Jo, Herre! jo jeg har; hver Gvid. — Det var
 Min sidste Synd; men den var ogsaa størst.
 I er en Christen Drot; som Christen bør
 Om Næstens Bedring I ei plat fertvile.
 Hvis I har lært at være haard i Lybskland,
 Dg finder I min Daad — urimelig —
 (Ihi jeg har ikke lært endnu at rime)
 Saa skæld mig ud, slaae, spark mig, jag mig bort!
 Hvad steet er, kan ei gøres om. Men I
 Bortjager Eders bedste Ven i mig.
 Dg undgaae kan I let at tabe meer
 Ved mig: betro mig Ingenting herefter!
 Saa spiller jeg det heller ikke bort.

Kongen.

Ifalld Du troer, — hvad altfor tidt er steet, —
 At slippe bort med Spøg, saa feiler Du.
 En saadan bundløs Uforstammenhed
 Tilgiver jeg Dig aldrig. Gaa din Vej!
 Og lad Dig meer ei see for mine Dine,
 Hvis ikke Du vil hænges som en Iyv.

Ranild.

Jeg kiender Eders Sindelag, Herr Konge!
 I vilde gierne være streng, hvis Hjertet
 Tillod Jer det. Og Lystigheden, Herre!
 I Eders Gal, hvor bliver den vel af,
 Naar Ranild Johnson Lange reent er borte,
 Som veed i Alt at træffe Kongens Smag?
 Og Jagten! hvordan vil den smage Jer,
 Naar Ranild meer ei blæser i sit Horn?

Kongen (ordragt).

Bort, Uforstammede! hvis ikke jeg
 Forgriber mig paa Dig.

Ranild

(seer ud af Binduet og siger sagte).

Der kommer Stig,

Min værste Fiende, men min Redningsmand.
 Tak! Tak, Marsk Stig! Den Bitterurt, Du bringer,
 Skal vorde mig en kraftig LægeDOM.

(Bulker dybt for Kongen og gaaer.)

Marsk Stig kommer og hilser Kongen.

Jeg kan ei sige Dig, Kong Erif, hvor
 Det glædte mig, at see det Syn.

Kongen.

Hvad Syn?

Stig.

Ranild, som en forkiælet Skjædehund,
 Der har forseet sig, jaget ud af Hallen,
 Slukøret, loggrende med Halen ind.

Dog kasted han til mig sit lumste Blik,
Som om han gierne havde bidt mig, hvis
Han havde vovet det.

Kongen.

Det er for galt!

Den Skielm har stilt mig ved den hele Sum,
Som Oluf Tagesen mig efterlod.

Stig.

Tak Gud, ifald Du slipper ham saa let.

Kongen.

Ei meer om ham!

Stig.

Vær hilset, ædle Konge!

Af Danemænd, og vær forsikkert om,
Vi glædes ved at eie Dig igien,
Dg over at den brandenborgske Feber
Har ei formaaet at vaske Sundhedsrosen
Af Eriks Kinder.

Kongen.

Jeg forkiølte mig

Paa en Turnering.

Stig.

Dg hvad vilde Du
Paa den Turnering, med Forlov at spørge,
Som dog foragter Tidens Drengestreger?

Kongen.

Man kan ei reent forandre Skif og Brug.

Stig.

En Konge, Helt, bestemmer Skif og Brug.

Kongen.

Her i mit Rige skal ei Ridderne,
Som Slaver, Gladiatører, Siøglere,
Hinanden slaae ihjel til Folkets Morskab.
Det lover jeg Dig.

Stig.

Det er altid Noget.

Du veed, jeg holder med Dig i at ave
 Vor Herrestand, skøndt selv en Herremand
 Af gammel Byrd, saa god som nogen Danstes;
 Og det fornøier mig at have Ahner —
 Hvad Lydskén kalder det — fra Hedenold;
 Forstaae mig: store, virkelige Helte.
 Thi det forslaaer kun lidt, at Pergamentet
 Fortæller om din Gtfa'er, at han solgte
 Sin Gaard i gamle Dage, at han døde,
 At Sønnen risted ham en Runesteen,
 At han var yndet, pyntet ved et Hof,
 At rig han gjorde sig som Bondeplager. —
 Men Tiden, som fordærver alle Ting,
 Fordærver ogsaa Hiertet for det Store.

Kongen (leer).

Man skulde troe, Du var ei Christen, Stig!
 Naar man Dig hører skænde saa paa Tiden,
 Og rose Hedenstabet. Fædrene,
 Tilstaae mig det, var blodige Barbarer.

Stig.

Barbarer var de; men dog Mænd, og frie,
 Og kraftige, og vidste hvad de vilde.
 Hvad er vi nu? Den Dyb, som Christendommen
 Os skulde lære: Mennefteligheden,
 Den kende vi ei mere til end før;
 Men svage, lumste har os Munken gjort.
 Før kæmped vi mod fremmed Folkefærd,
 Udbredte Nordens Roes og Gæ, Sprog
 Og Sæder overalt; — nu! sammenstrumpne —
 En Haandfuld Land! og i den Smule Land
 Bekæmpe Kongesønnerne hverandre
 Hvert Dieblif, saasnart en Fader døer,
 Og slaaes om Stumperne, som sultne Ravn
 Paa Marken om et Aabfæl.

Kongen.

Trælletiden

Jeg ønsker ei igjen.

Stig.

Nu gjør man Bonden

Til værre Træl end før.

Kongen.

Det skal ei see,

Saa sandt jeg er en Konge. Kæmpe vil jeg

Mod Herrestandens, Geistlighedens Bold,

Og bringe Ret og Skiel og Lov i Landet.

Kjøbstæderne fik alt en Birkeret,

Bed „Rigets Ret og Dele“ jeg indskrænked

Min egen Myndighed.

Stig.

Stol paa Marsk Stig!

Som ærlig Undersaat jeg staaer Dig bi.

Kongen.

Allt eengang redded Du mig Liv og Rige.

Stig.

Jeg gjør det gierne anden, tredie Gang,

Hvis Du behøver det.

Kongen (trykker hans Haand).

Tak, tak, min Ven!

Stig.

Nu, Erik, est Du vorden moden Mand,

Fornuftig, sædelig; tilgiv mig, at

Jeg taler reent ud. Hvis jeg ikke gjør det,

Saa faaer Du aldrig det at vide; men

En Konge trænger dog imellem til

At høre Sandhed.

Kongen (leer).

Tal Du Sandhed kun!

Jeg har ei længe skriftet. Siden Guido

J Vand mig fatte, blev det Skrifteri
 Hos hans Haandlanger mig betænkeligt.

Stig.

Hver har sin svage Side; min — jeg veed det —
 Er Stoltthed; — din — var Sandfælgbed, Crit!

Med denne Higen efter med dit Die

Hvert Dvindehierte til din Siæl at angle,

Med disse altfor løse Meninger

Om Gørlarbed og sædelige Forhold,

Har Du Dig gjort en mægtig Hoben Fiender.

Jeg veed jo nok, at det er Tidens Mode,

At hele Frankrigs Ridderfare lesler,

At Lydslands Abekatte gjør det efter,

At i Provence ved en corte d'amore

Selv Dronninger har præsideert, som lod

Bevise høit i offentlig Forsamling:

At Mand og Hustru ei kan elske ret

Hinanden; at Skjørlevnet er nødvendigt,

Hvor noget siældent Stort og Skient skal trives.

Jeg veed det nok.

Kongen.

Din Dadel traf med Ret;

Men rigtigt, Stig, betoned Du dit Bar;

Thi der er megen Forskiel, veed Du nok,

Vaa Bar og Er.

Stig.

Den Forskiel glæder mig.

Kongen.

En Følelse jeg giemmer, som bevarer

Mod Fristelserne. Kald det Sværmeri,

Hvad helst Du vil; men dette Sværmeri

Er mig meer mægtigt end det Virkelige.

Min Glæde lever i min Phantasie:

Erindringen for mig er Nutid — Fremtid.

Den Vene, som ei vorde kan min Liv,

Som Engel i min Drøm min Tanke leder.

Stig.

Jeg tilstaaer Dig, Du taler i et Sprog,
Som jeg aldeles ei forstaaer. Slig Sværmen
Mig forekommer ørkesløs og svag.
Nei, Herre! hverken Græfland eller Rom
Brød sig om Sligt; og selv Valhallas Freia
Var ingen Sværmerste.

Kongen.

Hun græd dog Guld

For Ddur.

Stig.

Han var hendes Hgtemand,
Dg det var hans Utroskab hun begræd.

Kongen.

Huldsalig Elskov giennemstraaler Oldtids
Kulforte Skyer med sit Maanestjn.

Stig.

Vi har det smukke Sagn om unge Folk,
Hvis kjalne Lidenskab i Livets Vaar
Henrev dem til ynkværdig Undergang.
Mig har det ogsaa rørt, men aldrig har jeg
Beundret det som noget Stort og Godt,
Til Esterligning værdigt. Nu, jeg veed det,
Nu leges der med dette Føleri,
Man hidser sig til det, som anden Galstab.

Kongen.

Dg har Du aldrig hylbet Kiærlighed?

Stig.

Forði jeg aldrig vilde hylde den,
Saalidt som Vellyst, Herre!

Kongen.

Saadan fyldte

Du firrti Aar.

Stig.

Du mener: det er Lid
At vorde Mand engang? Jeg tænker: Mand
Har jeg beviist mig.

Kongen.

Ugtemand!

Stig.

Det vil

Jeg ogsaa være. Ungdomstiden bør
Ei gantes bort og ikke drømmes bort;
Men har jeg saaet og harvet, vil jeg høste.
Jeg har ei arvet mine Fædres Borg,
For ubeboet at lade Hallen tieldes
Af Spindevæv og dækkes kun af Støv,
Som en Begravelse, hvor gamle Minder
I Krogen stande, som Liigkisterne.
Nei, Hannen bringer Hunnen til sin Rede;
Og saa skal ogsaa snart en trofast Viv
Mig gjøre Borgen liflig, stænke Sønner
Og Døttre, der forplante kan min Uet.

Kongen.

Jeg ønsker Dig til Lykke! Har Du valgt?

Stig.

Ja, Herre! Mens Du var i Brandenburg,
Var jeg i Norge hos Kong Erik. Han
Er Dig hengiven, Du har Ven i ham.
Og uden Selvrees — Noget har vel jeg
Bidraget dertil.

Kongen.

Hvis Du var hos Erik,
Saa tænker jeg, det var som Rigets Marsk
Og til mit Riges Fordeel.

Stig.

Ganske vist!

Jeg kom som Marsk og gif igien som Brudgom.

Kongen (forfærdet).

Hvis Brudgom?

Stig.

Ingeborgs, Kong Eriks Frænkis.

Kongen.

Umuligt, Stig! Hun er endnu et Barn.

Stig.

Det var hun dengang Du besøgte Norge;

Da var hun tretten Aar, nu firten Aar.

Kongen.

Nei, nei, Marsk Stig, Du har ei hende valgt,

Ei Ingeborg.

Stig (rolig).

Saa hedder hun.

Kongen.

Vælg hvem

Du vil forresten paa den vide Jord!

Kun ikke hende! Hvis Du hende vælger,

Er det et Spil af Ondskab's værste Diævel,

For at neddrage begge vore Siæle

Til Helvede.

Stig.

Min skal han ikke drage. —

By stam Dig, Erik! Taler Du som Mand?

Kongen.

Dg saadan tør Du tale til din Konge?

Stig.

Tilgiv mig! Ingen hører os; her taler

Kun Mennesket til Mennesket. Jeg mener

Det ærligt. — Vel jeg vidste, Du har været

Hos Erik; ogsaa spogte man deroppe

Med, at Du kunde lide Ingeborg,

Dg Bigen Dig; — men, som Du siger selv —

Hun var et Barn, og Spøgen Børneleg. —
 Nu er hun min, min Brud; jeg er din Marst;
 Du siger, at jeg reddet har dit Liv;
 Jeg tænker, at Du under mig en Hustru.

Kongen.

Du kolde Siæl! som spotter og foragter
 Den bedste Gnist, der er i Mennesket;
 Du, som kan nøies med en Gaaseurt,
 Du eie vil den yndeligste Rose?
 Fortiener Ingeborg ei Kiærlighed?
 Du Daare! som foragter den, som veed ei
 Hvad Elstov er! Hvad hæver Mennesket
 Til Gud, høit over Jordens usle Støv,
 Om ei Begeistringen? Ak! din Forstand!
 Arbeidsomhed og Dydighed og Mod!
 Hvad er din Styrke vel mod Dyrets Styrke?
 Og har det ei Forstand saavel som Du?
 Er det kun Drift hos Bæveren, at bygge
 Sig Hytte, Bienen Celle, Fuglen Nede, —
 Hvad er da vor Forstand meer end en Drift,
 En Stikærv, som os Naturen meddeelt har,
 Til tarvelige Livsfornødenhed?
 Men Kiærligheden, — den er ingen Gave,
 Som os Naturen gav; den give vi
 Naturen, — den er al vor Eiendom.
 Og denne Anelse, Du kalder Sværmen,
 Er Siælens Vinger op til Evigheten;
 Den er Gudsdyrkelse. Thi hvo som elsker
 Det Skønne, elsker Gud. For Gud er hvad
 Han skabte Skönt. Det var hans Hensigt med det,
 Det var hans Fryd. Han trænger ikke til
 Din usle Kraft og til din Trællestreben.

Stig (roltig).

Naar Kongen er berust — en ærlig Ruus
 Bør ikke dables, — sømmer sig hans Mænd,

Som mærke det, lig Sem og Sæpnet, Herre!
 At dække med Erbødighedens Raabe
 Hans Tilstand. — Det vil Stig nu ogsaa gøre.
 Vær sikker paa: han skal ei blotte Dig.
 Og hvad Du ønsker glemt, det skal han glemme.
 Og ærlig, tro skal han forsvare Dig
 Mod dine Fiender; mod udyortes Fiender;
 Men — den indvortes maa Du selv bekæmpe. —
 Guds Fred! — Jeg drager til min Borg, mit Hiem.
 Naar Du behøver mig og kalder mig,
 Saa kommer jeg.

Kongen.

Nei aldrig skal Du komme;

Ihi aldrig vil jeg kalde Dig.

Stig.

Guds Fred!

(Gaar.)

Kongen (ene).

Saaledes var det meent! Saadan udretter
 Han Grinder i Norge for sin Konge?
 Godt, Stig! Godt! Du skal faae din Arbejdsløn.

En Smaadrenge kommer.

Kongen.

Hvad vil Du?

Smaadrenge.

Ebers Naade — Ranild Johnson —

Kongen.

Er han ei borte? Lad ham komme strax!

(Smaadrenge gaar.)

Kongen.

Ha, Ranild, Ranild! jeg har gjort Dig Uret.
 En ussel Bengesum frastjal Du mig,
 Derfor fortørnes jeg? foragter Dig?
 Fordi Du er en lystig Ddeland,

Der dog i Alt Dig retter efter mig,
 Ærbødighed som Undersaat mig viser,
 Og moret mig, og offerer mig din Tid,
 Din Iver. — Du er falsk! Hvad siger det?
 Naar jeg den Kiender, er din Falskhed ærlig;
 Men denne kolde Rovers stolte Trods
 Forbitterer meer kun med sin Ærlighed.

Ranild kommer ydmyg.

Lilgiv mig, Eders Naade! Sidstegang
 Jeg maatte tale med min Konge; maatte,
 Saa farligt som det er, mig selv anklage
 For værre Gierning end den forrige,
 Hvorved I blev saa yderlig fortørnet.
 Men — skeet er skeet, og kan ei gøres om.

Kongen.

Hvad er der skeet? Jeg er saa vant alt til
 Fornærmelser og Uforstammenhed,
 At Intet meer anfægter mig.

Ranild.

Min Konge
 Forbittredes, fordi jeg bort har spillet
 En mig betroet, ei ringe, Pengesum;
 Det var alt halsløs Gierning, jeg tilstaaer det!
 Men hvad jeg nu bekiender, det er værre:
 Jeg har i Kongens Navn anholdt et Skib,
 Og ladet en uskyldig Reisende
 Bortføre til det faste Laarn i Skoven;
 Hvor ganske det nu kommer an paa Kongen,
 Om han vil atter slippe Fangen løs.

Kongen.

Hvad vil Du sige med din Gaadetale?
 Med tillidsfulde Smil anklager Du
 Dig for en Livsforbrudelse?

Ranild.

Dom selv!

Min skønne Fange — det er Ingeborg,
Kong Hakons Datter, der til Danmark kom
At holde Bryllup med Stig Anderson.
Du har mig hædret med Fortrolighed;
Jeg vidste, hvor det vilde smertet Dig,
At see den Ven som en Andens Vif;
At aldrig Du dit Minde vilde give
Til dette Ægteskab; at Fremtidslivet
Da vilde være spilt og plettet Dig,
Hvis ved dit Hof Du daglig skulde see
Den elste Kvinde, tvinge Dig til Ro,
I Dronningens Nærværelse, mens dybt
I Hjertet Midtjærlighedens Hugorm gnaved.
Det vidste jeg, og voved — Heltebaaden.
Ja, Heltebaad! thi vredes Du, min Konge!
Saa haffter Ravnen Ranilds Liig paa Hiulet
Om otte Dage; men bifaldes jeg,
Da vrister Du det Høieste Du skatter,
Af Marskens Arm, og Ingeborg er din.

Kongen (omfavner ham).

Min Redningsmand! jeg takker Dig. Ja ja,
Selv, Stig! Du Dødhav er til denne Daad.
Befæden var din Konge traadt tilbage
Fra Livets bedste Glæder, haabed at
De mægtige Cheruber Lid og Rum
Med deres brede mørkebrune Vinger,
Ham skulde fjerne fra sit Savn, sin Længsel,
Og dulme denne Dval med Vingens Bist; —
Men Lidenskabens Tøiler har Du løst! —
Jeg seer den elste Mø paa Braget hist,
Og redder hende paa den firkre Vielke.

Ranild.

Ja Herre, ja! Det var en pommerst Vielke.

Kongen.

Hvorledes fik Du hende? Blot ved Magt?
Dg Stig endnu har intet Nys om Tingen?

Ranild.

Han venter daglig paa sin Hiertenskiær,
Som Thoralb skulde bringe ned fra Norge.

Kongen.

Hvi fulgte Bruden ikke med sin Brudgom?

Ranild.

Han hylled Omhu, Herre, for dit Liv;
Dg da han hørte, Du var syg i Lydsland,
Saa skyndte han sig hjem fra Brud og Bryllup.

Kongen.

Det var dog smukt af ham, det var dog ærligt.

Ranild.

Med andre Ord: han vilde fiske strax
I oprørt Vand; — thi dersom Du var død,
Formodede han, blev der saa stor Forvirring,
At egen Eiendom og eget Embed
I Fare stod. — Thi overlod han Thoralb,
Morbroderen, at bringe Bruden hid. —
Det hørte jeg, og lod Svend Haldorsen,
Som man kan stole paa, en tapper Sømand,
Gaae med et vendisk Skib, han havde kapret,
At møde som Sørover Thoralbs Skib.
Han entred Skibet, tog den stienne Fange;
Ved Midnat lagde han igien til Jylland,
Dg hun blev bragt i Laarnet. Ingen veed,
At hun er her, at Du har hende reddet.

Kongen.

Jeg maa beundre denne Driftighed;
Dg jeg begriber ikke, Ranild Johnson!
Hvor Nogen kan bestylde Dig for Feighed.
Godt, Stig! — Sørover vil jeg ikke være;
Men Du skal heller ikke røve hende.

Hun var i din og i sin Frændes Vold,
 I Fangetaarnet er hun atter fri, —
 Der selv bestemmer Ingeborg sin Skiabne.

(Gaaer.)

Ranild (ene).

Hvor Nogen kan bestylde mig for Feighed? —
 Man nødes stundom til at vorde fiæk,
 Af bare Rødsel for at være bange! — —
 Pral nu, Marsk Stig! kun med dit pure Guld,
 Du hamler dog ei op med mig. — Du troer,
 At Guld er mere tungt end Bly? Vel sandt!
 Men een Ting glemmer Du, min stolte Fiende:
 At jeg har mere Bly, end Du har Guld!

(Gaaer.)

Anden Handling.

En Hal i Stig Andersøns Borg.

Marst Stig. Grev Jakob af Halland. Mechtildis.

Stig (til Mechtildis).

Jeg takker Dig, min gode, gamle Moder! —
 Ja ja, Grev Jakob! denne Danneqvind
 Kan vel fortjene Modernavn af mig;
 Thi siden mig Forældrene bortdøde,
 Var hun mig i den øde, tomme Borg,
 I deres Sted; — og naar jeg vendte hjem,
 Var hun den Mand, som mig bestalte Hallen. —
 Jeg holder meget af det Gamle, veed Du,
 Derfor er mig Mechtildis kjær.

Mechtildis.

Hvad vil Du

Da med det Ny? Hvad skal Du giftes for?
 Har det ei Lid endnu?

Stig.

Du er saa rast

Og rørig end paa dine tre og firks,
 At reent Du glemmer Andres Alder. Jeg
 Er fyrgethye.

Mechtildis.

Er Du fyrgethye? —

Umuligt! Lad mig see —

(Tæller paa Fingrene.)

Astrid bøde
 Tolv hundred — efter Christi Byrd — og firrti —
 Og ser.

Stig.

Og det er firrti Aar nu siden.
 Mechtildis.

Er

Det muligt? — Herregud, hvor Liden gaaer!
 Den ene Dag aldeles som den anden;
 Net som et Kar, der staaer hvor Regnen falder:
 Kun Dryp i Dryp, en lille Draabe hvergang,
 Og før man veed deraf er Karret fuldt.

Grev Jakob.

Ja det er gamle Dvinders Verdenskrønike!

Stig.

Forsynd Dig ei imod min gode Huusalf!
 Selv er jeg meget for at færdes, veed Du,
 At tegne Livet med forskielligt Mærke;
 Men det aldeles Uforandrede
 Har i sin stille Ringhed noget Stort,
 Som Helten selv maa agte. — Lidt naar jeg
 I Hallen staaer og seer den lille Blomst
 I Loftet, — tænker jeg: Hvor Meget har
 Forandret sig, mens Du stod uforandret.

Jakob.

Ei, det er Sværmeri!

Stig (smiler).

Du godt forstaaer Dig

Paa Sværmeri! Det er, aldeles modsat,
 En klar Opfatning af det Virkelige. —
 Ja ja, Mechtildis! Skeet er Skeet; nu faaer Du
 En yndig, venlig Frue her i Huset.
 Vær ikke nidkær! Jeg forsikrer Dig,
 Hun holde vil af Dig saa godt som jeg,
 Og rette sig i mange Ting, min Moder!
 Net villig efter Dig.

Mechtildis.

So bild mig det ind!

Nei, nu er gamle Deie reent tilovers.

(Gaaer rystende paa hovedet.)

Jakob.

Nu altsaa, Stig, faaer Du da Bryllup; det
 Vil sige: Heltelivets Forbefærd;
 Som altid, naar en Mand slaaer sig til No.
 Nu hænges Hielm og Skjold og Spyd og Sværd
 Hen i Rustkammeret kun for at ruste.
 Men Klokkensiedlen, den vil sinne blank!

Stig (leer).

Som Røven taler Du om Kønnebærret,
 Der var for suurt, fordi det hang for høit.
 Thi havde Du ei gierne giftet Dig,
 Hvis Jomfru Mettelil ei gaaet var
 I Kloster?

Jakob (hidse).

Riv mig ikke Saaret op!

Det buldner, brænder, stændt det ikke bløder.
 Derfor jeg ogsaa takker Erik Glipping!
 Thi ved sit Lesteri fik den Forræder
 Den svage Mø forført til Kiærlighed;
 Og da hun ham ei kunde faae til Mand,
 Saa vendte hun mig Ryg og gik i Kloster.

Stig.

Tak Du din Gud!

Jakob.

Skal Gud jeg takke derfor?

Stig.

At ei Du fik en Riv, som Dig forsmaa'de.
 Hvor kan Du elske Den, som Dig forsmaaer?

Jakob.

Jeg elske hende? nei, jeg hader hende;
 Men mere Ham, som stilte mig ved Brud
 Og lang Tid ved min Eiendom, mit Halland.

Stig.

Nu har Du Halland!

Jakob.

Erik fandt sig i

Liljødft, hvad han ei længer kunde hindre;
Men hvis jeg glemmer ham hans Nidingsværk,
Saa stænke Gud mig ingen Salighed.

Stig.

Hvad vil Du da?

Jakob.

Blodhævn!

Stig.

Beständig Blodhævn!

Troer Du, at Blodhævn stænker Salighed?

Jakob.

Nu, saa maa gjerne Dævlen hente mig. —
Erik er kommen hjem, han stoler blind
Paa Landets No, han haaber Ilden slukt,
Som ulmer under Asken, — ha, vidt feilet!
Det vrimler her af Fiender, som kun vente
Paa Leilighed. — Han sætter vel sit Haab
Ivær til Dig; thi Du forsvarede ham
Jo altid.

Stig.

Erik er min Konge, Jakob!

Helt har han viist sig med, saagodt som vi.
I Grunden er han en elskværdig Mand.
Hans Videnstaber og hans Siertes Svagthed
Har spilt ham mangt et Puds og stilt ham ved
Heel mangan Ven. Du siger, at han stoler
Paa Venstabet til mig? Vidt feilet, Jakob!
Nu er han ogsaa vred paa mig, og har
Forviist mig fra sit Hof og fra sit Nafn.

Jakob (aer).

Fortæl mig ikke mere! Jeg veed det Alt.

Stig.

Du veed det Alt?

Jakob.

Og jeg veed meer end det.

(Tager en Daggert af sit Bælte.)

Seer Du den Daggert, Stig?

Stig.

Et heiligt Vaaben.

Jakob.

Den skal Du støde selv i Grits Bryst!

Stig.

Dit vilde Væsen er mig høist imod.

Mechtildis (kommer hurtigt).

Naa! nu begynde Løjerne. Der kommer

Morbroderen. Det undrer mig, han ei

Har Bruden med. Jeg gider ikke hørt ham!

(Gaaer.)

Thorald kommer.

Stig

(gaaer ham imøde og omfavner ham).

Min ædle Maag! Saa bringer Du mig da
Mit Hjertes Kiæreste?

Thorald (bydt bedrovet).

Stig Anderson!

Du er en Mand, det har Du ofte viist. —

Stig (forbausset).

Fortvivlelsen fordreier dine Træk

Og bæver i din Røst. Hvor er min Brud?

Hvor er min Ingeborg?

Thorald.

Hvor er hun? Ha,

Spørg Binden ad, der bovner i det Seil,

Der stiller hende fra vor Kiærlighed.

Grev Jakob

(vugger smilende Daggerten i sin Haand).

Det lille Staal skal standse Bindens Magt.

Thoralb.

Et Røverskib i Kattegat os mødte,
Fuldt af Formummede. Vi stred som Løver
Men Mængden overvælded os tilsidst,
Dg Høvdingen fratog mig Ingeborg.
Saa snart han hende fik, forlod han Skibet
Dg heised Seil, og brat forsvandt i Mørket.
Nu ravnemørke Nat er i min Siæl.

Jakob.

Jeg Thoralb traf paa Stranden, stum fortviolet;
Men stumme Folk, som ei har Talens Brug,
Tidt tale godt ved Tegn. Det gjorde Thoralb.

Stig.

Saa stands engang dit hierteløse Spøg!
Hvor kan Du spørge nu, da dine Venner
Er grændseles uhykkelige?

Jakob.

Har

Jeg ikke sagt: Jeg har en Heredaggert?

Stig.

Hvad vil Du sige med din Heredaggert?

Thoralb.

Den vristed jeg fra Røverhøvdingen.
Maaskee paa Spor os bringer dette Vaaben.
Grev Jakob loe, da jeg ham viste den.

Stig.

Han altid leer, naar det gaaer ilde til.

Jakob.

Som Fanden, ikke sandt? Du mig fornærmer
Paa ingenmaade, Stig, med dette Navn.
Jeg stolt er af, isald jeg ligner Fanden.
Det er et klogtigt Hoved.

Stig (utaalmodig).

Hiertet duer

Kun ei i ham.

Jakob.

Og heller ei i mig!

Men der er Misser, veed Du, onde Misser,
Der hjælpe tidt af Lunde Folk, som de
Har faaet kjær, skøndt Taffen kun er slet.

Stig.

Hvad vil Du sige med dit Drilleri?
Dpirr mig ei! Jeg slaaer ei gierne til,
Men rammer hvor jeg slaaer, det veed Du!

Jakob.

Godt!

Nam Den, der har fortient det, som har stilt
Nu ogsaa Dig ved elsket Fæstemø;
Nam Erik Glipping!

Stig.

Erik skulde, troer Du —
Ha, Gud og Mænd! Det stemmer altfor godt
Med hvad han sagde mig.

Jakob.

Hvad sagde han?

Stig.

At al hans Lykke hang ved Ingeborg,
At han forhød mig dette Giftermaal.

Jakob.

Fortræffligt! — Og en ham hengiven Røver
Som kaldet kommer, snapper hende bort,
Og bringer hende skyndeligst — til ham.

Stig.

Det kan jeg aldrig troe om Konning Erik.

Jakob.

Det skal Du heller ikke. Troen gælder
Kun om hvad egentlig man ikke veed; —
Men at Kong Erik røvet har din Brud,
Derpaa faaer snart Du soleklart Beviis.

Stig.

Hvor er Beviset?

Jakob.

Her i denne Daggert.

Du veed, Svend Galvorsen, beslagtet med
Den falske Ranild Johnson, er en Mand
Ei uden Tapperhed, men uden Gre;
Hvad snart erfares skal. Han sælger tidt
Sin Tapperhed til den Høistbydende.
Mig har han ogsaa solgt den til engang,
Og jeg betalte ham med denne Daggert,
Af steldent Værd; thi Gialtet prydet er
Med Guld og Edelstene, som Du seer.

Stig.

Og det er den, som Thoralb vristet har
Af en fornummet Røvers Haand?

Thoralb.

Ha, Stig!

Der gaaer et Lys mig op i dette Mørke.

Stig.

Vogt Dig, at ei det bli'er en Lygteemand!
Svend færdes tidt i Orlog, ligger daglig
Paa Jagt mod Benden hist i Østresfaltet.
Hvo veed, om ikke selv han mistet har,
Hvad Thoralb vristed af en Røvers Haand.

Jakob.

I Forgaars drak han Ol og Mied hos mig,
Aldeles rolig — Daggerten i Bæltet!

(I Stig.)

Gaaer ogsaa Lys i Mørket op for Dig?

Stig.

Nei, Jakob! nei, der slukte Du mit Lys!
Thi dersom Kongen har borttrøvet hende,
Hvorledes findes hun da vel igien?
Ha, Ulyksalige! da var det bedre,
Hvis evig Nat indhyllede din Skam.

Jakob.

Det gjør mig ondt for Dig, min gode Stig!

At reent din Huuslighed gaaer op i Røg.
 Du er en sund, fuldblodig, kraftig Mand,
 Net skabt til end fuldtop at nyde Livet. —
 Paa denne Jord er to Slags Helte, Stig!
 Til stærk Bedrift oplagte beggeto:
 Een bygger op, den Anden river ned;
 Hvis ikke dette Spil fandt Sted i Verden,
 Saa havde Tiden intet at bestille. —
 Mig har Naturen udentvivl bestemt
 Til sidste Slags; skøndt jeg er Greve født,
 Og Arving til et ikke lidet Land,
 Forholdt Dankongen mig langtid min Net;
 Og da jeg vilde giftes, røved Erik
 Mig ogsaa Bruden. — Nu, det er det samme!
 Al Glæden kan han dog ei røve mig. —
 Vel trivedes jeg ikke; jeg er gusten,
 Sult ligge Dinene mig i mit Hoved;
 Dog lyne de mig end, som Tordensfyer;
 Og magert fletter Senen sig om Armen,
 Men tykt begroet med Haar og haard som Jern.
 Min Fryd, min Livets Lyst — er Havnens Fryd!
 Jeg siger Dig: hvis Erik jeg kan fælde,
 Da drak ei Valhals Helte sødere Mied;
 Og som en Rose skal min Eftervaar
 Da spire frem paa Graven af hans Liig!

Stig.

Dg nu Du hverver — til din Eige mig?

Jakob.

Nei, Skiæbnen hverver Dig, den gamle Graastæg.
 Jeg veed, man havde meget travlt igaar
 I Bøgeffoven ved det gamle Laarn;
 Mig bæres for, at Ingeborg er der.
 Tid ile vi med en bevæbnet Flok,
 Indbanke Døren med vor Drehammer,
 Og redde Dig din Brud. Og har vi hende,
 Saa veed vi hvad vi har at handle meer.

Stig.

Dg findes hun — tilintetgjort, vanæret?

Jakob.

Hvad er det mere da? Den Kvinde kun
Et Værktøj bli'er i Hævnens Haand, for Dig
At vise Slipping i sit rette Lys.

Stig (seer sig bedrovet om).

Skialm Hvides Hiem! Du gamle Heltborg,
Hvor Aften Rygs, hvor Arels Fod har traadt,
Du havde prydet Dig til Fredens Fest!
Dg alt paa Veien vandre Spillemand,
Med Giger, Piber og med Strængeleg,
For Herremandens Bryllupsdag at feire!
I Kirken sættes store Lys paa Altret,
Dg Stolestaderne har Egnens Møer
Med grønne Løv og friske Roser smykt.
Mit Vaabenstjold! din hvide Stjerne skulde
Nu lyse for mig som en Aftenstjerne,
Til Bederlag for Morgenstjernens Tab —
Ha, falske Haab! paa Nattens Himmel rullede
Dit Blus, klart som en Maane; men forsvandt
Saa brat som Drengens Sæbeboble brister.
Dog — hvad er min Usalighed mod Hendes!
Mit hede Blod bli'er Is ved denne Tanke;
Men brat til Ild forvandles Blodet atter.

(Til Grev Jakob.)

Kom! kom, min Bredeengel, med din Daggert! —
Dog, Erik Slipping! endnu vil jeg tvivle,
Før jeg foragter, — før jeg straffer Dig.

(Han iler ud, de Andre følge ham.)

Taarnet i Skoven.

En hvalvet øde Hal, men smykket med Blomster og Lovværk. I Baggrunden Døren til et Sovestue; i Forgrunden, til en af Siderne Indgangen, med en Terndør.

Ingeborg. Thordis, paa en Stol, halv bekvemt.

Ingeborg

(bestaaet med at hjælpe hende).

Er det nu bedre, Thordis?

Thordis

(kommer til sig selv iglen).

Ak, min Jomfru!

Jer Godhed og Medlidenhed er mig
I Lægemidlers Sted og livner op
De sunkne Kræfter.

(Staaer op.)

Hvo, som saae os her,
Vel skulde troe, at I var Hersterinden
Og stakkels Thordis Lærnen?

Ingeborg.

Græd Du kun!

Man siger jo, at Graaden letter Hjertet,
Som Aareladningen, naar man er syg.
Jeg veed det af Erfaring ei; thi jeg
Har, Gud ske Lov, bestandig været frisk.
En kærlig Taare græd jeg ogsaa stundom.
Man kalder sig en Taare kostbar Perle;
Saa bør den og som Perlen være stelden,
At ei den tabe skal i sin Værdi.

Thordis (seer sig om).

Gud! hvilket Opholdssted.

Ingeborg.

Nu — Fængslet er

Dog ei saa hæsligt som det kunde være.
Man seer, at Røveren er løviss.

Thordis.

Høviſt?

For di det Uffkum er en Tomfrurøver.
Derom er ingen Tvivl, han ſælger os;
Han gaaer til Blaaland giennem Njørſafund;
Vi ſeer ei Norge meer, ei Danmarks Land.

Ingeborg.

Endnu har vi ei Njørſafundet naaet,
Dertil var Reifen altfor kort. Jeg tænker,
Vi er i Venden paa en ſlavift Kyſt.

Thordis.

Ja paa en ſlavift Kyſt, ſom ſtaffels Slaver.

Ingeborg.

Men fiære Thordis, brug dog din Forſtand!
Hvorfor, troer Du, har Manden ſtaalet os?

Thordis.

Hvorfor? for at vi ſælges ſkal for Benge.
At ſige Du! Mig ſaaer han Intet for;
Hengivenheden til mit gode Herſkab,
Den gælber Intet i en Nibings Dine.
Men Du!

Ingeborg.

Bed mig han troer at vinde Guld?

Thordis.

Deri har han viſt ei forregnet ſig.

Ingeborg.

Men Røveren vil dog vel ſælge mig
Til Den, ſom ham betaler meſt?

Thordis.

Naturligt!

Ingeborg.

Og vil min Frænde, Norges Konning, ei
Betale, troer Du, for ſin Frænke meer
End hver en Anden?

Thordis.

Hvis kun ei vi komme
Til Blaaland. Der er Guld og Edelstene
Saa hyppige som Jern og Flint i Norge.

Ingeborg.

Jeg Dig forsikrer, vi er langt fra Blaaland.
Vel kan af Vindvet ud man ikke see,
Det bygget er for høit —

Thordis.

Med sorte Stænger!

Ingeborg.

Men Nattergalene den hele Nat
Har slaaet uden for i Skoven nærved,
Saa neppe jeg har havt et Dje luft.
Jeg har ei hørt dem før, men slutter mig
Dog til, at det maa være Nattergale.

Thordis.

Ik, nu jeg heller hører Uglen tude;
Thi Uglen holder med mig i min Nød,
Den Anden spotter mig med sine Triller.

Ingeborg.

Stænd ikke paa den stakkels Nattergal!
Hvad kan den for, at Du er fangen? — Stille!
Der kommer Nogen.

Ranild Johnson kommer igiennem Jerndøren.

Ranild (meget høflig og venlig).

Er det tilladt mig

At hilse paa min skønne Fange?

Ingeborg (stolt og kold).

Jer

Det altsaa var, som røved mig!

Ranild (smilende).

Dertil

Kan svares Nei og Ja. Thi — det var mig,
Dg egentlig var det dog ikke mig.

Ingeborg (til Thordis).

Seer Du? Vi er endnu ei komne langt,
Det er en Danste.

(til Ranild.)

Veed I vel, hvis Brud,
Hvis Datter I har ranet? Røver I
Fra egne Landsmænd?

Ranild.

Af, min gode Jomfru!
Frænder er Frænder værst.

Ingeborg.

I leer deraf?

Ranild.

Og Jomfru Ingeborg vil ogsaa lee.

Ingeborg.

I kiender mig?

Ranild.

Af Nyttet kun. Hvordan
Befinder sig Kong Erik, Eders Fætter?

Ingeborg.

Hvis han vor Skiebne vidste, var os nær,
Da vilde sikkert I Jer snart finde
Særdeles ilde.

Ranild.

Han er vred med Ret;
Men Eders Brede jeg begriber ei.
Før I var fangen, var I Fange, nu
Er I som Fange fri.

Ingeborg.

Stands denne Spasen!

Tal Alvor, om I kan.

Ranild.

I tvivler stærkt
Om mine Kræfter. Dengang har I Ret;
Thi Alvor, Jomfru! kan jeg ikke tale.

Ingeborg.

J seer ei heller munter ud.

Ranild.

Jeg tænkte,

Spøg var Beviis paa Munterhed.

Ingeborg.

Den funde!

Ranild.

Maaskee vil det engang fortryde Jer,
At J har haanet Eders Redningsmand.

Kong Erik træder utaalmodig ind.

Nok af den flau Spas, hvad Frøkenen
Med Rette kalder den. Lad selv mig tale!
Gaf Du tilside!

Ranild (sagte).

Utafnemlighed

Er Verdens Løn. (høit) Ja prøv nu selv, min Konge!

(Gaær.)

Ingeborg

(Slaaer forundret Hænderne sammen).

Kong Erik!

Kongen

(Kiærlig, men forlegen).

Ingeborg!

Ingeborg (mort).

J Eders Vold?

Kongen.

Nei, Eriks Magt kun redder Dig fra Vold.

Ingeborg.

J taler ogsaa Gaader? — Thordis! jeg
Begynder fast at svimle nu som Du.

Kongen.

Nei ingen Gaader, Ingeborg! kun een,
En hellig Gaade: Kiærligheden selv.

Ingeborg.

Hvorledes kommer jeg i dette Fængsel?

Kongen.

Hvorledes blev Marst Stig din Fæstemand?

Ingeborg.

Med min, min Frændes kongelige Villie.

Kongen.

Jeg kiender nok din fromme Lydighed.

Ingeborg.

Hvorledes kommer jeg i dette Taarn?

Kongen.

Først svar Du mig! thi jeg har Hjertets Ret:

Har Du ei elsket mig, og svor Du ei,

Da Du til Afsted skænkte mig det første,

Det søde Kys: Du vilde være tro?

Ingeborg.

Ja! være tro — det vil jeg netop være!

Kongen.

Mig tro!

Ingeborg.

Er tro? Er I ei Hgtemand?

Kongen.

Det var jeg alt dengang Du elskte mig.

Ingeborg.

Jeg var et Barn endnu; jeg elskte Jer

Som Alt, hvad der mig venligt kom imøde;

Men det var ikke Ret af Jer, at daare

Barns Uerfarenhed med kærlig Tale.

Med kælent Die kasted I et Frøforn

Uf Ukrud i en ufordærvet Siæl;

Held mig, at da jeg kom til ret Forstand,

Jeg selv har luget det af Hjertet ud.

Kongen.

Dg dette Frøforn, som Du kalder Ukrud,

Det blev min Siæls ubisnelige Rose.

Ingeborg.

I blev mig altid kjær, men som en Ven;

Dg har I nu ved en uædel Daad

Forspilt mit Vensteb og min Agtelse,
Saa har I knust mit Hierte.

Kongen.

Held mig, Held!

Jeg har ei, Ingeborg, dit Hierte tabt.

Ingeborg.

Nei, hvorfor skal I ogsaa tabe det?

Naar I er snild og naar I handler vakkert,
Saa glemme vi den første Daarlighed.

Jeg var et Barn, og jeg har ladt mig siige,
At Mand i siige Ting bli'er længe Børn.

Men sig mig nu: hvor er jeg?

Kongen.

Først sig mig

Om rigtig, om Du elsker Stig?

Ingeborg (misfornøiet).

Det Ord

Forstaaer i Verden man paa mange Maader,
Hvad I for tre Aar siden Elskov kaldte —
Det Drømmeri, den Slags Henrykkelse
Jeg føler ei for Stig, han ei for mig.

Kongen.

Og blot med kold Forstand Du ægter ham,
Fordi Du kold beundrer ham som Mand?

Ingeborg (fornærmet).

Og er Beundringen da kold? Og er
Man kold, fordi man ikke brænder heed?

Kongen (spøds).

Hvad finder Du elskværdigt hos din Stig?

Ingeborg (fortørnet).

O Meget, hvad jeg finder ei hos Jer.
Den bløde Følelse, der rev mig hen
Som Slut paa tretten Aar, den smager mig
Ei længer nu. — Længt mere vakker er I
End Stig; at siige, naar man sammenligner

Det Vakkre hos en Mand med Dvindestionhed;
Men Stig er Mand.

Kongen (stolt).

Ved Himlen og min Ære,
Det har jeg ogsaa viist mig. Spørg ham selv!

Ingeborg.

Har I for ham og Verden det beviist,
Viis mig det ogsaa! — Har I ei en Hustru,
Som elsker Jer, og søde kiære Børn?

(Ventlig igien.)

Saa vær for dem en Fader og en Mand,
En Danerkonge, suk ei meer som Ungling!

(Bedrøvet.)

Men af, desværre! hvad jeg beder om,
Er Raad, der kom for seent. Jeg forudseer
Den hele Rædsel. I har bortført mig,
Marst Stig tilgiver ei Fornærmelsen.
Et Stik i Hjertet gav I Eders Rige,
Der træffer Eder selv med Undergang.

Kongen

(stubselt i en anden Stemning, som han søger at skjule).

Du feiler, Ingeborg! En selsom Magt
Har Du havt over mig, fra jeg Dig saae,
Den øver Du endnu. Den Sandhedsrøst,
Som jeg foragted, af en Anden hørt,
Gaaer i din skønne Mund en dobtelt Vægt. —
Da først jeg saae Dig, da forvandlede Du
Mig til en Elsker, — nu — Du mig helbreder
For Kiærligheden; — og det netop, troer jeg,
Fordi jeg har Dig end saa saare kiær. —
Vel, Ingeborg, drag til din Ægtemand!

Ingeborg.

Men I har røbet mig; det glemmer Stig
Jer aldrig.

Kongen.

Ikke jeg! Jeg ikke selv.
En listig Hofmand, som mig vilde tæffes,

Har udført Daaden paa sin egen Haand.
 Jeg bifalbt Handlingen, da den var skeet,
 Fordi jeg troede, Du var tvungen til
 Det Valg, Du selv har gjort.

Ingeborg.

Ha, det var ædelt!

Elstværdig var I før, det er I end.

Kongen (affædes).

Forelsket var jeg før, men ikke meer.

(Sætt.)

Farvel! Tilgiv uoverlagte Skridt!
 Reis lykkelig og glem mig! — Det er let.
 Ifald Du kan, formild din Stig imod mig,
 Din Fætter! det til Gavn er for os Alle.
 Paf dine Sager sammen! Sikkest Leide
 Skal bringe Dig til Marskens Borg.

Ingeborg.

Nu er

I vred paa mig.

Kongen (afbrødbende).

Nei, ved min Krone! Nei.

Men — har hinanden man ei meer at sige,
 Saa tier man.

Ingeborg.

Velan, jeg tier, Herre!

(Gifser ham ærbødig og gaaer.)

Kongen (alene).

Hvor sær forandret blev jeg dog med Gæt!
 Det var, som om et Elør blev draget bort,
 Hvorunder Hverdagsting forstjønneedes.
 Ha, Stig! Du havde Ret, jeg vil ei sværme.
 Endt Eventyret er. (Råber) Kom, Ranild Johnson!

Ranild kommer.

Kongen (misfornotet).

Det var et daarligt Indfald, som saa tidt,
 At Du forførte mig til denne Daad;

Et meget daarligt Indfald, siger jeg Dig!
 Men jeg vil ei alene staae til Skamme:
 Skam træffe Den, Forargelsen kom fra.
 Bring strax til Marsken hjem Fru Ingeborg!
 Vær Leide selv til Hest med dine Svende!
 Regt vel mit Grind, eller frygt min Brede!

(Gaaer.)

Ranild (alene).

Hans Naade mig behandler som en Bولد,
 Der spilles med og kastes efter Lune; —
 Det fik saa være! — men Hans Naade mig
 Behandler som en Træl og som en Hund.
 Snart foser han, snart kysjer han og flapper. —

(Grubler.)

Hvis der var mindste Haab om Fremtidsheld
 Hos Erik, blev jeg dog endnu hos ham;
 Men Erik synger paa det sidste Vers, —
 Og falder Taarnet, falder ogsaa Vægtren,
 Der boer i Kronen, hvor Veirhanen piber. —
 Stig Anderson er ei af bløden Leer,
 Der giver efter for hvert Fingertryk;
 Han er en sleben Kniv med dobbelt Væg,
 Og griber man om Bladet, ei om Skaftet,
 Saa stiaerer man sig. Det gaaer aldrig godt
 Med dette Eventyr, som nu det ender;
 Og hører Stig, jeg var Opfinderen,
 Gaaer det mig værst. — Og jeg skal bringe hende?
 Udsættes for hans første Hidsighed? —
 En Døgn er her nødvendig, som du indseer,
 Samvittighed! Jeg haaber ei, du kommer
 Enfoldig med de gamle, længstforældte
 Indvendinger.

Ingeborg kommer tilbage med Thordis; den Sidste har
 en Bylt under Armen.

Ingeborg

(med tvungen Munterhed til Ranild og et gennemtrængende Blik).

Der er vær Gaademager,

Dg udentvivl Gaandlangeren til Daaden.
 Tilgiv, hvis jeg har giort Jer Tiden lang.
 Nu er jeg færdig til at følge Jer.
 I seer bekymret ud! — Der faldt en Gaade
 Mig ind derinde, kan I raade den?

Kanild (vær).

Jeg haaber, I har bundet den i Sløise;
 Gaardknuder har jeg ingen Tid at løse.

Ingeborg.

O den er let! Siig: hvad er Det, som driver
 For Vinden, faaer en prægtig Glands af Solen,
 At sige, naar i Naade det bestraales;
 Men overladt aldeles til sig selv,
 Det sortner strax og græder — kolde Taarer?

Kanild (spødt).

Det er en Sky!

Ingeborg.

Hvad meer?

Kanild.

I mener vel

Det er en Hofmand.

Ingeborg.

Manden er en Mand,

Ved Hoffet eller ei, Stig Anderson

Er ogsaa Hofmand; — nei, det er et Hofkryb!

Kanild (affbes).

Man mærker, hun er norsk, hun er saa klæk!

(De gaar.)

Credie Handling.

En Hal i Ridder Arved Bengtsons Borg.

Domprovsten Jens Grand; Gilbert, hans Famulus. En Svend.

Svenden (som følger dem ind).

Ei Ridder Arved Bengtson end er kommen
Fra Jagten; men han bad, ærværdige Herre!
Og Broder Gilbert, Eders Famulus,
Hvis I besøgte ham, at vie til
Han kom tilbage.

Jens Grand.

Det er noget silde,

Min fiære Søn!

Svenden.

Vor Husbond haaber vist,

Ærværdige Fader! at I bliver hos ham
I Nat og nogle Dage. Kamrene
Staae færdige til at modtage Jer.

Jens Grand.

Saa lad Muulæsterne da strax affable!
Bring dem i Stalden!

Svenden.

Det er stærke Dyr,

Men sieldne her. Tilgiv, Herr Domprovst, sig:
Hvi rider I paa dem og ei paa Heste?
Dog det er sandt, nu veed jeg det: Vorherre
Med paa en Asenindes Føl; det er
Af Ydmyghed, I efterligner ham.

Jens Grand.

Naturligviis, min Søn! Bring vore Dyr
Nu hurtigt ind i Stalden! de er varme.

Svenden.

Men skal jeg bringe Jer ei først et Bager?
I er vist tørstig efter al den Riden?

Jens Grand.

Det hæfter ikke før din Herre kommer.

(Svenden gaaer.)

Gilbert.

Saa kom vi da til Ridder Arved Bengtson,
En af Kong Erik Slippings værste Fiender.
Det trækker op til Torden imod Kongen;
Dog lader det, som han ei mærkte det. —
Maaskee han lader, som han ei det mærkte.

Jens Grand.

Nei, derfor kan Du være ganske rolig.
Ei blot hans legemlige Dine glippe,
Men Sjælens med. Det er en Følge, Gilbert!
Af hans sædvanlige Letsindighed.

Gilbert.

Der er en Sammenpærgelse, jeg vædder,
I Giære mod hans Liv, ærværdige Morbro'er!
Vil I — skal vi vel tage Deel deri?

Jens Grand.

Ei ligefrem! Jens Grand, som alt er Domprovst
I Lund, ei langt fra Erkebispstolen,
Medlader ikke sig til stodesløs
Fortrolighed med plumpe Riddersmænd,
Hvis Læber, ved et Bager Viin, der har
Ophidset dem den Smule Hierne, let
Forraade Sjælens hemmeligste Tanker.

Gilbert.

Men dersom det gaaer ud paa Kongens Drab, —
I hædred tidt mig med Fortrolighed —

Jens Grand.

Du er min Søster søn, min Følgesvend,
 Min høire Haand, og Du skal arve Magten,
 Naar jeg bli'er gammel, som min Eftermand.
 Jeg elsker Dig! Og det vil sige Meget;
 Thi sandelig — jeg elsker ikke Meget!

Gilbert (tvøser hans Haand).

Min Morbro'er!

Jens Grand.

Du er uerfaren, ung,
 For blød endnu, i Følelsernes Alder;
 Dog — Følelsen ei løber af med Dig,
 Du med Forstanden alt behersker den.
 Jeg kiender Dig og jeg kan stole paa Dig.

Gilbert.

D intet Ord mig kunde hævde meer.
 Nu altsaa — hvis det gælder Kongens Drab —
 Er Eder det imod? Vil I det hindre?

Jens Grand.

Nei.

Gilbert.

Hader I da Kongen?

Jens Grand.

Nei.

Gilbert.

Hvorfor

Bifalder I da Drabet?

Jens Grand.

Høie Formaal

Ei spørge meer om Kiærlighed og Had;
 Det er kun Lidenskaber i det Lave,
 Som Tordenstyer under Fjeldets Top;
 Mens Bierget strækker over Regn og Lyn
 Mod Himlens Blaa sin sneekedækte Tinde,
 Der funkler selv som Ild i Solens Ild;
 Men hvad der brænder, funkler — det er Iis!

Gilbert.

Hvad vindes da ved Erik Slippings Død?

Jens Grand.

En Anstødssteen bli'er derved ryddet bort,
 Som — stændt den ligger stille — spærrer Veien.
 Han er en Præstehader; men ved Gud,
 Han skal ei standse vore Seierstog.
 Den Daad, som Biskop Bang alt kiækt begyndte,
 Da han ophidsed Rygens Hertug Tarmar, —
 Hvorved titusind Bønder faldt ved Nestved,
 Og Slipping med sin Moder fangen blev; —
 Den Daad, som Jakob Erlandsen fortsatte,
 Men standsedes; fordi det lyktes Erik
 At vinde Bøvens Hierte for en Tid; —
 Den Band, som Guido satte Slipping i,
 Hvoraf han egentlig kun halvt er løst, —
 Skal bære Frugter.

Gilbert.

Men naar Erik falder,
 Opløser sig ei Danmark i et Chaos?

Jens Grand (smilende).

Gud skabte Verden af et Chaos, Gilbert!
 Hans Tienere bør efterligne ham.

Gilbert.

Men vil ei Ridderstabet, uregierligt
 Og vildt, som Hingsten, der har faaet Kuller,
 Nedtrampe hele Danmarks Agerland,
 Og stille Tiden ved en Alders Frugt?

Jens Grand.

Derfor maa Rytteren — den rette Ridder
 Sig svinge dristigt paa den løbste Hest;
 Naar den i Mølen føler Bidslets Jern
 Og Sporens skarpe Ring i Bugen, — Gilbert!
 Saa traver den og gaaer i Skridt igjen.

Gilbert.

Ja, Geistligheden bør beherske Verden!

Jens Grand.

Saa vist som Anden bør beherske den.
 To Herrer kan ei Nogen tiene, lærer
 Den hellige Skrift; nu altsaa kommer det
 Kun an paa, hvilken Herre man bør tiene,
 Og hvilken der bør vige for den Anden.
 Den Mandelige for den Verbslige?
 Det var dog latterligt og uden Grund.
 Nei, Gilbert, nei! fra Rom skal Mandens Magt,
 Skal Troens Talsmand, Frelserens Apostel,
 St. Peders Eftermand, beherske Jorden
 Med saderlige Hyrdestav. — Det lykkes!
 Thi hvad Gregor og Innocenz begyndte,
 Fortsætter kraftigt Bonifacius.
 Og her i Nord skal, Lund! din hellige Kirke
 Snart vorde, hvad det gamle Upsal var,
 Hvor Odin, Nordens allerførste Pave,
 Foreente geistlig Magt med verbslig Magt. —
 For dette Maal staaer Eric os i Veien,
 Som Træ, der bærer flette Frugt; det bør
 Afhugges til sin Rod, paa Ilden kastes.
 Hans Søn, et Barn, da ved sin spæde Haand
 I Kirken skal af Erkebispnen ledes.
 Jeg selv ham sætter Kongekronen paa; —
 Men, lav besteden, høiner den sig ei
 Forvovent over Erkebispens Hue.

Gilbert.

Saaledes vorde disse Kongens Fiender,
 De vilde Riddere, de Forbittrede,
 Da vore Venner?

Jens Grand.

Vore Venner? Ja,

Som gamle Lægemidler, der indtages,
 At luttre Legemet, naar det er sygt.

Gilbert.

Foragter I dem alle?

Jens Grand.

Næsten alle;

Der er kun Een iblandt dem, som jeg hader,
Fordi jeg ikke kan foragte ham.

Gilbert.

Vor Bært?

Jens Grand.

Et Nul.

Gilbert.

God Kriger!

Jens Grand.

Det er alle.

Mod har han nok, som Hunden, naar den hidses
Af Jægeren til Jagt; — og Arved Bengtson
Er just af dette Slags. Han er en Blodhund,
Som lydig lader sig i Koblet lægge;
Men styrter som en Rasende paa Giorten,
Saasnart Halloet lyder, Hornet blæses.
Du vil dog ikke, jeg skal agte ham?

Gilbert.

Jakob af Halland?

Jens Grand.

Han er vel ei Hund,

Men værre: han er selv den vilde Jæger.
Den brede Ondskab gnistrer af hans Die
Ret smukt i Afstand; som en Aldebrand,
Der brænder lystigt, mens den ødelægger.
Hans Blod kun hidser ham til Had mod Erik;
Hans Tanke dreier sig kun om hans Havn,
Som Tenen om sin Hør i Spinderoffen.

Gilbert.

Nu Den, I hader, men foragter ei!

Jens Grand.

Han hører egenlig ei med i Lauget;
Der gøres Jagt paa ham; end tiener han
Kong Erik hvad han kalder tro; men kiender

Jeg Erik ret, saa stiller han sig nok
Snart selv ved dette Venstab.

Gilbert.

Jeg forstaaer Jer!

Marst Stig! — Han gælder for en fielden Mand.

Jens Grand.

Det er han ogsaa; men desværre, blot
Fordi en Mand i Verden er saa fielden.

Gilbert.

Man siger dog, han har en god Forstand!

Jens Grand.

O ja! Han veed, at To og To er Fire.
De Fleste veed ei det engang, og Mange
Bevise superklogt med megen Visdom,
At To og To er Ser.

Gilbert.

Hvi hader I ham?

Jens Grand.

Fordi han vover at foragte mig;
Fordi han troer, at hans Huusbagerklogskab
Lilstrækkelig er at styre Statens Noer;
Fordi han sig indbilder i sin Hovmod:
I Tænkfomhed at gaae i Laug med mig.
Al Verdens Fordom troer han at forsage, —
Dg hænger dog ved Een, indstrænkhet, svag,
Saagodt som nogen stærblind Ordensbroder.

Gilbert.

Ved hvilken?

Jens Grand.

Wren, som han kalder den.

Jeg mener ei Selvsølelsen for Værd;
Men denne Frygt, der hurtig yttre sig
I Ribberkassen for at synes feig,
Naar een og anden Dumhed, som fornærmer,
Ei straffes sieblikligt; — var det selv
Med Fare for at miste Alt — for Intet.

Gilbert.

Der kommer Ridder Bengtson og Grev Jakob.

Ridder Bengtson og Grev Jakob træde ind i Hallen.

Ridder Bengtson

(hilser Demproffen ærbødigt).

Velkommen, min ærværdige Fader! Tilgiv!

Jeg veed, I kommer at besøge mig,

Og dog er Eders Bært saa uforstammet

At gaae sin Vej. — Nød bryder alle Love!

(Peger paa Grev Jakob.)

Spørg denne Dannemand!

Grev Jakob.

Han er uskyldig!

Var han i Alting det saa godt som her,

Behøved han slet ingen Skriftestader.

Jens Grand (smilende).

Jeg har alt givet ham Absolution.

Før jeg hans Forsvar hører.

Jakob.

Det er, troer jeg,

Sædvanlig Præstebrug i Skriftestolen.

Som sagt: han er uskyldig; jeg er Synderen.

Jens Grand.

Jeg giver ogsaa Jer Absolution,

Skændt I tør ei forsvare Jer.

Jakob.

Jeg tilstaaer

Min Brøde; det er første Skridt til Bedring.

Jens Grand.

I har gjort mange første Skridt til Bedring.

Jakob.

Og er ei kommen videre for det?

Det kan vel være.

Jens Grand.

Nu! I var paa Jagt?

Jakob.

Ja ganske vist; men giæt paa hvilken, Jens!
Det var ei Røvejagt, ei Hiortejagt.

Jens Grand.

En Harejagt maaskee?

Jakob.

Der traf I det!

I har forbandet god Forstand. Det veed I
Selv bedst. — Nu ja, det var en Harejagt;
Men Haren, som os op vel havde snuset,
Alt havde Leiet ræd forladt; vi fandt
Kun Stedet, hvor i Ly den havde ligget.

Jens Grand.

Vil I nu ei bevise mig den Godhed,
At tale usforblommet? Thi uagtet
Jer megen Agtelse for min Forstand,
Det kunde være, jeg forstod Jer ei;
Hvis I mig blev altfor apokalyptisk.

Jakob.

Strax. — Haren traf vi ei; men — som I mærker —
Dog er jeg i et steldent lystigt Lune.
Det kommer af, vi fandt paa denne Jagt
Et bedre Bytte.

Jens Grand.

Ei!

Jakob.

Et herligt Bildsviin,
Der faldt uventet os som ned fra Himlen.

Jens Grand.

Der falder ingen Bildsviin ned fra Himlen.
Forfynd Jer ei med slige Talemaader.

Jakob.

Jeg troede dog alt Godt kom ovenfra. —
Nu da, nu kommer Fabelens Forflaring:
Kong Erik Slipping, det er Haren, Provst!

Marst Stig Wildsvinet. — Nu forstaaer I mig
 Bist bedre.

Jens Grand.

Nu bli'er Eventyret morsomt.

Arved Bengtsøn.

Kun en saa vigtig Marsag var istand til
 At fjerne mig bort fra min ædle Gæst.
 I Korthed hør, ærværdige Fader! hvad
 Sig nys tildraget har: Stig Anderson
 Fra Norge ventede hid sin unge Brud; —
 Det hørte Kongen, som — hvad tidt er steet
 Med Andre, — sig forelsket havde stærkt
 I Ingeborg. — Hun blev om Natten ranet,
 Bragt til et Laarn; — men det opdaged Jakob
 I Tide ved et selsomt Træf: en Daggert,
 Der vristet var fra Røveren, og kiendt
 Igien af Greven, som en Gave fra ham.

Jens Grand.

Har Erik Slipping ranet Marstens Brud?

Bengtsøn.

Ja, Herre!

Jens Grand.

Sancte Knud! Ha, hvilken Synd!
 Den arme, den ulykkelige Mand!

Jakob.

I huker ham?

Jens Grand.

Ja! Selv er han sig værst.

Jakob.

Han selv sig værst? Nei, vi vil være værre.

Jens Grand.

Det er min Mening just. Han siber Kniben
 Grunt til sit eget Bryst.

Bengtsøn.

Ja, ja, det gjør han.

Jakob.

Det har han længe gjort; men Tid engang
 At bruge den, før Staalet slibes bort.
 Ha, nu er Timen kommen! Vi har længe
 Besluttet Hævn paa Erik. Arved Bengtson
 Og jeg; —

Bengtson.

Niels Knudsen, Peder Jakobsen, —
 Jens Grand.

Ei!

Bengtson.

Alse Rati, Palle Litle —
 Jens Grand.

Nævn

Dem ei, min Ven! saa kiender jeg dem ikke.
 Jeg er en geistlig Mand, min Hyrdestav
 I Pagtens Ark kun bærer Fredens Mandler;
 Jeg blander aldrig mig i Ridderfærd;
 Men Synd er Synd; det er min Pligt at sige,
 Som Præst; — og Erik er en farlig Synder.

Jakob.

Jeg haaber, Faren er snart reent forbi;
 Har vi Marst Stig i Ledtog med, saa lyffes
 Os Daaden vist, og saa besmykkes den.
 Stig Andersen er agtet overalt;
 Det Bane bleven er hos Menigmand
 At troe bestandig godt om ham.

Bengtson.

Hvad Stig gjør,

Er vel gjort.

Jens Grand.

Og hvor er han nu?

Jakob.

Han jager

Omkring i Skoven og paa Landeveien,
 At finde sin bortfløine Gun. Vi kom

Til Taarnet, for at frelse hende til ham;
 Men — som alt er fortalt Dig — tom stod Neden.
 Naar Stig nu har forgiæves søgt, og kommer
 Fortvivlet, — skøndt han ei vil lade saa; —
 Vi smedde maae, mens Jernet end er varmt,
 Endskøndt det lader koldt.

Bengtson.

Lys, lys! Der er han.

Marst Stig kommer og hilser alle Tilstedeværende meget alvorlig.

Grev Jakob.

Nu, Broder Stig! kom Du paa Sporet efter
 Dit Bildt? Jeg kalder Bildt, hvad der desværre
 Maaskee var altfor tamt.

Stig

(med et strengt Blik paa ham).

Stands denne Spøgen!

Jeg er ei stemt til Spøg.

Jakob.

Hjalp Dig din Søgen?

Stig.

Nei! — Intet!

Jakob.

Godt! — Jeg kalder godt, hvad Du
 Nok kalder slet; men godt for Herremænd,
 For dine Baabenbrødre, Ridderstabet,
 Som svoret har Kong Eriks Undergang;
 Men ønsker Dig endnu i Ledtog med.
 Du gælder dog for Danmarks bedste Ridder!
 Der er vel ogsaa De, som nævne Jakob
 Af Halland; dog — for Dig jeg gierne staaer
 Tilbage. Hvad vi blot end frygted for,
 Var, at Du i den sidste Tid blev alt
 For fredelig, fik altfor megen Lyft
 Til Høieløst, til Stegerset, Rødgryden.
 Det sørged Erik for, han har omvendt Dig,

Ham maae vi takke for, Du staaer os bi.
 Og nu — det træffer heldigt — netop her
 Hos Ridder Arved Bengtson finder Du
 I Aften Vandens Hovdinger forsamlet.
 Der kommer Aage Kafi, Palle Litle,
 Niels Knudson!

(Arved Bengtson gaar de nævnte Riddere imøde og hilser dem.)

Jakob.

Brødre! See jeg hilser Jer
 Gi med Guds Fred! Gud vil ei altid Fred;
 Gi sandt Herr Provst? her hedder det Guds Krig.
 Thi Erik har forsyndet sig mod Kirken,
 Som imod Riget, Sæderne, mod os!

Jens Grand.

Vel talt, min Søn! det har han. Ja i Sandhed,
 En Krig for Himlen ei fortørner Gud.

Jakob.

Det havde jeg knap troet, at selv Borherre
 Med os i Ledtog var. Nu, destobedre!
 Saa vil vi ogsaa feide kæft mod Erik.
 Men hvordan feide vi? Hvordan forsvare
 Vel Klippebønderne den kiære Frihed?
 Gaae de i Dalen ned i Kamp mod Hæren,
 Vel hundredgange deres overlegen?
 Saa var de galne, Daarefisten værd.
 Nei, Brødre, nei, de staae bag Fjeldets Muur;
 Og fra den faste Borg den sikke Pjil
 Sig trænger i den stolte Fiendes Bryst.
 De kaste Steen paa ham, de knuse ham,
 Naar han i snever Huulvei troer sig sikker.
 Det vil vi ogsaa gjøre. Vi vil stande
 Bag Klippefjeldet, som den raske Fjeldbo,
 Og der skal Havnens Pile ramme ham.

Stig.

Det er med andre Ord, — reent uden Blomster
 Og Snørfler talt: Du vil snigmyrde ham.

Jakob.

For Alting gives der et Dgenavn;
Men Barnet kun forsærdes for en Lyd,
Og kun den Feige stælver for et Skjaldsord.

Stig (til Jens Grand).

Herr Provst! ha, det er en Jammerfæde, Jakob
Har ei studeert, — at ei han kan Latin.
Tænk hvilken Klerk I havde havt i ham!

Jens Grand.

Det glæder mig, at finde Jer saa munter
Paa al den Sorg.

Stig

(bitter smilende med et undertrykt Suf).

Ja Herre! — jeg er munter!

Jakob.

Nu altsaa, Stig?

Stig

(efter en liden Betænkning).

Jeg vil ei være med.

Jakob.

Du vil ei hævne Dig paa Erik Skipping?

Stig.

Jeg veed endnu ei ret, om Erik har
Fornærmet mig.

Jakob.

Han røvet har din Brud,
Og det Du kalder ei Fornærmelse?

Stig.

Jeg veed ei ret, om han har røvet hende.

Jakob.

Og har jeg ikke selv fortalt Dig det?

Stig.

Jeg veed ei ret, om Du har Sandhed talt.

Jakob.

Ha, Død og Helved!

Stig.

Om Du ei opfandt

Det Eventyr, for at opbidse mig
Til Hævn mod Erik.

Jakob.

Slig Beshyldning vover —

Stig.

Din egen Tænke-, Handlemaade, Jakob!
Du takke kan derfor. Den Mand, som kan
Betiene sig af hvert et Middel, for
At naae sit Maal — med god Samvittighed —
Mon han saalet ei sige kan en Løgn,
Som han begaaer et Mord?

Jakob (drager sit Sværd).

Nu est Du Dødsens!

(Etig drager ogsaa sit.)

Svenden (kommer).

Herr Kammermester Ranild Johnson ønsker
At tale med Jer, Herre!

Bengtson.

Ranild Johnson?

(Riffer til Svenden, han gaaer.)

Jakob

(Riffer sit Sværd i Steben igien).

Ha ha! han kommer ret som han var kaldet.
Saa lad os vie lidt, til han er hørt!

(Med et skelt Blik paa Etig.)

Man kan vel borge Manden sit Krus Ol,
Imens han drikker det.

Ranild Johnson kommer meget høflig, hilser ærbødigt til alle
og siger til Arved:

Tilgiv, Herr Ridder!

Man sagde mig, at Marsken var hos Jer.
Det egentlig er ham, Besøget gælder.

Jakob.

Der staaer han! — Stik dit Sværd i Balgen, Stig!

Hør nu, og rødm, fordi Du har fornærmet
En ærlig Ven. Din Rødmen hævner bedre
Mig end dit Blod.

Stig

(Stikker Erørdet ind, til Ranild).

Hvad vil — hvad vil I mig?

Ranild.

Jeg kommer at undskyldte mig for Eder,
Og for at finde Venner mellem Fiender,
Kied af at træffe Fiende blot i Ven.

Stig.

Tal uden Dmsvøb! Hvor er Ingeborg?
I er jo Eriks høire Haand; — tilgiv!
Hans venstre vil jeg sige. I har Sædet
I hemmeligste Rigsraad; der skeer Intet,
Hvad stules maa for stikkelige Folk,
Hvad I ei veed.

Ranild.

Jeg har belavet mig

Paa denne Gilsen. Som man tidt i Krig
Maa giennemvade sure Moser, for
At komme did, hvor Veien gaaer til Maalet,
Jeg finder mig taalmodig i at synke
Lil Bryttet i Jer Brede's Hængedynd.
Stikald kun! ifald Jer tykkes selv, en Helt
Kan uden Blussel bruge sige Vaaben; —
Men naar I rolig er, saa hør mig, Stig!

Stig.

Jeg rolig? Er det sandt, har Kongen ranet
Min Brud?

Ranild.

Det har han.

Stig.

Jakob! ha, nu brænder
Mig Blodet i min Kind, nu er Du hævnet.

Jakob.

Korsoning og Fostbroderlag! Ei blande
 Vi Blod i Muld; men trykke Kind mod Kind.
 Der brænder ædelt Blod i min som din,
 Og det Fostbroderlag skal bære Frugt.

(Kysser ham.)

Ranild.

Lillad mig fortelige Selvsforsvar.
 I kalder mig Kong Eriks venstre Haand?
 Desværre! Den, som fra sin spæde Barndom
 Opdroges ved et Hof, som Smaadrenge først,
 Som Væbner siden, endelig som Ridder,
 Vet vænnes til at sive Himlens Bud
 I Fyrstens Bink; især naar Manden ei
 Sik af Naturen en særdeles Kraft; —
 Og jeg vil ei formeget rose min. —
 Dog — Alt har sine Grændser; Lydigheden
 Har ogsaa sine. — Og hvis Erik fordred
 Blot Lydighed, fik det endnu at være!
 Det var af blinde Lydighed til ham,
 At jeg befalede dette Vikingstog,
 Som røved Jomfru Ingeborg fra Marsten;
 Men naar Kong Erik har den Driftighed,
 Mig at bestylde for sin egen Brøde,
 For Marstens Havn fra sig paa mig at vælte,
 Gaaer det for vidt.

Jens Grand (til Gilbert).

Er det ei som jeg sagde?

Han gjør til Fiender sine bedste Venner:
 Først Marsten, siden Ranild.

Jakob.

Ranild Johnson!

Du er et bundløst Kiær, som sikkert ei
 Kan giennemvades, — dog — det er det samme!
 Ei prøve vi at maale Bunden i Dig;
 Men i dit Dynd skal ingen af os qvæles.

Ranild.

Jeg overgiver mig i Eders Bold,
Min Lillid, Greve, vidner om min Uskyld.

Stig.

Tal! hvor er Ingeborg?

Ranild.

Paa Eders Borg.

Der, frelst, uskyldig, venter hun sin Husbond.

Stig.

Hvo fragte hende did?

Ranild.

Jeg med mit Følge.

Stig.

Du redded hende fra Kong Eriks Bold?

Ranild.

Nei. Først forsørerist, med sledste Taler,
Som tidt med Andre før, han loffed hende;
Men da han mærked, hun ei lod sig lokke,
At stærkt han havde feilet i, at tage
Slig Orn fra Fjeldet for en Dalens Due,
Saa sadled han paa Elskovsjagten om,
Dg mig beføl at bringe Marstens Brud
Med Hæder og med Leide til sin Brudgom,
Da først han havde sværet mig for hende.
Han stoler paa, jeg lever af hans Naade,
Maa lystre som en Sky hans Lunes Blæst;
Men tattes Skyen til en Tordensky,
Saa slaaer den ned!

Jakob.

Det tordner i det mindste;

Jeg mener nemlig her: den slaaer paa Tromme.
Vi trænge netop til en Trommeslager,
Som os kan tromme sammen.

Stig.

Ha, ved Gud,

Kong Erik Skipping! det skal Du betale.

Jakob.

Du altsaa træder i vort Samsund?

Stig (rækker ham haand).

Ja!

Jakob.

Saa er med Tilberedelsen vi færdig,
 Og stride strax til Bærfet. Ranild Johnson
 Tilbyder os sin Hjalp? Den skal han yde,
 Og Bee ham! hvis han ikke yder den. —
 Naar Du med Erik følger næstegang
 Paa Jagt — Du er endnu i Kongens Naade,
 Det seer man, da han brugte Dig endnu
 Til Leide for skøn Ingeborg; — saa maa Du
 Forvilde ham ad Natten til i Skoven,
 Ham fjerne fra sit Følge — sont tilfældigt, —
 Og bringe ham hen paa et øde Sted,
 Hvor os han træffer.

Ranild.

Det skal skee, Herr Greve!

Jakob.

Hvis Du os hjælper til Kong Eriks Drab,
 Med Ridderord jeg sikker Dig dit Liv;
 Men hvis Du frelse vil Kong Eriks Liv,
 Da vær Du sikker paa din egen Braddød.

Ranild (blegner).

Hvi vredes I? Hvi vil I strække mig
 Med Trudsel til, hvad jeg frivillig gjør?

Jakob.

Ja ja, saa er det godt! Gjør Du det villig,
 Saa lover jeg, vi skal ei tvinge Dig.
 Nu altsaa, Ridd're! Haand i Haand paa Løftet,
 At vi som Alvindsmænd — hver høist fornærmet —
 Vil Blodhævn over Erik.

(De træbe i Krebs og række hverandre Hænderne i Midten.)

Alle (uden Stig).

Ja, det vil vi.

Stig

(Efter et Diebligs Dvælen).

Jeg ogsaa!

(Ræffer Haand.)

Jakob.

Herligt! — Var det ikke bedst
 At tage Sacramentet paa vor Tæd?
 Jeg er, oprigtig talt, just ingen Helgen;
 Men dog — i visse Ting er jeg gudsfrygtig.
 Hvad siger I, Herr Provst?

Jens Grand.

Jeg har alt sagt:

Jeg blander aldrig mig i Riddertrætte;
 Men hindre nogen christen Broder i
 At tage Sacramentet, naar hans Hierte
 Tilstiger ham det, var en blodig Synd,
 Og mindst tilgivelig vist af en Præst.

Jakob.

Velan! saa træde ned vi, Arved Bengtson!
 I dit Kapel og sværge Samfundsæden.

Alle.

Afsted! Afsted!

Stig.

Jeg følger ikke med.

Jakob.

Hvordan?

Stig.

Jeg givet har mit Ridderord:
 Som Avindsmand, den Gaardtfornærmede,
 At jeg vil Blodhævn over Erik Slipping;
 Det maa Jer være nok.

Jakob.

Vær ei saa sær!

Stig.

Det er ei Særlighed af en Mand, at følge
 Sit eget Hoved til sin egen Gierning.

Jens Grand

(Sagte til Grev Jakob).

Lad ham! I kommer ingen Lei med ham.

Stig.

Slig Daad, som her skal øves, kommer ikke
Vorherre ved; men Mennesket maa handle
Stundom paa egen Haand, og tage hvad
Der følger efter paa Samvittigheden;
Paa sin Samvittighed. Vorherre har
Intet med vor Samvittighed at giøre.

Jens Grand (smilende).

Det kalder man paa Græst en Paradox.

Stig.

Kan gierne være! Min Samvittighed
Er ikke græst, den er god gammel danst.

Jakob.

Fortryder Du det Løste, Du har gjort?

Stig.

Var det ei gjort, saa gjorde jeg det strax.

Jakob.

Med den Forsikkring er jeg veltilfreds.
Om det i Hallen, i Kapellet steer,
Det kommer ud paa Gæt.

(Sagte til Stig.)

Det er kun for

De Svage her i Landen, at jeg øver
Sligt Mummiespil. Man har jo Narrefester
Og Gselsfester selv i Kirken nu.

(Han vinler de Andre; Alle gaar uden Stig.)

Stig (ene, seer efter dem).

Saa kan en Bande Mordere vel ogsaa,
Kort før den iler til det blodige Bænk,
Nedknæle front med Bøn for Herrens Alter.

(Grubler.)

Jeg svor med Forbeholdenhed; men stundom
Selv Grligheden trænger til en List,

Naar dens Udøyer ei skal gaae tilgrunde. —
 Jeg deler ikke Dises plumpe Nafn,
 Deeltager i det lumste Mord ei heller;
 Fra dette Mord skal jeg Kong Erik frie,
 Til egen Blodhævn. Ha! thi hævnes vil jeg,
 Saasandt som i min Borg Skialm Hvides Hielm
 Og Arels Sværd og Esbern Snares Skjold
 Højsædet under Hallens Vælker smykke. —
 Paa Stimandsvitis har Erik ranet mig
 Min Brud; hun var en Nat i Kongens Vold;
 Med „Hæder“ bringes hun mig nu tilbage:
 „Han fandt en Dorn og ingen kælen Due!“
 Men Stig, men Stig! Hvo gav Dig denne Trøst?
 Den nedrige, den falske Manild Johnson. —
 D var det sagt mig af en anden Mund!
 Men fra den feige Løgners giftige Læbe
 Kan Sandhed neppe lyde. — Gid han havde
 Bagvasket Ingeborg, — da var hun reen.

(Efter et lidet Ordholb.)

Reen er hun dog! Men det veed Verden ei;
 Og stod hun hvid i Englestraaleglands,
 Gik jeg dog plettet for Alverdens Nafn,
 Og uslest Hyrde kunde haane mig. —
 Een Lud der gives kun for denne Plet,
 Og det er Eriks kongelige Blod.
 Vel, Erik Glipping! een af os maa falde.
 Jeg redder Dig fra Mordet, — glæd Dig ei!
 Det er for selv at vie Dig til Døden.

(Gaaer.)

Fjerde Handling.

Kongens Sal.

Kongen. Reinmar.

Kongen

(vinker ham fra Døren).

Træd ind, min Ven! Jeg har jo givet Dig
Tilladelse til uanmeldt at komme.

Reinmar.

En altfor stor Bevaagenhed af Kongen,
Bor Undersaatten ei misbruge.

Kongen.

Du

Er ei min Undersaat.

Reinmar.

Saalænge jeg

I Danmark dvæler, er jeg det.

Kongen.

Jeg haaber

Paa den Viis læng Tid at beherske Dig,
Som David Jonathan. — Vel, at jeg seer Dig!
Der gives aandelige Byrder, Reinmar,
Som enkelt Mand saalidt formaaer at bære,
Som legemlige; jeg behøver Hiælp,
En Vennebarm til Fragt for Overvægten;
Og denne Barm er din; — jeg har ei anden.

Reinmar.

Saa har Du ingen.

Kongen (forundret).

Ingen?

Reinmar.

Høie Konge!

Du kiender mig som ærlig Mand, Du veed,
Jeg sminker ikke mig med falske Dyder.

Kongen.

Jeg alt erfaret har: Du er en Ven,
Som man kan stole paa i Nødens Tid.

Reinmar.

I Nød? O ja! Naar Nøden kom fra Gud.

Kongen.

Kom Nød fra Gud?

Reinmar.

Ja, for at prøve. Hvo
Mandsfager hans uendelige Wiisdom?

Kongen.

Du mener, at den Nød, som nu mig plager,
Kom fra mig selv?

Reinmar.

Ja, Herre!

Kongen.

Du er ærlig!

Reinmar.

Ja, Herre!

Kongen.

Du har Ret, den kom fra mig.
Men ærlig Ven staaer ogsaa Vennen bi
I Nød, som daarlige han paadrog sig selv.

Reinmar.

Ja — naar han kan!

Kongen.

At lette Vennens Bryst
Med broderlig Fortrolighed, naar Skaebnen
Ham trykker, er alt Hiælp; thi det er Lindring.

Reinmar.

Det troer jeg ikke, Herre!

Kongen.

Troer Du ikke?

Reinmar.

Nei, Eders Raade! Nøden kræver Redning.
 Hvor reddes kan, der er jeg gierne med;
 Men erføsløs at lytte kun til Klage,
 Med tomvelstalende Medlidenhed,
 Er næsten selv at gjøre sig til Hykler.
 I siger mig, at dengang I var syg,
 Har jeg med Lægemidler, Nattevaagen
 Og Pleie reddet Jer fra Døden? — Vel! —
 Men hvad kan der udrettes her? Her kommer
 Naturen Eder ikke selv til Hiælp;
 Den skader tværtimod, den er for stærk —
 Og I, desværre, giver efter for den.

Kongen.

Hvor eftergivende jeg er, det vil
 Du snart erfare. Danmark lære skal
 Det har en Konge. Ridderen skal aves,
 Den Stolte! Geistligheden tvinges ind
 I sine Sranke.

Reinmar.

Hvilket Oplob der?

(De see ud af Vinduet; man hører Støi.)

Kongen.

Almuen trænger sig i store Stimmel
 Fra Thule Vognsøns, Ebbe Skammelsøns
 Genrettelse. De frække Hov'der faldt,
 Og saa skal alle Boldsmænds. Hører Du,
 Hvor Folket jubler, hvor det glæder sig
 Til Fremtids Ret og Skiel og Lov i Riget?

(Der raabes udenfor: „Leve Kong Erik! Kong Erik leve!“)

Reinmar.

Ha, gyselig er denne Glæde mig.

Kongen.

Du har for svage Nerver, som en Qvinde,
Min gode Sanger!

(Viser ham et Brev.)

Seer Du dette Brev?

Den frække Marsk har sig fordristet til
At fordre Kongen ud. Jeg stævner ham
Til Thing, og Bee Marsk Stig, ifald han møder.
Men snart han synge skal en anden Vise.
Han vil en Mand i mig og ingen Yngling?
Velan, Marsk Stig! jeg møder Dig som Mand.

Reinmar.

Til hvilket Optog er jeg kommen hid?
Jeg haabed, til Kong Eriks glade Velkomst,
At muntre, livne Festen med en Sang; —
I denne Strid ei Minnesangen høres,
Du trænger til en Skiald fra Hedenold.

Kongen.

Og sliq en Helt jeg finder ei i Dig. —
Du vender ogsaa nu dit Hierte fra mig?

Reinmar.

Jeg vender ikke Hiertet fra Dig, Herre!
Men — jeg tilstaaer det — fra din sidste Handling.
Du troer mig feiq; men jeg beviser Dig,
At jeg har ogsaa Mod, naar uden Frygt
Jeg siger Dig: jeg kan ei agte Dig
For denne Handling, ei bifalde den.
I den gienkiender jeg Kong Erik ei,
Den Drot, om hvem jeg i min Vise sang:
„Han smykker Kronen meer end Kronen ham.“
Det er ei mig, det er Dig selv, Herr Konge!
Som løfte Venstabsbaandet.

Kongen (vred).

Ha, Forvovne!

Forlad mit Hof og Land! Jeg skammer mig

For dette Venstabs, som en altfor blød,
En altfor qvindlig Følelse har knyttet.

Reinmar (rødmenbe).

Maa jeg nu ikke takke Gud, som redder
Tide mig fra blot at verde Træl
For Kongelune? (Fatter sig) Herre, tilgiv mig!
Jeg har et hidstgt Blod saavel som Du. —
Jeg veed det nok, det sømmer sig kun slet
For ringe Mand, at staae paa samme Stræng
Som Kongen, naar han vredes; — men Du seer:
Paa Venstabs er her længer ei at tænke;
Thi Venstabs kræver Lighed.

Kongen (stolt).

Lighed var der
Saalidt som nu, da Du Dig kaldte Ven.

Reinmar (sagtmodig).

Jo, Herre! Lighed i vor Tænkemaade!
Det var mig nok; men nu, da denne svandt,
Nu er der ikke meer tilbage for mig,
End Jer at takke for beviste Naade,
Og bede Jer om usfortøvet Orlov,
Til hjem at vende til mit Fædreland!

(Bulker dødt og gaaer.)

Kongen (ene).

Han falder ogsaa fra mig. Lad saa være!
Saa har jeg begge mine Arme frie.
Her er ei Tid til blød Omfavnelse.
Med Kiærlighed forlob mig ogsaa Venstabs!
Ha, hvad er Kiærlighed og hvad er Venstabs
Paa hadefulde Jord, blandt lutter Fiender?
Det Følelser-, det Ungdomsdrømmeri
Er Morgendug paa Blomsterne. Ret smuk;
Men Duggen svinder snart, og Blomsten falmer;
Kun Manddoms-, Middagsfolen modner Frugt.

Godt! Jeg skal vise dem, at jeg forstaaer mig
Paa Algerdyrkning som paa Haugekunst!

En Smaadrenge kommer og melder:
Domprovsten Herr Jens Grand!

Kongen.

Han kom som kaldet!

(Smaadrenge gaaer.)

Jens Grand kommer og hilser med Korsets Tegn.
Guds Fjerd, min høie Konning! og god Dag.

Kongen (affides).

Han forser sig for mig, som for et Gienfærd.

(Høit.)

Herr Domprovst, tak! Spar kun Velsignelsen!
Jeg veed, det glædte Jer, da jeg var syg; —
Jeg mener, at jeg kom mig strax igien.
Jeg ønsker ogsaa Jer tillykke med
Et triveligt Velgaaende. Jeg seer,
At I udvider Jer paa alle Maader.

Jens Grand.

Hvis Eders Naade troer, jeg kommer for
Her at gientage de forslidte Phraser,
Som hver en Tiggermunk kan udenad,
Saa feiler I!

Kongen.

Jeg veed, I seer kun Feil
I hvad jeg foretager.

Jens Grand.

Lvertimod!

Jeg har bestandig sporet hos Kong Erik
En dristig Raaskehed og en klar Forstand,
Som — mærker jeg — nu kom til Modenhed.

Kongen.

Hvor har I mærket det?

Jens Grand.

Lilsældigviis,

Da nys jeg Galgebakken red forbi,
Hvor Bøddelen halshugged to Forvovne,
Der spotted Gud og Kongen, Lov og Sæder.

Kongen (streg).

Det skal ei blive derved!

Jens Grand (sagte).

Hvor forandret!

(Svit.)

Med Lov man bygger Landet, men med Straf
Kan man kun bygge Lov; thi ene Straffen
Forvolder Straf, og uden Straf for Død
Kan ingen Niding aves.

Kongen.

Ganste rigtig!

Jens Grand.

Lillader Ederes Naade mig i Korthed
Ser at meddele, hvad mig vigtigt er,
Og Eder ikke mindre?

Kongen.

Meget gierne!

Jeg ynder Korthed.

Jens Grand.

Men i Alt dog ei?

Exempli gratia: langt Liv, — det ønsker
Sædvanlig Konger sig som Betlere.

Kongen.

J vil maaskee advare mig mod Snigmord?

Jens Grand.

Ei altid Mord'ren sniger sig paa Sti;
Fleer sammenrotte sig paa Landevei
Forvovne tidt; — og Ridderstaren, Herre!
Skjøndt ei den sniger sig til natlig Hærd,
Kan være farlig nok.

Kongen.
Og Munkefaren

I Klostrene?

Jens Grand.

Jeg veed, I troer mig ei;
I tvivler om, at Hiertet driver mig
Til noget ydmygt, underdanigt Skridt;
I tvivler om min Ærlighed, Herr Konge!
Ret er den første Tvivl, men ei den sidste.
Jeg kommer ikke som personlig Ven;
Jeg kommer ikke blot for Eders Skyld;
Men Klogskab byder ofte tvende Magter
At holde sammen troe til fælleds Larv,
Om end ei Kiærlighed forened' dem.

Kongen (haantlig).

Ha — tvende Magter!

Jens Grand.

Det bedrøver mig,
At frænke Jer Omfindtlighed; men, Herre,
Saa er det. Vi vil her ei undersøge,
Hvorledes Hver er kommen til sin Magt,
Nok, Magten er der. Og det blev ei derved;
Ihi Herrestanden eier ogsaa Magt.
Tre Magter findes i det lille Land, —
Hvad Under, at det ud gaaer over Landet?

Kongen (sutter).

Det arme Land!

Jens Grand.

Hvis I vil redde Danmark,
Saa slut Jer til den bedre Deel. I staaer
Imellem Herremænd og Klerkerne:
Med Herrestanden kan ei slutes Fred,
Mindst nu, da I fik Marsken til Jer Fiende;
Og neppe vil de Lo's Henrettelse,
Skiondt billig efter Guds, Naturens Ret,
Jer skaffe Venner iblandt Ridderne.

Kongen.

Nei — neppe!

Jens Grand.

Den Dei altsaa kan ei gaaes
Til Eders Frelse; aaben derimod
Er Eder end den Anden. Geistligheden
Staaer mellem Kongen og de vilde Riddere;
Den Magt, som vinder os, bli'er dobbelt mægtig,
Og overvinder altsaa let den Tredie.
At hjaelpe Kongen, ligger Kirken nærmest,
Naar ei den trues selv med Undergang;
De Tvistigheder, som den øved mod Jer,
Var Livsforvar, Nødværge. Hold med os,
Giv os vor Ret, stænk Korset Værdighed,
Saa vaier det med Seir i Eders Banner.

Kongen.

Ved Kirken mener I naturligviis
Jer selv, Jens Grand! Hvad skal jeg giøre for Jer?

Jens Grand.

Hvis jeg skal hjaelpe Jer med Kirkens Magt,
Saa maa jeg ogsaa være Magtens Herre.
Gjør mig til Erkebisp i Lund! saa gjør
Jeg Eder til en uantastet Konge.
Det pavelige Bisald skal jeg staffe!

Kongen.

Ha, slap det der ud? Lund har Erkebisp;
Han skal ei sættes af for Eders Skyld;
Han skal berøves ei sin Bispestav,
Før Døden kommer.

Jens Grand

(med et lumst Blik paa Kongen).

Døden kunde komme

Til Erik, — røve ham sit Kongespil!

Kongen.

Det har ei Nød, jeg frygter ingen Trudsel!
I taler om to Magter uden mig?

Den Tredie glemmer I, den allerbedste.
 Er jeg blot Ridderfonge? Munkedrot?
 Nei, jeg er Folkefonge. Ved Guds Blod!
 Jeg vorde vil mit Folk en ærlig Konge,
 Indsætte det i sine Rettigheder,
 Som Geistlighed og Ridderstab har ranet.
 Nys jubled Folket ved to Stimænds Død,
 Da Bødd'len senderbrød misbrugte Raaben;
 Det juble skal igjen!

Jens Grand (kold og rolig).

Jeg har ei meer
 At sige Kongen. Jeg har varet ham,
 Men han foragter Barselet; det vil
 Maaskee fortryde ham. — Guds Fred, Kong Erik!

(Gior Korsfets Tegn og gaaer.)

Kongen (alene).

Hyrmødige! Der mangler andet ei:
 Jeg skulde giøre Dig til Skolemester
 For mine Handlinger, og som et Barn
 Gaae i dit Ledebaand? Nei aldrig, aldrig!
 For miste Land og Rige, Livet selv,
 End tære paa et usfelt Skin af Liv.

(Han synker hen i Tanker og siger derpaa bevæget:)

Saa stander da Kongen forladt og ene,
 Udsat for Stormenes Kæmpekast,
 Som Teg i Krattet — men uden Grene,
 Som Skib paa Havet — men uden Mast!
 Men mit Træ, Du stammer dog ned fra Skiold,
 I Skibets Planker er kraftig Hold,
 Det trodser Munkenes List og Riddernes Vold.

To Grene, som stærmed for Storm i Skyggen,
 Forfriske mig ei meer under Løvet's Gang:
 Marsk Stig og Reinmar vende mig Ryggen,
 Og begge dog de frelste mit Liv engang.

Saa ustadigt er Menneffets Sind!
 Det dreier sig for den mindste Vind;
 Det falmer snelt, som Møernes Rosenkind!

Dg hvi forsvinder min Morgenrøde
 Saa brat for den hebe, den lumre Dag?
 Hvad synded jeg svart? Hvad er min Brøde?
 I Dvindernes Skønhed jeg fandt Behag.
 Vel leged jeg med dem; — o Elskovstant!
 Min Ungdom saa mængt et Hierte vandt;
 Men hvad mit Hierte søgte, det aldrig Hiertet fandt!

Saa sidder en Fisker ved Klippernes Haller
 Dg kaster i Havet ud sit Næt,
 Men fanger kun — tomme Muslingstaller,
 Til Armen ham synker mødig og træt.
 Saa Fuglefængereren ganger paa Jagt:
 Kun Spurven paa Veien har Lykken ham bragt;
 Sig Agerhønen fierner med Vingen udstrakt.

Dog ikke jeg meer vil forgiæves sukke,
 Beherske jeg mig lader ei svagt, som Barn;
 Ei Lykken skal reent mig sin Dør tillukke;
 Jeg kaster ei bort mine Jærgergarn.
 Som Mand vil jeg leve, vil virke som Mand,
 Opbjalpe Bondens og Borgerens Stand,
 Dg knække Munkens og Ridderens Mod — hvis jeg f
 (Gaaer.)

Marst Stigs Borg.

Den forrige Sal.

Stig. Mechtildis.

Stig (moder hende).

Mechtildis, hvordan gaaer det? Nu har Du
 Da faaet et Herstab. Gamle Skrog! det gjør mig

Halvt ondt for Dig, at paa din Gammelalder
 Du Dig skal vænne fra de kiære Vaner;
 Til andet Levesæt; ja det er tungt!
 Jeg selv, stiondt yngre, gyser næsten ved
 At tænke mig sliq pludselig Forandring
 I det Sædvanlige. Lad ogsaa Verden
 Sig arte som den vil, lad Land og Riger
 Omvælttes, — ha, saalænge jeg dog har
 Endnu min Krog ved Arnen uforstyrret,
 Mig tykkes: Verden staaer ret godt endnu.

Mechtildis.

Frygt ei Forandring, Stig! Den norske Tomfru
 Er veltilfreds med Alt. Jeg stialved som
 Et Gæpeløv og tænkte: nu faaer Du
 Da Terten læst, om hvordan Alt er bedre
 Deroppe — hvad de kalde det — i Norge. —
 Jeg maatte vise hende Huset rundt;
 Men hun slog Hænder sammen, raabte Kors!
 Og blev saa henrykt over al den Pragt
 Og Magelighed, som hun kaldte det,
 At hendes Dadel kun bestod i Frygt
 For at hun skulde blive reent forkiælet.

Stig.

Du ynder hende da?

Mechtildis.

Jeg ynder hende?

Det spørger Du? Hvor kan man see det Ansigt,
 Og ikke faae det kiært?

Stig.

Saa gif det mig!

Mechtildis.

Hun har to Dine, som er meget smukke,
 Naar de staae stille, men begynde de
 Først at bevæge sig, saa er det reent galt.

Stig.

Det har jeg ogsaa mærket.

Mechtildis.

Hendes Mund

Er vakker naar hun tier; taler hun,
Saa bli'er man reent „fortiust“, som Svensken siger,
Dg veed ei ret, om man skal undre sig
Mest over Røsten, eller Tønderne.

Stig.

Ei, gamle Moer, Du taler som en Skiald.

Mechtildis.

Stig Anderson! jeg blues som en Hund,
Fordi jeg troede slet om Ingeborg.
Der kan man see! man aldrig skal bedømme
Med Strengbed Noget, som man ikke kiender.
Nu gaaer jeg til min vante Dont. Der kommer
Din Fæstema. Saa see dog munter ud!
Hvad fattes Dig?

Stig.

Slet intet, Gamle! Gaa!

(Hun gaaer.)

Du taler mere viist end selv Du veed:
„Ei strengt bedømme hvad man ikke kiender!“

Ingeborg kommer.

Stig Anderson!

Stig

(gaaer hende imøde og griber hendes Haand).

Min Brud!

Ingeborg

(seer ventligt paa ham).

Forlegne kække!

Det tænkte jeg! Det kan ei andet være
Vel efter slikt et Eventyr.

Stig (affires).

Hun er

Ustyldig, derpaa giver jeg mit Liv.

(Svit.)

Min Ingeborg! drog jeg Dig ned til Danmark,
For at Du skulde taale slikt en Spee?

Ingeborg.

Nu er det taalt, — og overstaaet — og glemt!

Stig (mors).

Du glemmer snart!

Ingeborg.

Fornærmelser? O ja!

De bedste husker jeg Velgierninger.

Stig.

For Dvinden er det stundom Dyd, at glemme,
Hvad Kæst for Manden var, ei at erindre.

Ingeborg.

Man maa beklage, vistnok, Erik Olivings
Barnagtige Letsindighed.

Stig.

Ja — Danmark

Maa man beklage.

Ingeborg.

Men for os, min Ven!

Har denne Daarskab havt maaskee sin Nytte.
Du drilled mig, fordi engang, som Barn,
Jeg havde havt Kong Erik kjær. Du meente,
Der stulde sig maaskee endnu en Gnist
Af gammel Omhed for ham i mit Hierte; —
Hvis der — hvad jeg i Sandhed ikke veed —
I Aften ulmet har en saadan Gnist,
Da har hans sidste Tusentasteri
Den ganske slukt; det jeg forsikker Dig.

Stig.

O, jeg behøver ingen sliq Forsikring.
I sliqt et Forhold taler Diet, Minen,
Med meer Veltalenhed end Ordet selv;
Og de har begge frikiendt Dig, for Du
Til Forsvar aabned Læben.

Ingeborg (lids fræntet).

Jeg har ei
Forsvaret mig; thi der er Intet at
Forsvare.

Stig (omfavner hende).

Ganste vist! Bliv ikke vred!
Du ei behøver Forsvar, og Kong Erik
Kan ei forsvares.

Ingeborg.

Nei! (Ventig) Men dog tilgives?

Stig (alvorlig).

Nei, aldrig!

Ingeborg (ustyldig).

Kiære! sæt Dig i hans Sted!
Han var forelskt.

Stig.

Og det undskylder Du?

Ingeborg.

En sliq Medlidenhed Du træffer vist
Hos alle Dvinder. Kan man hade vel
Den, man er yndet af?

Stig.

Og dette Forsvar
Skal, mener Du, jeg tage med for Skyldest?

Ingeborg.

Med Mænd er det en anden Sag.

Stig.

Net saa!

Nu enes vi: ja ganste vist, med Mænd
Er det en anden Sag. Og hør mig nu!
Du veed, din Stig er ingen hidsig Yngling,
Ei nogen egenfindig, starblind Daare,
Der offerer strax det Bedste, Livet har,
Blot for at tilfredsstille Harm og Hævn.
Jeg hader Erik ei for denne Daad;
Jeg kiender ham med samt hans Drengeluner.

Din Stolthed, Keenhed, din Ustyldighed,
 Din Kraft — har vrist hans Vankelmod tilbage;
 Ydmyget stod han for Dig ganske vist.
 Men jeg — ydmyget staaer for hele Verden.
 See, jeg er Mand og Kriger, Rigets Marsk,
 Og jeg kan ikke taale denne Skam.

Ingeborg.

Vi nødes dog vel til at taale den.
 Han er din Konge!

Stig.

Jeg er Riddersmand,
 Af Byrd saa gammel og saa god som han,
 Og — næst ham selv — den Ypperste for Riget.
 Skialm Hvides Skjold er hvidt; det væmmes ved
 At vorde plettet; verelssidige Blygter
 Os sammenbandt; men han har Baandet løst,
 Og ingen Blygt mig binder meer til ham.

Ingeborg.

Hvad har Du da ifinde?

Stig.

Ingeborg!

Uagtet Du har Kiærlighed til mig,
 Bedrøved det Dig sikkert at forlade
 Dit kiære Norge.

Ingeborg.

Qvinden følger gjerne
 Sin Mand, og seer sin Lykke kun i hans.

Stig.

Maaskee skal snart din Husbond følge Dig,
 Og vælge sig dit Fædreland til Hiem.

Ingeborg.

Og denne Borg, som Du har smykt saa vakkert
 Til min Modtagelse?

Stig.

Det koster mig

Ei Lidet at forlade den; men Bynten

Var ei forgiæves. Borgen hilser Dig
Som Marstens Brud. Til Borgkapellet følger
Os Munken.

(Tager en Kranb af Væggen.)

Her er Brudefrandsen!
Ingeborg.

Kære!

Du overraster mig.

Stig.

Det kommer af

Kong Eriks Overræstelse. — Kom nu!
Følg i Kapellet, og omfavn som Hustru
Din Husbond, der forlader Dig imorgen,
Maastee kun kort, — maastee for dette Liv.

Ingeborg.

Hvad hører jeg? O, hellige Maria!

Stig.

Jeg undsagt har Kong Erik, ham udfordret
Paa Liv og Død; jeg haaber, han modtog
Udfordringen.

Ingeborg.

Og hvis han ikke gtor det?

Stig.

Saa maa han tvinges til det.

Ingeborg.

Andersøn!

Ha, hvilken Fremtid tilbereder Du!

Stig.

Min Handling en nødvendig Følge blev
Af Eriks.

Ingeborg.

O, I altfor stolte Mænd!

Som Alting offre for en indbildt Ære.

Stig.

Den er ei indbildt. Er din Ustyd indbildt?
Din Blu? En Mands Ustydighed er Æren.

En Ridder kan saa lidt undvære den,
 Som Fuglen Vingen og som Bryftet Luften.
 Sag Vren fra mig, og hvad er jeg da?
 En Træl paa Hesten! — Det forstaaer Du ei;
 Det skal Du ei forstaae; men Du skal troe,
 At jeg forstaaer det.

Ingeborg.

Af, jeg troer Dig gierne!

Men — see Dig ile til din Undergang —

Stig.

Du frygter for, at Grik dræber mig?

Ingeborg.

Han er en ridderlig, en tapper Helt.

Stig.

Ha, vilde jeg vel ellers slaaes med ham?

Ingeborg.

Jeg altid før mig troede stærk og dristig, —
 Her svigter mig min Driftighed!

Stig.

Fordi

Du har mig kjær, det takker jeg Dig for.
 Men lad min Nølighed Dig atter styrke! —
 Seer Du ei daglig i dit Fædreland
 Den raske Bonde vandre langs en Afgrund
 Paa Fjeldet, til sin Hiord, sin Mark, sin Eng?
 Kun eet forfeilet Skridt — og ned han styrted
 I bundløs Kløft, for aldrig meer at see
 Guds hellige Lys, den elskelige Sol;
 Deg vandrer han saa rolig og saa tryg,
 Som Kræmmeren i dette flade Land
 Til næste Marked. — Saadan gaaer din Stig.
 Frygt ei hans Afgrund! Smyk Dig med din Krands!
 Kom atter som min Brud og vord min Biv!
 Jeg først forlader Dig som Vegtemand.

(Ingeborg tager Krandsen og seer bedrovet til Himlen.)

Stig.

Hvi stirrer Du saa stivt hen for Dig, Barn?

Ingeborg.

Jeg tænker paa en gammel Vise, Stig!

Som trøster mig.

Stig.

Hvorledes lyder den?

Ingeborg.

„Ung Ingerlil stod i fremmed Land,
 Hun havde sin Fader forladt;
 Nu hende forlod hendes Kæstemand,
 Da blev det halmørke Nat!
 Men klart i Natten en Stjerne stod,
 Og lyfte fra Skyens Brud;
 I Døden den hende først forlod:
 Det var hendes Haab til Gud!“

(Gaaer.)

Stig.

Det er vor Fryd i dette korte Liv:
 En liflig Blomst, der knap har stude sin Knop,
 For Ormen lægger strax sit Hg deri.
 Hvor lykkelig vi Alle kunde være,
 Hvis Erik havde handlet som en Mand!
 Hvad hjælper Klynk?

(En Svend kommer.)

Ha, der er Sendebudet,
 Med Svar tilbage fra Kong Erik Slipping.

(Svenden rækker Brevet og gaaer paa Marskens Vink.)

Stig (bryder og læser det).

„Den Frækhed, at en Undersaat til Tvekamp
 Sin Konge fordrer, selben fandt sin Rige.
 Undsagt mig har Du og dit Liv forbrudt;
 Dog stænker Erik Dig af Naade Livet;
 Og dermed er min Gæld til Dig betalt.
 Mit Riges Marsk kan ei min Fiende være.“

Vil Du dit eget Vel, Stig Anderson!
Saa turr ei meer forvovent Kongens Brede."

(Putter Brevet i Barmen.)

Ved Christi Blod og ved hans hellige Død,
Kong Erik eller jeg maa falde.

Grev Jakob, der træder hurtig ind og hører disse Ord.

Ret saa,

Min tappre Ven! det var et ærligt Løfte.
Jeg seer, vi har i Dig en trofast Medhjælp,
Kan stole paa Dig, og det er fornødent;
Thi Sammensværgelsen er fuldt i Gang.
Imorgen Erik Glipping gaaer paa Jagt;
Imorgen Aften leder Ranild Johnson
Ham vild. — Der staaer et eensomt Huus i Skoven,
Ei langt fra Finderup, jeg troer et Bærtshuus;
Bærtinden er af stelden Skønhed; hun
Har ogsaa lidt af hans Hornærmelser;
Hun stænkter for ham. Han beruser sig
I Vin vel ei, men let i Dvindeblik;
Saa flyver han i Donen som en Kramsfugl.

Stig.

Velan, jeg møder ogsaa med min Flok.
Hans Død er mig af Vigtighed som Dig,
Og meer maaste; thi jeg har meer at hævne.
Men sværg mig ogsaa nu ved Christi Blod,
At Hævnen Du vil overlade mig!
Thi jeg vil dræbe ham.

Jakob.

Jeg lover det!

Jeg skylder Dig den Fyldestgjørelse.
Farvel saalænge! — Du har Bryllup, seer jeg.
Jeg mødte Chordreng, Kiærterne bli'er tændt,
Nu skal der synges, Røgekarret duster.
Det er ei Fæst for mig. Fornøi Dig godt
I Aften, Stig! Imorgen Aften først

Fornøies Jakob. Da skal ogsaa synges;
 Som Munkene komme vi formummede,
 Berede ham til Død med Vøn og Sang.
 Det er jo kristeligt, det kan han fordre;
 Thi selv min Fiende skylder jeg sin Ret.

(Gaaer.)

Stig (ene).

Ja! selv min Fiende skylder jeg sin Ret.
 Og den skal Erik faae, den skal han faae.
 Det glæder mig, at jeg endnu som Fiende
 Kan komme ham til Hiælp i Nødens Stund.
 Naar disse Mordere hidsnige sig,
 Som mørke Jordenskyer med lumste Lyn,
 Da kommer jeg som Storm, — adspalter dem,
 Omringer ham med mine stærke Skarer
 Og redder ham; men til en Kamp med mig.
 Han er ei Niding, jeg har ofte seet
 Høimodigheden i hans Kongeblik,
 Og ei han nægte vil sin Redningsmand,
 Hvad han din Brudgom nægted, Ingeborg!

(Ingeborg træder ind ad Døren som Brud med Elor og Kranse, men bliver
 staaende i Baggrunden.)

Der kommer hun! Ei som Valkyrie;
 En venlig Engel ligner hun fra Himlen,
 Der nedsteg for at glæde mig paa Jorden.
 Bli'er denne Glæde lang mig? bli'er den kort?
 Skee Herrens Villie! Flygtig eller lang —
 Den længste Fryd er dog engang forbi,
 Den korte Jød, endstøndt den kun var kort!

(Han gaaer hen og omfavner sin Brud.)

Femte Handling.

Et affides Sted i Skoven.

Marst Stig med endeel Riddere.

Stig.

Her, mine Venner! maae I tøve lidt,
 Og høre hvad jeg har at sige Jer,
 Før vi os blande med de Andres Hob.
 Det gælder blodig Straf paa Erik Slipping;
 Han har, paa een og anden Maade, til
 Forstiellig Tid, fornærmet Eder alle;
 Det vil I hævne.

• En Ridder.

Vi vil følge Dig.

Vi kiende Dig som en retfærdig Mand;
 Hvad Du kan være Hovedmanden for,
 Det kan vi være Hjelpeidler til.

Stig.

Slig Tænkemaade just jeg ønster her.
 Jakob af Halland har en Bunde hvervet
 Af Riddersmænd, der alle hade Kongen,
 Og de vil myrde ham. Jeg selv blev dragen
 I dette Samfund, før jeg vidste det; —
 Og skøndt jeg Intet hader meer end Mord,
 Jeg maatte holde gode Miner-dog
 Med Morderne, for ikke selv at myrdes.

Ridderen.

Du vil ei Eriks Drab?

Stig.

Jeg vil hans Drab,

Men ei hans Mord; og jeg vil ei engang
Bestemt hans Drab; hvis Døden faarer mig,
Saa maa, for mig, Kong Erik gjerne leve.

Ridderen.

Jeg ei forstaaer Dig.

Stig.

Erik Slipping har

Fraranet mig min Fæstemø, da hun
Fra Norge reiste, ladet hende bringe
Om Natten til et Fangetaarn i Skoven,
Og hende der besøgt, — og uden Vidner.
For Gud, for mig, for Sandhed staaer hun reen;
Men det veed Verden ei; — jeg staaer bestæmmet.

Ridderen.

Kun Eriks Død udsletter denne Skam!
Af sliq Forsmædelse leed fleer end Du.

Stig.

Jeg hævner mig ei blot, jeg hævner Fleer!
Jeg veed det, og det styrker til Bedriften.

En anden Ridder.

En Tvekamp med ham er det blot, Du ønsker?

Stig.

Jeg har udfordret ham, men fik til Svar
Foragt og Trudsel kun; thi maa han tvinges.

Første Ridder.

Godt! vi skal tvinge ham.

Stig.

Men frelse ham

Fra Morderne. Jeg vil kun drage Sværd
Mod Erik, naar han kan forsvare sig.
Og falder jeg for ham i denne Kamp,
Gvad let kan stee; thi han er ti Aar yngre
Og, som en øvet Ridder i Turnering,
I Fægtkunst mig muligt overlegen; —

Saa maae I, som et ærligt, sikkert-Beide,
 Ledfage Kongen hjem.

Alle Ridderne.

Det love vi!

Stig.

Men ogsaa maae I love helligt mig,
 Ei lumst at overfalde Morderne.
 Frivilligt eller tvungen — ligemeget!
 Jeg indgik Forbund med dem, gav mit Ord;
 Min Ære kræver og min Ærlighed,
 Ei at forraade dem. Lad dem bortflye!
 Lad Erik siden handle som han vil,
 Og lad dem hytte sig saagodt de kan!
 Han reddes skal af Fælden, der blev opstilt;
 Men de skal ikke loffes selv i Fælden.

Alle.

Det love vi!

Stig.

Nu Haand paa Værket lagt!

Til Hest igien og ind ad Skoven til.

(Alle gaar.)

Et andet Sted i Skoven.

Grev Jakob med Følge.

Jakob.

I mindre Flokke maae vi samles først
 Ved Bunderup, for Opsigt ei at vække.

En Svend (kommer).

Herr Greve! Vi har mødt en selsom Fant!
 En Fremmed — Tydsfer uidentivl — en Ridder
 Af Klædebragt; han spørger ivrigt efter
 Marsk Stig.

Jakob.

Er han af vore Folk? Veed han

Vort Løsen?

Svenden.

Nei.

Jakob.

Dg spørger ivrigt efter
Marst Stig?

Svenden.

Ja, Herre!

Jakob.

Skynd Dig, bring ham hid!

Reinmar von Zweter bringes hid.

Jakob.

Hvad vil I os?

Reinmar.

Er I Marst Stig?

Jakob.

I kender

Mig ikke?

Reinmar.

Nei.

Jakob.

Først s'ig mig, hvem er I!

Reinmar.

Reinmar von Zweter, Kongens Rejsesælle.

Jakob.

Ha! I er Erik Glippings splinterny,
Formodentlig trofaste Ven?

Reinmar.

Det er jeg.

Jakob.

Dg søger Marsten her? Stig Anderson?

Reinmar.

Man sagde mig, at han drog denne Vej,
Da ved hans Borg jeg lod mig melde hos ham.

Jakob.

Velan, hvad vil I mig? Jeg er Marst Stig.

Keinmar.

Herr Marst! Jeg mærker nok paa alle Ting,
 At Noget er i Giære mod Kong Erik.
 Han har forløbet sig, fornærmet Jer
 Med en letsindig Overielse,
 Men ei bestæmmet Jer — saasandt Gud lever!
 Jeg kender ham, han er ei fri for Feil,
 Men lumst Forstillelse var aldrig hans. —
 Tilgiv! — I har en ærlig Ven i ham,
 Da, mens han lever, han har een i Jer,
 Og Danmark har to Støtter i Jer begge.

Jakob.

Hans Blod kan kun forsoner mig.

Keinmar.

Hvis Blod

Forsoner skal, og hvis I troer en Dvekamp
 Bevidne maa Jer Vivs Ustyldighed
 Og Kongens, — Vel! jeg æfter Jer til Dvekamp!
 Erik er Konge, Kongen kan ei kæmpe
 Mod Undersaatten; men det saae man tidt,
 At Trediemand paatog sig Andens Kamp.
 Jeg vidner om, at Eders Viv forlod
 Kong Erik uden Skam, — som hendes Ridder.
 Saa lad os kæmpe strax i Herrens Navn!
 Lad Himlen selv afgjøre denne Trætte!
 Gen af os falde, ligemeget hvilkfen;
 Men Danmark mister derfor ei sin Konge.

Jakob.

I er en ærlig Karl! Vel, lad os kæmpe!

(De fægte med hinanden, Keinmar saares dødeligt og falter.)

Jakob.

I tabte! — Det er klart, at Metten er
 Paa vores Side.

Arved Bengtson (til Reinmar).

Laabelige Bovhals!

Viid, at den Ridder, som Du kæmped med,
Var —

Jakob.

Hold din Mund og lad ham døe i No!

(Reinmar døer.)

Jakob.

Det var en ærlig Karl! — En Fiante sagtens,
Men har dog ei fortient, Du spotter ham.
Lad ham i Graven tage med den Trost,
At han har stundet til det rette Maal.
Hvad blev der vel af Verdens bedste Helte,
Hvis ei de døde sødt i denne Tro? —
Begraver ham! Og saa til Finderup!

(Reinmar bæres bort, Alle ise affeb.)

I Skoven ikke langt fra Finderup.

Et lidet Værtshuus i Baggrunden; til den ene Side et Bord og en Bænk,
under et stort Træ. Et Hiul staaer opstillet ved Huusdøren.

Kongen. Ranild Johnson.

Ranild.

Vi har forvildet os. Jeg stammer mig,
At jeg, som burde kiende Skoven dog —

Kongen (leer).

Som Overjægmester!

Ranild.

Ikke bedre —

Kongen.

Forstaaer dit Embed? — Skam Dig ikke derfor,
Du finder mange dine Lige, Ranild!

Ranild.

Den danske Skov er altfor vild og stor.

Kongen (altid munter).

Den danske Skov bli'er mindre nok engang.
Naar de tilbede først det Nyttige, —
Dg der er ingen Afgud, som jo Verden
Lid efter anden dyrker, — tro Du mig,
Da flygter Egen for det lille Straa.

Ranild.

Jeg ei begriber —

Kongen.

Hvordan Du løb Surr

Af Veien? Det skal jeg fortælle Dig:
Du saae ved Nadderøen for dybt i Kruset.
Mig smagte selv ret godt den gamle Biin;
Dg skændt jeg skælner Høire grant fra Venstre —
(Det gjør Du ei engang naar Du er ædru),
Er jeg dog munter; og det vil jeg være
Herefter. Jeg er fied af Følsomheden,
Den leder dog til ingenting.

Ranild

(som om han erdagede det nu).

Der staaer

Et Skovhuus! — Under Træet Bord og Bænk.

Kongen.

Saa er vi komne, som det lader, dog
Til Mennesker igjen. — Jeg lider godt
Et saadant Eventyr, en sliig Forvilden
Fra Sværmen, Hoffet, Glandsen, Smigren, fra
Bekymringen, fra det Sædvanlige;
Fra Tyendet, som altid varter op —
Fra Hesten — selv fra Hunden. — Ranild Johnson
Har jeg dog end; — hvad mangler der mig da?

Ranild.

J smigrer for mig paa en egen Maade.

Kongen.

Jeg er dog bleven træt af denne Løben
Omkring i Krattet; af at støde mig

Hvert Dieflik paa disse nøgne Hødder,
 Af denne Strid med-Grensvær og med Busse.
 Jeg vil et Dieblif hensefætte mig
 Paa Bænken der. Den har vel intet Rygstøb,
 Men Træet selv er prægtig Stolerhyg.

(Han sætter sig.)

Bank hist paa Døren, faae Bested om Veien!

Manild

(ængstelig, affides i Forgrunden).

Jeg ei forstaaer mig paa mig selv! Det har
 Jeg aldrig gjort; jeg veed ei hvad jeg vil.
 Nu, da jeg skal forraade ham, nu svulmer
 Mig Hjertet, som det sprang itu i Barmen.
 Jakob af Halland tvang mig til min Brøde!
 Og staaer jeg Sammensværgelsen ei bi,
 Saa koster det mit eget Liv.

(Seer paa Kongen.)

Han sover! —

Letfærdige! Ja ja, letfærdig er han.
 Nu kunde let man dræbe ham; — men Gud
 Bevare mig!

(Han gaaer hen i Tanker og støtter sig, for at hvile, til det store Hiul, der staaer
 opstillet ved Døren.)

Hiulmanden kommer ud af Værtshuset.

Hiulmanden.

Na, med Tilladelse, min gode Herre!
 Jeg skulde ha'e det Hiul, som der I læner
 Jer Ryggen til.

Manild

(uden at røre sig af Stedet).

Hvad er det for et Hiul?

Hvo fører med saa store Vogne her?

Hiulmanden.

Den Staffel, der skal føres bort paa det, —
 Han kommer ikke langt.

Ranild.
 Hvem er I?
 Hiulmanden.

Hiulmand!

Jeg triller, med min Dreng, kun dette Hiul
 Til Vangeledet; — og der kommer Manden,
 Som har bestilt det, for at hente det.

Ranild.

Hvem mener I ved Manden?

Hiulmanden.

Westermanden!

Som steile skal paa det den arme Synder.

Ranild

(Springer fra Hiulet, som om det brændte ham).

Uffhyeligt!

Hiulmanden (leer).

Det gør mig ondt, min Herre!

At I har viet Hiulet ind. Men det
 Er ganske nyt, — det siger ingenting.
 Farvel og bliv ei vred! Det var ei min Skyld!

(Triller Hiulet bort.)

Ranild (søger at satte sig).

Ha, hvilken Feighed! Hvilket Drømmeri!
 Paa Steilen bringer mig min Handling ei,
 Naar den er fæf og stunder til sit Maal.
 Det er kun Feigheden, som jeg maa frygte.

Kongen

(vaagner og springer op).

En hæslig Drøm!

Ranild.

Har Eders Naade drømt?

Kongen (stirrer hen for sig).

Der er ei noget Elfskovseventyr,
 Af alle dem, som man bebreider mig
 (Etiøndt mange visnok dadelværdige),
 Undtagen Eet — som egentlig mig grammer,
 Som tynger mig Samvittigheden!

Manild

(med paatagen Munterbed).

Get? —

Af Gud! Sid Manild Johnson flap saa let!

Kongen (grublende).

Det var en deilig Mø, som jeg bedrog.

Manild.

Bedrog?

Kongen.

Til Kiærlighed.

Manild.

Den følte hun

Frivillig for Jer vist.

Kongen.

Hun blev ved mig

Ulykkelig. — Ukyldighedens Tab

Den Arme bragte til Fortvivlelse.

Dg aldrig vandrer jeg en Na forbi,

Hvor Vilens Grene ned i Vandet hænge,

Før jeg maa tænke paa den stakkels Guldvar,

Der drukned sig en deilig Maansfinsnat

I Gudena.

Manild.

Det skulde hun ladte være!

Det var en daarlig Overilelse;

Hun selv var i sin flette Skæbne Skyld.

I havde sørget nok for hendes Fremtid.

Kongen.

Der gives, Manild! et Slags Sværmeri,

Fiint, yndigt som Nuriørens Blomsterstøv, —

Som Du ei kiender; — jeg har næsten glemt det.

Men Guldvar viser stundom mig i Drømme

Sit Dødningsansigt, som jeg hende saae,

Da draget op af Bølgen hendes Liig

Paa Græsset laa, strakt i Violerne.

Agnete kommer ud af Huset med en Kande Biin og to Bægere, som hun sætter paa Bordet.

Manild.

Der kommer vor Værtinde! byder os
En Lødsedrik. Hun har vel hørt, vi kom,
Og bringer os, hvad vi behøve, før vi
Forlange det. — Det er en deilig Dvinde.

Kongen.

Det lader til det. — Drik og skynd Dig flur
Paa Baffen op, og blæs af alle Kræfter,
At Helget høre kan dit Giallerhorn.

Manild.

I vil dog ei, jeg blæse skal som Heimdal?

Kongen.

Blæs! Saa gør Du dog Nytte med din Blæst.
Jeg længes efter Eventyrets Ende.

Manild.

Ulykkelige Konge! det faaer Ende
Før selv Du aner det; af, altfor tidligt!

(Gaaer.)

Kongen

(til Agnete, som nærmer sig).

God Aften, smukke Barn! Er Du Værtinden
I dette Skovhuus?

Agnete (neier).

Eders Naade, ja!

Kongen.

Du kiender mig?

Agnete.

Hvo kiender ikke Kongen?

Kongen.

Saa lad mig ogsaa kiende Dig! Kom mig
Lidt nærmere! Mit Syn er noget fort.
Min Kammermester siger, Du er deilig.
Saa velstabt Dvinde paa saa eensomt Sted?
Det aldrig gaaer naturligt til. Du er

En Ellevige vist, — men af de gode;
Du er ei huul, naar Du mig vender Ryggen.

Agnete (ræller ham et Bæger).

Jeg bringer Eder her et Bæger Wiin;
I trænger til at lædkses efter Jagten.

Kongen.

Ak! Livet, Barn, er en forgiæves Jagt. —
At lædkses? — Ja! Men Vinen drak jeg nys;
Hvis Du vil lædste mig, giv mig et Kys!
Vend Dig ei bort! Hvi skjuler Du dit Ansigt?

Agnete.

Hvad Kongen ønsker, bør hans Undersaat
Gi nægte ham — i Tugt og Erbarhed.

Kongen (smilende).

Forstaaer sig!

(Vil kysse hende, men da han kommer hende nær og seer ret paa hende, viger han tilbage og siger forfærdet.)

Christ Maria!

Agnete (seer).

Seer jeg da
Saa hæslig ud, at I bli'er bange for mig?

Kongen.

Nei! Du er deilig; — altfor deilig — ligner
En anden Skionhed, — som ei meer er skion!

Agnete.

I mener Gundvar vist, min stakkels Søster?

Kongen.

Du? Alle gode Helgne — hendes Søster!

Agnete (munter).

Bryd Eder ei om det! I troer maaskee,
Jeg hader Jer, fordi I loffed Gundvar?
Nei, Eders Naade! jeg har meer Forstand.
Den gode Gundvar var en stakkels Løffe!
Det skulde været mig, — jeg havde vist
Gi druknet mig for det. — Smag nu min Wiin!

Kongen.

Du smiler til mig, men Du smiler fælt.

Agnete.

J er en Skielm, Herr Konge! Bliv ei vred!

Jeg er en Landsbypige, jeg forstaaer

Mig ei paa Hoffets Høviskhed; — dog høre

Vi her i Eensomheden Gæt og Andet;

Og jeg har Meget hørt, fra den Tid af

J daared Gundvar. Ganske nylig har

J atter været jo paa Spil, Kong Erik!

Hos Marstens Hustru.

Kongen.

Jeg forsikker Dig,

Hun er uskyldig.

Agnete (seer).

Som min Søster Gundvar;

Ei sandt? Drik nu!

Kongen.

Jeg drikker ei din Wiin.

Du stirrer paa mig som et Spøgelse.

Est Du ei Gundvar selv, der kommer for

At varsle mig?

Agnete.

O, hvilken Dvertro!

J vrager Winen?

(Seer ud af Scenen.)

Der er Ranild Johnson

Tilbage; han har hidblæst sine Venner.

Hans Kinder, synes mig, er lagt paa Blegen,

fra jidst han var her. — J vil ikke smage

Min Wiin?

Kongen.

Din Gift!

Agnete.

Saa faaer J neppe Wiin

At smage meer. God Nat, Kong Erik Glipping!

Er faldet ned — men af de sedde:
Du er en krum, naar Du mig vender Bagen.

Agnete (taler ham et Bager).

Jeg kommer Eder her et Bager Viin:
I munter nu at lade's efter Jagten.

Kongen.

At' er det Børn, er en forgiardes Jagt. —
Du lade's? — Ja! Men Vinen drak jeg nyd;
Hvis Du vil lade's mig, giv mig et Kyd!
Sant Dig ei bort! Hvi stuler Du dit Ansigt?

Agnete.

Erst Kongen ender, her hans Underiaat
Gi naare ham — i Lugt og Ghabfard.

Kongen (imilente).

Heriaat sig!

(E: Iste hende, men da han kommer hende nær og seer ret paa hende, vigr han
sigbage og siger forfardet.)

Christ Maria!

Agnete (seer).

Seer jeg da

Saa haellig ud, at I bli'er bange for mig?

Kongen.

Nei! Du er deilig; — altfor deilig — ligner
En anden Skienhed, — som ei meer er skion!

Agnete.

I mener Gundvar vist, min stakkels Ser?

Kongen.

Du? Alle gode Helgne —

Agnete.

Bryd Eder ei om det!

Jeg hader Jer, fordi I

Nei, Eders Naade! I

Den gode Gundvar

Det skulde været

Ei drufnet mig

Kongen.

Se indtæt til mig, men Du smiler sødt.

Agnete.

Jeg er en Skidm, Herr Konge! Blev ei vred!
 Jeg er en Landsknytt, jeg forstaaer
 Mig ei paa Hofens Herlighed; — dog høve
 Et her i Herjondheden Gæt og Andet;
 Og jeg har Mager her, fra den Tid af
 I haard Guldvar. Ganske nydig har
 I alle været jo paa Svul, Kong Gæt!
 Gæt Hofens Hofen.

Kongen.

Jeg vilstikke Dig,

du er sødlig.

Agnete (seer).

Som min Søster Guldvar;

helt! Helt!

Kongen.

Jeg vilstikke ei den Dind.

Jeg har paa mig som en Kongelig.

Se ei Guldvar sødt, det kommer jeg
 altid mig!

Agnete.

Jeg vilstikke Dind

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

du er sødlig

Nu falder Vingen snart af Sommerfuglen;
 Nu er den smukke lyse Dag forbi;
 Den var kun kort, skøndt en Stjærsummerdag;
 Ufrugtbar, skøndt den ikke mangled Sol;
 Men Regnen mangled af et trofast Hierte,
 Og uden den kan ingen Blomster trives!
 Deg — til en Gravfrands findes vel en Blomst!

(Hun gaar ind i Huset.)

Ranild (kommer fortvivlet).

Min Konge — red Jer, mens det end er Tid!

(Vrider sine Hænder.)

Ah, hellige Jomfru! Det er alt forfælde.
 Omringt er Huset — Eders Hest opdaget.
 Maaſkee kan I dog smutte bort endnu —
 Og stule Jer — hist i den Høstak der!

Kongen.

Glendige! hvor vover Du at gjøre
 Din Konge ſlige Forſlag? Smutte bort!

Ranild.

Fra Døden!

Kongen.

Lad den komme! Den ſkal finde
 Mig ſom i Livet.

Ranild (græber).

Jeg Ulykkelige!

Man har forført — bedraget — tvunget mig.

(Kaster ſig fortvivlet paa Aa.)

Lilgiv mig! — I, ſom var ſaa god imod mig!
 O Gud, det knuſer mig.

Kongen.

Du har forraadt mig?

Ranild.

Man har betient ſig af min Svaghed, Herre!
 Min flygtige Vrede! — Hiertet er ei ondt
 I mig, det jeg forſikrer Jer. — O fly!
 Jeg ſelv ſkal hjælpe Jer.

Kongen.

Du falske Niding!

Til Skændsel, som Du hjælper til mit Mord.

Ranild.

See mine Laarer!

Kongen.

Ja, Du græder godt!

Hvis Ustyld faae din Graad, da vilde den
Herefter altid staae med tørre Dine. —

Navn mine Mordere!

Ranild.

O, der er Mange.

Jakob af Halland fører dem.

Kongen.

Det tænkte

Jeg nok.

Ranild.

Marst Stig!

Kongen.

Der lyver Du igien.

Ranild.

O gid jeg løi! — Som Munkene komme de;

Og der er ogsaa Munkene mellem dem.

De synge Requiem; Tert Requiem.

De vandrer hid, som til Begravelse.

Ligstiftede fører de i Toget med;

At — Eders Kiste, Herre!

(Man hører Sang udenfor.)

Kongen.

Vel betænkt!

For Noget Noget! tænke de; det er

Det Mindste man kan give Dem, man røver

Sit Liv og Rige.

Ranild.

Mig befalte de

At forberede Jer paa dette Tog,

Som en sædvanlig Jordefærd, fra Klofret
Til Kirkegaarden.

Kongen.

Godt!

Ranild.

D, stul Jer, Herre!

Kongen (drager sit Sværd).

Vig fra mig, Satan! Eller dette Sværd
Skal jage Dig til Helved.

Ranild.

D, mit Hierte!

Jeg holder det ei ud; — jeg laa paa Hiulet,
Jeg forudseer min græsfelige Skiæbne.
Jeg flyer som Kain, men jeg undflyer ei
Den fæle Steile, stiondt den staaer saa stille.

(Flyer.)

(De Sammensvorne komme langsomt i Sørgeortog, med sorte Munkelapper over Hær-
nisserne og Hætter over Hielmene. De synge Requiem og emringe Kongen i en
Halvkreds.)

Kongen

(med det dragne Sværd i Haand).

Her stander altsaa Riget, — som endnu
Kan tale; — her staaer Spøgelset, som alt
Før Døden med sit Blik forfærder Jer.
Thi hvis ei Munkehatten skulde feigt
Hvert Ansigt, læste jeg den blege Skræk
I mangen end ei reent forhardet Synder, —
Der lod sig lokke til Misgierningen
Af Ham derhenne, med den lille Siæl.

(Peger paa Grev Jakob.)

(Grev Jakob læser Munkelappen og drager sit Sværd; de Andre gjøre ligesaa)

Kongen.

Min egen Jordefærd oplever jeg;
Dg holder ved min Hensart Talen selv.
Dog ingen Sørgetale! Nei ved Himlen!
Men Sorg vil som et fulsørt Læppe bredes,
Naar jeg er død, ei over denne Kiste;
Men over Danmark; Angst og Anger snart

Vil være Tæppet; Skam vil byrpe det
 I Mattens Farver, og mit Folk vil græde,
 Naar man opdager dette Kongemord.
 Saa støder til! Her staaer jeg! — Dvæler I?
 O, saa blev ikke Trostabsfunken slukt
 I hvert et Bryst, som dækkes haardt af Staal;
 Saa har jeg Venner iblandt Fienderne.
 Saa vender Eders Glavind kiækt mod Ham,
 Den Riding, som forførte Jer. — Jeg selv
 Vil gøre første Skridt.

(Han hugger ind paa Jakob af Salland.)

Jakob.

Til Graven, Erif!

(Han raaber til de Andre, medens han sætter med Kongen.)

Nu mindes Eders Gæd, og lader Jer
 Som svage Børn ei daares af hans Ord!

(Kongen omringes og stødes ned.)

Marst Stig styrter ind med sin Skare.

Stig.

Til Hiælp! Til Hiælp! Beskytter, redder Kongen!

(De Sammensvorne fløe, Kong Erif bringes frem paa Stuepladsen.)

Stig (griber Kongens Haand).

O, han er myrdet og jeg kom for silde!

(Kongen lægges ned.)

Unyttig var min List, og min Bedrift
 Vil staae i Krøniken som Brændemærke.
 Hvad hjælper her Undskyldning? Man vil troe,
 Jeg lyver! — Men min Stolthed er ei dræbt;
 Den ei neblader sig til Selvforsvar.
 Jeg skylder Ingen Regnskab uden Dig;
 Lad dem miskiende mig, fordømme mig;
 Jeg iler fra et opbragt Fædreland
 Til Norges Fjeld, og er igjen mig selv.

(Betragter Kongen.)

Her gif der meget Godt tilgrunde, for
 Et altfor sandseligt, blødt Sværmeri.

Hvad havde Erik været for os Mand,
 Hvis Qvindeskienhed ei ham havde daaret!
 En ægte Ridder, et oprigtigt Hierte,
 Et flegtigt Hoved — og en Folkeven!

(Knaler og griber Eriks Haand.)

Far hen i Fred! — O, Erik! havde Du
 Dog levet blot endnu et Dieblif,
 At høre Sandheden. Alverden maatte
 Da gjerne troe om Stig, han var en Morder,
 Naar Du ei troede det!

Erik

(aabner Diet, smiler til ham, trykker hans Haand og siger venligt).

Jeg troer det ei!

(Doer.)

Dronning Margareta.

Tragedie i 5 Handlinger.

(1833.)

Personerne.

Dronning Margareta.
Kirsten, } hendes Jomfruer.
Ingeborg, }
Anders Mogensen, Abbed i Sorø.
Ivar Lykke, Marssk.
Albrecht af Mecklenborg, assat Sveakonge.
Ragnhild Jonsdatter, en norsk Bondskone.
Oluf, hendes Sen.
Rudolf, forhen Biskop i Skara.
Grev Otto af Rupin.
Grev Geert af Holsteen.
Biggo Moltke, }
Breide Limbek, } danske Ridderne.
Hans Abildgaard, }
Steen Bengtsen, }
En Droft.
Hans, } Drabanter.
Erik, }
Henning Podebuff.
Fikke Norby.
Algot Magnussen.
Dronningens Hofnar.
Almue, Hoffolk, Drabanter.

Handlingen foregaaer i Sorø, Aar 1388.

Første Handling.

En liden Gal i Dronningens Gaard.

Jomfru Kirsten. Jomfru Ingeborg.

Kirsten.

Er Du nu ikke glad, min Ingeborg!
At Du est bleven Frøken hos Margreta,
Der store Dronning?

Ingeborg.

Kære Jomfru Kirsten!

J æfter min Fortrolighed, og J
Fortiener den; saa vil jeg strifte frit,
At jeg var gladere tilforn i Norge.

Kirsten.

Men det begriber jeg aldeles ikke!
Din kære Fader fulgte Dig herved
Til Danmark; her er alle dine Frænder.

Ingeborg.

Men ikke mine Fielde, mine Fosse,
Min Granestov.

Kirsten.

Er Bøgestoven ei,
Som krandsjer Søens Bredder ved det skønne
Det muntre Sorø, meget smukkere?

Ingeborg.

Vel smuk! Her er særdeles vakfert her,
Det kan ei nægtes; men det er saa smaat,

Saa fladt, — eensformigt, uden Driftighed.
Min Graneskov var meer høitidelig.

Kirsten (smilende).

Dg Bjørn og Uv var Dig vel mere kjær,
End Røer og Lam?

Ingeborg.

Ja, det er da naturligt!

Kirsten.

Naturligt? Dyr, som bringe Skræk og Fare
Til ingen Nytte?

Ingeborg.

Skrækken kildrer; Faren
Fremfalder Modet, som betvinger den.

Kirsten.

Ja ja! Saaledes høres altid Normænd
Dg norske Gienter; men de foretrække
Tilfidsst dog Siælland for den gølge Klippe.

Ingeborg.

Det vil jeg aldrig. — Dg nu Eders Bønder,
De stakkels Trælle; vil I ligne dem
Med Norges Adelsbønder? Adelsmænd
I Badmelskoster og med lange Skæg.
Dg vore Fiskere —

Kirsten.

Nei, Barn! Nu bliver
Du for nærgaaende. Jeg skulde troe,
At Danerhysten havde Fiskerleier,
Der kunde kappes med den norske Strands.

Ingeborg.

Ja, her er raske Fiskere, det nægter
Jeg ikke; men de er saa stygge.

Kirsten (leer).

Stygge?

Ei alle; her er mange smukke Folk.

Ingeborg.

Du skulde seet en ung og deilig Fisker

Jeg kiendte, før jeg drog til Danerhof!
 Kun sielden saae jeg ham, men han fortalte,
 Han stammed ned fra Landets gamle Jarler;
 Dog var han Fister slet og ret. Han gav mig
 En Angelsnor at mede med; den har jeg
 Endnu.

Kirsten.

Han har dog dermed ikke medet
 Dit Hierte?

Ingeborg.

Ja, det var en vacker Gut.

Kirsten.

Nu maa Du ogsaa vide lidt Bessed
 Om Landets Tilstand her, mit smukke Barn!
 Saa her: Du kommer i en saare vigtig
 Og farlig Stund. Vi er i Krig med Sverrig.

Ingeborg (afspredt).

Med Sverrig? Er vi det?

Kirsten.

Ja! Med Kong Albrecht,

Der har fornærmet Dronningen paa fleer
 Afstyelige Maader. Han har sendt
 En Slibesteen herved, hvorpaa han vilde,
 Hun skulde slibe sine Maale; han
 Har kaldt vor Frue, vor Formhynderste
 Kong Brogløs; — og — den Uforstammede! —
 Fordi hun ynder Anders Mogensen,
 Abbeden her i Sorø, som Du kiender,
 Og gierne taler med den vise Mand, —
 Den Niding stialder hende Munkedeie.

Ingeborg

(bestandig afspredt, i sine egne Tanker).

Det maa hun hævne!

Kirsten.

Ja, det skal hun hævne.

Men Lykken — Lykken er bedragelig.

Ingeborg (suffer).

Ja, ja, det veed jeg!

Kirsten.

Dg den stiller os
Tidt pludselig ved vore største Guder.

Ingeborg.

Det har jeg i min Ungdom selv erfaret.

Kirsten.

I Vestergotland møder disse Dage,
Den svenske Marsk Herr Erik Kielsen Vasa,
Samt Ivar Lykke, Margaretas Marsk,
Den tydske Albrecht. Tydst jeg kalder ham,
Svensk kan han ikke kaldes; thi han hader
De Svenske; sine Tydskere forærer
Han Rigets Marv og Velstand, og udsuger
Med Skatter Landet, for at lønne dem.
Dg naar saa Landets Børn beklage sig,
Saa svarer han dem haanligt paa sin Tydst:
„Ik kan es bettern nicht, min leue Knecht!“
— Men hører Du, hvad jeg fortæller, Barn?
Mig tykkes, Du est adspredt.

Ingeborg.

Nei, slet ikke.

Du sagde: Lykken er bedragelig.

Kirsten.

Jeg haaber, dennegang den svigter ei.
En Fisser bragte gode Tidender,
En Anden bragte flette; men hvor kan
Mian troe en Fisser?

Ingeborg (pludselig opmærksom).

Hvorfor ikke det?

Kirsten.

Han er ei bedre vel end Skipperen,
Dg vidt berømt er jo en Skipperløgn.

Ingeborg (forts.).

Det er Bagvaskelse! En Fister kan
Saagodt som nogen Anden tale Sandhed.

Kirsten.

Man venter Flaaden hjem endnu idag.
Snart vide vi, hvad end os Mørket skjuler:
Om Margareta Dronning vorde skal
For alle Nordens Riger, eller tabe
Med Sverrige maaskee tillige Norge.

Ingeborg (igen i Tanke).

Det er naturligt, at hun elsker Norge!

Kirsten.

Men, Barn! Du staaer jo som en Drømmerste.

Ingeborg.

Nei, jeg forsikrer Dig, jeg hørte paa Dig.

Kirsten.

Hvad hørte Du?

Ingeborg.

At her en Fister var,
Som talde ærligt; at man venter Baaden
Lilbage snart.

Kirsten (forundret).

Med hvem?

Ingeborg.

Med Fisteren.

Kirsten.

Og det var Alt?

Ingeborg.

Har Andet Du fortalt?

Kirsten.

Elet intet hørte Du om Krigen?

Ingeborg.

Krigen?

Ja det er sandt, — Du vilde jo fortælle
Mig ogsaa lidt om den.

Kirsten.

For hvem har jeg

Nu staaet her og talt?

Ingeborg.

Jeg er ei vant til

At høre efter, naar om Krig der tales.

Det er ei unge Pigers Sag. Statsfager

Forstaae vi os ei paa; men Du er ældre,

Langt flogere.

Kirsten.

Gid I blev flogere,

Før det for silde var!

(Hun gaar hen til et Skab og tager en Sølvskaal ud deraf.)

Lag denne Skaal!

Som yngste Jomfru ved vor Frues Hof

Er det din Pligt at bringe den til Døvre.

Vor Dronning drikker sødt og varmet M

Af den, med sine Møer, naar hun dem hilser

I Morgenstunden. Ikke just for Tørst, —

Den er kun liden; det er saa en Skik,

Som tyder: Huuslighed, Samdrægtighed.

See! Den er buet til hver Jomfrus Mund,

Dg Baabenet er gravet under Randen

I Sølvet der. Du finder ogsaa dit.

Ingeborg *(smitter)*.

Ik! Gid for ingen af os Livets Drik

Maa være brygget med for bitter Malurt.

(De gaar.)

Klosterhal.

Rudolf af Skara kommer med Biggo Moltke.

Rudolf.

Jeg hader hende! Hun har røvet mig

Min Bispestol. Jeg er min Konge tro —

Albrecht af Mecklenborg — nu Sveakonge!

Moltke.

Hvad vil Du selvste Munk, som Albrecht satte
Til Skaras Bisp, men som Margreta kaldte
Til Danmark? See, jeg elsker Margareta
Hoit, som min Fader elskte Valdemar.

Rudolf.

Det Gud tilgive Dig! Men, fiære Herre,
Jeg skal bevise Dig, at Margareta
Fortiener ei din Kiærlighed, din Tillid;
Og derfor har jeg bedet Dig at følge
Mig hid i Klosterhallen.

Moltke.

Og hvad skal jeg?

Rudolf.

Tilgiv en List, som har en ærlig Hensigt!
Her boer Abbeden Anders Mogensens.
Her seer Du hans Studerekammer, Herre!
Men der — der er et lille Bærelse,
Hvor ubemærkt man kan opdage Ræven.

Moltke.

Om Ræven taler Du, i Diebliffet,
Da selv Du øver Rævestreger, Munk!
Hvad skal jeg her hos Anders Mogensens?

Rudolf.

Han kommer strax herhid med Danmarks Frue,
Med Margareta, vor Formynderste.
Hun ta'er Lektion af ham — selv i Latin,
Saavidt som Nøgtet gaaer. Nu vilde jeg
Saa gierne, Du et Vidne skulde være,
Fra dette lille mørke Sidekammer,
Til hendes Fremstridt og Lærvillighed.
Og gierne selv jeg vilde være Vidne.

Moltke.

Fordømt, Herr Bisp! I vil forsøre mig
Til Lurendreieri?

Rudolf.

Sæt nu: hun leved
 I skammelig Forstaaelse med Munken?
 Troer I da vel, den Hæder hun fortjener,
 At være Dronning for tre stolte Riger?

Moltke.

Nei, ved mit gode Sværd.

Rudolf.

Saa er Forsøget
 Erfaringen vel værd. Hun kommer strax
 Med sin Abbed. Skal hun os finde her
 Til ingen Nytte, Ridder? Vil I tilstaae,
 At I blev loffet af mig? Vil I vække
 Mistanken mod Jer? Skal jeg gaae tilgrunde,
 Saa seer I selv, jeg maa forsvare mig.
 Mit Nei er da saa godt som Eders Ja.
 Følg mig i Kamret! Hvis hun er uskyldig,
 Bli'er dette Skridt en Hemmelighed evigt
 Imellem os. Skynd Jer! — for Himlens Skyld —
 Der kommer Nogen.

Moltke.

Ha, fordømt! Hvad hjælper
 Det Elefanten, den er stærk og ærlig,
 Naar Risten dækker Gruben til med Riis,
 Og ned den styrter ved Fremfusenhed?

(Han gaaer ind i Edelekammeret med Bispen.)

Abbeden kommer.

Du stille Klosterhal, saa sommersval,
 Saa vinterluun i fiære Herthadal!
 Modtag et fromt Godmorgen af din Søn!
 I Kirken lød til Gud alt Munkens Bøn,
 Da Solen steg bag Sø med Rosenkind.
 Nu smiler Formiddagen venligt ind
 Ud kroget Rude til min Bogreol,
 Der gjenner mangt et Glimt af Mandens Sol.

Du gamle Kloster, bryd chaotisk Dunst!
 Ei Troen blot, men Videnskab og Kunst
 Udbrede sig fra din høirede Muur,
 Og blande sig med Danemarks Natur.
 Jeg vandrer paa den Sti, Du gif, Ansgar!
 Der hist nu straaler som en Helgen klar;
 Hvor Nimburt gif, der talde Sandheds Ord,
 Saa at for Korset styrked Njathor.
 Men Bispen, paa de gamle Guders Grav,
 Ei noiedes meer med sin Bispestav;
 Han rusted sig til Kampens vilde Færd,
 Hans Hyrdestav forvandlede til Sværd.
 Ja — Held den Mand, som stor i Kamp og No,
 I Fred, i Krig, kan styre begge to;
 Men det er sieldent. — Baade Fred og Strid!
 Og eengang fødes kun en Arel Hvid.
 Nei, Absalon! Ei kommer Du igien.
 Et Glimt af Dig var Anders Sunesen; —
 Men Jacob Erlandsen i Lund! Du blev
 En Munkedrot, som Christus Dig frastrev;
 Og ofte Tvedragt siden kun gif ud
 Fra dem, der ivrigt skulde tiene Gud.
 Heel vel, at sidst, da Oluf nævntes Drot,
 Den Lov blev indført — mig den huer godt, —
 At ingen Geistlig meer sig blande maa
 I verdslige Forretning. Jeg gjør saa!
 Jeg lever kun for Tro, for Kiærlighed
 Til Gud og Næsten; det min Dronning veed.
 Derfor hun hædrer med sin Tillid mig;
 Og til sin Lidsfordriv hun morer sig
 Med Videnskab hos mig, med Digte, Sprog;
 Thi, sandelig, hun er en Dvinde klog!
 Og Baldemar fik Ret: Hun har Forstand,
 Som fordres tidt og savnes hos en Mand.
 Men Uret har han, „at Natur greb feil!“
 Thi sandelig, hun er et Dvindespeil,

Og hun forener Mandens Kraft, jeg veed,
 Med qvindlig Dyd og med Elskværdighed.
 Og derfor Gud forlade Hver, som slet
 Besudler hende med den mindste Blet.
 Af egen Ondskab, selv i syndigt Liv;
 Som Venstabs ikke mellem Mand og Viv
 Kan tænke muligt, uden anden Fryd,
 End den, der kjøbes med den tabte Dyd.

(Han gaar hen i Baggrunden og møder Dronning Margareta, som kommer med en Bog, under Armen.)

Margareta.

God Morgen, fromme Broder Anders!

Abbeden.

Gil Dig,

Min naadige Dronning!

Margareta.

Du forundrer Dig

Dog ikke ved at see din Lærling her,

Til sin latinske Time, som sædvanlig?

Abbeden.

Min Dronning ynder Aabenhiertighed,

Og derfor maa jeg tilstaae: jo, idag

Det undrer mig, at see min høie Lærling

Saa rolig komme med sin Læsebog,

Som om slet intet Vigtigt foregik;

Da denne Dag bestemmer dog, om vor

Margreta herske skal i trende Riger.

Dog, det beviser — som saameget Andet —

Din ualmindelige Siælestyrke.

Margareta.

Ja, fromme Broder! Det er saa min Vilis;

Jeg handler med den Kraft, som jeg formaaer,

Og siden lader jeg vor Herre raade

For Alting; thi han raader Alting bedst.

Fortiener det Beundring? Gjør ei Bonden

Det samme? See, han pløier, saaer, han harver,

Saa venter han paa Regn. Selv raader han
 For Regnen ei og ei for Lyffens Sol;
 Han graver daglig ei, som BARNET, atter
 Af Jorden Spiren, for at see, hvor vidt
 Den kommen er, — han lader Herren raade.

Abbeden.

Vel har Du faaet. Den raste Ivar Lyffe —
 Det aner mig, han bærer ei sit Navn
 Forgiæves — han vil bringe Lyffen med.

Margareta.

Det ønsker jeg! Men, fromme Broder Anders!
 Beed Du hvorfor jeg ikke haaber det?

Abbeden.

Nei, hoi Frue!

Margareta.

Haabet kunde svigte;
 Men hvad jeg haaber ei, det svigter ei.
 Jeg forestiller altid mig det Værste,
 Naar noget Stort skal skee, som ikke selv
 Jeg raader for; jeg gjør fortrolig mig
 Med hvert et muligt Vanheld; at det siden
 Skal ikke smaaligt sønderknuse mig.
 Saaledes har idag jeg ikke tænkt
 Paa Andet, Anders! end den Mulighed,
 Maaskee at stilles ved de trende Riger.
 Men skulde derfor usfelt jeg forsage?
 Nu er jeg Dronning — vel! Men jeg er meer!
 Min Krone gav mig andre Menneſter,
 Min Menneſtelighed fik jeg fra Gud.
 Og derfor vil jeg dyrke fiæk min Mand,
 I selve Farens Dieblit, og vænne
 Mit Blod til ei at bugne feigt i Vanheld.
 Og derfor vil jeg læse Tacitus
 Med Dig, min Broder! om Germanerne
 Og glæde mig ved denne Romers Moes,
 Naar vore Fædres Haardførhed og Dyd

Han sammenligner med sit eget Lands
Fordær, Forsald og purpurklædte Trældom.

Abbeden (giver hende et Brev).

Her er et Brev fra Roeskilbs Borgere;
Min Ven, Borgmester Peder Mikfelsen
Har sendt mig det til Dig, min høie Frue!
Jeg troer nok, det er en Luffigelse,
For den Tilladelse de fik, at fylde
Med Stene Fiorden mod Sørøverne.

(Margareta læser Brevet.)

Abbeden.

Det var nødvendigt; men jeg nægter ei,
Det smerter mig. Nu lukkedes for evigt
Den skønne Isfiord, hvor Oltids Helt
Indseiled dristigt med sin stolte Snekke.

Margareta (som har læst Brevet).

Det gjør mig ogsaa ondt, men det kan dog
Ei anderledes være. Hanseaten
Ei glemme kan det Svar, min bistre Fader
Ham gav. Syvoghalvfierdsindstyve Høns
Blev skieldt: syvoghalvfierdsindstyve Gæs.
Den fangne Borgemester satte han
I Bordingborg i Taarnet, kaldet Gaasen.
Der dreier sig endnu saa let om Spiret
Beirhanen som en Gaas, i gyldne Pragt;
Det ærgrer dem. Dog meer end Spot og Haan,
Var det Erobringen af Gulland, Bisby,
Forsthyrelsen af deres Varelager,
Som har forbittret dem. Thi Pengesfordeel —
Det er det ømme Sted paa Krammeren;
Og gierne vilde disse Pebersvende
Beherske Nordens Handel, høste Frugt
Af den alene. Men det skal ei stee!
Det gjør mig ondt, at jeg maa spærre Havnen,
For disse frække Victualiebrødre,
Der ængste Staden med Sørøveri.

Dog — Tiden sæder ei blot andre Slægter,
 Den reiser ogsaa andre Stæder, Anders!
 Nu Arelstad er kun en ringe By;
 Men, troe mig, den vil reise sig engang;
 Dens Havn til Handel er langt meer beqvem
 End Hestford; jeg forudsæer i Manden:
 Den vorder Fremtids Leire, Fremtids Roeskild.

Abbeden.

Skal vi nu læse?

Margareta.

Ja. Men det er sandt!
 Hvor har Du Bisen om Svend Bonved, Anders?
 Som Du har lovet mig, som Absalon
 Afskrevet har med egen Haand.

Abbeden.

Min Dronning!

Jeg ei begriber, hvor jeg har forlagt den.
 Jeg giemmer tidt saa godt, at ei jeg finder
 Hvad jeg har giemt, fordi jeg glemte, hvor
 Jeg giemte det. Dog skal endnu idag
 Jeg stige ned i Kielderhvalvingen
 Ved Kirken, som til Beenhuus tiende før,
 Men nu til Giemmested for gamle Skrifter.
 Der ligger eet og andet i et Skrin,
 Som ei er uden Værd for Oldtids Grandfæter.
 Og meget muligt, at den gamle Vise
 Har skjult sig der.

Margareta.

Hvad fattes Dig, min Ven?
 Du er forstemt. Er det Forventningen
 Om Slagets Udfald, som beflemmer Dig?

Abbeden.

Min Dronning: Urligheden varer længst;
 Jeg vil tilstaae Dig, det er ikke Slaget
 Alene, skøndt det vel bidrager Sit.

Margareta.

Hvad er det da?

Abbeden.

Befaler selv Du mig,

At jeg skal sige det?

Margareta.

Hvorfor befale?

Tilfidsst man bliver kied af at befale,
Dg takker Gud, at der er Venstab til,
Hvor man kan bede. Men! Jeg beder, sig,
Hvad fattes Dig?

Abbeden.

At! det bedrøver mig,

At jeg maastee om føie Tid skal miste
Det Kiæreste jeg har, mig Gud har stænket,
For Klaffertale.

Margareta.

Hvad skal Du da miste?

Abbeden.

Dit Venstab, veed jeg, vil jeg aldrig miste;
Men muligt Frugten dog deraf: din Dmgang.

Margareta.

Den kan kun Døden røve Dig.

Abbeden.

Du veed —

Bagvaskelsen —

Margareta.

Dens Røst var ikke svag;

Ihi Fama laante Løgnen sin Trompet;
Dg selv den Fyrste, som jeg nu bekæmper,
Har mættet tidt sit Nag med Ondskabssord.
Men, Anders, see! Saa vist Margreta hader
Alt det Uværdige, saa dybt foragter
Hun ogsaa det Glendige. Nei aldrig
Jeg lader mig af Vindssord forfue

Til Slip at give paa en ærlig Ven.
Du er mig mere værd, end Skurfens Agt.

Abbeden.

Men — Dvinden trænger til sit gode Rygte.

Margareta.

Ja, Dvinden! Det vil sige: Hustruene,
Samt Bruden, Datteren og Søsteren;
Hun er afhængig, som den svage Bedbend,
Og trænger til at slynge sig om Egen.
Men en regierende Fyrstinde selv
Er Jeg, min Broder! Lod hun sig forkue
Ved Klaffertale, blev hun snart en Lærne.
Nævn mig en Dronning, herskende som Drot,
Paa hvem Bagtalelsen ei Steen har kastet!
Slig Uselighed opirrer kun til Trods.

Abbeden.

Ja, trodsø kan din Ustyld Nidingsværk.

Margareta.

At Margareta Hoved har, det kan
Man ikke nægte; gierne bildte man
Nu Folket ind, at hun var uden Sæder
Og Hierte. Selv jo ved min Dlus's Død
Der siges, at jeg var saa kold som Is.
Om jeg var sorgfuld, Anders! veed Du bedst.
Jeg slutted ind mig med min stille Kummer;
Thi slynke skal en Dronning ei paa Thronen.
At ei jeg vilde see min Søn som Liig,
Da balsameert han bragtes mig i Kisten
Fra Skaane, — see det misforstod man atter.
Og dog var det blot Kiærlighed til Dlus,
Som mig forbød at aabne Kistens Laag.

Abbeden.

Og det gav atter dine bittere Fiender
Anledning til den taabelige Løgn:
At Dlus ei blev jordet, ei er død;

Men at han stules i Landflygtighed
 Af Frygt, fordi Du staaer ham efter Livet.

Margareta.

Kom, Anders! Lad os læse Tacitus!

Frofen Kirsten kommer hurtigt.

Min høie Frue! Tilgiv — jeg forstyrrer,
 Men I har selv befalet mig at kalde,
 Hvis Noget kom — og her Herolden er —

Margareta

(springer op fra Bortet).

Fra Sverrige?

Kirsten.

Med skønne Tidender.

Vor tappre Landsmand, Ederes gode Marsk,
 Herr Ivar Lykke, bringer Konning Albrecht
 I Lænker fangen med til Danemark.
 De Danske vandt en Seir, som ender Krigen
 Og sikker Eder Sveariget's Krone.

Margareta

(henrykt med foldede Hænder).

Herre! Jeg takker Dig.
 Du har beskyttet mig,
 Endt er min Sorg.
 Stolt i lykkelig Stund
 Fryder sig Drefund
 Og Bordingborg.

Sorø! Din Bøgestov
 Dviddre til Herrens Lov
 Høit under Sky!
 Glæd Dig, o Isefiord!
 Hæv Dig ved Seirens Ord,
 Absalons By!

Skagen! Dit Flyvesand
 Hvirvle mod blaalig Strand,

Bland Dig med Lyn!
 Dval ei med Bølgen mat,
 Brusende Kattegat!
 Sprudl imod Fyen!

Sverrige! Fryd Dig med.
 Ei ved dit Arnested
 Lybkes Foragt
 Spotter et ædelt Blod;
 Svenskens og Danskens Mod
 Brød deres Magt.

Norge! Vær glad med os.
 Sarp! Lad din stolte Fos
 Guse med Lyst.
 Nu trykker Dolen snart
 Dansken med Broderart,
 Varm til sit Bryst.

Herre! Jeg priser Dig.
 Du har beskyttet mig
 Danemarks Flag!
 Gvad ei en Kongeråd
 Mægted — det mægter glad
 Dvinden idag!

(Sun gaaer hurtig bort, fulgt af Abbeden og Hoffrosenen.)

Rudolf af Skara kommer ud af Siderørelset med Biggo Moltke.

Moltke.

Nu, Bisp? Gvad siger Du da vel til det?
 Ei sandt? Nu har Du fuldelig bevist mig,
 At Margareta var en Munkedeie?

(Drager sit Sværd og truer ham med det over Panden.)

Du har forført mig til at lure, Munk!
 Og egentlig fortiente Du, at jeg
 Dig skulde slaae ihjel.

Rudolf.

Tilgiv, min Herre!

Det var, ved St. Birgitte, ærligt meent.
 Det glæder mig, at jeg har taget feil.
 Nu seer jeg, at vor Dronning er et Mønster
 For alle Qvinder; og nu har i mig
 Hun til sin Død — og min — en trofast Tiener.
 Forraad mig ei!

Moltke

(træder Sværdet i Balgen).

Munk! jeg forraader Ingen.

Forði Du selv er sliq en Judas, troer Du
 At jeg er een? Dog havde Du fortient,
 At jeg afhugged Dret Dig, som Petrus
 I ærlig Brede hugged det af Malchus,
 Til Straf for dette usle Lureri.
 Dog, Intet er saa slemt i denne Verden,
 At det jo følges tidt af noget Godt;
 Nu kiender jeg tilfulde Margareta,
 Og havde før hun en hengiven Tiener
 Og Ven i mig, saa har hun nu en dobbelt.

(Gaaer.)

Rudolf.

Og nu har hun i mig en dobbelt Fiende.

(Gaaer.)

Stor kongelig Sal med Throne i Forgrunden til den ene Side.

Hoffolkene ere allerede tilstede, endeel Almue i Baggrunden. En Marsch
 spilles. Margareta kommer med Krone, i Purpurkaabe, fulgt af sine
 Trofener, og sætter sig paa Thronen.

Drosten

(træder frem for Thronen).

Tillader Du, vor Dronning! Ivar Lykke,
 Din Marsch, at træde frem for Thronens Fod?

Margareta.

Indbringer ham, den ædle Danerhelt!

Marschen spilles igien. Svar Lykke kommer, fulgt af flere Hovdinge, med Dannebrogspanen i sin Haand. Naar han staaer for Thronen, svinger han den og raaber:

Hil Margareta! Længe leve Danmarks
Og Norriges og Sverrigs ædle Frue,
Formynderste!

Folket.

Vor Margareta leve!

(Paufer og Trompeter.)

Svar Lykke.

Dg nu, vor Dronning! Før jeg meer beretter,
Tillader Du, at, efter vante Viis,
Vi hilse Dannebrog, som faldt fra Himlen
Til Baldemar i Estland? Den er her!
Nær var den gaaet tabt; en Skare Lydske
Hensævned mod det Sted, hvor Fanen vaied,
Og vilde røve den; men hundred Danse
Tilfattede deres unge Helteliv,
Og vandt os den tilbage; og med Fanen
Fik Danerhæren en fordoblet Kraft.
Vi vandt afgjørende den bedste Seir,
Paa Vestergotlands Marker ved Falköping,
Og bringe Dig i Lænker Konning Albrecht,
Grev Otto af Rupin, Grev Geert af Holsteen,
Samt fleer Hærførere. Vor Kamp er endt,
Laf være Dannebrog og Heltetodet!

Margareta.

Saa lader os nu, ved Basuners Lyd,
I fromme Chor, med gudelige Lænker,
Det hellige Banner hilse, som sædvanligt.

(Hun stiger ned af Thronen og knæler med Folket; kun Svar Lykke bliver staaende og strækker Fanen høit i Veiret.)

Choret.

Gud signe Dannebrog i Heltevrimslen,
 Dg høit paa Volgen hvid!
 I Farens Etund faldt den til os fra Himlen,
 Dg stænkte Seir i Strid.
 Dens røde Dug betyder Kamp og Styrke;
 Flyd Blod! paa Vrens Bud.
 I hviden Kors vi dyrke
 Den sande Fredens Gud.

Bevar, o Dannebrog! vort elste Rige,
 Stark, ved Kartovers Lyd;
 I Fredens Dage dine lette Flige
 Kun være Sneffens Pryd.
 Vai lystig til hver Fæst paa Kongeborgen,
 Du korsbetegnte Flag!
 Dg bortvist altid Sorgen
 Saa kraftig som idag!

(Pauler og Trempeter. En Ridger modtager Fanen og bærer den høit. Følket staaer op. Margareta sætter sig igien paa Thronen.)

Ivar Lykke.

Vor Dronning! nu Du veed det Vigtigste.
 Kong Albrecht har uværdig selv forspildt
 Sin Krone, før vi kom, og Svensken selv
 Har affat ham. Hans latterlige Hoymod,
 Hans Wildskab, Praleri, Udsuelfer,
 Fortfærlighed for hvad der kun var fremmed,
 Hans Had til Norden, — Alt har skadet ham;
 Dg Erik Rietilsen, den svenske Marst,
 Har hiulpet som en ærlig Mand dit Banner.
 Men, høie Frue! Det maa jeg dog sige:
 En Dyd har Albrecht: han er ganske tapper.
 Hans Lydstere slog med fortvivlet Mod;
 Dg hvis en sumpig Eng ei havde hiulpet,
 Var Seiren ikke worden os saa let.
 Thi anbefaler jeg den fangne Drot
 Til din Heimodighed.

Margareta.

Vel. Lad ham komme!

Kong Albrecht indbringes i Lanke.

Ivar Lykke

(sagte til ham, foran raa Stuepladsen, fierneft fra Thronen).

For alt hvad Helligt er, betving Jer nu!

Huff, at I er i Margaretas Vold!

Glem ei de blodige Fornærmelser,

I har tilføiet Dronningen. Hvis ei

I tale kan med Sindighed, saa ti!

Ti heller stille! Det er mindre farligt.

Nu agtes I som den Ulykkelige,

Heg Hævnen ei mod den Dumdriftige!

Albrecht.

Var Du mig ei, Du blinde Høne, Du!

Som endelig tilsidst dog fandt et Korn,

Hvorledes her jeg tale skal og tie.

Margareta (med rolig Værdighed).

Velkommen Frænde! her for førstegang

I Danmark. Sidst, vi saaes, var det i Holsteen,

Ved mindeligt Forlig.

Albrecht (baanligt og forbittret).

Jeg seer, I sidder

Paa Thronen, Møster! Det var Ret af Jer

Hvo skulde troet, at I var kommen der?

Dog — den stod ledig — og I krøb derop!

Margareta (fortørnet).

Ifald I taler saa, forvovne Fange!

Er alt Samtalen endt. Bortbringer ham

Til Fængselet!

Albrecht (som før).

Hvorfor var I ei med

I Slaget, Møster! da I dog er Mandfolk?

(Drenkingen staaer op og gaaer bert.)

Dronningens Nar tranger sig, med ringlende Djalder og Eselsøren paa
Huen, giennem Rængden, med en Slibesteen og et Par Duxer under Ar-
men. Han tager Albrecht meget fortrolig i Haanden og siger:

God Dag, min Bro'er! Min gamle Dreng!

Albrecht (vred).

Hvad vil Du?

Hvem er Du?

Narren.

Albrecht! Kiender Du mig ei?

Umuligt! Taler ikke Blodets Røst?

En Nar, som Du, dog ikke nær saa stor.

Jeg strøer ei Beber i mit eget Saar,

Jeg slætter Lamp ei til min egen Sky.

Dog — Du har mistet Alt, kun ei dit Mundlær;

Det har Du Lov at bruge, som Du vil.

Det Kiærlingvaaben stænker Dronningen

Dig gierne. Vær Du Dvinde kun i Brog,

Mens hun er Konge med din Krone paa!

Albrecht.

Du understaaer Dig at tilfidesætte

Den Agtelse, Du skylder mig, en Konge,

Forvovne Gæk?

Narren.

Forvovne Gæk! Og glemmer

Du ikke, hvad Du skylder Dronningen? —

Men, om alt Andet ogsaa reent var glemt,

Get maae vi ikke glemme. Man maae bringe

Smukt Eieret igien, hvad man har laant.

Jeg hilse skal saa flittig fra vor Frue!

Nu bruger hun ei meer den Slibesteen,

Som Du har hende sendt til hendes Naale;

Nu kan derpaa Du slibe dine Sværd.

Og disse Hoser — Du Mandhastige!

Tilkommer det alene Dig at høre.

Jeg dem har laset lidt; — og det betyder:

At nu er Mecklenborgeren en Præffer.

Men endnu Get! Du svoret har, at ikke
 Du vilde sætte Dig Nathue paa,
 Før Du ydmyget havde Margareta;
 Nu troer Du vel, Du har ydmyget hende
 Med Skældsord? Men ved St. Crispin, vor Helgen,
 Saa sandt jeg er en ærlig Mand, nu skal
 Du ogsaa have Narrehætten paa.
 Og gaf med den til Hættebrødrene!

(Han vil sætte ham Huen paa Hovedet.)

Albrecht

(Støder til ham, saa han falder.)

Træl! Hvis det ei bestræmmed mig, saa skulde
 Du aldrig aande mere Livets Lust.

Narren (raa Gulvet).

See det var Ret! See nu er Krigen udbrudt
 Imellem Albrecht og Margretas Nar.
 Saa bør det være. Lige søger Lige!

Albrecht

(Laaer sig fortvølet for Panden).

O, Albrecht! Uhyeligt mishandles Du.

(Til Margareta, som kommer tilbage.)

Er dette Høimod mod en Drot i Lænker?

Margareta (rolig).

Selv har I givet Lonen an, Herr Fætter!
 Som man i Skoven raaber, faaer man Svar.

(Hun giver Narren et Vink, han gaaer.)

Hvad end jeg har at sige Jer, Kong Albrecht!

Er fort og godt: I skilte Magnus Smek
 Ved Riget, og hans største Synd var dog,
 At han med mig trolovede sin Søn.

Derfor I seided mod ham mangt et Nar,
 Til hele Nordens Meen; og stakkels Magnus
 Sny Nar tilsidst i Fængslet maatte smægte.

Det kan I ogsaa prøve! Mølligt lærer
 I Christendom, Retfærdighed, heresier,
 Fra Verden skilt og dens Forfænglighed.
 Det er ei Drotten, ei den fangne Fiende,

Jeg her behandler haardt; nei, jeg har lært
 At agte den Ulykkelige's Nød;
 Men I er ei ulykkelig; nei, Albrecht!
 I er Ulykken selv. Var I kun Daare,
 Blot Praler, blot Hoymodig; o, hvor gierne
 Tilgav jeg Eder! Selv Bagtalelsen,
 Skiondt lumpnere, naar den uestertænksum
 Fløi af en opbragt Mund, tilgav jeg med;
 Men I er grunt! Om ikke just blodtørstig,
 Koldhiertet dog og følesløs mod Folket,
 Hvis Nød I spotter. Hættebrødrene,
 En Røverflof fra Tydslands Landeveie, —
 Jeg veed det — udgier Eders bedste Livvagt.
 Jeg kiender ogsaa godt Fortegnelsen
 Paa hundredoghalvfierdsindstyve gode
 Stockholmske Borgere, der skulde stilles
 Ved Livet med det første. Derfor løses
 I ei fra Lænkerne, men gaaer i Fængsel.
 Affindighed blot kunde falde paa
 At løse Ulven, naar den bragtes bunden.

(Hun gaar. Albrecht bringes bort.)

Folket.

Hil Margareta! Hil vor ædle Dronning!

(Paufer og Trompeter.)

(Mængden fordeles sig og gaaer; i Sværmen er Rudolf af Skara og Ragnhild
 Jonsen, der have været tilstede i Baggrunden, komme frem, og møde hinanden
 foran paa Stuepladsen.)

Rudolf.

Hvordan? Bedrager ei mit Die mig?

I her, Veninde?

Ragnhild.

Rudolf!

Rudolf.

Ragnhild, ha!

Ragnhild.

Herr Biskop! Vil I hævne Konning Albrecht?

Vil I befrie ham af hans Fangelænke?

Rudolf.

For Himlens Skyld, tal ei saa høit! Hvad vil I?
Hvad har I for?

Magnhild

(stikker ham en Seddel i Haanden).

Besøg mig, hvor jeg boer.

I finder mig selv anden der, Herr Bisp!

I et affides lille stummelt Kammer;

Men denne Anden, som I finder der —

(viser ham i Dret)

Margreta stiller han ved hendes Krone!

(De gaar.)

Jeg her behandlet haardt: nei, jeg
 At agte den Ulykkelige's Nød;
 Men I er ei ulovkelig: nei, Albrecht
 I er Ulokker selv. Var I kun
 Blot Braler, blot Hornedig; o, hvo
 Tilgav jeg Eder! Selv Bagtalels
 Skiondt lumpnere, naar den uestertan
 Flei af en opbragt Mund, tilgav jeg
 Men I er grum! Om ikke just blod
 Koldbiertet dog og følesløs mod Folke
 Hvis Nød I spotter. Hættebrødrene,
 En Røverflok fra Tydslands Landeveie
 Jeg veed det — udgier Eders bedste
 Jeg kiender ogsaa godt Fortegnelsen
 Paa hundredoghalvfierdsindstyve gode
 Stockholmske Borgere, der skulde stilles
 Ved Livet med det første. Derfor loj
 I ei fra Lænkerne, men gaaer i Fængsel
 Afssindighed blot kunde falde paa
 At løse Ulyen, naar den bragtes bunden.

(Hun gaaer. Albrecht bringes

Folket.

Hil Margareta! Hil vor ædle Dronning!

(Pauker og Trompeter.)

(Mangden fordeler sig og gaaer; i Sværmen er Rud
 Jonsen, der have været tilstede i Baggrunden, fo
 foran paa Stuepladsen.)

Rudolf.

Hvordan? Bedrager ei mig?

I her, Veninde?

Id.

f.

hild, ha!

hild.

ning Albrecht

gelænke?

Madame

Je suis en votre chambre

à

Madame

Je suis en votre chambre

à

Je suis en votre chambre

à

Je suis en votre chambre

à

Je suis en votre chambre

à

Madame

Coming?

Anden Handling.

Et lille Bærelse med Bindvet høit oppe.

Ragnhild. Oluf sidder og læser i en Bog, som han lægger fra sig paa et Bord, idet han staaer op.

Oluf.

Nu er vi da i Danmark, Moder Ragnhild!
 Hvor Du har lovet mig min Ingeborg.
 Men jeg begriber ei din Udfærd, Moder!
 Og stændt jeg vant er, blindt at lyde Dig
 Tilforn som Dreng, er jeg dog nu en Gut,
 Hvem vel Du kunde sige dine Forsæt,
 Især naar de angaae mig selv.

Ragnhild.

Det skal jeg,

Min Oluf! og det er den høie Tid.

Oluf.

Stiult i en gammel Kofte, med en Hue
 Nedtrykt i Dinene, ja med et Skæg
 Om Hagen, maatte jeg nedfølge Dig,
 Fra Miosen, fra vor kiære Fædrehytte;
 Som jeg i nitten Somre blot forlod,
 For Jagten efter Bjørnene paa Fjeldet,
 For Fiskeriet paa vor stienne Sø.

Ragnhild.

Det maatte Du, min Søn!

Oluf.

Om Natten kom vi
Til Danmark, og om Natten førte vi
Til Sorg. Dette Kammer har et Vindue
Som Fængsel, høit paa Bæggen. Intet kan
Man see, hvad ude foregaaer.

Ragnhild.

Og ingen
Kan sige giennem Vinduet ind til os.
Undskyld mig, Oluf! Jeg fik Dientsvaghed
Paa Veien, jeg kan godt ei taale Sol.

Oluf.

Du spørger, troer jeg; Du har Falkesøine.

Ragnhild.

Ja, ja! Jeg seer, som Uglen, godt i Mørke;
Men Lyset klænder mig.

Oluf.

Men sig mig nu,

Om Ingeborg er her? Den vene Mø,
Hvem jeg paa Mispfen lærte først at kiende,
Da vore Baade mødtes; som mig elsker!
Hun selv har sagt mig det; men hun blev tvunget
Af en høymodig Fader til at reise
Til Danmark, for at vorde Frøken hos
Margreta.

Ragnhild.

Hun er her. Og hendes Fader, —
Hvem hun besøger daglig, naar hun har
Fra Hoffet fri en ledig Formiddag,
Boer strax i Nærheden af dette Huus.

Oluf.

O, Himmel! Lad mig flur da komme did!

Ragnhild.

Det tænkte jeg, Du raske, vilde Bjørn!
At brat Du vilde sprænge Muur og Bæg;
Derfor jeg maatte sætte sig Dig i Mundfury.

Her giælder det Forsigtighed, min Oluf!
 Ifald din Kiærlighed skal vinde Seir;
 Men seire vil den, hvis Du lyder mig.

Oluf.

Ja, naar Du staffer mig min Ingeborg,
 Saa lyder jeg Dig gierne blindt i Alt.

Ragnhild.

Jeg staffer meer end det.

Oluf.

Det kan Du ei,

Thi der er ikke meer.

Ragnhild.

Alt, Ungdomsdrøm!

Alt sætte flygtig Elskov over Alt.

Oluf.

Ja, flygtig blev min Elskov, da hun flyede
 Fra Norge; men den flygted blot med hende,
 For at indhente hende strax igjen.

Ragnhild.

Altfaa — din Ingeborg — hun er Dig Alt?

Oluf.

Alt!

Ragnhild.

Men Du har din norske Kronike
 Dog taget med paa Reisen.

Oluf.

Ja! Næst hende

Den er mig kiærest. Thi jeg finder der
 Beretningen om mine Heltesædre.

Ragnhild.

Had læste Du?

Oluf.

Om Sverre.

Ragnhild.

Ha — Guds Finger!

Ræk Bogen mig, min Søn! og lad mig læse
Lidt med.

Duf (rækker hende Bogen).

Hvad Moder?

Ragnhild.

Kun Begyndelsen.

(Læser.)

„Kong Sigurd Haraldsøn fik en Søn med en Dvinde, som Gunhild hed; den lod han kalde Sverre, og det skete kort Tid før han blev slagen. Efter Kongens Død blev samme Dvinde gift med Unas Smed, Bispens Broder paa Færø; og blev Sverre Sigurdson opfødt i Norge, indtil han var fem Aar gammel, og vidste ikke andet, end at Unas Smed var hans Fader. Og der Sverres Moder hørte, at Erling Skafke og Kong Magnus stode efter at ødelægge al Kongeslægten i Landet, da drog hun til Færø med sin Mand, og der blev Sverre opfødt og til Skole holden hos Bispens, saalænge til han viede ham til Præst. Da Gunhild hans Moder det fornam, begyndte hun at græde. Da sagde Sverre: Hvi græder Du, Moder? Jeg meente, Du skulde glædes ved den Ære, som mig skal skee. Hun svarede: Denne er ringe, mod den Dig burde med Rette at have; thi Du est Kong Sigurds Søn af Norrig, og ikke denne Mands Søn, som Du mener — “

(Hun falter i tyde Tanker.)

Duf.

Hvad grunder Du?

Ragnhild.

Min Søn! Jeg tænker paa,

Hvad ogsaa Du engang vist faaer at vide.

Dog veed Du nok alt, for at lyde mig,

Naar kun Du veed — Du stammer ned fra Sverre.

Duf.

Det veed jeg, og derfor det smerter mig,

At Hakon Jonson Droft, din egen Broder,

Pod sig af Algot Magnussen forfue, —
 Af Henning Bodebust, — til at frasige
 Sig Ret til Norges Krone.

Ragnhild.

Kjære Barn!

Han tvungen blev dertil af Margaretas
 Haandlangere; og vilde Hakon Jonson
 I Norge blive, maatte han frasige
 Sig Krav paa Riget; men snap var det steet,
 Før han svandt hen af Sorgen som en Skygge.

Oluf.

Vil Du maastee, jeg giøre skal min Ret
 Til Norges Rige gjældende?

Ragnhild.

Ja, ja!

Det vil jeg; men med Vaaben, som Du eier.
 En Krigshær har Du ei. Med List og Rænker
 Min Broder Hakon overrumpledtes; —
 Min Søn — med Listen maa Du hævne ham.

Oluf.

Gud naade mig, jeg er kun lidet listig.

Ragnhild.

Saa har Naturen været det for Dig.
 Det kommer an kun paa din egen Villie,
 Saa faaer Du Ingeborg til Viv, og vorder
 En Konge for de stolte Nordens Riger.

Oluf.

Nu drømmer Du!

Ragnhild.

Det var ei førstegang,

At man har drømt sig norske Kroner til.
 Hvis Olaf Trygvason, hvis hellig Olaf
 Ei havde drømt saa godt, saa var de aldrig
 I Norge vordne Konger. Men jeg støtter
 Mit Haab til meer, end til en flygtig Drøm.

Oluf.

Hverledes da?

Ragnhild.

Man lever ikke meer

I gammel Tid, da mangan Kongesøn,
Da mangan Vtling af den ægte Rod
Sig kunde skaffe Ret ved Sværd og Jernbyrd.
Kom Harald Gille, Sigurd Slemmedegn,
Kom Erling Steinveg, — Intet vilde lykkes.
Nu hersker Risten, som en kronet Dvinde;
Men den maa fældes med sit eget Baaben.

Oluf.

Saa lær mig da, hvordan jeg vorder listig!
Og jeg vil gierne være det, hvis dermed
Jeg glæder Dig og vinder Ingeborg.

Ragnhild.

Saa Gren, Oluf — Gren er Dig Intet?

Oluf.

O jo! Hvis jeg kan vinde den med Rist,
Saa vil jeg ogsaa gierne vinde den;
Men. — Rist og Gre — kan de følges ad?

Ragnhild.

Naar Du est Nordens Drot, da har Du Gren —
Jeg skulde troe — fremfor hver Undersaat.

Oluf.

Ja, det er sandt! Og Elstov ynder Rist.
Velan, min Moder! Jeg vil være listig.

Ragnhild.

Vær ikke saa fremfusende letsindig!

Oluf.

Fertryder det Dig, at jeg lyder Dig?

Ragnhild.

Nei; men jeg vil, at Du skal tænke ved det.

Oluf.

Tænk Du for mig, som Du est hidtil vant!
Saa har jeg det fornøieligst, beqvemmost.

Ragnhild.

Selv maa Du handle med Selvstændighed,
Skal det gaae godt.

Oluf.

Saa sig mig, hvad jeg skal!

Ragnhild.

At Margaretas døde Søn, Kong Oluf,
Du ligner paa et Haar, det veed Du dog?

Oluf.

Ja, ja! Det har hans Amme, din Veninde,
Den gode Sara mig fortalt saa tidt,
At sagtens jeg maa vide det. Jeg veed
Desuden Alt hvad der er hændet ham;
Alt hvad han talde med sin Moder om.
Hans Vaner kiender jeg, og har dem selv.
Hans Liv var, som det kunde være mit;
Thi andet hørte jeg i fiorten Aar
Ei af den gode Saras Mund; det var
Jo Emnet for Jer Aftenunderholdning.

Ragnhild.

Og hvad ham hændtes i den sidste Tid,
Erfareb Du af Stein, hans Kammerfyend,
Af Saras Søn, som efter Olufs Død
Kom til sin Moder, i vor Fjelddehutte.

Oluf.

Ja, ja! Jeg kunde gierne været Oluf.

Ragnhild.

Belan, min Søn! og Du skal vorde ham.

Oluf (leer).

Jeg skal udgive mig for Konning Oluf?
Ha, det var Løier, det!

Ragnhild.

Nei, det er Alvor. —

Hør mig, min Søn! Tro ei, jeg vil forsøre
Din Uerfarendhed. Du stiller ei
Bed Riget Margareta med dit Udsagn;

Nei, tvertimod, hun stilte Dig ved dit,
 Og ved din List Du vinder kun dit Eget.

Ouf.

Ja, ja! Det er isinefaldende.

Ragnhild.

Og hvis Margreta virkelig har elsket
 Sin Søn saa høit, som hun forsikkrer Folk,
 Maa det jo være hende ret en Glæde,
 Den største Fryd — at han er ikke død.
 Som Enkens Søn af Nain kommer Du
 Og gjør den stakkels Moder lykkelig,
 I det Du reiser Dig fra Dødningbaaren.

Ouf (leer).

Som Enkens Søn af Nain skal jeg komme?
 Seer jeg da ud vel som en Dødning, jeg?

Ragnhild.

Jeg taler billedligt. Et fromt Bedrag
 Dig stænker Dit, — og Dronningen sin Søn.
 Lad hende styre Landet da med Dig,
 Saa har hun, hvad hun ønsker. Selv kan hun
 Dog ikke længe blive Nordens Frue;
 Hun vælge maa en fremmed Fostersøn.
 Nu faaer hun Dig. Maa det ei glæde hende
 Langt meer, at herste med sin egen Søn,
 End dele Magten med en ganske Fremmed?

Ouf (lyser hende stærkt).

Men, Moder! Troer Du, jeg vil stifte Moder?
 Troer Du, jeg vinde vil tre Kongeriger,
 Og miste Dig?

Ragnhild.

Du skal ei miste mig,
 Jeg bliver dog din Moder. Ingen veed det;
 Men det er nok, naar vi To vide det.

Ouf.

Og maa min Ingeborg ei vide det?

Ragnhild.

Baa ingen Maade! Nei, for Himlens Skyld.
Baa Psalmebogen maa Du sværge mig
Bed Gud og hellige Mænd, at Du vil tie.

Oluf.

Velan, velan!

Ragnhild.

Jeg venter Biskop Rudolf
Af Skara hvert et Dieblif; han vorder
Endnu deelagtig i vor Hemmelighed.
Thi skøndt en Qvinde, som med Dinene
For nogen Mand ei blinke skal, behøver
Jeg dog en Ven — Raadgiver — og en Mægtig,
Der understøtte kan med Benge mig.
Thi Du maa træde frem i nogen Glands,
Som den tilbagevendte Konge.

Oluf.

Ha,

Det var ret skønt! Jeg pynter gierne mig.

Ragnhild.

Snart strunker Du i Fløil og Hermelin.

Oluf.

Ha, det var herligt!

Ragnhild.

Gak nu ind i Kamret,
Og vent derinde til jeg kalder Dig.
Snart skal Du see din Ingeborg, min Søn!
Thi — som jeg siger — hendes Faders Hauge
Til dette Baghuus grændser. Derfor satte
Man Vindverne saa høit; for at der Ingen
Fra Bærelserne her skal see i Haugen.

Oluf.

Nei, er det sandt?

Ragnhild.

Kun rolig og fornuftig.

* Oluf.

En Muur kun stiller mig fra Ingeborg?

O, søde Lykke!

(Gaaer.)

Ragnhild.

Denne Muur er ei

Saa let at sprænge, som Du tænker, Oluf! —

Godt nok, at han er barnlig og letsindig,

Det er nødvendigt for at lede ham;

Men kan han ogsaa staae paa egne Been?

Trist Mod! Den vinder ei, som Intet vover.

Biskop Rudolf af Skara kommer.

Rudolf.

Guds Fred, Veninde! See, her er din Ven.

Men længe kan jeg ikke dvæle her

I denne flette Braa, hos Kirkens Graver;

Det Dpfigt vilde giøre. Thi Du veed dog,

Du boer hos Graveren?

Ragnhild (leer).

Ja ja, det veed jeg;

Og det er ei for intet, at jeg har

Indgravet mig hos ham.

Rudolf.

Du stammer ned

Fra Sverre; Hakon Jonson Droft, din Broder,

Blev nødt til skriftligt at frastige sig

Sin Stet til Thronen. Du har al din Tid

Som Enke levet paa en eenlig Gaard

Bag Fjeldet, langt fra Folk, blot med en Søn.

Lilsældigviis jeg gjorde dit Bekjendtskab

For trende Somre siden hos din Broder;

Din Søn var ikke med. Da viste Du

Mig Gjæstfrihed, som Rudolf ikke glemmer.

Vort Had til Margareta fast forbandt os;

Og lunknere blev Hadet neppe siden,

Da Krankelser har Hakon lagt i Graven,
 Og Margareta haanlig mig har stilt
 Ved Skaras Bispestol, saa her jeg vandrer
 Til Spot i Sorg mellem andre Klerker.

Ragnhild.

Den Søn, Du ikke saae, ham seer Du nu.

Rudolf.

Og han Margreta stille skal ved Riget?

Ragnhild.

Han!

Rudolf.

Og ved hvilken Magt? Thi veed Du ei,
 At Ivar Lykke, Erik Kielsesens Bafa,
 Har slaaet Albrecht? At han sidder nu
 Bag Sængslets tykke Muur, en ussel Fange?

Ragnhild (seer).

Og troer Du ei, jeg kiender Olien til
 Min egen Ild?

Rudolf.

Hvad skal da tvinge Magten?

Ragnhild.

En uretfærdig Magt betvinges billigt.
 Med en retfærdig List.

Rudolf.

Margreta selv

Er listig nok; Du narrer ikke Ræven.

Ragnhild.

Jo, med et Speil, hvori den seer sig selv.

Rudolf.

Forklar Dig tydeligt!

Ragnhild.

Ved Olufs Død

Blev Margareta Nordens Hersterinde:
 Ifald han leved end, da var hun stilt
 Ved Riget atter.

Rudolf.

Men disværre, Ragnhild!

En hidsig Feber Ynglingen har dræbt
 Iflor i Følsterbo, og dermed svandt
 Bort sidste Gaab; thi han var god og svag,
 Og Adel, Geistlighed under ham
 Gi havde faaet Bingerne saa stækket.

Ragnhild.

Men — om han leved end?

Rudolf.

Det Almuesrygte,

Som hver Fornuftig spotter, vil kun hjælpe
 Dig lidt.

Ragnhild.

Siig ikke det! En liden Tue

Kan undertiden vælte store Læs.

Thi — fort og godt, som selv Du ønsker det —

Kong Oluf er ei død! Han faldt i Sygdom

I Følsterbo — og døde — men kun Skindød.

Hans Hirdmand, Byrge Ulffen, som var hos ham

(Og heldigviis er virkeligen død),

Var en Forræder.

Rudolf.

Byrge Ulffen, Ragnhild?

Det var jo Margaretas høire Haand.

Ragnhild.

Just han! Han tragted Oluf efter Livet.

Da Kongen laa paa Dødningbaaren, hørte

Han Byrge Ulffen siige til sin Svend:

„Ifald han ei var død, han skulde døe!

Den svage Unger-svend forhindred kun

Margreta i at virke med den Kraft,

Som Himlen hende gav til Nordens Frelse.“

Knapp herte Kongen det i Dødens Slummer,

Saa vakte Skrækken ham; han reiste sig

Fra Dødningbaaren, hiulpen af en Svend.

Dg hyllet i en ringe Bondekofte
 Ved Midnat flygted Oluf op til Norge,
 Hvor Hakons Søster ham tilfældigviis
 Traf i en Klippekløft og hused ham.
 Den feige Byrge slagen blev af Skræk
 Dg stulte Flugten selv for Dronningen.
 Til Danmark sendte han den tomme Kiste;
 En ond Samvittighed har dræbt ham alt. —
 End er ei Kisten aabnet.

Rudolf.

Det er sandt,

Den er ei aabnet, men kan aabnes let.
 Der ligger Kongens Vilg.

Ragnhild.

Begriber Du

Nu, hvi jeg boer hos Graveren, Herr Bisp?
 Den sløve Gubbe maa Du overtale,
 Ved store Løfter om Foræringer,
 At tage Liget ud og giemme det
 Paa et affides Sted, hvor det ei findes.

Rudolf.

Hvad hjælper det?

Ragnhild.

Den rette Oluf bringer

Jeg selv.

Rudolf.

Din Søn?

Ragnhild.

Der ligner hin saa grant,
 At strax Du vilde troe, det var Kong Oluf,
 Hvis Du ei vidste bedre.

Rudolf.

Ha, i Sandhed?

Ragnhild.

Du Troen snart skal faae i Hænderne.
 Men tal ei længe med ham! Oluf er

Vel rask og smuk og stærk og hiertevarm,
 Men Dommekraften er kun svag i ham.
 Retfærdig sværmer han endnu som Barn,
 Forelsket i en ung og deilig Mø;
 Og kun med denne Mading fik jeg ham
 Nedlokket fra sit Fjeld til grønne Søer.
 Tænk ei, han higer efter Vand og Riger!
 Blot for at seie mig, blot for at vinde
 Sin Giente, som var ellers tabt for ham;
 Blot for at glæde hende, med at høre
 Paa Thronen Ingeborg — samtykker han.
 Vel vogte maae vi os, at ei hans Hierte,
 Kun altfor blødt og hyad man kalder godt,
 Forsædtes ved en Daad, som er retfærdig,
 En ædel Havn, som Hafens Skygge kræver.
 Nei! — Selv af Kiærlighed til Margareta

(Recr.)

Han handle skal. Han stænke skal en Moder
 Sit Barn igien. Det har jeg bildt ham ind;

(Alvorlig.)

Men Rudolf! vi, som bedre Sligt forstaae,
 Vi kan ei ønske lang Samdrægtighed
 Imellem ham og hende. Ivertimod,
 Det vilde lede til Dydagelser,
 Ifald han længe blev hos Dronningen.
 At Margareta elsker ei sin Søn,
 At hans Tilbagekomst forbittrer hende,
 Fordi hun selv gaaer Glip af Kronerne —
 Det maa Almuen troe. Saa gaaer det godt.
 Du vorder Skaras Bisp igien; og Ragnhild
 Maa skee engang hvad Margareta var.

Rudolf.

Ha, jeg forbauses ved din Driftighed.
 Men hvis nu Skibet strander?

Ragnhild.

Heller drufne

Brat i en listig Storm, end smægte svagt,
Dg tæe af Krænkelse en langsom Sot.

Rudolf.

Dg Oluf?

Ragnhild.

Elfter jeg, som nogen Moder
Sit Barn, og derfor gier jeg ham til Konge.

Rudolf.

Men hvis han gribes nu som en Bedrager?

Ragnhild.

Det kan han ei; han er retmæssig Arving
Til Thronen: thi han stammer ned fra Everre.
Dg har han først en Hær, saa kan han være
Sit Krigspuds og sit rette Navn bekiendt.

Rudolf.

Dg denne Lighed — den er virkelig
Saa stuffende?

Ragnhild.

Det seer Du nu om lidt.

Men husk, hvad jeg har sagt! Indlad Dig ei
Bidtløstigt med ham!

(Kaldet, idet hun aabner Døren til Edebgærelset.)

Oluf! Kom min Søn!

Her er vor Ven; den fromme Biskop Rudolf
Vil Dig bestyrke til dit raske Forsæt.

Oluf kommer.

Rudolf (forbausset).

Ha, det er meer end Menneffer kan troe!

Oluf (bilser ham smilende).

Herr Bisp! I finder virkelig min Lighed
Med den begravne Drot saa stuffende?

Ragnhild.

Lad ikke saa, min Søn! Strax maa Du vænne
Dig til at være, hvad Du synes blot.
Du est Kong Oluf! Intet Spørgsmaal om!
Ei sandt, Herr Biskop! Han er Nordens Konning?

Rudolf.

Ja ja, det er han. Han maa vænnes til
At hedde Oluf.

Oluf (seer).

Det er let for mig,
Det er mit Døbenavn.

Rudolf.

Nei virkelig?

Alt træffer sammen.

(Lægger sin Haand paa hans Jøse.)

Yngling! Jeg indvier
Dig til dit høie Kalb. Hvad kun Du syntes,
Det est Du: Værling af den gamle Stamme,
Saa godt som Oluf. Vær ham selv! Derved
Du sparer Blod — og Sorg; og Margareta
For Kronen faaer igien en elstet Søn.

Oluf.

Ja, Moder, det er ganske rigtigt! Bindvet
Derinde vender ud til hendes Hauge;
Og naar jeg stiger paa en Stol paa Bordet,
Saa seer jeg, hvad i Haugen foregaaer.
Jeg tænker, at hun kommer snart.

Rudolf.

Hvo kommer?

Ragnhild. (ryster paa Hovedet).

Han mener Ingeborg. — Saa gaa kun ind,
Mit kiære Barn! fig ud igien af Bindvet!
(Det hjælper dog ei, jeg forbyder det)
Men hold Dig hemmelig! Den gode Biskop
Forbynder os, naar vi skal gaae til Høve.

(Oluf gaaer.)

Rudolf.

Vel! Jeg forstaaer Dig grant. Med denne Vgthed
 Og med den Mislighed, der finder Sted,
 Kan Alting lykkes. Margareta staaer
 Paa Lava, som end ei er vorden fold,
 Og under hende brister Skorpen let.
 Hun har benaadet Otto af Rupun,
 Grev Geert af Holsteen; men de hade hende.
 Imod sig har hun end en mægtig Deel
 Af Adelen, af Folket. Geistligheden
 Er for det meste vel paa hendes Side;

(Emlende.)

• Deg, Ragnhild! har hun ogsaa Fiender der.
 To Ting udfordres kun — dem serger jeg for:
 Den døde Konges Liig maa tages bort —
 Dertil jeg overtaler Graveren;
 Kong Oluf bruger Benge, for i Glands
 At træde frem og blænde Mængdens Dine —
 Dem skal han ogsaa faae. Jeg veed, Kong Albrecht
 Har Guld, som Dronningen ei rever ham.
 I Fængslet kan han lege blot dermed
 Som Regnepenge; men i Olufs Haand
 Det vorder Edelstene. Lad mig raade!
 Nu vil jeg tale først med Graveren.

Ragnhild.

Vel! Han skal tage mig mit Haab af Kisten.

(I vilb Begeistring.)

Ja ja, det kommer! Ja, det lykkes brat,
 Hvad længst mig bares for saa mangen Nat,
 Naar vaagen, fra min Hyttedør, med Gys,
 Jeg faae paa Himmelen de røde Lys,
 Som Aander dandse frygteligt i Nord,
 Der før var Konger paa den norste Jord.
 Tidt blege, tidt i Blus paa Kampeviis,
 De trued, snart med Sværd og snart med Riis.

Høit fufed over Skoven deres Røst:
 Havn Halfdan Svartes Vt! Skient Valen Trest!
 Lad Sydens Ridder ei forfænglig, svag,
 Beherske Nordens Land! Den Atterdag
 Der kom med Baldemar, med ham forsvandt;
 Men Stormen tuder end om Klippens Kant;
 Forfængligheden, som i Syden groer,
 Skal ikke trives paa den norffe Jord.
 Bort Ridder, til Turnering paa din Hest!
 I Storm, paa Sneffen, Viking kæmper bedst.
 Bort, spæde Landse, Skiærf og lumffe Dolk!
 Med Dre, Breide, bedst man træffer Folk.
 Bort Floil og Silke, langt fra Sund og Belt!
 Til Jern og Badmel trænger kun en Helt.
 Og Varkebeinen kommer, klædt i Bark,
 Med Trost, som Duen før til Noahs Ark.
 I Svagheds Syndflod skal vi ei forgaae;
 Det Nye skal flye, det Gamle skal bestaae.
 Og — hvis en Dvinde først med Giften kom —
 En anden Dvinde bringer Lægedom!

(De gaae.)

Haugen ved Nabohuset.

Ingeborg alene.

Saasnart en Stund kun stænkes mig,
 Jeg iler herhid alene,
 Fra Hoffets Pragt, fra Støi og Larm,
 Til Haugens Abildgrene.

Indsluttet af et Blankeværk
 Er kun Trægaarden lille;
 Jeg seer ei hidsset mit fortgraa Fjeld,
 Ei Miosens Bølger trille.

Dengang jeg vandred ved Miosens Bred,
 Det var alt Andet hjemme!
 Min Gran, min Fos, mit Bielfehuus,
 Net aldrig kan jeg glemme.

Dg mindre glemmer jeg den Svend,
 Hviß Billed listigt sidder
 I dette Hiertekammers Krog,
 Skjøndt han er ingen Ridder.

En Fister er han, saa raff og let;
 Skjøndt ei hans Klæder bramme,
 Han stammer ned fra gammel Æt,
 Fra norske Kongestamme.

Men stammed han end fra Bønder blot,
 Det vil jeg ærligt sige:
 Hytten opveier tidt et Slot,
 Elskov gjør alle Lige!

(Fager en Angelsnor frem og kysker den.)

Med denne liden Medesnor
 Han fanget har mig Arme.
 Maria! Jomfru! rene Mø!
 Dig over mig forkarme.

(Oluf stiger ud af Vinduet paa Dagbuset, som støder til Gaugen, og klavrer ned af et Træ, som staaer ved Muren.)

Men ha, hvad seer jeg? Nabnes hist
 Ei Vinduet der paa Huset?
 En Ungling stiger ned fra Dvift.
 Er denne Svend beruset?

Er det en Thy, som stiale vil?
 Vil han mig overfalde?
 Jeg ængstes af en selsom Skrak!
 Skal jeg paa Hiælpen falde?

Oluf kommer.

For Guds Skyld, nei, min Ingeborg!
Til Danmarks Kongeborge
Din Oluf drog fra Dovrefield,
Han fulgte Dig fra Norge.

Ingeborg (benryst).

Du fulgte mig?

Oluf.

Det undrer Dig?

Dg følger ikke gierne
Med Maanen i sin blide Glands
Den lykkelige Stjerne?

Ingeborg (omfavner ham).

Saa vil jeg ogsaa være din,
Dg altid hos Dig bygge.
Dg ikke stilles fra mig Du før,
End Manden fra sin Skygge.

Oluf.

Nei, ikke stilles Du før fra mig —
(Mit Mod skal Intet rokke —)
Før Klengen til min Jordefærd
Sig stiller fra sin Klokke!

Steen Bengtsen kommer.

Steen.

Hvad seer jeg? Daarer mig et Giøglebilled?
Min Datter i en fremmed Ynglings Arm?
En Almuesmand i flette Bondesofte?
Forbovne Niding! Ikke kommer Du
Herfra med Livet.

(Oluf venter sig imod ham.)

Jesu Christ! Hvad seer jeg?

Hjælp os Maria! Alle Helgene!

(Han slaaer Kors for sig.)

Ingeborg

(holder Oluf endnu i sine Arme).

Hvad seer Du, Fader? Vil Du myrde ham,
Saa myrd mig med! End er han ingen Dødning.
Hvi klegner Du? Hvi slaaer Du Kors paa Kors?
Steen.

Min Datter, frels Dig for et Spøgelse!
Rør ei den luftige Skygge! Thi det er
Ei noget Menneske. Det er en Mand!
Kong Oluf spørger her ved helligs Dag;
Det er vor døde Konge.

Oluf.

Jeg er Oluf;

Men jeg er ikke død.

Steen.

Det er hans Røst.

Oluf.

Det er ham selv, Steen Bengtsen! Frygt kun ei!
Jeg lever end.

Steen (slaaer Hænderne sammen).

Saa havde Rhytet Ret,
Dg et forfærdeligt Bedrag opdages.

(Vil knæle.)

Min Konge!

Oluf (reiser ham).

Ben, stat op! Er jeg Dig fiar,
Saa ti, forraad mig ei. Saaledes kan
Jeg ikke træde frem; det var imod
Min — Kongeværdighed. Jeg kommer lige
Fra Norge, hvor iflor jeg kiende lærte
Din Datter, Steen! Dig uafvidende.
Her boer jeg! Der, i dette Nabohuus,
Med en Veninde, som mig følger tro,
Dg som har været mig i Moders Steb.
Endnu idag fremtræder jeg som Drot.
Lad, Ridder! som om end Du intet vidste.

Naar jeg er Konge, hæver jeg din Datter
 Til mig paa Thronen. Lad mig nu i Haugen
 Et Dieblif alene med den Vene!
 Jeg gaaer den Bei tilbage, som jeg kom.

Steen.

Er det en Drøm? Jeg troer endnu, det er
 En Drøm.

Oluf.

Tro hvad Du vil! Læg Dig tilfængs
 Og sov; imorgen vil Du finde mig,
 Naar Du er vaagnet.

Steen.

Herre! Du vil ægte

Min Datter?

Oluf.

Ja — saasandt som Himlen hvælver
 Sig over Jorden med sit luftblaa Tag.
 Men Ihd nu, Steen! ifald jeg er din Konge.

Steen.

Din Undersaat, min Drot! er tro til Døden.

(Gaaer.)

Oluf

(til Ingeborg, som holder sig angstelig i en Afstand).

Min Ingeborg! hvi træder Du
 Tilbage saa urolig?

Ingeborg.

Af, Herre! jeg tør ikke nu
 Meer være saa fortrolig.

Oluf.

Er ikke jeg din Oluf meer?
 Nu skal ei Haabet glippe.

Ingeborg.

Jeg ønsked, at I var, som før,
 En Søster fra vor Klippe.

Oluf.

Og har Du vundet ei?

Ingeborg.

Nei tabt!

Oluf.

Hvad tabte Du da, Pige?

Ingeborg.

Min Tro paa Eders Ærlighed.

J er ei meer min Pige!

Oluf.

Jeg Konning er, og vælge kan
Min Hustru selv som Konning.

Ingeborg.

En Ridderesmø? Det gaaer ei an,
Hun tør ei vorde Dronning.

Oluf.

Jeg sværger Dig —

Ingeborg.

Sværg ikke meer!

Det sikker mig ei Freden.

Den Mand, hvis Ord jeg ikke troer,
Troer ikke jeg paa Eden.

Oluf.

Og svog jeg da mit Ord?

Ingeborg.

Ja, ja!

J taled ingenlunde

Med Ærlighed. Hvor tidt har J

Mig sagt: J var en Bonde.

Hvor gierne troede jeg det ei?

Hvad kunde meer fornøie?

Jeg læste Aabenhjertighed

Af et uskyldigt Dik.

Men det bedrog, og medens J

Som fattig Yngling sværmed,

J var en mægtig Drot; af, J

Har grusomt mig fornærmet.

Nu forekommer mig hver Stund,
 Da vi tilsammen taled,
 Blot som en Drøm, et flygtigt Blund,
 For Morgenhanen galed.

Duf.

Du elsker mig da ikke meer?

Ingeborg.

Jeg veed det ei. Min Smerte
 Bortjager hver lykkelig Fryd
 Fra det beklemt Herte.

Duf.

Du gaaer alt bort?

Ingeborg

(kæmpende med sig selv).

Og det med Ret!

Duf.

Bliv! — Dine Taarer trille —

Ingeborg

(med udbrydende Taarer).

Jeg er til Dronning Ter for stet,
 For god til Eders Frille.

(Gaaer.)

Duf (fortvivlet).

O Gud! hun gaaer. Jeg Alt har tabt. —
 Hvad har jeg mig formastet —
 Jeg til Ulykken kun er stabt,
 Og Lærningen er kastet.
 Hvad hjælper det, o Moder! nu,
 Du loved mig et Rige,
 Naar glip jeg gaaer af Livets Held,
 Og mistet har min Pige?
 Hvor blev hun af? Hun smutted ud
 Af Haugens lille Laage.
 Jeg tør ei følge med. O Gud!
 Jeg svimler som i Laage.

Ud Landeveien vel hun gaaer
 Til Dronningen tilbage.
 Mon ei, naar jeg i Træet staaer,
 Jeg hende kan opdage?

(Han stiger op i et Træ i Forgrunden og seer over Plankeværket, men springer ned igen, bobbleg og skælvende.)

O Himmel! — Hvilket rædsomt Syn! —
 Alt svandt, hvad mig har glædet. —
 Det traf mit Die som et Lyn. —
 Jeg stued — Retterstedet!
 Ja, ja! det intet Bløndværk var.
 Fiernt — paa den grønne Velle —
 Derude — fort — paa Bakken — staaer —
 En Galge med en Steile!

Credie Handling.

Ragnhilds Bærelse.

Ragnhild. Oluf, prægtig klædt.

Ragnhild.

Ha, hvor den Fløielskiortel klæder godt!
 Og Sværdet med Guldhjalte ved din Side.
 Nu ligner Du først Kongen! Men Du maa
 For alting ei see faa bedrøvet ud.

Oluf.

Af, Moder! Hun forlader mig. Hun vil
 Ei tiere see mig. Ei hun troer, at jeg
 Kan faare hende til min Egte-Dronning.

Ragnhild.

Ei, Børnestreger! Agt ei hendes Tro!
 Naar Du kun først er Konge, gjør Du hende,
 Saasnart det lystet Dig, til Landets Dronning.
 Men vogt Dig, Søn! for al Fremfusenhed.
 Fremfusennde det var i største Grad
 At ftige giennem Vinduet til Gienten
 I Abildgaarden. Men, Gud være lovet!
 Det vendte sig til Held for os, og det
 Bestemte Dig. Det første Skridt er gjort.
 Steen Bengtsen tog Dig strax for Konning Oluf;
 Og, som en Gnift, i tørre Lyng paa Heden,
 Udbredte Rhytet sig. Men godt og vel,
 At vor utrættelige Ven, Bisp Rudolf,

Var snar som Du. Thi Graveren ham lod;
 Og Rudolf var i Fængslet hos Kong Albrecht,
 Som sendte strax Dig denne Pung med Guld.
 Deel ud deraf til Folket, mens Du gaaer
 Til Dronningen i Hallen! Det vil hjælpe.
 Naar Betleren først har en Skjerv i Haand,
 Da raaber han Dig ud til Konge flur.

Oluf.

Men — det har rystet mig, og det har gjort
 Mit Blod til Is, — at jeg saae Ketterstedet!

Ragnhild.

Est Du en Karl, som eier Mod i Barmen?
 Est Du en ægte Gut? En Dalens Døl?
 Sy stamme Dig! Tænk paa den fromme Drot,
 Der lagde sig i Kors for Alteret
 Og lod saa Morderne ham spalte Ryggen.
 Tre Kroner vinker — og Du frygter Døden?
 Hvor mange norske Konger høde Straadød?
 See! Olaf Trygvason i Havets Bølger
 Ved Svolder — smiler end. Ved Stiklestad
 Staaer Hellig Olaf blødende for Dren,
 For Thorer Hund; — men om hans lyse Haar
 En Gisfel staaer af Himmerigets Straaler.

Oluf.

De faldt i mandig Kamp, — men jeg bedrager.

Ragnhild.

Ja, som Kong Alfred, Barn! bedrog de Danste,
 Da han i Letren kom som Harpespiller.
 Du kalder Dig Kong Hakons Søn —

(Kæmpende med sig selv.)

Hvo veed —

Jeg kunde sige Dig — —

(Afbrotende.)

Men nei! Han skal
 Ei vide det. (Høit) Du stammer ned fra Sverre,
 Det er Dig nok. Og Sverre kalder Dig.

Med gamle Norden fra Fortælelsen.
 Søn! Med den norske Tunge! Lad vort Sprog
 Beholde Havets friske bittre Kraft!
 Ei vorde Brakvand, ved at blandes sødt
 Med Elbens og med Rhinens ferske Floder.

Duf.

Hvor kan jeg hylle Kiærlighed og Trostab
 For Margareta?

Ragnhild.

Ha, det skal Du ei!

Hun ei erkender Dig; men ligegodt,
 Naar Folket gjør det. Du forlader hende,
 Naar hun har seet Dig. Jeg Dig stander nær,
 Og hjælper Dig. Du skal kun tale lidet,
 Det Høistnødvendige. Det lyffes vist;
 Thi vi har mange Venner alt i Landet.
 Herr Ridder Breide Limbek saae Dig nyh,
 Og strax han hylde Dig. Det samme gjør
 Grev Otto af Rupin. Saa gjør de alle.

(Bringer ham et Bæger.)

Tom dette Bæger, nyd den gamle Mjød,
 Drik Styrke, Mod og Haab, og følg din Moder!
 Der kommer Skaren for at hente Dig.

Duf

(drikket og rækker hende Bægeret tilbage).

Jeg beder ei til nogen Helgen meer;
 Men — Ingeborg! — af Kiærlighed til Dig
 Jeg voved Alt, — din Kiærlighed beskytte!

(De gaar.)

Lyfkestov ved Kongeborgen.

Geert af Holsteen. Otto af Rupin.

Otto.

Jeg siger Dig det, Broder! ved Maria!
 Ved alle Helgene: den døde Konge,

Margretas Søn opstanden er igien
 Frist fra de Døde. Dg med Dlus reise
 Sig alle gamle Haab af Marmorfisten,
 Dg ryste Vingen for at flyve fiækt.

Geert (spodst).

Ja, som en Vaafugl breder ud sin Vifte,
 Med Argusøine stolt i Solens Glands.

(Alvorlig.)

Hvad er nu det for gammel Kierlingsnak?

Otto.

Isald Du troer ei Otto af Rupin
 Din Vaabenbroder —

Geert.

Men min Vaabenbroder

I Wiin har druknet sin Fortviølelse,
 Fordi han Naade fandt hos Munkedeien.
 Du Laabenakke! Var det bedre vel,
 At smægte med Kong Albrecht i et Fængsel?

Otto.

Nu kommer snart Kong Albrecht løs igien,
 Saa skal vi fiste ret i oprørt Vand.

Geert.

Godt! Altsaa: der er Een, som giver sig
 Ud for Margretas Søn.

Otto.

Det er ham selv,

Min kiære Broder! Mange store Mænd
 Dg danske Riddere har hyløet ham,
 Som deres Konge. Han besøger snart
 Sin Moder, med et talrigt Krigersfølge;
 Dg Bee Margreta! hvis hun kiender ei
 Sin Søn igien.

Geert.

Bee hende! Det er mit Ord.

Otto.

Kom med at see ham, at Du ogsaa strax
Kan hylde ham.

Geert.

Behøves ei! Jeg hylder
Ham ubeseet. Han er Margretas Fiende,
Vil støde hende ventelig fra Thronen?
Det er mig nok.

Otto.

Jeg siger Dig: det er
Ham selv.

Geert.

Kan gjerne være.

Otto.

Troer Du, han
Er en Bedrager?

Geert.

Det er mig det samme.
Han er Margretas Fiende, det er jeg med;
Saa er vi ubeseet jo Kammerater.

Otto.

Dit Had til hende tykkes mig for strengt.
Vi var i hendes Bold, — hun gav os frie.

Geert.

Ja, ja! Den Kone veed nok hvad hun gjør.
Min Farbro'er Nicolai, Grev Gerhards Sø, —
Forleved hun jo moderligt med Slesvig, —
Fordi hun nemlig ikke kunde Andet.

Men troer Du derfor, hun har vundet os?
Paa ingen Maade! Gerhards Slægt er stor
Desuden, og hvad kommer mig, hans Fætter,
Hans Lykke ved? Han deler ei med mig.

Jeg er en fattig Eventyrer, som
Den store Geert, vor fælleds Stammefader,
Der under Taget boede paa et Kornloft,
I Gæld dybt over begge Dren; al

Hans Eiendom, det var to store Hunde;
 Forsultne, men fortræflige til Jagt.
 Med sine Hunde jog han danske Hærer;
 Og Holsteen, Slesvig, Sylland, næsten Danmark
 Betsvang han; til den jydsk Bondeskold
 Niels Jepsøn faldt med Døren ind i Huset.
 End er jeg ikke Geert; dog lyffedes
 Det mig i Sverrig alt at faae et Banner.
 Og jeg er Albrechts fedelige Ven,
 Og jeg vil hævne ham. Ved dette Sværd!
 Og denne Duf er Margretas Søn;
 Om han er lille, lang, om stæv og frum,
 Dum eller klog, Helt eller Niding; han
 Er hendes Søn! Det lader jeg mit Liv paa;
 Og sværger strax til Prætendentens Fane.
 Thi jeg er kied af Dwinderegimentet,
 Og Mange, tænker jeg, gaaer det som mig.

Otto.

Ja ganske vist. Men jeg forsikkrer Dig,
 At han er ægte.

Geert.

Det kan være muligt!
 Dog faae jeg næsten helst at det var Løgn,
 Thi saa blev Spasen endnu mere morsom.

Biggo Moltke kommer.

Jeg siger: det er Løgn, Du frække Geert!
 Og jeg vil gjøre Spasen Dig saa morsom,
 Som Du forlanger.

Geert.

Kiender I ham alt,
 Herr Biggo Moltke?

Moltke.

Jeg har aldrig seet ham;
 Men det er ligesuldt en Helveds Løgn.
 Den Kæltring vil kun staae Dronningen,

Hvem jeg forsvarer med mit Liv, mit Blod,
Mod hver en Niding, til den sidste Draabe.

Geert.

Dg jeg har heller ikke seet ham, Wiggo!
Men dog jeg paastaer: det er ganske sandt.

Moltke.

Du lyver i din Hals!

Geert.

Lag Jer iagt,
Mandhaftige Ridder, at I ægger ei
En kraftig Kæmpe mod Jer Alderdom.

Otto.

Weg ikke To med plumpe Lovensord!

Moltke.

Hvo bruger Lovensord vel meer end I?
Grødhoveder I kalde kun os Danske.
Al Margareta's Godhed hjælper ei.
Forlænet hun ei Eder's Slægt med Holsteen,
Da Landet hendes blev ved Arveret?
Dg dine Fangelænker har hun brudt.
Men Intet kan formilde Bitterheden
I Eder's Hjerter mod den danske Dronning,
Bort Nord's Semiramis.

Otto (leer).

Semiramis?

Hvem var Semiramis?

Moltke (bisfig).

Det veed jeg ei.

Jeg er ei kommen her, Grønskollinger!
At give Jer Læction i Krøniken;
Men for at tugte Jer, I Spyttegiøge!
Som kaste mig min Alderdom i Næsen,
Dg som fornærme Dronning Margareta.
Jeg tager Eder beggeto paa min
Samvittighed.

Geert.

I have maa en god

Samvittighed.

Moltke.

Det kan jeg ikke sige.

Thi jeg har tvivlet et Dieblif, jeg Daare
Om Margaretas Ufkyld, hendes Dyd;
Det kræver billigt et Forsoningsoffer.
Dg derfor vil jeg slaes med Jer, og give
Jer med mit gode Sværd to Sandfæger.
Saa er den Times Daarlighed betalt.

Otto.

Med selvgraae Haar?

Moltke.

Vi rives ei i Haaret,

Min gode Dreng! Følg mig kun udenfor
Den kongelige Lyftstov. Thi der kommer
Vor Dronning henne med sin ældste Jomfru;
Hun skal ei mægle Fred imellem os.
Vor Riv skal heller ikke volde hende
Meer Kummer, end hun har. Men Vee den Niding,
Som støder lumst til Vognen, naar den hælder,
Dg lønner hendes Godhed med Foragt.

Geert (til Otto).

Det er en Allerhelveds Karl!

Moltke.

Ja, Jyden

Kan ogsaa stænde, naar han bliver vred.

(De gaae.)

Dronning Margareta kommer grundende, fulgt af Jomfru Kirsten.

Margareta.

Min Søn staaer op fra Graven! — Er det ham,
Hvi flyver han ei i sin Moders Arm?
Hvi kommer han med Stridsmænd, som en Fiende?

Kirsten.

Hvor kan I troe, at det er Eders Søn?

Margareta

(Seer stivt paa hende og trækker hendes Haand).

Men hvis det var, Veninde — hvis det var!

Kirsten.

Et saadant Eventyr kan giække Jer?

Margareta.

Hæng Moderhaabet i saa tynd en Traad
Du vil, og Du skal see, hun tager Traaden
Dog for et Ankertoug, indtil den brister.

Kirsten.

Han skulde være flyet fra Dødningsbaaren
Til Norge, blot af Frygt for Byrge Ulfen?

Margareta.

Der aldrig kunde lide ham, som altid
Modsigde vranten ham, og forekasted
ham Mangel, snart af Mod og snart af Evner.

Kirsten.

Men Byrge Ulfen var en ærlig Mand.

Margareta.

Redslaaet, — dybt fortært — af skumle Nag
Maaskee, — kom han til Danemark fra Skaane;
Laug, — søgte Gensomhed — og visned hen.

Kirsten.

Den holde Ridder mistede sin Helbred;
Han gif og droges med en Leversyge,
Som lagde ham i Graven.

Margareta.

Hvo har sagt Dig,
At det var Leveren? Om det var Hjertet?

Kirsten.

Men —

Margareta.

Kirsten, ti! og lad mig dømmе selv.

Troer Du, at Moderøiet lod sig daare?
 See vil jeg ham; — men inden jeg ham seer,
 Vil jeg en liden Stund henrykkes ved
 Den Tanke, ved den Mulighed, at Duf
 Er ikke død. — O, Kirsten! Vidste Du
 Hvad det har at betyde for en Moder,
 At faae sit Barn igien. Troer Du, at Danmark,
 At Norge, Sverrig opveier mig min Duf?
 Den gyldne Krone favner koldt min Linding,
 Mit Hoved gotter sig, ved Tanken om
 Den Magt, jeg har; — men, naar mig Duf favned,
 Da frydedes mit Hierte. Tidt har jeg,
 Naar jeg om Aften gik i mine Drømme,
 Misundt ved Hyttens Dør den Bondeqvinde,
 Som sad og spandt paa Bænken hos sin Søn. —
 Han var vel ingen stærkbegavet Mand;
 Tidt blød, — men denne Blødhed smelted mig,
 Naar jeg igjen som Dvinde var for streng.
 Og naar han med det ærligstore Die
 Saae mig i Sielen, — o, da tyktes mig
 At see min Hakon, hans udtrykte Billed.
 Hans Død har stilt mig ved min bedste Glæde;
 I Fyrstedaad, i Kunst og Videnskab
 Jeg søgte trøstelig Adspredelse;
 Og elste vilde jeg mit Folk som Dronning,
 Da jeg som Viv og Moder Ingen fandt
 At elste meer.

(Henryst.) *

Men stænk mig ham tilbage!

Og gierne kaster jeg det tunge Guld
 Fra Lindingen; og gierne Purpurkaaben
 Maa glide ned fra disse Skuldre, hvis jeg
 Som Moder trykker Sønnen til mit Bryst.

(De gaar.)

Ridderne Breide Limbek og Hans Abildgaard komme fra en anden Side.

Limbek.

Det trækker herligt op!

Abildgaard.

Ja, det er lummert.

Men endnu veed man ei, hvor det slaaer ned.

Limbek.

Margretas Skafstavl staaer kun maadeligt.

Hun tænkte, fordi Dronningen er stærk,

Hun kunde gierne flink fortsætte Spillet,

Skiøndt Kongen alt var mat.

Abildgaard.

Nu kommer Kongen

Lilbage.

Limbek.

Ja! Men ei til hendes Løv.

Abildgaard.

Har Du ham seet?

Limbek.

Han ligner Konning Oluf,

Som tvende Draaber Vand hinanden ligne.

Der er slet ingen Tvivl om, det er ham.

Abildgaard.

Laf ssee den hellige Jomfru! Nu, Margreta!

Skal Du ei meer ydmyge Adelen.

Hvorledes var det, Breide Limbek? Vilde

Hun ei udtørre Bækkene?

Limbek.

Hun trued!

Hvorledes var det dog, Hans Abildgaard?

Hun vilde, troer jeg, ryste Abildgaarden.

Abildgaard.

Og bryde Bægret. Rosenfranzers Vaaben,

Det lod hun strabe bort af Skabene,

Forbi det var for prægtigt til en Ridder.

Limbek.

Men nu skal Most af Øblet, i vort Bøger,
 Udstrømme til en Bæk, som drukner hende.
 Nu skal hun ikke gifte gammel Adel
 Med ny, som Kirsten Thott til Jesper Muus;
 Saa at man nødig har, at sende Manden
 En Kobbernagle fæstet i en Gulbring
 Med Indskrift: „Arte Dig nu, Kobbernagle!
 Du fattet er i Guld.“ Kom, kære Broder!
 Lad os, som holde danske Herremænd,
 Gaae hen og sværge til Kong Olufs Fane.

(De gaae.)

Dronningens Hal.

Musik. Hofmand og Almue. Dronningen kommer med sine Somfruer.

Margareta (affites).

Er det en Sammenkomst for Søn og Moder,
 Naar efter Mars Afstillelse de sees
 For førstegang? Nei! — det er en Bedrager.
 Oluf var kommen som en Orneunge,
 Der iler hjem i snelle Flugt til Reden.

(Hun sætter sig paa Thronen.)

Limbek og Abildgaard komme.

Limbek.

Vor Frue, vor Formynderste! Vi komme
 Fra Oluf, fra din kongelige Søn,
 Som ei er død, som vender karst tilbage.
 Det var hans egen Drift at hilse Dig
 Først hemmeligt, i kærslig Gensomhed,
 Som Hiertet hød; men neppe rygtedes
 Hans Atterkomst, før Folket sammenstimled,
 Før Krigerne strax til hans Banner svor,
 Og samled sig i Flokke ved hans Bolig.
 Der er han!

Musik. Oluf; hans Moder Ragnhild følger ham. Drabanter.

Margareta

(naar Musikken er ophørt i det han staaer for hende, iler hun ned og vil omfavne ham;
men gyser tilbage og siger):

Nei! Nei! Det er ikke ham.

Oluf.

Margareta! Kiender Du ei Oluf meer?

Margareta.

O Gud! det er hans Røst.

Vimbek.

Det er ham selv.

Omfavn dit Barn!

Margareta

(vil omfavne ham, men gyser atter tilbage).

Jeg kan — jeg kan det ei.

Thi det er Ham — og det er ikke Ham.

For Eder, — for al Verden — er det ham;

Men ei for mig.

(Betragter ham.)

Og dog — ifald det var!

Saamegen Lighed — nei, den er umulig

Imellem To. — Maaſkee dog mellem Brødre. —

Hvis Oluf havde havt en Broder, — da —

Thi begge ligne Hakon. — Denne meer

End selv min egen Søn.

Folket (med hoi Røst).

Det er ham selv!

Margareta

(dybt rystet og bevæget).

Tal, Du besynderlige Skikkelse!

Est Du en Mand fra Graven, eller kun

En Gøgler fra forsængelige Verden,

Som higer efter Guld og Magt og Glands?

Est Du min kiødelige Søn, saa tal!

Hvi stirrer Du paa mig, stiv som en Støtte?

Beviis mig, at Du est mit Barn! Hvor let,

Hvor let for Dig, hvis virkelig Du est.

Hvad binder Munden paa Dig? Er det Angst?
Er det Fortrydelse?

Ragnhild

(træder modig frem).

Hvor kan Du tvivle,
Min høie Frue? Maa det ei fortryde
Kong Hakons Søn at holdes af Margreta
For en Bedrager, naar han barnligt iler
I hendes Favn?

Margareta.

Ha! Hvo est Du, som gjør
Dig egenmægtig til den Stummes Tolk?

Ragnhild (bittert smilende).

Hans Pleiemoder — men dog moderlig.

Margareta.

Ha — Ragnhild?

Ragnhild.

Ja, min Dronning! Ganske rigtig!

Her seer Du Sverres Vtling; Søster til
Den Mand, som dine Sendebud formaaede —
Frivilligt — at frastige sig sin Ret
Til Norges Throne. Han er død! Man sagde
Det var af Græmmelse; — jeg kan bevidne,
Det var en Feber, som rev Helten bort.
Vi alle fandt os i din Villie strax;
Dg stor var mig den Fryd, da Hændelsen
Kong Hakons Søn indbragte til min Hytte.
Jeg hused ham, jeg pleied, styrked ham.
Dg skændt man siger, at Du stilde mig
Grunt ved en elsket Broder, — som er usandt, —
Jeg bringer gierne Dig Kong Hakons Søn,
Til klart Beviis paa min Forsonlighed.

Margareta.

At Du ham bringer, det gjør Sagen meer
Mistænkelig.

Ragnhild.

Er det min Tak, fordi
Jeg pleiet har den unge, syge Konning
Og skaffet ham sin Helbred paa min Klippe?

Margareta.

Hvi taug Du i et Aar?

Ragnhild.

Forði man sagde,
Du haded og Du efterstræbte ham.

Margareta.

Tal, Oluf! selv. Hvad sagde Du dertil?

Oluf

(med et Blik paa sin Moder).

Jeg sagde steds: min Moder elsker mig.

Margareta (rort).

O Gud! den Lone kom fra Sønnehjertet.

Abildgaard.

Tvivl ikke længer!

Margareta.

Ræk mig hid din Haand!

(Han gjør det, hun betragter den.)

Ja — Haanden ligner ogsaa; — dog ei ganske.
En Borte mangler der.

Ragnhild.

Den skaffed jeg

Ham af med, høie Dronning! ved et Huusraad.

Er Oluf virkelig din Søn, saa kiendes

Han vel paa Andet, end paa Borterne.

Abildgaard.

Ja, det er vist.

Limbeck

(sagte til nogle af Folket).

Det lader ikke til,

At hun just gierne kiender ham igien.

Abildgaard.

Min Dronning! Hvis Du tvivler om, at han
Er Oluf, er din rette Søn, vor Konge,

Saa giv ham nogle Spørgsmaal! Lad ham sige,
 Hvad der er foregaaet mellem Dig
 Og ham, som ingen Andre veed; deraf
 Ophage vi den Sandhed allerbedst,
 Der er Dig selv, din Adel, Geistligheden
 Og menig Mand af største Vigtighed.

Margareta.

Ja, Du har Ret! Det strax afgjøres maa,
 Og Folket selv maa være Dommer. Olf!
 Dengang din Fader døde, — sige, hvad gjorde
 Jeg da den Aften ved Dig?

Olf.

Du mig tog
 Paa Skjødets, kysede mig. Guldkronen laa
 Paa Bordet, — Du den satte paa mit Hoved.
 Jeg var saa liden, at den gled mig ned
 Paa Skuldrene. Da kom just Sara did,
 Min Amme, bragte mig en Hvedesimle.
 Jeg skyndte mig at faae det tunge Guld
 Af Halsen, kasted Kronen af paa Gulvet,
 Og greb begierlig efter Aftensmaden.

Margareta.

Hans Røst — hans Udtryk — Blik; — dog altid Noget,
 Som fremmed blander sig i det Bekjendte.
 Ja — det er rigtigt! Men det kunde fleer
 Vel have hørt. — Hvad sagde jeg Dig, Olf,
 Dengang din Fader jordet blev?

Olf.

Du sagde:

„Vor som en frodig Teg paa Heltens Grav,
 Saa visner ei den gamle Kongestamme.“

Margareta.

Ha — Gud i Himlen!

Folket.

Der er ingen Tvivl om,

Det er ham selv.

Ragnhild.

Du troer maaskee, at han
Erfared visse Ting ved blotte Sagn.
Fortæl da noget ganske Rigegeyldigt!

Oluf.

Erindrer Du, da selv Du klipped mig,
En deilig solklar Sommermorgenstund,
Mit Haar og pusted mig paa Hals og Ansigt,
At jeg blev utaalmodig, vred og skældte?
Du gav mig Hug, og satte mig i Krogen.
Jeg bad Dig om Forladelse, da kysfed
Du mig, og loved mig, at Ingen skulde
Saae det at vide.

Margareta

(ryster forundret paa Hovedet).

Det er ganske sandt!

Jeg holdt mit Ord, — og sagde det til Ingen.

Oluf.

Og nu i ældre Tid: erindrer Du
Den Hemmelighed, Du betroede mig,
Om den Fyrstinde, som jeg skulde faae
Til ægte, hvis jeg vilde?

Margareta (hurtig).

Ti dermed!

Ragnhild.

Men mindre Ting igien, til sandt Beviis!
Ihi Stort kan rygtes.

Oluf.

Mindes Du, en Aften

Vi sad alene to paa Vordingborg?
Du havde faaet skønne Blomsterløg
Fra Holland, som just nys var sprunget ud.
Du tog en Hyazint med mørke Loffer
Paa smalle Stilk, og stak den i min Hat,
Og sagde: dette Blomster ligner Dig!

Margareta

(betragter ham rovt med kæmpende Uvisshed).

Er virkelig end Blomsten ikke visnet?

Svar Lykke kommer.

Vor Frue, vor Formynderste! Du studser,
 Du tvivler og Du overtydes? Os
 Det gaaet er som Dig. Men — som Du selv
 Er Svar Lykke nu fast overtydet;
 Og Hæren er det med, og Almuen
 Kun venter paa at hylde deres Konge.
 Det sikreste Beviis dog mangler end,
 Hvorpaa maaskee Du selv end ei har tænkt,
 I Overraskelsen af dette Særshyn.

Margareta.

Hvad, Svar Lykke?

Svar.

Du har jo begravet
 Din Søn; der kan ei være To paa eengang,
 I Hallen levende, som død i Kisten.

(til Cluf.)

Hvis, Herre! Du est virkelig vor Drot,
 Jeg tiener Dig som ærlig Riddermand
 Med Liv og Blod; og hver en Dannemand
 Som jeg. Men Du kan ei fortryde paa,
 At jeg er ligerviis Margreta tro;
 Og hvis hun er din virkelige Moder,
 Maa denne Trostabs glæde Dig, som Søn.
 Drabanterne blev sendt til Gravkapellet
 At aabne strax den skønne Marmorfiste,
 Som — efter Rygtet — giemmer Kongens Liig.

Magnarhild.

Det er ham kiært, at dette skeer.

Margareta.

Ha, Svar!

Du staaer mig troligt bi.

Ivar.
Der kommer alt

Drabanterfloffen.

Drabanterne komme.

Margareta
(raaber dem imøde).
Taler! Fandt I Liget?

Drabant.

Nei, Frue! Marmorristen stander tom,
Det lader til, at der har aldrig ligget
Et Liig deri.

(Mumlen iblandt Folket.)

Abildgaard.

Ha — det er meget selsomt!

Limbek.

Ja, — det er meer end selsomt.

Abildgaard.

Danmarks Frue —

Formynderesse — Du har ei vidst, at Risten
Var tom?

Limbek (spodst).

Nei! Hendes Kiærlighed til Sønnen
Lilod ei hendes ømme Moderhierte
Det søle Syn — at see den Frommes Liig.

(Mumlen iblandt Folket).

Magnhild (mere modig).

Saa var vel Rhytet ei saa ganske falskt;
Dg saa var min Forsigtighed vel ei
Saa ganske taabelig: at først i Hallen
For Folkets Dine, jeg tilbagebragte
Den tabte Konge, — som nu selv vil herste;
Dg som sin Moder takker for den Omsorg,
Hun bar for ham — og for hans Kongeriger.

Margareta.

Ha! Denne Trods, og denne lumske Hævn,
Hvis Glæde, Magnhild! tindrer i dit Die,

Dg denne Eventyrers feige Frygt — —
 See hvor han vakler, stælver — tør ei see
 Mig stivt i Diet.

Ragnhild.

Eventyr fortælle:

At den, der stued Hov'det af en Trold,
 Den blev til Steen; men meer forstener det,
 At see en unaturlig Moders Ansigt.

Ivar

(med et vredt Blik paa Margareta).

Vor Konge, kom! Vi følge Dig.

Alle.

Vi følge.

Hil Konning Duf! Konning Duf leve!

(Pauzer og Trompeter. Alle forlade Dronningen, uden hendes Jomfruer og Biggo
 Moltke, der holder sig tilbage.)

Margareta.

Saa staaer jeg nu forladt af mine Mand.

Kirsten

(kommer med de andre, undtagen Ingeborg).

Men ei af dine Piger, elste Dronning!

(De komme og kyse hendes Hænder.)

Margareta.

J blive hos mig, mine stakkels Duer?

Kirsten og nogle Flere.

J Liv og Død.

Margareta.

Vi bygge vil et Kloster.

Et Kloster vil dog Danmark unde mig.

Biggo Moltke træder frem.

Min Dronning! Du skal ikke gaae i Kloster.

Margareta.

Ha, Biggo Moltke! Du endnu hos mig?

Du drager ikke med den store Flok?

Biggo.

Nei, jeg er ingen Trækfugl; men en Glente,
Som bygger helst i høie Borgruiner.

Margareta.

Troer Du, han er min Søn?

Biggo.

Jeg troer, hvad Du troer.

Du troer det ei, og Biggo heller ei.

Dig fiender jeg fast som mig selv, min Dronning!

Men flygtigt gjorde jeg kun hans Bekjendtskab.

Margareta.

Tro — tro mig, Biggo! Det er en Bedrager.

Biggo.

Jeg troer Dig. Det er en forbandet Troldmand,

Der har ved Hereri og Satanskunst

Erfaret Alt, hvad han fortalte Dig.

Margareta.

Hvordan det er, veed jeg saa lidt som Du;

Men Dette veed jeg: han er ei min Søn,

Om ogsaa tusind Gange han fortalte

Mig Træk af sine Barndomsdage; hvis

Han ogsaa ligned Duf meget meer.

Men — det behøves ei; — thi mine Fiender

Med Glæde puste Sæbebobler selv.

For at bestyde mig med disse Rugler.

Det er dem om et Paastud blot at giøre;

Og slagne mine Venner er med Blindhed.

Biggo.

Følg mig til Jylland, til mit gamle Slot;

Vær Frue der, tag dine Piger med!

Der findes Kost og Plads for Eder alle.

Der kan i No Du vente bedre Dage,

Til Sæbeboblen brister; til man gaaer

Ei meer i Laaget efter Lygtemanden.

Margareta (Røtter sig til Jomfru Kirsten).

Jeg meget har udstaact denne Dag,

Dg det er intet Under, gode Ridder!
 Ifald min Kraft forlader mig tilsidst.
 Man vilde stille mig ved Land og Riger —
 Det lyktes ikke strax.

Biggo.

Man vilde stille
 Dig ved et ærligt Rygte; men din Dyd
 Fremstraalede kun mere klart i Mørke.

Margareta.

Det værste Stød — det træffer nu tilsidst.
 Berøv mig Kronen! — Det er vel et Lab
 For et høimodigt Hierte; men det kunde
 Jeg snart forvinde; — forekast mig Letfærd
 I Sæderne! — ja — det er vel en Blet,
 Dog den letfærdige Letfærdige
 Kan være god, og eie fiendne Dyder;

(Fortvivlet.)

Men gjør mig til en unaturlig Moder!
 Dg Alt forsvinder, som et Gjøgleværk,
 Naar Feen vorder til en hæslig Her,
 Kronen — en flettet Krands af visfent Straa;
 Dg Kraften selv en Flaggermusevinge
 Paa Dævlensfikkelsen. Det er Margreta!
 Det gælder hun nu for i Folkets Dine.

(Hun gaaer fortvivlet bort med sit Følge.)

Fjerde Handling.

En underjordist Hvalving med nogle gamle store Kister, flere Pergamenter
ligge paa Gulvet.

Abbeden

(aabner Døren og kommer ind med en Lygte, som han sætter fra sig paa Gulvet, og
ubdryder i dybe Tanker):

Hun os forlader! — Det mig forekommer,
Som om os Solen midt i feirest Sommer
Forlob, reent uden Haab, reent uden Trøst,
Dg sendte Vinter før vi havde Høst.
D nu først ønskte jeg, at Mandens Valde
Med Legemsstyrke Magten kunde fælde,
Misbrugte Magt! Hvad hjælper Tankens Værk,
Naar Armen ei er med, som Tanken, stærk?
Hvad er Nutidens Helte? Raade Dreng!
Dg det endnu vil vare saare længe,
Før de bli'er meer. Minerva! Nei Du maa,
Hvor Du skal virke, stærk bevæbnet staae. —
Men — det er Drømme — Mon det vel sig sømmer,
At i en vigtig Stund jeg gaaer og drømmer?
Hvad kan jeg andet? Hvad formaaer mit Ord?
Hvor væmmelig er mig den frække Jord,
Der stormer stedse til sin egen Skade. —
Jeg stiger fra forsængelige Glade
Med i dens dunkle Skjød: en Kielder trang!
En trangere skal huse mig engang. —
Her glemmes længstforsvundne Krigsbedrifter,
Som visfent Løv, i støvbedækte Skrifter;
Dog findes hist og her i gultne Krands
Et Blad endnu, som ei har tabt sin Glans.

Du skionne Digtekunst! Din Kraft kan maale
 Bedrifterne med Evighedens Straale;
 Du falder tidt i balmørk Hvalving ind,
 Og livner op det Døde med dit Skin.
 Hun ønsker sig den gamle Kæmpevisc,
 Og nødig vilde jeg den selv forlise;
 Thi den er fuld af kraftig Oldtids Aand,
 Og Abfalon den skrev med egen Haand.
 Svend Bonved var, paa glubste Kæmpemaader,
 Jo selv en Biis, som kunde løse Gaader,
 Og som forlangte Gaader løst med Kløgt. —
 Men jeg maaskee kun har forgiæves søgt.

Hun reiser bort til Jyllands golde Heder,
 Hvor Rolighed dog mildt om Sletten freder.
 Her hendes Fødsel kom den fule Gæst
 Og hærget Landet rundt, — den sorte Pest.
 Den lagde Jyllands brede Sletter øde;
 Der finder neppe meer en Fugl sin Føde.
 Hvo veed, om ei hun bringer did den Baar,
 Som bort fra Siælland med Margreta gaaer?
 Hvor gierne drog jeg med! Det Intet koster
 At rive mig fra denne By. Et Kloster
 Paa Heden gierne bygged jeg; ja frit
 Jeg klædte mig som fattig Eremit,
 I Hytten paa mit Lyng Gud Herren loved;
 Og Crucifix og Bibel, Dødninghoved
 Var nok for mig; et Tempel blev min Braa, —
 Hvis jeg kun stundom der min Dronning saae!

Biggo Moltke kommer.

Min fromme Broder! Man har mig fortalt
 At I var her. Jeg ledt har overalt.
 En Klæk betroede mig det, at I søger,
 Blandt Pergamenter og blandt gamle Bøger
 En Vise, som I Dronningen har lovt.
 Men Ondskab gjør det hende nu for grovt.

Frivillig selv hun Thronen strax forsager,
 Og deler Magten ei med en Bedrager.
 Til Jylland reiser hun op til mit Slot,
 Og der — der skal hun faae det ganske godt.
 Og fleer end hun skal Wiggo Moltke gjæste;
 Thi hendes Venner følge. Blandt de bedste
 Hun regner Jer. Saa kom! Vil I gaae med?
 Det er min Bøn paa dette øde Sted.
 Vi har ei Tid, hun ager os forud
 Til Vordingborg, — og der — ved Sancte Knud!
 Der spørger Baldemar. Han kommer atter!
 Hans Land skal gaae igien!

Abbeden.

Ja, — i hans Datter!

Wiggo.

Vil I gaae med?

Abbeden.

Jeg gierne did vil flytte,

Isald I bygger mig en lille Hytte

Paa Heden.

Wiggo.

Hav for Sligt ei mindste Sorg!

I boer hos Wiggo, paa hans egen Borg.

Jeg skylder Eder, Anders! en Erstatning;

Men her, i denne Tingenes Forfatning,

Vi har ei Tid til strax at drøfte Sligt.

Skynd Jer! og søg kun Dronningen sit Digt,

Saa gaae vi. Men I skal dog vide dette:

En Usling ondt for Eder vilde sætte,

At I var Niding mig bevise strax;

Men Ræven faldt kun i sin egen Sar.

(Tager hans Haand og seer ham venligt i Diet.)

Og Du stod reen. Nu skal jeg Dig husvæle.

Jeg dybt er i din Gæld;

(trækker hans Haand)

jeg skal betale!

Abbeden (rørt).

O, ædle Ridder!

Biggo.

Men, i Herrens Navn!

Hvad Udelt er i det? — Og giøre Gavn
Du skal hos mig, og ørfesløs ei blive;
Thi Du skal lære mig at læse, skrive.
Vel, Anders! er jeg mig en Ridder stolt;
Men at jeg ikke blev til Bogen holdt,
Har mig dog tidt fortrudt. Dog — i min Have
Der har vi Tid hver Dag. Og — lære stave —
Troer Du, det gaaer endnu? Er ei for tungt?
Maaskee er Hov'det end som Hjertet ungt.

Abbeden.

Ret snart I læse skal.

Biggo.

Sig mig, hvor mange

Bogstaver er der?

Abbeden (smilende).

Ser og thve.

Biggo.

Bange

Jeg er, at jeg dem ei i Hov'det faaer.
Og troer Du vel, sliq barket Næve, haard,
Der førte Sværdet i en Række Krige,
Kan rigtigt skrive Linierne lige?

Abbeden.

Om Linien staaer stærkt, hvad siger det,
Naar Tanken kun, naar Meningen er ret?
I skrive skal, hvis det kan Eder more,
Saa godt om føie Tid som Karl den Store.

Biggo.

Nu — hvis det kan gaae an, saa er jeg glad.
Skynd Dig at finde nu det gamle Blad!

Abbeden (seer sig om).

Her Nogen været har og rørt i Gruset.

Det ligger jo som Hiær i Hønschuset,
 Naar Maaren nylig hærgeb. Kastet ud
 Jeg finder Bafferne. Ja — gode Gud!
 Hvor skal jeg nu den lille Vise finde?
 Jeg troer den laa i Kisten gient derinde.
 Men alle Bunder er paa Gulvet slængt.
 I denne Kielder havde jeg dog tænkt
 At have Fred. Den ellers Ingen søger;
 Det var et Beenhuus for dum, hvor det spøger,
 Fortæller man. Men i Guds Navn jeg gaaer,
 Og Diæblen skal ei krumme mig et Haar.
 Og høift engang hvert andet Aar jeg leder
 I disse Kasser efter Sielbenheder,
 Som Ingen bryder sig det mindste om.
 Hvo har forstyrret mig min Helligdom?

Wiggo.

Den laa i Kisten siger I? See efter!
 Maaskee den findes end.

Abbeden

(tager Lygten, aabner Laaget og seer ned i een af Kisterne, men lader i det samme
 Laaget falde igien, og iler skælvende og bleg hen i Forgrunden).

Gud! — Mine Kræfter

Forlade mig. — Jeg svimler! —

Wiggo.

Broder! Stig

Hvad har Du seet i Kisten da?

Abbeden.

Et Liig!

Wiggo.

Et Liig?

Abbeden.

Den døde Konge! — Hiælp Maria!

Hiælp St. Christopher!

(fatter sig)

Lad ei Matten tie

Med sine skumle Synder! Feige Gys

Forsvind! I Mørket opgaaer mig et Lys.

Biggo

(tager Lygten, gaaer hen og seer i Kisten).

Ja, det er ham! Ja, det er ham, min Broder!

(Efter Lygten ned og kommer glad tilbage til Abbeden).

Nu Danmark meer ei miste skal sin Moder.

Kom! Kys mig, Munk! Vær freidig og vær fiæk!

Abbeden.

Til høie Fryd forvandler sig min Skræk.

Biggo

(gaaer atter hen og seer ved Lygten).

Ja, det er ham. Nu! det maa jeg Dig sige,

At skønnest Ansigt paa en deilig Pige

Fortrylled Biggo her ei nær saa sødt,

Som dette gustne Billed, blegt og dødt.

(Kommer ivstlig frem igien.)

Nu skal Margreta paa sin Throne blive,

Og Biggo hverken læse eller skrive!

Med Sværdet han forsægter hendes Ret.

Abbeden.

At blotte nu Bedrageren er let.

Biggo.

Der slængte de ham ned den stakkels Døde,

Fra Marmorlisten.

Abbeden.

Nu skal meer ei bløde

Det stærste Hierte, som i Danmark slaaer.

Biggo.

Jeg bringer Nibingen sit Banesaar!

(De gaae.)

Den kongelige Sal.

Rudolf af Skara. Oluf.

Rudolf.

Ei, Ebers Naade! Nu kun dristigt Mod.

Margreta flygter alt til Bordingborg,

Derfra til Jylland, med en gammel Ribber,

Dg gjør os Seiren let, ja næsten sikker.
 Her hylbes I frivilligt af Enhver.
 Mit Raad er dog, at ei I lader Eder
 Formeget see; men helst om Aftenen,
 Ved Lys og Kiærter.

Duf.

Saadan bliver jeg
 En ussel Fange paa min egen Throne.
 O det var et fortræffligt Hængebånd,
 I bygged denne stolte Throne paa.
 Min Ro forsvandt, som munter gif i Badmel,
 Dg Purpur hænger Du omkring min Angst.

Rudolf.

Hør mig, min Konge! Overlad I Sorgen
 Til Eders kække Moder og til mig!
 Jeg var alt Bisp, jeg styre kan en Stat;
 I takker min hengivne Hiælp for Alt,
 Dg jeg vil vorde Jer en Absalon.

Duf.

Lag Jer iagt, at ei, som Absalon,
 I hænger Eder ved Jert eget Haar.

Rudolf.

Det, som forstemmer Kongen, jeg begriber;
 Men see — med Lethed jeg kan trøste ham.
 Hvis steds I skulde gaae i denne Spænding,
 Ei noget Dieblif i Sikkerhed
 For hin Dpdragelse, som kunde styrte
 Fra Høihed Eder i Fordærvelsen,
 Ja — da var Misfornøielsen naturlig.
 Men det har ingen Fare!

Duf.

Ingen Fare?

Rudolf.

Nei! Med en lille Flaade, som alt ligger
 Seilfærdig, som blev rustet ud mod Sverrig,
 Dg som fornemmelig bestaaer af Normænd,

J seile maae til Norge strax imorgen.
 Her hedder det: Nødvendigheden kaldte
 Jer hid, at hylbes, som J hyltess her.

Oluf.

Ja, Ridderstabet her og menig Mand
 Har hyltet mig, men intet Danehof.

Rudolf.

Det er det samme! J maae reise flur
 Til Norge. Der det vorder mere let
 At være Oluf; thi han var der kun
 J flygtige Besøg. Og Bønderne,
 Som aldrig lide, Kongerne skal døe,
 Troer, at han lever karst endnu. Let samler
 J der en Hær, som trodser Margareta.

Oluf.

Dg altid skal jeg vide hemmeligt
 Mig dog en ussel Røgner! Thi, Herr Bisp,
 Hvis J vil vide det, Abbeden Anders
 Har været hos mig, sagt mig Gæt og Andet,
 Som Ingen før, desværre, mig har sagt.
 Han aabnet har mig Dinene for silde.
 Jeg ubevæget lod, han gik bedrøvet;
 Men hvad mit Hierte følte, veed jeg bedst.

Rudolf.

Den Anders, det er en enfoldig Mand!
 En stakkels Klæk, ei uden Værdom just,
 Men han forstaaer sig lidt kun paa en Stat,
 Veed ei, at hvad Forbrydelse man kalder
 J mindre Forhold, vorder Heltedaad
 Lidt i det Store, naar det drives kiæft.
 Alt hvad J gjør, er, som Fru Ragnhild siger:
 Et Krigspuds, for at vinde Land og Folk.
 Dg har J først en Hær paa Benene,
 Fremtræder J en Dag med Mod for Hæren,
 Dg siger Alting reent ud. Dg jeg vædder,
 At Norges Bønder heller vælge Jer,

Kong Sverres Vtling, end en fremmed Fyrste,
Som Margareta faarer til sin Stedson.

Duf (afbrudende).

Ja — det er ganske godt. — Jeg takker Eder! —
J hjælper mig.

Rudolf.

Det er mit Onse, Herre!

Dg, for at kunne det med større Kraft,
Var det af Veien ei, for min Skyld ikke,
Men for Jer egen, at J kaared mig
Til Eders Drost.

Duf.

Velan — J er min Drost!

Rudolf (kysser hans Haand).

Med Liv og Blod jeg Eder er forpligtet
Nu til min sidste Stund. J Aften slippe
Vi Konning Albrecht løs af Fængselet.
Et Fartoi bringer ham til Mecklenborg;
Dg vist J har i ham en ærlig Ven,
Som hjælper os til Danemark og Norge,
I fald vi atter hjælpe ham til Sverrig.
Ihi — alle de tre Kroner faae vi neppe.

Duf.

Er Ingeborg reist bort med Dronningen?

Rudolf.

Nei, hun er med sin Fader her paa Borgen.
Han glæder sig til Eders Vgteskab.

Duf.

Jeg ønskte først at tale med hans Datter.

Rudolf.

Godt, Herre! Strax jeg sender hende hid.
Kun lystig, modig! Saa gaaer Alting godt.

(Gaaer.)

Duf.

Den gode Bisp! Han kunde være Kobler,
I fald det skulde gælde, troer jeg næsten.

Han ligner Judas, som paa Altertavlen
 Med Bengepungen sidder, sidste Aften
 Iblandt Disciplene. — Og han skal være
 Min — venstre Haand! Min Moder er den høire!
 O, Moder! Moder! Hvortil har din Hovmod
 Forført mig? Men jeg gaaer ei længer frem.
 Naar jeg har vundet Ingeborg, saa har
 Jeg hvad jeg søgte, saa maa Margareta
 For mig ret gierne vorde Dronning atter.
 En liden Flaade ligger jo bemandet
 Af norske Gutter? Godt! Fortræffligt! Ha,
 Et herligt Indfald.

Ingeborg kommer.

Oluf.

Ak, min Ingeborg!

Ingeborg.

Min kiære Fader hidsender mig
 Til Drotten i Kongesale;
 Han beder, at I tilgive vil
 Min før forvovne Tale.
 Og selv jeg beder, at I mig vil
 Høimodigen tilgive.
 Jeg glemmer ikke min Fiskergut,
 Den Stund, jeg er ilive;
 Og ei formaaede jeg strax, min Drot,
 Naar jeg skal tale Sanden,
 At glemme Fiendene for et Slot,
 Og Beileren — for en Anden.

Oluf.

Min Ingeborg! Du farer vild,
 Ja Du aldeles feiler,
 Ifald Du Andet i Oluf seer,
 End din trofaste Beiler.
 Ifald jeg Konning i Danmark blev,
 Da Kronen kun jeg statter,

Forbi jeg glad den dele kan •
Med Ridder Bengtsens Datter.

Ingeborg.

Af, hvorfor blev I en Fisser ei
Ved Møsen og paa Fjeldet?

Oluf.

Forbi jeg sukked paa eensom Bei,
Af Ekstov overvældet.
Hvad nytted mig vel min Fiskefangst,
At Fugle jeg kunde fange?
Den bedste Fugl, mit Hierte vandt,
Den fløi til Danavange.

Ingeborg.

Af Herre! Hvor var det muligt dog
Ser saadan at forstille?
Hvor ofte sadde vi Arm i Arm,
Hvor Møsens Bølger trille;
Naar Maanen sank i Søen rød,
Mens Granerne monne hælde;
Naar slukt var Solens sidste Glød,
Bag fierne sorte Fjelde.
Naturen svandt — I var kun der,
Saa ærlig og fortrolig.
Men af! Det var et Gøglestær,
Som spøgte ved min Bolig.
En Hemmelighed I skjulte mig,
Trods al oprigtig Stræben;
Og Sandheden blev dækt med Svig,
Bedrag kun løb fra Læben!

Oluf.

Jeg holder det ei længer ud,
Alt vil jeg Dig opdage.
Troer Du, min Ingeborg! min Brud!
Dig Oluf kan bedrage?
Nei ærlig var din Fissergut.
Først, da Du bort var fløiet,

Da var det, for at vinde Dig,
 For Verden han har løiet.
 Men aldrig hos min Ingeborg
 Jeg Sandheden forsager,
 Om end jeg for den hele Jord
 Skal staae som en Bedrager.

Ingeborg.

Hvad siger Du?

Oluf.

Hør nu i Løn,

Hvad jeg betroer Dig, Pige!
 Jeg er ei Margareta's Søn,
 Ei Danmark er mit Rige.
 Men Arving er jeg, og med Ret
 Til Norge, Norges Herre.
 Jeg er af gammel Konning-Æt
 Og stammer ned fra Sverre.
 Men da jeg ligner Oluf grant,
 Ja meer end Broder Broder,
 Paa denne List min Moder fandt.
 Hvad gjør ei Søn for Moder?
 Jeg som et Barn kun hende lod,
 Og hendes Ord jeg sanded';
 Den vorne Dreng hun alting hød.
 Hvad er jeg end vel andet?
 Margreta tog vor gamle Ret,
 Vi tog igien fra hende
 Misbrugte Magt; — retfærdig List —
 Det maa Enhver bekiende.
 Men, Ingeborg! — oprigtig talt —
 O gid jeg kunde flyve
 Til Verdens Ende bort med Dig!
 Thi — jeg kan ikke lyve.
 Den fæle Løgn nødvendig blev; —
 Paa den jeg strax ei tænkte;
 Og knap jeg løi, før snart min Blomst

Dybt med sit Hoved hængte.
 Min Munterhed mig plad forlod.
 Først det en Spøg mig tyktes,
 Men Alvor kom; og see, min Kraft
 Reent op med Roden ryktes.
 Da saae jeg skumle Kettersted,
 Og — det maa jeg Dig sige:
 Paa Ranild Jonson tænkte jeg,
 Og at jeg var hans Lige.
 „De fulgte Ranild af Roeskild ud,
 Han vred sine Hænder saa saare.
 Alle de Fruer i Staden var,
 De fældte for hannem Taare.“

Ingeborg.

O Gud, min Duf dyrebar,
 Og dobbelt nu i Fare,
 For min Skyld Du Dig styrtet har
 I denne Dødens Snare?

Duf.

Jeg Ketterstedet bag Haven saae,
 Ved, Ingeborg! din Have,
 Og tænkte: Naar Du did skal gaae,
 Mon hun den sidste Gave
 Tør skænke Dig? Naar hun Dig seer
 I Døden — uforfærdet —
 Mon hun en Rose tør kaste til Dig,
 Paa Veien over Gierdet?

Ingeborg.

O knus mig ei!

Duf (omfavner hende).

Nei, Ingeborg!

Jeg skal Dig ikke knuse.
 Forjage vil jeg kæk din Sorg,
 Og nu skal Modet bruse.
 Hør mig! Imorgen seile vi
 Til Norge med en Flaade.

Men vi forlade vante Sti,
 Og stole paa Guds Naade.
 Jeg til Skibsfolket mig betroer,
 Som Væling af Kong Sverre.
 Vi søge vil en fremmed Jord,
 Og der jeg vorder Herre.
 Det fjerne Vinland, som engang
 To norske Kæmper funde,
 Hvorom man intet længe sang,
 Thi Sagnene forsvunde;
 Det jeg opdager snart paany! —
 For Dren Skoven falder,
 Der bygger jeg en prægtig By,
 Og Ingeborg den kalder!

Ingeborg.

Min Ven!

Duf.

Du mig ei nægte vil
 Et Kys til Fastensgave!
 Jeg haaber ikke, jeg trænger til
 Sin Rose fra din Have.

Ingeborg (køser ham).

Du elsker mig, — min Fremtid leer,
 Din Kiærlighed mig glæder.

Duf.

Ei længe Margareta meer
 Mig kalde skal Forræder!

(De gaar.)

Gravkapellet.

Dufs Marmorkiste staaer paa en bred Forhøining, med Trin til Siderne.
 Laaget er opstillet til Væggen. Ivar Lykke, Biggo Moltke, Dra-
 banter med Hellebarder, Svende med Falter.

Biggo (seer ned i Kisten).

See. saa! Nu ligger han igjen saa roligt,

Dg sover i sin stønne Marmorseng,
Som om slet ingenting var hændet ham.

Ivar.

Jeg kan ei sige Dig, min gamle Moltke!
Hvor jeg har ærgret mig. Det er en Skam!
Dg aldrig havde Ivar Lykke tænkt,
Han skulde skamme sig.

Biggo.

Hvorfor ei det?

Det maae vi alle. Vi er Syndere
For Gud tilhøbe.

Ivar.

For vor Herre — ja

Det la'er jeg gælde; — men for Mennesken!
At jeg, som diærv i Spidsen af en Flok
Forvovne Helte drev en Hær paa Flugt,
At jeg skal lade trække mig ved Næsen
Af en elendig Dvinde, hendes Dreng!
At jeg, som vovet har mit Liv og Blod
For Margareta med den største Fryd,
Skal være Den, som først forlader hende
Dg tvinger hende til at rømme Landet? —
O, Biggo Moltke! Som de gamle Kæmper
Jeg kunde styrte mig i eget Sværd.

Biggo.

Saa var Du jo en Hedning, ingen Christen.
Nei, Ivar Lykke! Lad det være. Gjør
Det godt igien, saa har det ingen Nød.
Dg lad det ei forundre Dig, at Du,
Som jager let fleer tusind Mænd paa Flugt,
Dog kunde fanges i et Dvindegarn.
Jeg kunde give Dig Exempler af
Historien, ifald jeg huskede dem;
Det vil da sige: hvis jeg havde læst dem; —
Men det behøves ei; tro Du mit Ord:

J snedig List ophamler ingen Mand
Med en forslagen, med en dristig Qvinde.

Jvar.

Men hun skal fanges i sit eget Næt.
Jeg har indbudet hende med sin Søn,
At see den skønne hvide Marmorfiste,
Som Margareta snedigt hugge lod
Til den fraværende, den karste Drot.
Fru Ragnhild taled om et Trolbehold,
Til Dronningen; men Olufs Liig i Kisten,
Jeg tænker, snart forstener hende meer,
End Synet af en Gøgler Margareta.

Biggo.

Dg var hun villig til at komme strax?
Lidt vil ei floge Tiff paa Krogen hvide.

Jvar.

Mig Brede Kraft gav til Forstillelsen.
Jeg fandt, her var Forstillelse nødvendig.
Jeg ei paa Skruer satte mine Ord;
Men spurgte ligefrem „om hun og Kongen
Ei vilde see den skønne Marmorfeng,
Hvori han, uden selv at vide det,
Saa lang Tid havde ligget?“ Underlæben
Paa hende dirred ved mit Ord; — jeg saae det.
Hun beed i Læben; — men i Diet vendte
Den Ild tilbage flux, som kort forsvandt.
Hun følte vel, at Frygt var farlig her;
Desuden er det en dumdriftig Qvinde.
Hun smilte naadigt, hilste mig med Haanden,
Dg sagde: „Gierne! Gaaer kun ned, og lader
Dem lufte Hvalvingen lidt først. Lad Fakler
Medbringe did! Jeg kommer med min Søn.“

Biggo.

Men mon han kommer?

Ivar.

Ha, den Løsfugl

Man griber, hvor han sætter sig, med Haanden.

Biggo (lytter).

Der er hun alt.

Ivar (til Drabanterne).

Nu stuler Jer i Krogen,

Dg kommer frem, saasnart jeg gi'er et Wink.

(Drabanterne stule sig.)

Ragnhild kommer med sin Son og Folge.

Ragnhild.

Her er det altsaa?

Ivar.

Ja, min ædle Frue!

Oluf.

Der Marmorkisten staaer?

Ivar.

Hvis tomme Rum

I lang Tid skulde daare Danerfolkets.

Oluf (seer sig om).

Hu! Her er sørgeligt.

Ivar.

Ja, høie Konge!

Det sidste Sovestue er ei muntert,

Dg Døden gjør ei Forskiel meer paa Kongen

Dg Betleren. En Smule kostbar Pragt

Kan Verden vel end ødsle paa den Døde;

Men Pragten selv bli'er næsten kun til Spot.

Snart æde Møl det forte Fløil til Bialter,

Dg Marmorsnørflen bli'er bedækt af Støv.

Forsængeligt er Livets korte Høihed.

„Døer Fæe, døer Frænder.“ — siger gammelt Ordsprog,

„Et veed jeg kun, som aldrig døer, og det

Er Dommen over hver en Død.“ Hil Den,

Der har en god Samvittighed. Den har I!

Dg saa kan Graven ei forfærde Jer.

Ragnhild.

Nei, ingenlunde.

Ivar.

Vil I ikke see

Ned i det tomme Rum, hvor Kongen savnes?

(Ragnhild og Duf gaa op, hver til sin Side; den Første fulgt af Ivar, den Anden af Bigge Moltke, der holde Faller i Hænderne.)

Duf

(i det han seer ned og Drabanterne træde frem efter Ivars Bink).

Jesu Maria!

(Han falder bekvimet til Jorden.)

Ragnhild

(Efter en heftig indvortes Kamp, med stærk Stolthed).

Styrter Du, min Søn?

Jeg staaer.

Bigge.

Loths Hustru! Som en Støtte Galt,

I det Du vender Dig mod Sodoma.

Ivar.

Der ligger virkelig den bøde Konge!

Der ligger Margaretas Søn.

Ragnhild (med Bølelse).

Min leved;

Derfor jeg vilde gjøre ham til Konge.

Ivar.

En feig Bedrager!

Ragnhild.

Sverres Ætling!

Ivar.

Sverre

Var selv maastee Bedrager. Al hans Adkomst
Til Riget, var, som denne Eventyrers,
En Moders Ord.

Ragnhild.

Forstaaer Du folde Mand

Dig paa en Moder?

Ivar.

Vil Du prale med
De Følelser, som Margareta har,
Og som, ved Løgn, Du vilde røve hende?

Ragnhild

(gaaer hen til den anden Side, hvor Oluf ligger).

Min Oluf est Du død? Ja, dø, min Søn!
Saa sparer Du derved de danske Bødler
Uleiligheden, at henrette Dig.

(Knaler og koster ham.)

Farvel min Oluf!

(Hun staaer op og siger stille henrust.)

Jeg en Drøm har havt

Imorges, som jeg ikke sagde Dig:
Du sad paa Bænk med mig, paa Kirkegaarden
I Midarøs, ved Trondhiems høie Kirke;
Det var en tidlig Morgen, Stierne
Var endnu ikke ganske slukt paa Himlen,
Og Solen straaled rød i Østen frem;
Da lufte Døren op — med store Fløie,
Og Hellig Oluf, med sin Helgengisæl
Om Hov'det og den gamle norske Krone,
Kom ud og vinkte Dig. Du gik med ham. —
Jeg ventede Dig, — men Du kom ei tilbage! —

(Hun siger ned og gaaer hen i Forgrunden, fulgt af Ivar Løffe, Biggo Moltke og Drabanterne; derpaa siger hun til de Omkringstaaende rolig og med Kraft:)

Jeg haaber, han er død. Mig kan I let
Saae Livet af. Saa skynder Eder da!
Men skjælder ei som Dvinder! Ragnhild Jonsen
Har lært at gaae i Døden som en Mand.

(Hun gaaer, de følge hende.)

Femte Handling.

Landsveien i Baggrunden, som gaaer forbi Steen Bengtsens Hauge, der ligger til Heire, og er skilt fra en lille grøn Plads udenfor, ved et levende Gierde. Lige over for Gierdet staaer et Træ med en Bænk.

Hans og Erik, Drabanter med Hellebarder.

Hans.

Ja! Vi os skynde skal, har Drosten sagt,
Med hans Henrettelse. Den være maa
Forbi, før Dronningen tilbagevender;
Dg hun er alt paa Veien hjem til Sorø.

Erik.

Herr Ivar Lykke frygter vel, hun skal
Benaade ham.

Hans.

Dg det var ogsaa farligt.

Erik.

Men har vi Ret, at dræbe vores Næste?

Hans.

Ja! Den, som drager Sværdet, siger Skriften,
Omkomme skal ved Sværdet.

Erik.

Stakkels Duf!

Han har jo intet Sværd udbraget end;
Han løi og kun lidt for.

Hans.

Du mener altsaa:

Mordbrænderen, der hængte Lunten tændt,
 Bør slippe, dersom Ilden kun bli'er slukt?

Erif.

Forbrydelsen her giælder mest Margreta.

Hans.

Den giælder hele Danmark, Norge, Sverrig;
 Dog — det er sandt! — den giælder hende mest.

Dg derfor skaaner Drosten hende for
 At fælde Dødsdom over egen Fiende.

Ung Oluf er en Majestætsforbryder,
 Det kan ei nægtes; og han maatte døe,
 Om end han havde tusind Liv; men derfor

Kan vi som Christne gjerne vise ham
 Barmhiertighed i Livets sidste Stund.

Urgierrigheden er en farlig Frister;
 Den og Lætsindigheden rev ham hen,
 Dg der er ellers intet Ondt i ham.

Han beder om: ved Ridder Bengtsens Hauge

At maatte staae blot nogle faa Minuter,

At fatte sig, at frydes i Guds Vaar;

Endnu et Dieblif blandt Træer og Buske;

Før Marken vinker med den hvide Bunte,

Det Sand, som drikke skal hans unge Blod.

Desuden vilde han vel ogsaa gjerne

Befries fra de tvende strenge Munkes,

Der tordne ham dybt ned i Helvede;

Hver mere grum, end selv Skarpretteren,

Der gaaer bag efter i sin røde Kaabe,

Dg stuler for ham gyselige Sværd.

Erif.

Saa hent ham da!

(Hans gaaer.)

Ja, under dette Træ

Skal — uden Munkes, Bøddel og Drabanter

Han have Lov til, stakket før sin Død,
Farvel at sige Livet og Naturen.

Man bringer Oluf i Bænker, og i sin graa Kiortel.

Oluf.

Jeg takker Eder, gode Dannefvende!
For den Gudsvalgte, der stænktes mig.

Hans.

Vær kun et Dieblig Dig selv, ung Oluf!
Før Du er intet meer paa denne Jord.
Gud være Dig i Himlen naadig!

Oluf.

Amen!

(De gaae.)

Oluf (alene.)

Det vil han, i min Frelfers Navn,
Naar Straf mig har med ham forsonet.
Da bringer mig i Naadens Favn
Den, som for mig blev tornekronet.
Jeg ønsker meer ei noget Døgn, —
Jeg har besmittet Fædres Afte,
Banært mig med en ussel Løgn, —
Mit Blod kun Pletten kan afvaske.
Letfindig tog jeg — som i Spøg —
Forbrydelsen. — Nu Dommen lyder!
Vel, at det blev ved et Forsøg,
At kun jeg blev en halv Forbryder.
Min stakkels Moder! Gud tilgiv!
Jeg slutter hende varmt i Bønnen. —
Hun synded, voved' selv sit Liv, —
Af, blot af Kiærlighed til Sønnen! —
Mon hun skal slukke Hævnens Tørst,
Og i mit røde Fodspor træde?
O Gud skee Lov, at jeg gaaer først,
Saa skal jeg Mognhild ei begræde.
Hun græder ei! Men vel jeg veed,

Hun elsker mig; og skal hun bløde,
 Vil hisset hendes Kiærlighed
 I Paradisets Dør mig møde.

(Seer sig om.)

Naturen munter til mig leer, —
 Dog skal mit unge Hierte briste.
 Hvor her er smukt! Jeg Siælland seer
 For førstegang, — men og for sidste.
 Du stiger af dit grønne Græs,
 Du vevre Værke! Hviis din Vinge
 Har Styrke, — flyv til Lindesnæs,
 For Gierdet mit Farvel at bringe!
 Begræd min Død, du klare Bæk! —
 Vel, at jeg skal ei Fødsen stue,
 Dens Styrten vilde volde Skræk,
 Den vilde mig i Døden true.

Og nu min Engel, Ingeborg!
 Her knæler Duf ved din Have.
 Du sidder hist nedfænkt i Sorg,
 Og kan ei stænke mig din Gave.
 Din Rose kaster Du mig ei
 Til sødt Farvel her over Gierdet;
 Dog, Duf vandrer Dødens Bei
 Til sin Forløser uforfærdet.

(En Rose bliver kastet over Havehækken.)

O Gud, der er den!

(Tager den op.)

Elfte Mø,

Din Kiærlighed er uforfrænket.

(Kysser den.)

Ja — nu vil Duf gierne døe,
 Sam Ingeborg har Rosen stænket.

Hans kommer og kalder i Baggrunden.

Kom Duf nu!

Duf

(raaber henimod Gierdet).

Vi stilles ad,

Men Modet skal min Skræk betvinge;

Ihi denne Roses røde Blad

Dig løfter paa sin Englevinge!

(Gaaer.)

Dronningens Gal.

Margareta. Ivar Lykke.

Ivar.

Min Dronning! See, jeg bringer Dig mit Hoved.
 Og uden Blinken, som de gamle Helte,
 Skal Ivar rolig see det Sværd imøde,
 Som slaaer ham det fra Skuldbrene. Men af,
 Hvad hjælper Døden? Skøndt jeg lever hist,
 (Hvorom jeg, som en Christen ikke tvivler)
 Vil jeg dog pines i en evig Skiærsild,
 Fordi jeg kunde plumpt miskiende Dig,
 Og vende Dig, min ædle Dronning, ryggen.
 Gud er mit Vidne, Du var Ivar kjær!
 Jeg lærte Ridderstab ved tydske Hoffer,
 Var ei den Sidste ved Turneringer;
 Men ingen Dame der begeistred mig.
 Du var min Dame! Da jeg drog fra Danmark,
 Bandt Du et Baand mig om min høire Arm,
 Og det gav Siællands Ridder Kraft i Strid.
 Jeg loe ad disse Minnesang'res Sværmen,
 Af deres Elskov, hentet tidt af Luften.
 Mit Bryst var koldt for Elskov, men min Aand
 Erkiendte Din; og hvergang Minnesang'ren
 Besang sin Skat, jeg tænkte: Gid kun Ivar —
 Gid Ivar Lykke kunde slunge Drapa,
 Det skulde lyde høit om Margareta.
 I Slaget, veed dit Folk, jeg stred for Dig,

Som ærlig Kæmpe. Men jeg sveg min Dronning,
 Jeg har forkrudt mit Liv og ænster det
 Slet ikke frelst; — jeg beder ei om Naade.
 Den Niding, som bedrog mig, er alt vandret
 Den mørke Veie forud paa Ivars Bud.
 Jeg har gjort Indgreb i din Kongemagt,
 Og egenmægtig dømt en Mand tildøde.
 Jeg følger villig efter; men jeg haaber,
 Vi skal ei længe følges ad paa Veien.
 Herr Christus veed at gjøre Forstiel paa
 En ærlig Helt og paa en feig Bedrager.

(Knæler.)

Jeg prøved tidt at døe for Dig, min Dronning!
 Det lyktes Ivar ei ved Fiendehaand,
 Saa lad ham falde paa sin egen Gierning!

Margareta (reiser ham op).

Stat op, min ædle Drost! Hvad var mit Guus,
 Hvis selv jeg oversauged Stolperne,
 Som bærer det? Det var din Trofskab, Ivar!
 Som kun forlede til Utrofskab Dig.
 Du var din Konge tro; han leved atter
 I din Formodning, og Du svor igjen
 Som ærlig Helt til Danerkongens Fane.
 Fortiener det vel Straf?

Ivar

(kysser hendes Haand).

Jeg var en Daare,
 En blind, kortsynet Ugle. Lag til Takke
 Med min Skarpsindighed, saa god den er!
 Send mig i Slaget! — og jeg staaer som Mand;
 Og den Forstand, som man i Kampen bruger
 Til klogt at spille paa det store Skaftevl,
 Den har jeg ogsaa, troer jeg. Men i Fred
 Kan Listen giække mig. Jeg kan ei slaaes
 I Mørke. Det er ikke førstegang
 At Ivar fangen blev af lumste Rænker.

Margareta (smilende).

Hver Skabning, ædle Ridder, har sin Bøst.

Ivar.

Hvad mest mig ærgrer er, at Viggo Moltke,
Der dog vist ei har meer Forstand end jeg,
Ei lod sig daare; — blev Dig tro som Guld.
Det kommer af, at Gubben har et Hierte,
Som jeg misunder ham.

Margareta.

Du selv har Hierte.

Ivar.

For koldt, for stolt, for heftigt. Viggo Moltkes
Er bedre. Men Abbeden Anders siger,
At Mennesket selv raader for sit Hierte,
At han kan gjøre det saa godt, han vil.
Velan! — Det vil vi prøve paa herefter.

Margareta.

Og Mildhed, Ivar! er det første Skridt
Til Hiertensgodhed. Gid Du havde fattet
Det Forsæt før, saa havde Du ei ladet
Den stakkels Yngling dræbe; Margareta
Benaadet havde ham.

Ivar.

Det frygted jeg,

Og derfor vowed jeg paa egen Haand
At straffe ham. Nei, tro mig, gode Frue!
Barmhiertighed kan ogsaa gaae for vidt.
I denne vilde Storm af List og Ondskab,
Af Nederdrægtighed og af Bedrag,
Kan ei Retfærdighed undvære Skræk.
Den Last, som spotter Gud og Christendom,
Dog blegner tidt af Angst for Bøddeløren.
Vi kan ei reent undvære den.

Margareta.

Velan!

Det er nu steet; og den Ulykkelige

Faldt i den Grav, han havde kastet mig.
Men Moderen — hun fulgte dog ei Sønnen?

Svar.

Hun lever end. Den stolte frække Qvinde
Forlanger for sin Død at tale med Dig.
En Hemmelighed har hun, siger hun,
At aabenbare Dig, saa vil hun døe,
Og gierne døe; hun følge vil sin Søn,
Og hun forbander rasende din Raade.

Margareta.

Det er tilgiveligt. Lovinden raser,
Naar man har røvet den sin Unge; Ragnhild
Har meget, tykkes mig, af en Lovinde.
Lad hende komme! Men mit hele Hof,
Som venter udenfor i Borgens Forsal,
Tilstede være skal. Jeg Intet har
I Centrum at afgjøre med Fru Ragnhild.

Sele Hoffet træder ind. Ragnhild bringes af Drabanterne. Margareta
sætter sig paa Thronen.

Ragnhild

(er døddleg, men træder stolt hen for Thronen).

Jeg kommer som et Gienfærd, at forfærde Dig.

Margareta.

En selvbevidst Ufkyldighed forfærdes ei.

Ragnhild.

Alt Morgenrøden saae min Dluvs unge Blod,
Og Lærken sang paa Marken for Skarpretteren,
Da han et deiligt Hoved hug fra Skuldrene.

Margareta.

Ung Dluvs Daad, retfærdig Straf har fældet ham,
Før Raadens Due kom med Frelsens Dlieblad.

Ragnhild.

Laf Hævneus Orn, som lynsnar med sit skarpe Næb
Floi Dig forbi, Du Raadens altfor sene Fugl!
Nu kan Du smukt bag efter hylle Skaansomhed,
Naar dine Bødler virket har i Løn for Dig.

Margareta.

At Margareta skaane kan den Levende,
Det seer Du, Ragnhild Jonsen! da Du lever end.

Ragnhild.

En Gnist Du skaaner, som i Afsen ulmer kun.

Margareta.

Jeg agter Moderhietet, naar det sonderknuft
Sig giver Luft; selv om det dybt fornærmer mig.

Ragnhild.

Du agter Moderhietet?

Margareta.

Ragnhild! Meer end Du
Har agtet mit, da Du mig vilde nægte det.

Ragnhild.

Her er ei Tid til lange Taler. Olufs Mand
Mig utaalmodig vinker hist; jeg følger ham;
Men kommer før min Død kun, at forsvare mig
Mod Nidingsangreb paa min Ære. Livet kan
J røve mig, men Æren ei.

Margareta.

Det troer jeg selv;
Thi Du har ingen, Ragnhild!

Ragnhild.

Du forhaaner mig
I Dødens Stund?

Margareta.

O nei! Jeg stianker Livet Dig;
Men vide skal Du, at Margreta kiender Dig.

Ragnhild.

Ei Livet kan Du stianke mig, jeg vil det ei!
Dg ikke dine Bødler skal umage sig.
Arbeidet har jeg sparet dem! Den Gift, jeg tog,
Vil isne snart et Gierte — ha — hvis hele Feil,
Var den: at det sig følte, muligt, altfor stort.

Margareta.

Ulykkelige Qvinde! Jeg beklager Dig.
(Til de Omringstaaende.)

Kan hun ei frelses?

Ragnhild (bæst og med Afsty).

Ingen Frelse!

Margareta (Niger ned til hente).

Nu saa tag

Til et Farvel mit Forsvar med! Det sig Dig,
At der er Noget, Ragnhild! i din Staalskraft
Dg vilde Stolthed, som jeg agter; thiendt Du ei
Har handlet mod mig som en Christen. Hvad har vel
Margareta syndet mod din Broder? Mine Mænd
Ham foresloge: skriftligt at frastige sig
Al Ret til Thronen, eller Norges Land at flye.
Skal Norden aldrig nyde Fred? Dg kan den det,
Naar daglig andre Arvinger fremstille sig?
Dg myldrer ei i Norge, trindt, en Kongeslægt,
Som daglig vilde give Stof til Borgerkrig,
Hvis ei, eengang for alle, Strømmen standset blev?
Skal atter Harald Gille som en Kongesøn
Ved Jernbyrd os bevise klart sit ægte Blod,
Dg blinde Niagnus gyseligt lemlæste ham?
Skal atter Sigurd, naar han først en Konge blev,
Af andre Kongesønner knuses, hænges, flaaes,
Dg kastes til en Spise saa for Ravnene?
Nei, det er Tid, at Orden og at Pligtens Bud
Sig viser, — ei ved Jernbyrd, ved Livkampen ei,
Men ved Fornuft og Christendom, ved vise Lov.
Kald os vilkaarligt Herkende! Retfærdighed
Maa, tænker jeg, dog tage sig sin Ret engang,
Dg kraftig gribe Septret, som saa længe var
En Svøbe blot, en Daggert for Forbrydelsen.

Ragnhild.

Det Sprog forstaaer jeg ikke, som Du taler der.
Du bruger Ord, som Nordens Tunge kiender ei.

Men — siden Sverres Ætling, siden Ragnhilds Søn
 Du agter ei, og heller ei hans Kongeslægt, —
 Saa hør, hvad jeg i Dødens Stund forkynder Dig,
 Hvad aldrig Duf vidste selv. Jeg kaldte ham
 Kong Hakons Søn! — Det er han!

Margareta.

Ha!

Ragnhild.

Din Ægtemands!

Ei var han Duf, som i Kisten ligger hist,
 Men han var Dufs Broder.

Margareta.

Nu er Gaaden løst!

Den ubegribelige Righed. —

Ragnhild.

Skamme maa

I Dødens Stund jeg dybt mig for min første Skam.
 Jeg elsked Hakon, skøndt jeg var en andens Biv,
 Og Hakon elskte lang Tid Ragnhild, glemte Dig.
 Ha, Margareta! Lad den Tanke pine Dig!
 Hvad komme Christendommens Sæder Ragnhild ved?
 Du kalder Dig en Christen — om jeg var det ei?
 Troer Du, at Hedenskabet reent er ryddet ud
 Af hvert et nordiskt Hierte?

Margareta.

Ragnhild! Frels din Siæl.

Lad Dævlen ei med Odins Larve friste Dig.

Ragnhild (sott).

Til Odin har jeg heller ei stor Kiærlighed!
 Til Fetterne, — som Odin tvang, men ei betvang;
 De mægtige Naturens Kræfter, kun paa dem
 Jeg troer med Haab og Tillid, og jeg gaaer til dem.
 I Fosfens Skum min Aand skal vandse mangan Nat,
 Regnbuen spille tidt sig i min hvide Dunst.
 I Mattens Storm jeg hyle skal. Og hører Du
 En Nordensvind ved Midnat i din Bøgestov,

Som lynsnar kom fra Rattedgat og Doyrefield —
 Ha, — det er Ragnhild Jonsen med sin blege Søn,
 Som frygteligt til Regnskab atter kalder Dig!

(Hun falder i Drabanternes Arme, døer, og bæres ud.)

Margareta

(Efter en Tidlang roet og med dyb Alvor at have grundet hen for sig).

Hvor mange Storme true med at mørkne mig
 Min Livets Dag!

Abbeden træder frem.

Min ædle Dronning! Stormen ei
 Skal skade Dig, — den renser Luften. Stormen var
 Dig steds en Ven, en Kæmpe tro, som slog for Dig.
 Det Stormen var, som Albrecht tvang af Mecklenborg, —
 Den Gamle, — da med Alvindsfiold han gjæsted Dig;
 Og hiem med knuste Flaade drog stibbrudne Mand.
 Elisabeth af Stormen blev til Danerkyst
 Genkæstet, da hun fra din Brudgom Hafon Dig
 Grunt skulde stille. Stormen her har stilt Dig ved
 Din værste Fiende. Stormen i en Pøbelsværm
 Har hævet Dig paa Skaras Bisp, den tydste Munk,
 Som faldt paa Torvet, truffen af en Svenskes Haand.
 Paa Stormen følger venlig Regn. Tillad endnu,
 Til Afsted blot, en from uskyldig Norges Mø
 At lette Hjertet for Dig i en Laareflod.
 Hun elsked Duf, som en Gut fra Guldbrandsdal;
 Og Kiærlighed til hende, meer end Kongelyst,
 Drev ham til Danmark, hvor hans Lætsind fældte ham.

Margareta.

Hvad? Dufs Brud?

Abbeden.

Din egen Tomfru!

Ingeborg triner ind i en ubleget Lærredskiortel, med nedhængende Loffer, en
 Rose i Haand, og neier dybt for Dronningen.

Abbeden.

Ingeborg!

Ingeborg.

Min naadige Dronning! I høvisse Møer!
 I ædle Riddere giæve!
 Tillader Ingeborg sidstegang
 Sin Stemme her at hæve.

Hun kommer at sige sit Farvel,
 Til Norrig drager hun atter.
 Hun er ei Dronningens Tomfru meer,
 Ei meer sin Faders Datter.

Hun er ei længer ung Olufs Brud.
 I maae ham ei foragte!
 Det Elskov var til Ingeborg,
 Som ham i Døden bragte.

Min Eiendom er en Rosenqvist.
 En Stilk dog blev den røvet;

(Deer paa Blomsten.)

Der Blomsten sad, som Oluf stik!
 Den faldt til ham i Støvet.

I ædle Riddere, stolte Mænd,
 Som nu af Gren gløde,
 Med kolde Hjerter! — der var en Lid,
 Da Hjerterne var bløde.

I ædle Riddere, stolte Mænd,
 Som leer ad Elskovs Vælde!
 Der var en Lid i Ungdoms Vaar,
 Da den Jer kunde fælde.

Og den har fældet Oluf her.
 Det var ei Danmarks Rige,
 Som lofte ham; men Ingeborg
 Det var, den norske Pige.

Det var ei Had til Dronningen,
 Ei Lyst til Guld og Gre.
 D lader ei den sorte Stang
 Hans blege Hoved bære.

(Træder op for Thronen og knæler paa Trinet.)

Vor Frue, vor Formynderste,
 Som tidt mig Godhed viste,
 Om sidste Naade jeg beder Dig:
 Skænk Dufs Liig en Kiste!

Margareta (vort).

Den skal han faae.

Ingeborg.

Bed Midienat

Had christeligt ham begrave!
 Han døde som en Christen from.

Margareta

(Kapper hende paa Ainden).

Vel — Graven skal han have.

Ingeborg.

Og lad den lille Kirkekloffe
 Til Jordefarnden klinge!
 Før faaer i Graven han ei No,
 Før faaer hans Mand ei Binge.

Margareta.

En Siælemesse der stunges skal
 Hver Maidag for den Døde.

Ingeborg.

O Gud stee Lov! Nu smiler mig
 En himmelsk Morgenrøde.

(Dronningen kysser hende, hun kysser Dronningens Haand.)

Nu drager jeg i min Gensomhed,
 Paa Klippen vil jeg bygge,
 Og vandrer hist ved Misfens Bred
 Hver Aften, som en Skygge.

(Stiger ned og neder dybt for Alle.)

Farvel I Fruer! I ædle Mænd!
 Nu iler jeg saa saare.
 Foragter ikke min Duf meer!
 Og Tak for Eders Taare.

(Hun gaaer.)

Biggo Moltke træder frem.

Nu har det regnet; — og, min ædle Dronning!
 Paa Regnen følger Solstin. Vel det træffer:
 De tre Affendinge fra Nordens Riger,
 Den danske Podebust, samt Fikke Norby
 Fra Norge, Algot Magnussen fra Sverrig,
 I Landets Farver: rød og hvid og blaa,
 Et Brev Dig bringe med de trende Kroner,
 Fra Rigets Raader og fra Nordens Folk.

Henning Podebust, Fikke Norby og Algot Magnussen komme under
 klingende Spil, hver med en Krone paa en Floielspude og knæle for
 Thronen. **Podebust** rækker hende et Brev.

Margareta (læser).

„Eder mægtige og høibaarne Fyrstinde, Dronning Mar-
 gareta, ved Guds Raade, Danmarks, Sverrigs og Norriges
 Dronning, hilse vi ydmygeligen. Vi hylde Eder med al Trofast
 og Kiærlighed“ —

(Hun holder inde, skjuler sit Ansigt i sin Haand, og søger at dæmpe sine Tølelser.)

Biggo.

Lad hende fatte sig!

(De tre Riddere staae op.)

Hun er en Qvinde,
 Stærk, kraftig; men den qvindlige Natur

Er øm og følsom, kræver dog sin Ret.

(Til en Smaadrenge.)

Du Smaadrenge! Bring mig hid det danske Vaaben!

(Smaadrenge bringer ham et Skjold, med de tre danske Løve i forguldt Grund.)

Biggo

(til de Omringstaaende).

Seer I de trende Løve her i Skjoldet?

De stred og hentede hende de tre Kroner.

Tre Angreb stete paa vor Margareta:

Man vilde røve hende hendes Rige, —

Det hindred Tapperhed, den første Løve.

(Peger paa Svær Lykke.)

Man vilde røve hende hendes Ære, —

Men hendes egen Dyd var selv en Løve,

Som stopped Munden paa Bagtalelsen.

Tilfældt man vilde rive hende Hjertet

Af Livet ud, og gjøre hende til

En unaturlig Moder.

(Peger paa Abbeden.)

Da kom Trofskab,

Den tredie Løve; med sin stærke Lab

Den fradsed Jorden op, fandt Sønnens Liig, —

Dg stivt som Liig nu slumre hendes Fiender.

Margareta (retser sig begejstret).

Tak mine Mænd, som stod Margreta bi.

Nu er jeg atter Dronning! Længe nok

Har Norden spildt sin stjerne Kraft i Strid;

Lid, at den nyder Fred; at Videnskabens,

At Kunstens Blomst, og Handelsnekkens Flag,

At Blougens Arefrands sig slynger gylden

Om Heltedaadens drabelige Hielm. —

Vel muligt, at min Daad kun bli'er en Skumblomst

Paa Bølgen, som forsvinder med min Død;

Jeg haaber dog, at den skal vorde meer!

Men kommer ei med mig den sande Vaar

Endnu i Nordensrigerne; saa skal

Dog denne Marts i Lids-historien,
 Med nogle blide duftende Violer,
 Skjøndt afbrudt af en stormfuld kold April, —
 Forløber vorde for en Fremtids-Mai!

Biggo.

Gud signe Nordens Engel, Margareta!

(De tre Afsendte straffe Kronerne og Biggo Molise det danske Vaaben henimod hende.)

Folket.

Vor store Dronning Margareta leve!

(Pauker og Trompeter.)

Oehlenschlägers Tragedier.

Ottende Bind.

Oehlenschlägers
Tragedier.

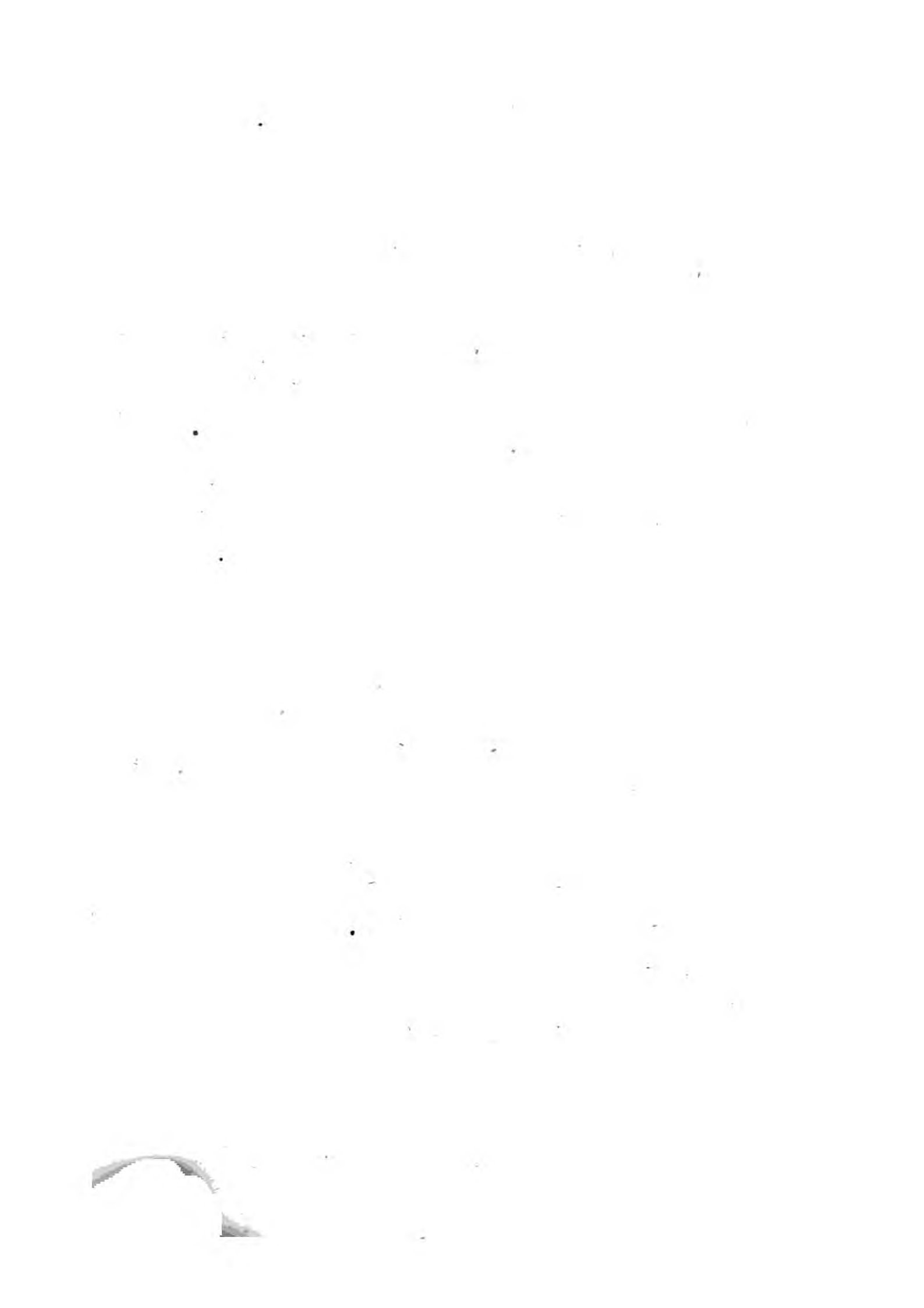
Ttende Bind.

Kiøbenhavn.

Paa Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

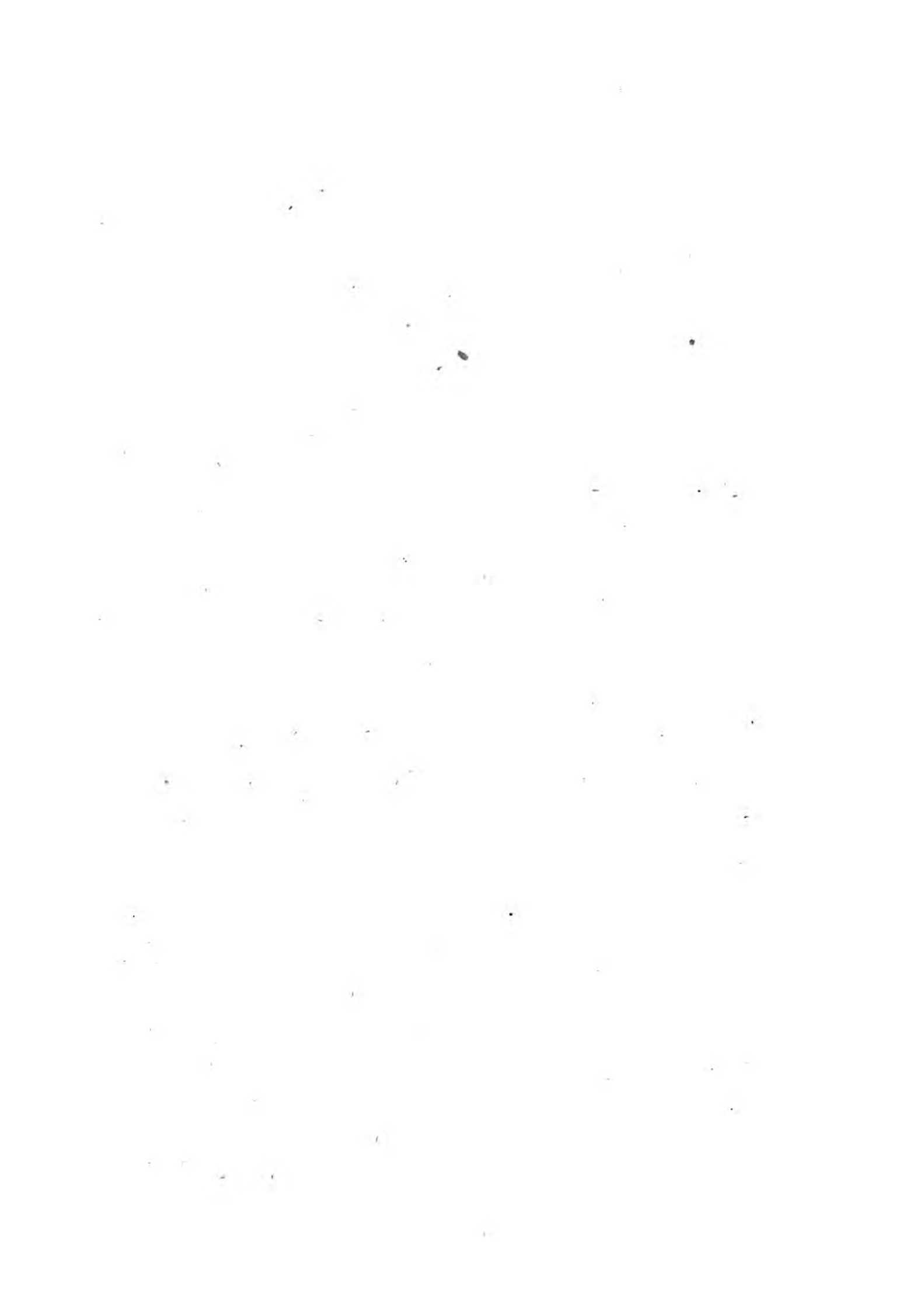
1849.

Inhold.

Dina.

Lordenstiold.

D i n a.

Tragødie i 5 Handlinger.

(1841.)

D i n a.

Tragedie i 5 Handlinger.

(1841.)

Personerne.

Kong Frederik den Tredie af Danmark.
Corfig Ulfeld, Rigshofmester.
Eleonora Christina, hans Frue.
Walter, Geheimeraad og Oberst.
Hofmarsken Lars Lykke.
Dr. Theol. Hennings.
Dr. Med. Dtho Sperling.
Dina Vinhofer, en ung Pige.
Rudolf, hendes Broder.
Johanna, hans Kone.
Lille Dina, deres Barn.
Dtho Krag, Slotsherre.
Paul Gebhard, gammel Muursvend.
En Gartner.
En Fangesoged.
En Page.
- En Tiener.

Første Handling.

Bærelse i Ulfelds Pallads.

Ulfeld i Slaabrot. Dr. Hennings.

De sidde ved et Bord med en Foliant.

Hennings (reiser sig).

Jeg takker Jer ydmygeligt, Herr Greve!
Dg tilstaaer, at jeg næsten skammer mig
Ved, som en Mand af Faget, som en Lærd,
At undervises i det græske Sprog
Af Danmark's Rigs-hofmester. Men — det veed man —
For Corfig Ulfeld er der Intet tungt,
Dg næsten Intet, troer jeg, ubekjendt;
Den babyloniske Forvirring, da
Man talde vildt i Munden paa hinanden,
Hver i sit Tungemaal, har ingen Virkning
Paa Eder havt; thi hvert et Sprog, Herr Corfig!
Er Eders Modersmaal. I kan dem alle.

Ulfeld.

At kunne mange Sprog, Herr Doctor Hennings!
Dertil udfordres tidlig Skolegang,
En god Sukommelse, samt nogen Flid;
Men vidner ei om nogen stor Forstand.
Det forekommer mig omtrent, Herr Hennings!
Som godt at spille Skak. Thi jeg har seet
De største Dummerjaner spille ganste
Fortræffligt Skak og kunne mange Sprog.

Henning s.

Sandt nok! Det ei beviser just endnu
Et stort Genie og nogen kraftig Aand;
Men er dog godt. Det er en dygtig Grund
At bygge paa.

Ulfeld.

Jeg maa modsigge Jer!

Thi Grunden har Alt Aanden i sig selv,
Hvis den har nogen. Kunne mange Sprog,
Er ei engang at eie stort Forraad
Af Bygningstømmer. Nei! men det er Penge,
Courante Penge, som man skaffer sig,
Dg som man med en god Deconomie
Kan kjøbe Meget for.

Henning s.

Saa takker jeg

Urbødigt da for Hiælpen, for den Agt
Dg den Bevaagenhed I viser mig!

Ulfeld.

Den er fortient. Dg vær ei hiertegreben,
Fordi Lars Lykke viste Jer Foragt,
Dg lod Jer staae en Timestid og vente
I Forgemaffet blandt hans Tienere.
Det er en Døsmer, han har Intet lært,
Dg derfor veed han ei at gjøre Forstiel
Paa steldne, lærde Mænd og Almuesfolk.
Det var en Feil ved Reformationen,
At Geistligheden tabt har i sin Agt.
I veed, jeg er en ivrig Adelsmand,
Dg viger ei en Fodbred fra min Ret;
Men Geistligheden — den har ogsaa Ret!
En Ret vel hævdet i Marhundreder
Som Adelsens. Den høie Ridderære,
Samt Statens Roer tilhøre Adelen;
Men Lærd og Præst og Kunstner kan en Borger
Med Hæder være. Dengang Ridderstabet

Stod høiest i sin Flor, lod det en Præst,
 Der stundom først var fattig Tiggermunk.
 Det kommer ikke Slægten ved. Sin Slægt
 Kan Borgeren ei able med sit Hverv.
 Aarhundreder maae able Blod, som Rhinstrylin;
 Men Hvo der nægter Jer personlig Agt,
 Som er fortient, fortienet selv Foragt.

Hennings (tager Foltanten).

Jeg takker Eder for den gode Mening
 Om mig og om min Stand, og for den Hiælp,
 Som I har ydet mig.

Ulfeld

(Bliver siddende i Lænestolen og siger venligt).

Guds Fred, Herr Hennings!

Dr. Hennings gaaer langsomt gravitetisk bort og møder i Døren hilsende Læ-
 gen Dr. Dtho Sperling, der kommer meget hurtig.

Sperling (buffende med Lune).

Jeg kommer underdanigst, Herr Hofmester!
 At see til Eders ene, venstre Been,
 Som ikke fattes noget.

Ulfeld (leer).

Sperling! Gjør

I mig til Hest med tvende venstre Been?

Sperling.

Det var en Lapsus linguæ, naadig Herre!
 Dog — I har Ret! En Doctor loquens bør
 Udtrykke sig præcist i daglig Tale,
 For ei at vænne sig til Skiødesløshed
 Paa Lærerstolen. Altsaa — classisk talt —
 Hvordan befinder sig Tert ene Been?

Ulfeld.

Tvetydighed endnu bestandig! Men
 En Doctor vænnes til Tvetydighed,
 Som fordumstid det Delphiste Drakel;
 Den Form er netop god, naar man skal spaae.

Sperling.

Det glæder mig at finde Jer saa lystig.

Ulfeld.

Der har maastee dog Psychologen stærkt
Forregnet sig. — Har I ei mærket tidt,
At Overgivenhed er Mismods Søster,
Dg vidner om et mørkt, uroligt Sind? —
See nu mit Been!

Sperling

(blotter det, trækker paa Stuldbrene og siger).

Det fattes ingenting!

Ulfeld.

Den Byld, jeg havde der, som I cureerte,
Da jeg som Brudgom maatte vente lidt,
Før jeg var værdig til at hyde Christian
Den Fierdes Datter, Frøken Leonore,
Min Gaand, — maa ikke være ret cureert.

Sperling.

Den er cureert. Men mulig trykker Eder
En anden Byld, som jeg kan ei curere,
Men som der hører større Doctor til.

Ulfeld.

Jeg vil ei volde Jer Ueilighed;
Dog — hvis det skulde gøres nødigt, maae
I give mig Attest paa, at mit Been
Ei stikket er at bære mig til Hove.

Sperling.

Hvis det behøves, faaer jeg vel.

Ulfeld.

Fortæl nu

lidt Nytt, der kan adsprede mig. En Doctor
Dg en Barber, der har saa megen Lighed
I andre Ting, maae begge bringe Nytt.
De komme rundtomkring i mange Huse,
Fra tidlig Morgenstund, og høre Meget,
Hvad siden da — udpyntet med lidt Kunst —

Kan more mange stakkels Patienter
Dg muntre Sindet. Jeg har ladet mig sige,
At Munterhed er bedste Medicin.

Sperling.

Jeg er ei stemt just til at muntre Nogen,
Thi jeg har nylig ærgret mig.

Ulfeld.

Hvorover?

Sperling.

Hvorover? Over Peder Bogensen.
Han kalder mig distraitt. Distraction
Er for en Doctor en affhyllig Feil!
Men jeg er ei distraitt, fordi jeg stundom
— Dg just fordi jeg har saamange Ting
Af Bigtighed i Hov'det, — glemmer Smaating.

Ulfeld.

Hvad glemte da I der?

Sperling.

At ta'e min Hat,

Da jeg gif bort. Ifald jeg havde glemt
Mit Hoved, — det vil sige, hvis jeg glemte
Besindigheden, hvor jeg skulde handle,
Var det en anden Sag. Men glemme Hatten!
Jeg nys har faaet mig en ny Paryk,
Som er for varm; der hjemme gaaer jeg altid
Med staldet Hoved; — men naar jeg er ude
Med den formalebidede Paryk,
Mig tykkes tidt at jeg har Hatten paa.

Ulfeld.

Saa tag den af og gør Jer her commode!
Vi er jo gamle Venner.

Sperling.

Spøg aparte!

Jeg kommer fra et Sted, hvor ei, desværre,
Der vanked Spøg. Gud hjælp os! Nei det var
En Sag af altfor stor Alvorlighed. —

Jeg kommer fra en gammel, gyselig
Giftblanderste. — See her er Flasken, Herre!

(Tager en Neben lille Flaske frem.)

Vi har forseglet den, som den er fundet,
Og som det medicinske Facultet
Har undersøgt. — Det er dog stræffeligt,
Hvor Sligt ta'er overhaand. Den Synd, den Ondskab,
Der gaaer i Svang i Rom, Italien,
Sidplantes strax. Viindruer, Apelsiner —
De kan ei trives her; men Synd og Ondskab
Fra Syd — de finde snart en frugtbar Grund.

(Han sætter den hen paa Kammeranden.)

Jeg vil ei gjøre Jer, som alt er trist,
Meer trist med slige Ting. Jeg bringer Eder
Langt bedre Sager, mere morsomme.
See her er Werts! Sølv fra Norges Bierg;
Og her er nogle steldne Planter, Herre!
Til Eders Cabinet, som jeg bestyrer.
Jeg skal nok bringe Sagerne derhen.

(Han lægger det paa Bordet.)

Ulfeld

(taaer Wertsen og betragter den).

En deilig Werts! Bist rig er denne Grube.
Der har I ogsaa været, Sperling! Mindes
I vel dengang, I vandt Jens Bielses Hierte,
Stattholdernes, med Spil paa Glavcinbal?

Sperling.

Ja jeg blev Spillemester for hans Datter.

Ulfeld.

Men Juel fraraadte Jer at gaae til Trondhiem,
Fordi Folk der, naar de er syge, selv
Curere sig med stærkt Rostokerøl,
Med gammel Wiød og friske Muldebær.
Ja ja! Der stifted vi vort Ungdomsvenstabs.

(Lægger Wertsen hen og tager en af Planterne.)

Hvad har I der for Planter?

Sperling.

Ogsaa norske.

Jeg saae dem da jeg var der, fik dem nu først.
En Birk, som kryber langs ad Jorden. Jeg
Har kaldt den: Chamæ betulam repentem
Norvegicam.

Ulfeld

(betragter Planten og lægger den paa Bordet igjen).

Erindrer I, dengang

Paa Rosenborg Kong Christian den Fierde
Bød Jer til Taffels paa min Anbefaling?
Men Jørgen Wind blev vred, da salig Kongen
Kun talede med Jer og ei med ham.
Fra Haugen hentede han en Haandfuld Nælde,
Med Handsker paa, bad Jer benævne dem.
I svared: Eders Handsker veed alt Navnet;
Men Brændenælden brænder ikke mig.
Naar kun man griber rast om saadant Ufrud,
Saa mister det sin skabelige Kraft.
Da loe Kong Christian, saa Salen rysted,
Dg raabte: Jørgen! kom igjen og spas!
Han greb Dig hardt, Du brænder ikke ham.

Sperling.

I forekommer mig som stolten Orn,
Der lægger Mærke til en Spurv, som hopper.
Vil I ei ogsaa rose mig for Flid
I Padua? I, som har været med
At slutte Fredstractater, Alliancer
Med Arel Drenstierner, Mazariner?

Ulfeld.

Jeg faaer kun liden Tak for Tjenester,
Jeg viste Fædrelandet.

Sperling.

Hvad der er

For Stort, misundes. I kan speile Jer
I Tycho Brahe.

Ulfeld.

Nei, min gamle Ven!
Det Speil ei duer, har en daarlig Ramme.

Sperling.

Var Tycho ei en Viis?

Ulfeld.

I Stiernethyding,
Men Daare dog paa Jorden. Hvordan kan
Man fægte, gifte sig og bœe som han?

Sperling (affides).

Han er misundelig paa Eigemænd.
Det er en Feil; men vi har Alle Feil.

(Sott.)

Tilgiv mig, naadig Herre! Tycho Brahe
Var dog en stor Mand.

Ulfeld.

Der med samt sin Storhed
Haardnakket stred imod Copernicus,
Forud indtaget af sit Hiernesvind;
Fordi han havde læst, at Sol stod stil
I Gibeon, og Maanen — hvor det var —
I Njalon.

Sperling.

Tilgiv mig! Tycho Brahe
Var dog en stor Mand. Dette Hiernesvind
Var troet i flere tusind Aar, og Biblen
Gav Tycho Medhold. Tycho Brahe var
En stor Mand; ikke blot som Astronom,
Men som Mechanicus og Physicus.
Dg hvis ei Avind og Misundelsen
Sam havde drevet bort, saa havde snart
Bort lille Hveen i Danmark overgaaet
Det store Storbritannien. Ligesom —
Hvis Ulfeld maatte raade — Kiøbenhavn
Fordunkle vilde London og Paris.

Ulfeld.

J flapper, efter Skif, mig venligt paa
Den ene Kind og slaaer mig paa den anden.
Men ligemeget! Jeg forlanger ei,
At Vennen blot mig snakker efter Munden.
Der kommer Frøken Leonore. Hun
Vil ei forsvare Tycho Brahe, tro mig!
Hun holder med sin Fader.

Eleonora Christina, som er kommen ind og har hørt Ulfelds sidste Ord,
siger venligt:

Corrig Ulfeld!

Du holder ikke med ham, hvis Du roser
En Ungdomsdaad, hvortil man ham forførte,
Men som den modne Konge tidt fortrød.

Ulfeld.

See faa! der fik han Medhold.

Eleonora (til Sperling).

Hvordan lever

Ier Hustru? Ederis Børn?

Sperling.

Godt, ædle Frue!

De gaae i Skole, de velsigne Ier,
Som overtaled deres blinde Fader,
At bringe bort dem fra den Bondeby,
Hvor de var voret op som andet Ufrud. —
Hvordan befinder sig Ier Arm?

Eleonora.

Den er

Allt lægt, og Ulfelds med.

Sperling (slaaer sig for Panden).

Å, det er sandt,

Jeg reent har glemt at spørge til Ier Arm.

Ulfeld (seer).

Åf lutter Iver for mit ene Been.

Jo — den er ogsaa lægt.

Sperling.

Et felfomt Indfald,

At late Blodet gaae, ved Transfuffion,
Fra Eders Nare hen i hendes Nare.

Ulfeld.

Blot nogle Draaber Blod, hvad figer det?
Det var ei mit, det var min Dames Indfald.
En Ridder underkaffer fig fin Dame,
Selv da, naar han er vorden Hgtemand.

Sperling.

I har ei mærket Følger? Jeg tilftaaer,
Jeg gjorde det ei gierne.

Eleonora (fvarmeriff).

Det ei ftader!

Nei, det vil gavne; thi det fætter mig
Uffilt i nær Forbindelfe med Den,
Som er mig Alt. Der komme vil en Tid
Maafkee, da man abffiller os paa Jorden;
Men om end Nummet med fin Kæmpearms
Os kaffer tusind Mile fra hinanden,
Skal vi dog føle Sympathi og Nærhed.

Ulfeld (griber hendes Haand).

Med Hiertet? O min kiære Leonora,
Dertil behøve vi ei Raagens Hiælp.

Eleonora.

Ja! Hiertet er for Ewigheben! — Men

(Pger paa fin Arm.)

Paa dette Sted, hvor vores Blod blev blandet,
Skal en Fornemmelfe forkynde, Corfig!
Naar Døden ffiller os i Tiden ad.

Ulfeld (fagte til Sperling).

Lad hende fvarme! det er fmuft og qvindligt.
Berøve ei med Forftandens Fingergnidning
Violens Blad fin Skjønhed og fin Duft!

En Diener kommer og melder:

Hofmarsken Herr Lars Lykke vilde gjerne —
Ulfeld.

Sitg, jeg er syg!

Tiengren.

Han kommer fra Monarken.

Ulfeld.

Det er en anden Sag. Saa luk ham ind!

Sperling.

Der Tausend! Saa maa jeg jo før jo heller
Afsted med alle mine Siebensacher!

(Han putter Urtserne og Planterne i Potten; men glemmer Flasken paa Kammen.)

Eleonora.

Ifald I ei vil møde ham, Herr Doctor!

Saa gaae I kun ad denne Vej med mig.

(Eleonora og Sperling gaae ind i Sideværelset. Ulfeld giver Tjeneren et Bink, som aabner Døren i Baggrunden for Hofmarsken og sætter en Stol til ham.)

Ulfeld (bliver siddende).

Velkommen, Ridder Lykke! Megen Gæde!

I feer til mig, imens jeg sranter end.

Lykke.

Sa dertil vilde Venstabs drive mig,

Hvis ikke Pligten drev end stærkere.

Ulfeld (smilende).

Saa driver Gder ikke Venstabs Pligt?

Lykke (forlegen).

So netop den. Just den!

Ulfeld.

Kort sagt I drives!

Dg ligegyldigt er det mig, forresten,

I hvilket Driveri den smukke Blomst,

Som her I rækker mig, er klækket ud.

Lykke.

Jeg kommer fra Hans Majestæt. Vil sige:

Jeg kommer ikke fra Hans Majestæt

I streng Forstand, jeg kommer fra mig selv.

Et Vink — et Venstabsraad. Forstaae mig ret!
 En Ting der burde meldes Jer sub Rosa.

Ulfeld (leer).

Nu — bedre Rose kan man ikke vælge.

Lykke.

Bestandig munter, altid spørgesfuld!

Ulfeld.

Ja, hvorfor skal jeg ikke være munter?

Lykke.

Der har I Ret; I er en Philosoph,
 Som ikke lader Jer decontenancere.
 Og hvad jeg har at sige, kan desuden
 En Adelsmand, med sliq Forstand som Eders,
 Ei fræktes over, ei bedrøves over.
 Men der er Noget til i denne Verden,
 Som kaldes Etiquette; — den er dybt
 Rodfæstet i Naturen; — Staten slet
 Bestaaer kun uden den, — og den maa følges.

Ulfeld.

Jeg har stor Grefrygt for Etiquetten;
 En Menuet, som intet andet Dyr
 End Mennesket kan dansse.

Lykke.

Spot ei Dandsen!

Den hører til en god Opdragelse.

Ulfeld.

Men vi bestømmes dog af Rette, Høns,
 Som gaae paa Tæer uden Dandssemester.

Lykke.

Til Sagen, hvis I gunstig det tillader!

Ulfeld.

Tal, Ridder Lykke!

Lykke.

Kongen — Dronningen —

Har megen Agt for den høisalig Kong
 Christian den Fierdes Børn, stor Godhed for dem;

Men da de fiære, kongelige Børn
 Er af et morganatistt Ægtefæb,
 (Vil sige: Ægtefæb til venstre Haand)
 Ei med en Fyrstedatter, men en Frøken,
 Som andre Ridderfrøknier, — mener man —
 De fiære Børn herefterdags vel kunde,
 Som andre Hoffets Damer, Hoffets Herrer,
 Staae af ved Porten, udenfor ved Slottet,
 Og ikke fiøre meer paa Gaarden ind;
 En Ret og en Udmærkelse, som blot
 Tilkommer Kongehuset; Kongehuset
 I streng Forstand.

Ulfeld.

Jeg takker, Ridder Lykke!
 Ei blot med streng, men med en god Forstand
 Har I fra Hoffet røgtet Eders Grind.

Lykke.

Jeg beder Eder ei at misforstaae mig!
 Jeg kommer ei qua Marsskal, men qua Ven,
 At give Jer et provisorisk Bink.

Ulfeld.

Det Bink er godt og jeg benytter det.
 Naar min Upasselighed mig tillader
 At giøre min Opvartning, kommer jeg
 Og holder udenfor ved Slottets Port,
 Før det forbydes mig.

Lykke.

Det er ei sagt,
 At det forbydes Jer, det er ei sagt;
 Det kunde skee, og som Jer gode Ven,
 Jeg varer Jer i Tide.

Ulfeld.

Mange Tak!

I Nøden skal man fiende fande Venner.

Lykke (butter itet han gaaer).

Mon cher Ami! à revoir.

Ulfeld.

Adieu!

Lykke (affides, idet han gaaer).

Fordømt! jeg havde haabet, at han skulde
Forløbet sig. Han fandt sig dog deri
Med mere Fatning, end jeg havde ventet.

(Gaaer.)

Ulfeld (ene).

„Allhier agirt der Pifelhering“ staaer
Der i de gamle tydste Sørgespil,
Som tidt begynde med en lille Farce.

Tieneren (melder igjen).

Herr Greve! Oberst Walter, kongelig
Geheimeraad, forlanger Audients.
Han bringer Budskab fra Hans Majestæt.

Ulfeld.

Jeg er beredt, at høre Kongens Bud.

(Tieneren gaaer.)

Ha, sagde jeg det ei? Nu gælder det
For Alvor. Jeg har aldrig seet ham før.
Hvi sender Kongen mig min Avindsmand?

Walter kommer. Ulfeld bliver siddende i Lenestolen og hilser fornemt.

Walter.

Herr Rigshofmester! — tilgiv, at jeg her
Ei siger „Greve“. Keiseren har givet
Ter Grevetitlen; men jeg kommer fra
Hans Majestæt i Kongens Orinde,
Og bruger Titlen, som han stænkte Ter.

Ulfeld (smitende).

Særdeles smigrende. Der vore Titler
Som Blade jo paa Træer; en Rigshofmester
Er mere stelden; ja saa stelden, Herre!
At selv jeg neppe troer, jeg er det ret.
Saameget er da idetmindste vist:
Jeg intet Rige har at Hofmestere.

Derfor tilkommer egentlig sig Titel
 Mig heller ikke. Kald mig bare Ulfeld!
 Det er et gammelt Navn, som jeg har Hævd paa,
 Som hverken Konger eller Keisere
 Har stænket mig — og kan berøve mig.

(Med Foragt.)

J hedder Walter?

Walter (med Fatning).

Ja! Men dette Navn

Er ikke gammelt, skriver ikke sig
 Fra Paradis, hvor al den ældste Slægt
 Af Adam, af Stamsfaderen fik Navne.
 Af Fødsel er jeg borgerlig. Jeg takker
 Min Kaarde for min Lykke. Da de Svenske
 Beleired Rendsborg, var jeg Commandant.
 Man fandt, at Byen skyldte for en Deel
 Min Tapperhed sin Redning. Jeg blev Oberst.
 Hans Majestæt har naadigst stænket mig
 Dymærksomhed. Han fandt jeg kunde tiene
 Ham ikke blot med Haanden, men med Hoved,
 Og kaared mig til sin Geheimeraad.

Ulfeld (trydig).

Geniet agter ei Sædvaners Lov
 Og vorer stundom mere snelt i Veiret
 End Baddehatten. J blev nobliteert?

Walter.

Ja — efter Stik og Brug. Jeg takker Kongen
 For Wren, for det Præg, han satte paa mig,
 Nødvendigt til at møde Mængdens Fordom.
 Hvad Tingen angaaer i det Væsentlige,
 Saa troer jeg ei at være bleven meer
 Som Adelig, end før som Borgerlig.

Ulfeld (stolt).

Har Adelsmanden ikke hævet sig
 J Verdenslivet over Borgeren?

Walter (ligesaa stolt).

Nei, det benægter jeg aldeles.

Ulfeld.

Saa?

Walter.

Fra Middelalderen regnes Begges Aner.
 Det store Fremstridt fra vildt Barbari
 Til Landsforædling — kom fra Stæderne;
 Men diæse var beboet af Borgere.
 Fra Stæderne gif Handel, Industri,
 Kunst, Videnskaber ud, mens i Europas
 Afhides fierne Kroge Jæger, Bonde
 Bedblev at være plumpe Adelsmænd.
 Som Helt har Borger viist sig fiæk, som Adels.
 Italieneren var forfængelig:
 I Florents, i Venedig, Genua
 Sig pynted Borgeren med Adelskaaben.
 Germanen følte meer sit eget Værd.
 Glem ikke Schweizerbonden! Glem ei Hansen!
 Syvoghalvfierfjendstyve „Hånse“ var
 Ei „Hånse“, fjøndt en ædel Konge dem
 Engang saaledes i sin Brede kaldte.
 Lybekkerne har spillet vigtig Rolle
 Den sidste Tid i Rigshistorien,
 Og ofte forestrevet Norden Løve.

Ulfeld.

Ja, Sorgen Wullenweber, Marcus Meyer,
 Var hele Karle! Fik fortiente Løn.

Walter.

Vi vil ei giennemgaae Historien
 Om Landsforræderi; jeg tænker, hvad
 Det angaaer, staaer ei Adelen tilbage
 For Borgerne. — Men til mit Hverv, Herr Corfik!
 Jeg kommer i min Konges Navn. Han har
 Ei sendt mig efter Eders Bisfald her,
 Til Naaden og til Gæren, han har viist mig; —

Ei for at jeg skal høre paa Jer Dadel;
 Nei, — Jer tilkommer det, Herr Rigshofmester!
 At komme med Undskyldninger til mig.
 Thi Kongen spørger Eder, og ved mig:
 Hvorfor I ei besøger ham endnu,
 Afslægger Regnskab over Jert Gesandtskab,
 Og viser skyldig Underdanighed?

Ulfeld (fatter sig).

Sygdom er hver Mand's Herre!

Walter.

Kongen mener —

Tilgiv, Herr Rigshofmester! det er hans Ord:
 At Skaden ei er saa betydelig,
 At Benet vel kan bære Jer tilhøve,
 Og gjøre Regnskab, hvis I selv har Lyft.

Ulfeld.

Naar selv jeg taler med Hans Majestæt
 (Jeg haaber, jeg imorgen ud kan fiøre)
 Skal mundtlig jeg undskyldte mig for ham.

Walter.

Heel vel, saa har jeg røgtet her mit Grind.

(Vil gaae.)

Ulfeld.

Men stig mig dog Herr — Herr Geheimeraad!
 Hvorfor er Kongen vred paa mig? Der skulde
 Dog aldrig nogle Skumlere til Høve
 Sat Ondt for mig i min Traværelse?

Walter.

Naar selv I taler med Hans Majestæt,
 Vil han nok svare Jer. Vel er jeg hans
 Geheimeraad i hans Forretningsager,
 Men i privatgeheime Ting indblander
 Jeg aldrig mig.

Ulfeld.

Det gjør I meget vel i.

Man siger, han er vred, fordi jeg ikke

Har faaet Holland til at giøre meer
For Danmark.

Walter.

Jeg har ei Befaling til
At foregribe Majestæten i
Hans Meninger og Dom om Eders Daad.
Det vil han siøe Jer, saasnart I finder
Det passeligt at træde for hans Throne.
Jeg har ei meer at tale med Jer her
Som Sendebud fra Kongen; men da I
Mig fast behandler som et andet Bud,
Der gaaer fra Undersaat til Undersaat, —
Saa maa jeg siøe Jer, Herr Corstis Ulfeld!
At siden mig min Konge slog til Ridder
Veed jeg at værne for min Ridderære;
At — ei Geheimeraad — men Oberst Walter
Er Jer til Tieneste — naar I forlanger.

Ulfeld.

Saa sagte, Herr Geheimeraad! saa sagte!
Det er ei sagt, at Corstis Ulfeld Jer
Den Ære giør, at staaes med Jer som Rige,
Fordi Jer Kongen gav en nybagt Adels.
I glemmer vel, I er en Hiulmands Søn?

Walter.

O nei! saalidt, at Hiulet tvertimod
Staaer-i mit Vaaben. Hiulets Tegns er smukt:
Det tyder paa, at man maa hurtig frem,
Ved egen Duelighed, egen Flid;
Om Lyffens Hiul, som Ingen kan undvære;
Om Hiulet minder det i Parcens Rok,
Som løber snelt affted, og varer os
Om vel at bruge knap tildeelte Tid,
For Lachesis afklipper Tidens Traad.
Men Hiulet truer ogsaa Den, som stolt
Henvandrer Veien, blind for alle Farer,

At han maa vogte sig for Overførsel.
 Herr Rigshofmester — jeg er Eders Tiener!

(Gaar.)

Ulfeld (Springer forbittret op).

Fordømte Træl! Du truer mig med Steilen?
 Ha, var han kommen ei fra Kongen selv,
 Jeg skulde stoppet ham den frække Mund,
 Jeg skulde glemt hans usle Byrd, og tugtet
 Den Uforstammede, saa aldrig meer
 Han havde denne Lærffel overtraadt.

Leonora kommer bekymret ind.

Ulfeld (altd. hidfigere).

Hvad siger I nu, Frøken Leonora?
 Indstormer grumt ei Hjelvede paa mig,
 Med alle Plager, alt sit Raseri?
 Kun Utafnemlighedens Tornefrands
 Bli'er slettet mig. Der vorer ingen Laurbær
 I dette usle Land for sielden Daad;
 Nei, Middelmaadighedens Afgud plumpt
 Med tykke Hoved, dumme Blik tilbedes;
 Og Hvo, som vove tør at føle meer,
 At være meer end Hverdagsstymperne,
 Det er en farlig Mand for Landets Fred,
 Og han bør foses bort og trædes ned. —
 Hvi vendte jeg tilbage? Hvorfor drog
 Jeg bort ei med den herlige Christina?
 Og hvorfor hades jeg? Fordi jeg vover
 At vide, hvem jeg er; fordi jeg følte
 Hvad jeg som Herremand var Standen skyldig:
 At Alden vælger sine Konger selv
 I Danmark, selv Konge paa sit Gods,
 Fri for hver Skat, Drot over Hals og Haand.
 Det har jeg ikke glemt, det fordred jeg;
 Og derfor strev jeg, som mig Uren hød,

For Bremens Erkebisp Haandfæstningen
En Smule hvast. — Det blev ei heller glemt!

(Han gaaer forbittret hurtig frem og tilbage.)

Eleonora.

Hør mig, min Corfig!

Ulfeld.

Veed Du hvad Besøget

Uf Lykke her betød? Dog nei, hvor skulde
Du vide det? Jeg veed det selv først nu.
Saa hør da: Fierde Christians elste Datter,
Sam af hans Børn det Allerkæreste:
Christin' Eleonora maa ei meer
I Karmen age til sin Faders Gaard!
Hun skal staae af i Skarnet udenfor.
Det Bud fra — Dronningen — Dig bragte Marsten.
Jeg veed det nok, — det kommer dog fra hende.

Eleonora.

Dg om saa var — hvad er det da vel meer?
At gaae et Par Skridt længer. Ei jeg finder
Min Fader længer i min Faders Borg,
Om agende jeg kommer eller gaaer;
Det veed jeg nok.

Ulfeld

(Standser i sin Frem- og Tilbagegang for Kaminen og stirrer paa Giftflasken,
som Sperling har glemt).

See der! Der har igien

Den gale Doctor glemt — ei sin Paryk,
Men — næstendeels sit Hoved.

(Tager Flasken.)

Denne Gift

Skal være sin; var jeg en Richelieu,
En Mazarin, Kathrin' af Medicis —
Dg frygted ikke — nordistangst, borneert,
Macchiavel din raske Politik, —
Hvad var det meer? — Han hensej i en Dvale!

En Drot blev atter valgt! Og Ulfelds Navn
Paa Danmarks Sletter har faa god en Klang,
Som Wasanavnet over svenske Fielde.

Eleonora

(seer forundret paa ham).

Er Du nu færdig, Ulfeld?

Ulfeld

(som vaagnende sætter flasken hen igjen).

Hvad for Noget?

Eleonora.

Har Du din Cristis overstaet?

Ulfeld.

Hvad?

Eleonora.

Gud være lovet, at her Ingen var,
Som hørte dine Tanker uden jeg.
Jeg kiender Dig og kan bedømme Dig.
En Anden vilde Du bedrage til
Din egen Undergang, ifald han troede,
Han saae Dig i et saadant Dieblif
I Hiertets Grund. Men det er ei dit Hierte,
Som handler, kun din Phantaste, som sværmer.
Det er en Raptus af dit stolte Blod,
Der i slikt Dieblif behersker Dig.

Ulfeld

(rækker hende Haanden).

Ik, Du har Ret!

Eleonora.

En Ulfeld — kunde han
Medlade feigt sig til et usfelt Snigmord?

Ulfeld.

Før Ornen skulde føle sine Vinger
I Mudderpølen.

Eleonora.

Ha! nu taler Du
Dig værdigt. Nu din gode Engel kommer
Og frelser Dig.

Ulfeld (omfarner hende).

Du er min gode Engel!

Eleonora.

Jeg kiender Dig! Naar Du begynder først
Med Had, Foragt mod Bønder, Borgere,
Samt med din Brede paa Regjeringen,
Saa er der ingen Ende paa din Støien;
Dog virked Du, som Sendebud fra Danmark,
Alt hvad Dig muligt var til Landets Lær.
Fortienesten Du agter, hver Mands Held;
Din Ret Du roser over Hals og Haand,
Dog gav Du steds ringest Almuesmand
Sin Ret, — selv naar den stred mod egen Fordeel.
Vær nu fornuftig! Løver Du mig det?

Ulfeld (blod).

Jeg lover det!

Eleonora.

Og gaa den Dag imorgen
Til Kongen, til min Broder! Han er god.
Som venlig Biskop i en rolig Kreds,
Hans milde Sind, fri for hver Lidenskab,
Blev modnet; og hans Lærdom og Forstand
Forstaaer at statte dine Egenstaber.
Men ei Du maa fornærme ham! Sandt nok,
Mig har man krænket; men det siger Intet!
Sophia — Dronningen — er fremmed her —
Hun troer, jeg trænger mig hovmodig frem.
Maastee jeg stundom var lidt utaalmodig;
Hver har sin Feil. Det vil nok give sig.

Ulfeld.

Min fiære Hustru!

Eleonora.

Lover Du mig da,
Imorgen Formiddag at gaae til Kongen?

Ulfeld.

Jeg lover det.

Eleonora.

Og Walter — vil Du ogsaa
Forføne Dig med ham?

Ulfeld.

Isald jeg kan!

Eleonora.

Nu er Du ret elstværdig!

Ulfeld

(stirrer rørt paa hende).

Leonora!

Lidt undrer jeg mig over, hvordan Du
Kan elske mig saa høit.

Eleonora.

Jeg kiender Dig.

Ulfeld.

Mit Sind er vildt og stolt, jeg tilstaaer det;
Det hebe Blod, det løber af med mig;
Dog hersker Aandens Kraft, naar Blodet kjøles.

Eleonora.

Ja, Gør sig Ulfeld! Du er en Vulkan.
Men det gaaer mig, som i Sicilien
Og i Neapel Bønderne: — de elske
Dog Bierget, skøndt det ofte spruder Ild.
De boe derved, de bygge deres Hytter
Derpaa; thi Grunden er velsignet, frugtbar,
Og stænker deres Wiingård ædle Druer,
Som langt, langt overgaae den sikkre Dals.

Ulfeld.

Men — hvis engang der kom et Jordstælv med
En Lavastrøm, som slugte Dig og Bierget?

Eleonora.

Saa synker jeg, som alle Mennesker,
I Jordens Skjød, — det skal vi alle dog!
Vogt Dig for Udbrud, hvis Du elsker Danmark
Og hvis Du elsker mig! Da vil vort Land
Sundt vederqvæges af din ædle Druer!

Anden Handling.

Et lille Bærelse hos **Rudolf Winhofer** med tarveligt Bohave. Hans Kone gaaer til og fra og rydder op. **Dina** klæder den lille **Dina** paa.

Dina (kysser Barnet).

Nu er Du færdig, nu skal Du i Skole.

Johanna.

Det er endnu for tidligt; Kloffen har
Endnu ei slaaet tre Qvarter.

Barnet.

Saa maa

Du først fortælle mig det Eventyr,
Du loved, Fæster!

Dina.

Nu, saa kom da! Sæt
Dig paa mit Skib!

(Hun sætter sig med Barnet.)

Her er i Danemark

En Kyst, hvor Sandet strækker sig i Havet.
Man seer ei Andet trindt end Sand og Vand;
Dg naar det blæser, seer man Ingenting,
Saa blander Sandet sig med Havets Bølger,
Dg man kan neppe skimte Lynet ret
Fra Skyerne.

Barnet.

Maa! Hvad saa meer?

Dina.

Der staaer

En Kirke, hvor engang en deilig Brud
Blev dræbt om Natten og begravet der,

Just som hun viet var for Alteret.
 Dog — det er sandt, det har jeg alt fortalt Dig. —
 Men ikke langt derfra, ved Høiby, kneiser
 En Ridderborg; der staaer en anden Kirke
 Med Billeder. Man seer to Jomfruer
 Paa Sottesengen blege, de skal døe,
 Med Afsladsbreve lagt paa Dhyerne,
 Fra Paven for et før begaaet Mord.
 Der var to Riddere, som elskte dem,
 Men som bedroge dem og gjorde dem
 Ulykkelige; men de tvende Trøfner
 Var frække Piger, lod sig ei forhaane.
 De gif til Kirken med to skjulte Knive,
 Der traf de Ridderne, som gif til Guds Bord,
 Og stak dem strax ihjel for Alteret.

Barnet.

Saa kom i Himmelen dog Ridderne,
 Fordi de havde været først til Alters.

Dina.

Ja! Derfor valgte disse Jomfruer
 At straffe dem paa denne Viis. De vilde
 Kun røve dem det timelige Liv,
 Men ikke deres Salighed hos Gud.
 Og Paven gav dem ogsaa siden Afslad.
 Men det var dog en stor begaaet Synd,
 Og derfor fandt i Graven ei de No;
 I Kirken spørge de hver Midnat end,
 Naar Maanen skinner bleg og blander sig
 Med deres løse, lange gule Haar;
 Imens de spørve hen ad Kirkegulvet,
 Og bukke sig ned mod Blodpletterne,
 Med hvide Loffer bort at viske Blodet;
 Men ei det lykkes, Pletten gaaer ei bort,
 Og naar saa Kloffen slaaer i Taarnet Lov,
 Forsvinde de med Suf.

(Stuensbret slaaer tre Kvarteer, den lille Dina gyser og seer bange til Uhret.)

Johanna.

Der slog din Klokke.

I Skole, Barn! Kys Fæster og afsted!

Dina.

Kom! Lad mig først ombinde Dig din Kys!

(Hun sætter en lille Kys paa hende, og binder hende den under Hagen. Barnet tager sin Bog, kysser Moderen og Fæstern paa Haanden og gaaer.)

Johanna.

Min gode Dina! Bliv ei vred paa mig,
 Fordi jeg tager Dig, min Svigerinde, —
 Der er langt flogere, veed meget meer
 End jeg, — en Emule selv i Skole. Du
 Fortæller altid Barnet disse søde
 Historier! Hvad skal det til? Fortæl
 Det noget Nyttigt, noget der kan gjøre
 Den Lille flog og god. Men hvorfor hidser
 Indbildningskraften Du med slige Rædsler?

Dina.

O tro mig, der er Noget i, min Søster,
 At Manden styrkes ved at rystes stundom
 Af en høitidelig, en panisk Skræk.
 Vi stakkels Mennecker i Hverdagslivet,
 Som af Naturen stænketes Phantasi
 Og Følelse, faa gierne vil opleve
 Lidt Usædvanligt i den tomme Verden;
 Dog lykkes det saa sielden. Legemet
 Ei trænger meer til Næring, end vor Mand
 Til hvad der sætter den i Samqvem med
 Det Høie, Sieldne, det Forunderlige.
 Men — det er fast forbi. Kun Børnene
 Og Digterne befatte sig med Sigt —
 Og Ridderne — især i gamle Dage —
 Men — dog tildeels endnu.

Johanna.

Jeg ei forstaaer

Mig, kære Dina, paa dit Væsen ret.

Mig synes, Du er sammensat af to
Forstieilige Naturer.

Dina (leer).

Ja — som Alle!

En god, en ond, en dum og en forstandig,
En sund, en syg; en rolig — det er den,
Som er i Slægt med Døden; en urolig —
Og det er Livet selv; thi Livet er
Kun idel Uro. Nu det kommer an paa,
Hvo der er stærkest af de to Naturer.
Den ret Phlegmatiske — han vænner sig
Til Døden let, og sover alt saa sødt
I Kænestolen, som i Graven siden;
Men Den, der lever Livet nogenlunde
Med Levskraft, — Den nøies ikke med
At sove, vaage, spise, drikke, trække,
Baaflæde sig, aflæde sig; bevæges,
Som en Maskine til gientaget Hverv;
Den trænger til Bedrifter, til at glædes
Og gysse, — til at folde Vingen ud
Som Sommerfuglen i det skønne Solstin,
Og slagre lidt, før Vingen falder af.

Johanna.

Tilgiv mig, Dina! det er Svarmeri.
Du læser altfor meget, for dit Kion
Og for din Stand. Du har et herligt Hoved,
Det veed jeg nok, og Du har lært Dig selv
Fransk, Engelsk, troer jeg, Spansk, Italiensk.
Du læser Krøniker og hover Dig
Til Grublerier selv i Bises Skrifter.
Og dog opfylder Du saa tro din Pligt,
Var for din syge Mo'er en kærlik Datter,
Som pleied hende med Opoffrelser
Af egen Glæde. Du er kærlik Søster;
Du vasser, stryger, feier Gulv og spinder.
Gud veed hvorledes Du faaer Tid til Alt.

Dina.

Af, Gud! Jeg spinder den dog ikke bort,
Den falder tidt mig altfor grusomt lang.

Johanna.

Din Moder døde!

Dina.

Ja! det Tab var stort;
Og mens hun leved glemte jeg alt Andet.
Men neppe var hun død; — thi jeg kan ei
Med Graad og Veemod pleie Sorgen, som
En afbrudt Blomst, hensat i et Glas Vand.
Jeg finder ingen Salighed i Taarer;
Forglemmigei, Violen, er kun blaa,
Som ei erstatte mig den røde Rose.
Min Moder døde, hun var knækket længst
Af Svaghed; — det var Pligt at kvæge hende,
Mens der en Dliedraabe var i Tandem;
Men den er slukt. Skal jeg nu ogsaa døe?

Johanna.

Gud fri os fra sliq Tanke! Du er kommen
Fra Holsteen atter hid til Kiøbenhavn.
Den smukke lille Sum, Du arved efter
Din Fæster, hvem Du først var hos i Høiby,
Dig muligt gjør, at hjælpe paa din Broder,
Min stakkels Mand; som, stiondt en dygtig Murer,
Dog aldrig ret forstaaer og er istand til
At skaffe sig og Sine det Fornødne.
Du boer hos os, Du holder af vort Barn;
Men troer Du, jeg forlanger, at Du skal
Opoffre Dig for os? Nei, Dina! Men
Der løber mig en vigtig Sag i Hov'det;
En Plan jeg vil meddele Dig. Den er
Ei hverdags; hvis den lykkes, saa vilde
Den sætte Dig i Høihed, i et Rys,
Hvor Du fik Cyne til at efterkomme

Hvert Ønste, Dina, fra din Phantasi,
Som Du jo kalder det.

Dina.

Sig mig din Plan!

Johanna.

Jeg veed, at Du som Barn, halvvoeren Pige,
Ja, jeg kan sige vel heelvoren Pige,
Har kiendt en Mand, — der holdt saa meget af Dig,
Skiondt ikke Du af ham. Da var han Lieutnant
Og laa en Tid i Garnison i Holsteen;
Nu er han Oberst og Geheimeraad
Og Kongens Yndling, siger man.

Dina.

Du mener

Vel Walter?

Johanna.

Ganste rigtig! Hvis han næred
Endnu den gamle Kiærlighed for Dig?

Dina.

Det skulde gjøre mig ret ondt for ham,
Johanna! thi jeg nærer end for Walter
Den gamle Eieghydighed. Men frygt
Kun ei for det! Han er vist altfor sindig
Til saadan Daarstab, saadant Sværmeri:
At sukke for en stakkels, ringe Pige
Saa mangt et Aar, selv uden Haab om Siengiæld.
Det stikkede sig ogsaa slet, i Sandhed,
For sliig en Oberst og Geheimeraad.

Johanna.

Hvad har Du imod Walter? Er han ei
En exemplarist, en fortræfflig Mand?

Dina.

O, altfor exemplarist og fortræfflig!
Saa regelmæssig, troer jeg, at der i
Hans Liv ei gives en Undtagelse
Fra Reglen. Han fik tømret sig en Stige
Af godt forsvarligt Træ, til Lyffens Lempel;

Ad den han flaved op, og mens han flaved,
 Til Høire saae han ei og ei til Venstre.
 Nu er han der! Nu er han kommen op.
 Troer Du, han skulde stirre ned til mig?

Johanna.

Den Stige, som han satte til sin Lykke,
 Var Tapperhed, som Byens Commandant.
 Du siger selv: han holdt bestandig trofast
 Ved sin Beslutning, med sit Maal for Die; —
 Ifald det Maal nu havde været Dig?

Dina (ceer).

Jeg? Nei, Johanna! Hvad man sigter til,
 Maa smukt staae stille, det maa sidde fast;
 Og jeg var altfor vild bevægelig
 Til Blet i Skiven for sliig Lykkejæger.

Johanna.

Saameget kan jeg dog fortælle Dig:
 I dette store Huus, hvor vi har faaet
 Os nogle ringe Bærelser i Dvisten,
 Boer der i Beletagen, som den kaldes,
 En anden høi og fornem Officeer,
 En Ven af Walter, som han tidt besøger.
 For nogle Uger siden mødte jeg
 Baa Trappen Walter. Herr Geheimeraaden
 Mig hilste venligt, spurgte, — som det lod —
 Deeltagende, ret hiertelig om Dig.
 Og da jeg ham fortalte: Du kom snart
 Til Byen, at Du skulde boe hos os —
 Lod det til at fornøje ham særdeles.

Dina (ceer).

Særdeles høfligt! Bliv ei vred, Johanna!
 Jeg veed, jeg er uartig; men jeg kan
 Ei lade være. Intet forekommer
 Mig meer utaaleligt end Baand og Tvang.

Johanna.

En Mand maa tvinge sig imellemstunder,

Naar han vil frem i denne strenge Verden,
Dg meer en Dvinde.

Dina.

Men jeg vil ei frem.

Jeg vil ei klinge med i Melodien,
Men skurre som en selsom Dissonans;
Den løser sig dog op i Harmonien.

Johanna.

Jeg kender Dig, jeg veed Du er uskyldig,
Jeg er derom i Hiertet overtydet;
Men — ved din Levemaade, gode Dina!
Du ofte gav Bagtalelsen et Vaaben,
Som kunde skade Dig.

Dina.

Det veed jeg nok,

At ikke just jeg har det bedste Rygte.
Jeg kender mange knibste Damer, Hanna,
Saa gode sikkert ei, som deres Rygte;
Ifald jeg — til Forandring — nu er modsat —
Kan det vel skade mig?

Johanna.

Ja, fra maastee

At gjøre snart et godt Parti.

Dina (leer).

Men jeg

Vil ikke giftes.

Johanna.

Dg dog bærer Du

En Guldring paa din Finger.

Dina.

Det er ei

Paa Giftefingren.

Johanna.

Altid stuler Du

For Alle, hvo Dig stænkte denne Ring,
Hvad den har at betyde.

Dina.

Jeg har stult det
 For Alle hidtil, men for Dig, Veninde!
 Vil jeg nu aabenbare det. Jeg veed,
 Du er mig tro, jeg veed, at Du kan tie.
 Lov mig at gjøre det for Alle, selv for
 Din Mand, min Broder!

Johanna.

Jeg det lover helligt.

Dina.

Du hørte mig fortælle Barnet nys
 Et Eventyr om Ridder Ebbes Døtre
 Fra Burø, — hvordan Sand og Vand paa Stranden
 Dmtumles, — om den Brud ved Midienat,
 Som dræbtes der; — det var tilfældigt ei,
 At alle disse Syner kom tilbage.
 Min Phantasi har slaaet Rod derude,
 Og hvor ei Andet trives kan, Johanna!
 Der vorer min Indbildnings Lidselblomst,
 Og folder ud de store Purpurblade.

Johanna.

Du spænder min Nysgierrighed.

Dina.

Saa hør!

Jeg var hos Fæster et Mars Tid, og vandt
 Den gamle Kones Hierte; men det var
 Et Offer vistnok af to skønne Foraar.
 Gold er Naturen der og sørgelig.
 Dog boede der en Ridder nær, paa Burø;
 Og han fik just den Tid et kort Besøg
 Af Een fra Kiøbenhavn, en anden Ridder, —
 En deilig Mand, — som ofte mødte mig
 I Ridderborgens Gange, der er smuk,
 Og hvor jeg søgte hen, fordi det var
 Det Sted i Egnen, og det eneste,
 Med grønne Træer, med Urter og med Blomster.

Han gav sig tidt i Snak med mig, og morges
 Vel over, i en ringe Landsbymø
 At finde, hvad han just ei altid fandt
 I Byens Damer. Vi blev gode Venner —
 Forstaaer sig selv, i al Ustyldighed.
 Han sagde mig dog ei sit Navn; jeg spurgte
 Ham heller ei derom; jeg var saa stolt
 Som han — og det var ei hans Fornemhed,
 Jeg brød mig om, det var hans Vid, hans Mand,
 Hans Ild, hans Kundskab fast til alle Ting.
 Tidt bad han om et Kys, men fik det ei. —
 Nu maa jeg sige Dig, — Du veed jo nok,
 Jeg er catholisk, det er min Broder ogsaa;
 Derfor jeg aldrig gaaer i lutherisk Kirke,
 Naar Klokken ringer til Gudstieneste;
 Men tidt om Aften, naar jeg gaaer forbi
 Og Kirken aaben staaer, gaaer jeg derind.
 De fleste Kirker vare jo catholske,
 Før de blev lutheriske. De gamle Minder
 Staae der endnu fra den catholske Tid;
 Nu maae de gjøre fremmed Tieneste.
 Men naar i Maanstin jeg seer Altertavlen,
 Med Englene forgyldt i Skyerne,
 De gamle Helgenbilleder af Steen,
 Som ei er sønderslagne, — knæler jeg
 Og holder Bøn og læser Paternoster.
 Det gjorde jeg en Aften seent i Høiby.
 Men tænk Dig min Forundring, da jeg hæved
 Mit Hoved, efter en andægtig Bøn,
 Og saae en Ridder knæle ved min Side.
 Det var min Ridder! Han omfavned mig,
 Han stak mig denne Guldring paa min Finger,
 Og sagde: Dina! nu er Du min Kiærest,
 Og naar vi kommer ud af Kirken, maa
 Du give mig det længst forlangte Kys!
 Bedøvet stod jeg op og fulgte ham;

Men da jeg vendte mig i Gangen om,
 Steg Ridder Ebbes blege Døttre ned
 Fra Billedrammen, med udslagne Haar,
 Og jamred sig, vred Hænder, trued mig.
 Jeg skyndte mig paa Kirkegaarden ud;
 Meddeelte Ridderen min Skræk, — han lo!
 Han fik mig til at gaae i Haugen med sig,
 I Maanestien, der tog han mangt et Kys;
 Saa ilte han til Borgen til sin Ven,
 Og reiste bort. Jeg har ei seet ham siden. —
 Det var, mit Liv! din lykkeligste Stund.
 Det var den herligste Skærsommerdrøm,
 Og aldrig Solen straale vil saa klart
 For mig, som Maanen smilte denne Nat!

Johanna.

Og fik Du ei at vide hvo han var?

Dina.

Naturligviis! Nu var det mig jo vigtigt.

Johanna.

Hvad hed han?

Dina.

Corstis Ulfeld!

Johanna.

Store Gud!

Dina.

Ja det forundred mig saa stærkt som Dig,
 Da jeg det hørte førstegang.

Johanna.

Veed Du,

At han er gift?

Dina.

Nu veed jeg det! Dengang
 Fortaug den Skielm mig Alt.

Johanna.

Du spørger med det?

Du kalder ham en Skielm?

Dina (eer).

Maa Den ei kaldes

Saaledes, som, imens hans Kone ligger
I Barselseng, og mens en gammel Ven
Til Tidsfordriv han stænker et Besøg, —
Indbilder en ung Pige, han er Ungkarl,
For at faae hende ret forelsket i sig.

Johanna.

Jeg finder det afstyheligt.

Dina.

Ja vist!

Jeg ogsaa. Men af Hvem? Af Amor, Hanna!
Cupido! — Han er Gud, men af, desværre,
Han er en hedensk Gud; det mærker man.
Hans Lyst er Andres Suk og Siælevee.
Ulfeld forelskede sig stærkt i mig —
Dg derfor drev ham Kiærligheden til
At vinde mig igjen.

Johanna.

Sand Kiærlighed

Tilbeder ingen hedensk Gud, i den
Man lyder Hjertet og ei Fristelsen.

Dina.

Det er en anden Sag, naar man vil gistes.

Johanna.

Ha, Dina! Gaae mig ikke til at rødme,
Jeg vil saa gjerne agte Dig.

Dina.

Jeg haaber,

At ikke jeg forspilde skal din Agt.

Johanna.

Forlanger Kiærlighed ei Ægteskab?

Dina.

Indretningen i Verden kræver den,
Dg Ærkebarheden kræver den, saasnart
Blomsten paa Livets Træ skal vorde Frugt;

Men naar man nøies med den blotte Blomst,
 Hvortil behøves da Forvandlingen?

Johanna.

Du sværmer altid! Hvad Du siger der
 Ei grundet er i Menneskets Natur,
 Og bringer Den til Fald og Undergang,
 Som agter ikke Faren.

Dina.

Tapperhed

Ei agter Faren. Jeg har Charakter!
 Venus er sandfelig, Diana kydst;
 Men — en forelsket og dog kydst Diana,
 Blev noget Nøyt. Jeg holder meget af
 Originalitet, og troer mig stærk nok
 Til slig Diana.

Johanna.

God i Himmelen,

Hvor dog vort Væsen er forskielligt, Dina!
 Den hele Verden bruger Du letfæindig
 Til Lumlepladsen for din Phantasi; —
 See denne lille Stue, dette Bord,
 Dragkisten, disse Stole, Speilet der,
 Det lillebitte! Alt stort nok for mig,
 Ifald jeg maatte kun beholde det.
 Min Mand! Mit elskte Barn! Men — gode Gud,
 Min lille tarvelige Nøisomhed
 Er byggt paa Lava, som dit stolte Luftflot,
 Og muligt styrter jeg deri for Du.

Dina (betymret).

Du gjer mig bange. Naar slig Turteldue,
 Der ellers faa taalmodigt, venligt kurrer,
 Slaaer Vingen ud og striger, ængstes man.
 Hvad fattes Dig? Er ei min Broder god
 Imod Dig?

Johanna.

God som Du; men af, desværre!

Han eier noget af din Charakter,
 Og agter ikke nok en daglig Ordens
 Betsignede Nødvendighed — Du troer,
 At han er gaaet til sit Arbeid alt?

Dina.

Ja, er han ikke det?

Johanna.

Åh, gode Himmel!

Han har ei været hjemme hele Natten.
 En Sværm Forførere har atter faaet
 Ham til at tage Deel i Sviregildet.
 Det er ei første gang.

Dina.

Det gjør mig ondt.

Hvis det jeg havde vidst, min gode Hanna!
 Jeg havde givet Pengene til Dig
 Og ei til ham. Men vær Du rolig, Barn!
 Han kommer snart. — Ei, ei, min gode Rudolf!
 Saa har Du ei aflagt den gamle Vane?
 Det gaaer ei an. Har A Du sagt, saa maa
 Du ogsaa sige B. Nu skylder Du
 Din Hustru og dit Barn at være stadig
 Og sparsom. Hvad Du har, er ikke dit!

(Gytter.)

Der kommer Nogen.

Johanna.

Åh! Jeg gyser hvergang

Der gaaes paa Trappen. Mon det er min Mand?

(Det banker.)

Dina.

Kom ind!

Walter kommer og hilser venligt, men undseelig.

Tilgiv, at jeg saa dristig kommer!

Dina (forundret).

Herr Oberst Walter!

(Neier bydt.)

Johanna (glad).

Herr Geheimeraad!

Walter (til Dina).

Madam Winhofer har fortalt mig Alt:
 Hun ventede et Besøg i disse Dage, —
 Et hende kiært Besøg — og kiært for mig,
 Der ikke glemmer Barndoms hulde Minder
 Og Ungdomsvennskab. — Lykken spier det
 Saavel for mig, at jeg i Huset her
 Har alt en Ven; — hos ham erfarede jeg
 Den kiære Dinas Komme. Hun tilgiver
 Min Driftighed?

Dina.

Alt, Herr Geheimeraad;
 Den Ære var for stor. Nu, da I er
 Saa fornem, stikker det sig ei for Jer meer,
 At mindes mig.

Walter (smilende).

Jeg veed, fra gammel Tid,
 At Dina synes godt om Ironien,
 Og tidt betiener sig af denne Form.
 Særdeles mange Fortrin har Jer Mand,
 Jer Siæl; — men Ydmyghed — tilgiv mig, Dina!
 Den troer jeg ei kan regnes med blandt disse.
 Og for en kiæk, en ædel stolt Natur
 Var det ei heller Dyd, men Hyfleri.
 Jeg veed ret godt, I viger ingen Damer
 I Skienhed, Kundskab, Yndighed, Talent;
 Hvortil da Ydmyghed?

Dina (neier).

Særdeles artigt!

Jeg takker, Herr Geheimeraad!

Walter

I vil

Ei mindes meer den Tid, da Walters Fader
 En Hiulmand var i Rendsborg, Eders Nabo?

Dg da jeg som Fricorporal, Cadet,
 Besøgte Jer i mine Frier?
 Dg fandt den hulde Dina siddende
 Med Bøger, læsende, til Morstabs for
 Min stakkels gamle, blinde Bedstefader.

Dina.

Det mindes jeg heel vel. Dg Eders Spot
 Jeg mindes ogsaa; naar med Hov'det fuldt
 Af Eders Videnskab — Mathematik
 Dg Fortification og hvad det hed,
 I gjorde Nar af mig, fordi jeg holdt
 Saameget af de gamle Eventyr.

Walter.

Nu, Herregud! Det var ei heller Bøger,
 Som passede sig for den snilde Dina;
 Men det var barnligt og det var naturligt.
 Dg af en næsviis halv opdragen Dreng
 Var det ei mindre barnligt og naturligt,
 At spotte Sigt og troe sig superklog.

Dina.

O, det var Næring for min Phantasi!
 Det forberedte mig til bedre Kost.

Walter.

Jeg mærker, I har gammel Kiærlighed
 For Poesten! Gammel Kiærlighed
 Ei rustes, siger man; jeg troer det selv.
 Et Fruentimmer ynder Poesi —
 Hvad kan der vel indvendes derimod?
 Der gives ingen Leg og intet Spil
 Saa flint, saa smukt, saa aandeligt som det;
 Især naar man, som I, forbinder det
 Med færdig Kundskab i saa mange Sprog.
 Vi Mænd — det er en anden Sag, — vi maae,
 Naar vi vil drive det lidt vidt i Verden,
 Anvende Tiden paa det Nyttige,
 Paa det Alvorlige.

Dina (fortøret).

Nyttigt! Alvorligt!

Er Poesi ei nyttig og alvorlig?

(Stamper i Gulvet.)

Man kunde springe virkelig til Flint
 Af Brede, ved at høre Sligt af Een,
 Der gælber dog for en fornuftig Mand,
 Og er det ogsaa; men i andre Ting.
 Foragt kun Poesi, Begejstringen!
 Bortjag af Livet alt hvad der er Sielent
 Og Eventyrligt, Stort! Tag Jer til Mønster
 Spidsborgeren og Bonden bag sin Ploug!
 Rug alle Blomster ud af Livets Hauge!
 Slib Industriens Dre paa Jer Bænde!
 Hug hvert et Frugttræ bort, som har ei Brød!
 Saae Havre, Rug, Byg, Urter overalt!
 Nedriv hver herlig gammel Ridderborg,
 Og byg en Faaresti, en Lo istedet!
 Bløi Kæmpehøien bort, som staaer paa Marken!
 Hvad skal vi ogsaa meer med Kirkerne?
 Med Taarnene? Sløif Kirketaarnene!
 Man træffer dem i Krigstid dog med Bomber.
 Gjør Alting fladt og flaut, og byg saa smukt
 Paa denne Slette Stræbsomhedens Alter!
 Saa har I virket som en fielden Helt,
 Og Liden har ved Jer gjort Kæmpestridt.

(Reier dybt, vender ham ryggen og gaaer ind i Siveværelset.)

Johanna (affbes).

O Gud! Nu har hun opbragt ham imod sig.

Walter (affbes).

Saa yndig som tilforn med samt sin Særhed.

Johanna (som før).

Han hævner sig. Nu bliver han vor Fiende.

Walter.

Skjøn var hun før, nu er hun skjønnere!

Johanna.

Hvad skal jeg sige til Undskyldning dog?

Walter.

Det gamle, løste Baand, som slagred frit,
Har atter Amor bundet i en Knude.

Johanna (bøit).

Tilgiv os, høivelbaarne Herre! Hun
Er taabelig, uagtet sin Forstand.

Walter.

Det klæder hende godt at være vred.

Johanna.

Saa I er ikke vred?

Walter (leer).

Mig vilde det

Blift klæde hæsligt.

Johanna.

Gud velsigne Jer!

Fat ikke Nag til fattigt Folk! Betænk,
At hun, uagtet sin Opsarenhed,
Har gode Egenstaber.

Walter.

Jeg betænker

Det faare vel.

Johanna.

I kommer dog engang
Igien? I slaaer ei Haanden af os?

Walter (smilende).

Dina

Har vliift mig Døren, men I er Værtinden,
Og dersom I tillader det —

Johanna.

Hvor gierne!

Walter.

Saa vil jeg prøve paa engang igien
At slutte Fred med hende.

Johanna.
Edle Herre!

Walter.
Det hele Skum, hvoraf saa stolt hun steg,
Som Aphrodite giennem Havets Bølger,
Beroer kun paa en Misforstaaelse.
Hun troer, jeg hader Boesten.

Johanna.
At!

Hvis I kun ikke hader hende.

Walter (leer).
Nei,

Saa lidt som Boesten.

Johanna.
Mangetaf!
Walter.

Hils hende!

Johanna.
Jo, det skal jeg!
Walter.

Siig, jeg gaaer
Aldeles uden al Fortørnelse.

Johanna.
Det skal jeg.

Walter.
At det glæder mig, min Mening,
Om hvad hun agter, har fortørnet hende,
Fordi hun troer den mangler Sympathi!
Det vidner om, at Walters Mening er
Ei Dina ligegyldig.

Johanna.
Godt, Herr Oberst!
Walter.

Lev vel! Og har I Noget mig at sige,
Saa veed I jo, hvor I kan træffe mig.

Johanna.

Jeg takker ydmygt, Herr Geheimeraad!

(Walter gaaer.)

Johanna (alene).

Jeg arme Kone! Hvordan kommer jeg
Dog ud deraf med disse Menneſter,
Der mangle reent ſund Menneſteforſtand?
Galt var det før, i Sandhed, med min Mand;
Men nu, da Søſteren er kommen til,
Bli'er Faren dobbelt. — Og dog elſter jeg
Dem begge; thi De er elſtværdige,
Og det er Jammerſtade, Jammerſtade,
At ei de fik lidt mere jevn Fornuft.

Paul Gebhard, en gammel Muurſvend, kommer med Levningerne
af en Ratteruus.

O Gud, Madam! Er det Madam Winhofer?
Tilgiv, jeg har forglemt at banke paa!
Jeg gierne vil gaae ud igjen og banke
Paa Døren!

Johanna.

Bliv kun her! Jeg kiender Jer.

J er —

Paul Gebhard.

Ja ganſke rigtig — Meſtersvend.

Polerer — af Jer Mand en gammel Ben —
Og Broder.

Johanna.

Svirebroder!

Paul Gebhard.

Ja, desværre!

Jeg vil ei renſe mig, undſkyld mig;
Men — hvis oprigtig Sønderkuſeſe,
Hvis Laarer kan aftvætte ſlig en Brøde,
Saa græder jeg. Jeg græd den hele Tid!

Johanna.

Hvor er min Mand? Han er dog ikke kommen
Til Skade?

Paul Gebhard.

Tvertimod! Nei, han er heel
Paa alle Lemmer, han er rast og rørig.
Gud give, han var falden ned, som jeg,
Engang fra Stigen, slaaet Benet krumt,
Saa var der ikke steet, hvad nu er steet.

Johanna.

Hvad er der steet?

Paul Gebhard.

Men det forstaaer sig selv,
Det er jo Grens Vei; og en Soldat
Kan avancere, blive General.
Spørg Oberst Walter kun! Jeg mødte ham
Paa Trappen! Han kan tale med om Sligt.

Johanna.

Gud, frels os! Rudolf hvervet til Soldat?

Paul Gebhard.

Ja — det kan ikke nægtes. Han har taget
Haandpenge — som blev druffet op. Jeg selv
Drak med. Det gjør mig ondt, særdeles ondt;
Men vi er alle Mennesker, Madam!

Johanna.

O Gud i Himlen!

Paul Gebhard.

Jeg skal sige Jer
Hvordan det kom sig: denne Hververknægt,
Der sniger sig omkring, som en Høne,
Han snuser om, hvor han kan gjøre Bytte,
Dg blander sig i stikkelig Folks Selskab.
Vi sammen sad in bona Charilate,
Som Studioserne jo kalde det,
Dg drak; det var en ærlig Sag! Frimandag!
Men ei fordi en ærlig Haandværksmand

En Ruus sig drikker, skal man tage ham
 Og sætte ham derfor i Slaveriet.
 Det er upassende. Den Straf er alt
 For exemplarisk, og den Drik for dyr.
 Der kommer han.

Rudolf Vinhofer i Mundering, med Hat med Fjær i, Raarde ved Siden,
 fulgt af en Sergeant. I det han kommer, træder **Dina** ud af Side-
 værelset.

Rudolf (med fortvovlet Rækhed).

Nu er det steet, min Hustru!
 Min Søster! og nu hjælper ingen Lærer.
 De græd ei Baldur ud af Hjelvede,
 Og Rudolf grædes ei af Regimentet,
 Som han er hvervet til.

(Til Sergeanten.)

Min Herr Sergeant!

Gik der et Bud paa Skolen op til Barnet,
 Da vi kom der forbi?

Sergeanten (nikker).

Hun kommer strax.

Rudolf.

Jeg ogsaa tager Afsted med den Lille.
 Og saa afsted! Her vil jeg ikke blive;
 Vil ei, som mig Captainen tilladt har,
 Betale for en Anden i mit Sted,
 Imens jeg gaaer paa Arbeid. Det var usfelt!
 Er jeg Soldat, saa vil jeg ogsaa slaaes.
 Jeg vil i Krig! Jeg haaber vi faae Krig
 Vel snart igjen; — saa kæmper jeg mig op
 Til Lieutenant, til Captain, og kommer hjem
 Med Hæder, Hanna! gjør Jer lykkelige.

Johanna.

O Gud! min høist ulykkelige Mand.

Dina

(dybt bevæget, men søger at skjule sin Følelse med Raffeb).

Gaaer Du i Krig, saa følger Dina Dig.

Ja, jeg vil være Marktedenderste.

(Lørrer sine Dine.)

Jeg altid tyktes godt om denne Stand.

Det er en Slags Valkyrie; forstaaer sig,

Lidt travesteert, — men dog Valkyrie.

Halvt klædt som en Soldat og halvt som Kvinde,

Gaaer hun omkring og skænker Mod i Vægret

Til trætte Kriger og opmuntrer ham.

(Der farer hende en Tanke gennem Hovedet.)

Men hi dog lidt! Jeg faaer en god Idee, —

Min Broder! det er bedre, meget bedre!

Vi har jo Fred, da kan ei avanceres.

Du trækker kun paa Vagt og fryser i

Dit Skilderhuus med fingerløse Vanter,

Dg med lidt tørt Commisbrød i din Tasse.

Det duer ei. Vi lidt! Jeg kommer strax.

(Hun løber ud.)

Paul Gebhard

(nærmer sig Rudolf med Deeltagelse).

Min fiære, gode, gamle Kammerat!

Kan Du tilgive mig? See mine Taarer —

Min Kuelse, min Bod og min Forbedring!

(Vender sig til Johanna.)

Mig var det, som forførte ham, Madam!

Ja, jeg var Slangen i hans Paradis,

Dg derfor græder jeg. Men Gud skal vide,

Det er ei falske Crocodilletaarer.

Rudolf.

Gaa, gamle Fiante! Vil Du bilde Folk ind,

At mig en saadan Stymper har forført?

Paul Gebhard.

Nu er Du bleven stolt, fordi Du bærer

Felttegnet, Rudolf! Nu vil Du ei meer

Bedfiendes gamle Venner. Det er ei

Saa smukt just, som det burde være; men
 Det er jo Mode blandt de Militaire.
 Ja, ja! Saa gaaer jeg nu, og ønsker Lykke
 Til dit fremtidige Avancement.

(Gaaer.)

Den lille Dina kommer.

Rudolf.

Min lille Dina! Barn! Omfavn din Fader
 Til Afsted! Muligt sees vi ei saasnart.

(Barnet trækker sig frygtfuld tilbage og skjuler sig bag Moderen.)

Johanna.

Hun kender Dig ei meer i denne Dragt.

Rudolf.

Kom, kjære Barn! Du ønskede jo saa tidt
 At see en Sabel. Fa'er har faaet een.
 See hvilken deilig Klinge!

(Han drager Sabelen ud.)

(Barnet skriger og skjuler sig bag Moderens Skjort.)

Rudolf.

Men Dina! kender Du din Fader ei?

Walter, som triner ind med Dina.

Du kendte Dig ei selv, Forblindede!
 Tak Himlen, at det træffer sig saa vel,
 At just Du styrted Dig i Havet ud,
 Hvor der en Fisker sidder i sin Tolle,
 Som svømme kan og som kan redde Dig.

Sergeanten.

Herr Oberst! Han er netop hvervet til
 Tert Regiment.

Walter.

Jeg veed det. Han er fri!
 Tag Hatten, Riolen, Kaarden!

(Til Johanna.)

Giv ham atter

Sit Skjoldfind, Hue, Muurstee!

Johanna.

Gode Gud!

Troer jeg mit eget Dre?

Dina (Napper i Hænderne).

Det er herligt!

Det gaaer jo til som i et Eventyr,
Med pludselig Forvandling: Først en Murer,
Saa en Soldat — saa Murer strax igjen.

(Sergeanten gaaer paa Walters Bink med Munderingen. Johanna henter Hue, Trøle og Skjoldskind. Dina binder ham Skjoldskindet om Livet, sætter Huen paa ham, og henter en Muurske, som hun giver ham i Haanden.)

Dina.

Nu er Du atter Murer; huff nu paa,
At Du skal bygge op, ei rive ned.

(Den lille Dina løber hen og kysser ham.)

Som Fader kiender Dig dit Barn igjen!

Rudolf

(Kaster sig for Walters Fodder).

Min Redningsmand!

Dina (Ildt forlegen).

Det er han rigtignok. —

Herr Oberst! Jeg kan ikke knæle for Jer,
Men jeg kan takke Jer! Og Dinas Tak
Har aldrig mistet sin Gufommelse.

Walter.

O, kiære Venner! Hvor det glæder mig,
At Skiæbnen fører det saa let for mig,
At være Jer til Redning og til Nytte.
Min stakkels Rudolf! har de fanget Dig?
Fordømte Skik, affhyelige Daad!
Hvorved den æbleste blandt alle Stænder
Redværdiges og taber al Betydning.
Hvad Gode kan det være vel for mig
Og andre brave Krigere, med Hug
At drive frem en Skare købte Trælle
Til — Heltebaad! Ha, latterlige Navn
For — Slaver, — smeddede med Lænker sammen

Som Lyve paa Galleien. — Naar skal atter
 Fri Landets Søn staae for den danske Frihed?
 Naar skal han atter føle sig en Helt,
 Med Sværdet i sin Haand for Fædrelandet?
 Naar det fordømte Hververi er endt!
 Naar fremmed Skildvagt ei fortvivler meer
 I fremmed Stad og Fæstning; ha, naar Bonden
 Er atter som i Oldtid, Odelmand —
 Da skal han kæmpe som den gamle Helt,
 Og skaffe Danemark sin gamle Vre.

(Johanna, som mærker, at Dina er rørt over Walter, vinker sin Mand, og gaaer sagte
 ind i Sideskammeret med ham og Barnet.)

Dina.

O, Walter! Jeg har miskiendt Jer, tilgiv!
 Altid har jeg høiagtet Eders Sind
 Og Flid og Handlekraft; men troede Jer
 Kold, som de Tal, de Linier og Cirkler,
 Hvormed I regned Eders Planer ud,
 Og som det Sværd, hvormed I tappert slog.
 Hvor taabelig og stævt var denne Mening!
 Nei, Walter er en stærkbevinget Mand; —
 Og — hvad der koster mig af Alting mest —
 Frivilligt jeg — ydmyger mig for ham
 Og beiler venligt om — Tilgivelse.
 Taknemligheden glemmer ei Belgierning;
 Men Høimod har en slet Sukommelse
 For Krænkelser — der ærlig er fortrudt!

Walter.

Man lærer stundom i et Dieblif
 At kiende, hvad ei mange Livets Nar
 Tilforn har øinet. Ogsaa, Dina, jeg
 Miskiendte Dig; uagtet varmt mit Hierte
 Gang ved Erindringen om dine Fortrin.
 Jeg troede Dig, med samt hver fielden Gyne,
 Behersket af et daarligt Drømmeri,
 Der nød kun Livet som et Skyggespil.

I denne Morgenstund opdaged jeg
 I Dina's skønne Barm et kraftigt Hjerte.
 Den, som sin Broder elste kan saa høit,
 Kan ogsaa vorde Hustru, Venneviv. —
 Jeg beiler om din Haand! O ræk mig den
 Jeg deler med Dig Rang og Lykke, Dina
 Jeg ønsker ingen fornem Adelsfrøken.
 Man skal ei kalde mig Roturier
 Og Parvenu; jeg agter ei at trænge
 Mig ind i deres Hø. Fortienesten
 Og Kongens Naade har ophøiet mig;
 Det skal de lade gælde. Vord min Viv!
 Med Dina ved min Side, — begge frække,
 Skal vi nedlyne dem med stolte Blik,
 Som vove tør vor Adels at fornægte.

Dina (bedrovet).

O Walter! Hvorfor hersker Mennesket
 Ei over Villien, over Lykken meer?
 Hvi skal en Grille tidt bestemme Hjertet
 Til hvad der ofte bli'er vor Undergang?
 Du troede mig behersket af et daarligt
 Wildt Drømmeri? Maaskee har Du dog Ret.
 Og er det saa — da bli'er vist ikke Dina
 Den Æneste, den Sidste. — Hvad er Elstov
 Vel andet, end et saadant Drømmeri?
 Men — skøndt ei Kiærligheden har Fornuft, —
 Hvad er vel al Fornuft og al Forstand,
 Som mangler Kiærlighed?

Walter.

Hvem elsker Du?

(Dina viser ham Ringen paa sin Finger.)

Hvo gav Dig Ringen, Dina?

Dina.

Corrig Ulfeld!

Walter.

Ha, Uhyfjalige! Farvel for evig!

(Gaaer.)

Dina.

Af, der bortstødte jeg min sidste Ven.

Hvem har jeg nu — hvem har jeg nu igjen?

Credie Handling.

Hele Forgrunden af Skuepladsen indtages af en tæt Løvhyttegang med klippede buede Abninger, hvorigiennem man seer en smuk lille Gaude med Frugtræer og Blomster, og Alfvels Palads, gammel gothisk Borg med Spir, i Baggrunden.

En Gartner. Dina, kaldt som Amagerpige. Paa Armen har hun en Kury.

Gartneren.

J kommer for at sælge Blomstersvibler?

Dina.

De skønneste, de bedste; nylig sendte
Fra Holland.

Gartneren.

J vil sælge dem til Fruen?

Dina.

Jeg tænker, Blomstervæsenet her i Gaugen
Bedkommer hende.

Gartneren.

Ja forsaavidt, naar
De staae der, kan hun plukke, lugte til dem,
Fornøies over deres Farver; men
Ifald J troer, at hun umager sig,
Med Kjøben, Planten, Vandet og deslige,
Saa taer J fejl. Nei, Fruen Leonore
Har andet at bestille.

Dina.

Saa? Hvad gjør hun?

Gartneren.

Nu, for Exempel, sidder hun og læser Latin.

Dina.

Latin? Det er Pedanteri,
Det stikker sig ei for et Fruentimmer.

Gartneren.

Hun skal vel lære Sædlighed af Jer?

Dina (fatter sig).

Bliv ikke vred! Jeg meente kun — det er
En Sielshed blandt Qvinder, at de lære Latin.

Gartneren.

Hun er i dette, som i Andet,
Undtagelse fra Reglen. For Exempel,
J tror vel ei, at hun kan gjøre Vers?

Dina.

Som due noget? Dem gad jeg dog seet.

Gartneren.

Forstaaer J jer paa Sligt.

Dina (fatter sig).

Nei; (seer) men bedømme

Kan man jo nok, fordi man ei forstaaer.

Gartneren.

J er satirisk, mærker jeg.

Dina.

Satirisk —

Hvad er da det?

Gartneren.

Ja det kan, for Exempel,
Jer Frøken Leonore bedst forklare.
Her er et Vers til hendes Egteherre,
Det har hun gjort paa Grevens Fødselsdag.

(Rækker hende et Stykke Papir.)

Hvad synes Jer om det?

Dina (efter at have læst det).

Jeg finder det

Lidt mat, — en Smule flaut; — men yderst velmeent.

Gartneren.

Ja, hvad forstaae vel Bønder, for Exempel,
Sig paa Agurksalat?

Dina (leer).

Amagerbønder

Forstaae det nok.

(Giver ham Verset tilbage.)

Gartneren.

Ja — hvad jeg vilde sige —

Min Frue kan I neppe faae i Tale.

Jeg kjober ingen Svibler; — man kan ei
Bedømme deres Værd, før Blomsten kommer;
Jeg kjober ikke Kat i Sæk.

Dina.

Men Herren

Maaskee?

Gartneren.

I siger noget! Han bedømmer
Ved første Diekast, hvad ei vi Andre
Forstaaer os rigtigt paa vort hele Liv.
Ja, ja! Jeg henter Herren, for Exempel!
Han liden smukke Blomster, smukke Piger.

(Gaaer.)

Dina (ene).

Jeg troer, jeg holder mig godt i min Masse!
Og hende, som jeg nødigst seer af Alle,
Jeg lod mig melde hos, — for siden ei
At overrastes. Kom hun selv, saa lod hun
Formodentlig mig gaae med mine Svibler,
Og Sagen var for dennegang tilende; —
Men nu — nu kommer Han; — og Fruen læser
Latin. — Det træffer sig særdeles heldigt.

Gud, hvor mit Hierte slaaer! — Er det da vist?
 Er jeg forelsket end i Corfis Ulfeld?
 Hvad hjælper det at nægte Sandheden?

(Seer sig om.)

O, hvor forskiellig er Naturen her,
 Fra den, hvor sidstegang vi saaes. Der kiendte
 Det vilde Sand- og Baudstøv ingen Skranker;
 Her drømmer Blomsten bag den snevre Muur,
 Som om den sad i Fængsel. — Dina! Hvis
 Du i din Blomsterungdom saadan sad
 Indsluttet af den skumle Fængselsvæg?
 Hvis Blomster her Du saae for sidstegang? —
 Hvor falder Sigt mig ind? Den Phantasi,
 Den løber dog bestandig af med mig,
 Og viser mig tidt Skrækkebileder,
 Som om den vilde røve mig mit Mod.
 Mandskraften maa bekæmpe Phantasten
 Og tvinge den til Ydighed; hvis ei
 Blev alle vi Begavede forrykte.

Ulfeld kommer.

Min Gartner siger mig: her er en Pige
 Med Blomstersvibler.

Dina

(vender sig halvt fra ham og rager i Kurven).

Svibler har jeg nok af.

Som dunkle Haab, som uopfyldte Duster,
 Som Børn i Svøbet ligge de i Kurven;
 Det kommer an paa Eder selv, Herr Greve!
 Om de skal plantes her i Eders Hauge,
 Om der skal blive Hyacinter af dem.

Ulfeld (forundret).

Hvad seer jeg! — Dina!

Dina (neter).

J seer ikke feil!

Ulfeld.

Amagerpige!

Dina.

Denne Dragt er kun

Et Svibelskiul.

Ulfeld.

Der skjuler Skjønheden?

Den Lignelse sig passer ikke her;

Thi Dragten klæder Dig særdeles godt.

(Søger at skjule sin Forlegenhed.)

Min kjære Dina — Du besøger mig?

Dina.

Det undrer Eder? Mindes I, dengang I
Besøgte mig?

Ulfeld.

O, jeg har ikke glemt det.

Dina.

I undres over, at jeg kommer her?

Forstikker mig, at I har ikke glemt mig?

Saa har I glemt mig. — Der er Eders Ring!

Jeg kom kun for at flye Jer den tilbage.

Ulfeld (smilende).

Saa kør for Hovedet som hidindtil!

Saa ubetænksom nu, som hidindtil.

Dina (næsten med Taarer).

Ha, det er smukt af Jer, at forekaste

Mig Ubetænksomheden! I, som selv

Benytted Jer deraf.

Ulfeld.

Hvor kan Du dog,

Med samt dit gode Hoved, misforstaae mig

Saa reent?

Dina.

Hvad vil I sige da med Eders

Forlegenhed og fornem kolde Tale?

Ulfeld.

Jeg nægter ei, at jeg er lidt forlegen.

Du søger mig i Haugen her; — ifald
Min Kone, Frøken Leonora, kom?

Dina.

Saa stod jeg ydmyg som Amagerpige,
Dg folgte Svibler. Hvis I kun er bange
For Eders Kone, kan jeg trøste Jer:
Hun sidder jo fordybet i Latin!
Hun er i Rom; imedens kan vi to
Vel snakke sammen lidt i Kiøbenhavn.

Ulfeld.

Rastvovende, som altid!

Dina.

Gjør I atter

Mig Forekastelser, saa gaar jeg strax.
Der har I Eders Ring!

Ulfeld.

Hvormed har jeg
Forbrudt det Venfskab, som den skulde tyde?
Du tog den selv jo som et Venfskabstegn.

Dina (fatter sig).

Saa lad den sidde! — Ulfaa — Dina kommer
Her som Veninde. Hun besøger Jer,
Dg gratulerer Jer til Eders Ankomst.
Hvis hun var fornem nok, lod hun sig melde,
Saa kom hun i en Vogn — ser Heste for —
Drak Thee og Kaffe med Jer, hos Jer Frue,
Dg spurgte, hvordan Eders Excellence,
Herr Greven, i den lange Tid sig havde
Befundet. Men — da jeg er borgerlig —
Saa maa jeg vælge til Audientsgemak
Et Sted, som det kan falde sig. Det Sidste
Var stort: en Drk — en Kirke; dette smaat.
Mig synes selv, at I er bleven mindre,
Skøndt mere trind. Hielp, St. Christoffer! troer
Jeg ikke næsten, at I bær Paryk.

Ulfeld.

Nei, Dina! nei. Det er mit eget Haar,
Men langt og krøllet efter Tidens Mode.

Dina.

Gud være lovet! Hvis I har Parok,
Da var det ude med os.

Ulfeld.

Du henrykker

Mig atter med din Kiækhed, med dit Lune.
Jeg seet har mange skønne Fruentimmer
I London, i Paris, i Wien, i Haag,
Men ingen ligte Dig.

Dina.

Dog har I glemt mig.

Ulfeld.

Nei, paa min Ære, nei!

Dina.

Paa Eders Ære?

Jo I maae tale vel om Æren! I,
Som sneg Jer ind i Kirken efter mig,
Dg profanerede Guds hellige Huus —
Dg satte denne Guldring paa min Finger.

Ulfeld.

Du lille Hedning! profaneerte Du
Ei Kirken først? Hvor tør en Catholik
Indsnige sig vel i en luthersk Kirke?

Dina.

Hvor tør en Rigshofmester lyve sig
Til Ungkarl, naar han alt er Ægteemand?

Ulfeld.

En Rigshofmester og en Lutheraner
Dog aldrig havde kunnet ægte Dig,
Den Borgerlig-Catholiske, om han altid
Var bleven Ungkarl.

Dina.

Derom taldes ei.

Dg sæt nu, at I havde fundet ei
Hos mig det Sindelag, den Kraft, Bestemtbed,
Som dog I fandt — hvad var der blevet vel
Af Dina?

Ulfeld.

Hvad Italien og Frankrig
Har mange Mager til: den skønne Dina
Var bleven Ulfelds Herskerinde.

Dina.

Nævn

Ei Ordet mig paa fransk, saa rødmer jeg.

Ulfeld.

Hver Tid sin Fordom har. Den skønne Dina
Var altid Hader af sin egen Tid
Dg Tidens Tænkemaade. Men hvorfor?
Det er dog den man lever i, dog den
Man er afhængig af. Den skønne Dina
Forelsked sig —

Dina (næst).

I Corfis Ulfeld.

Ulfeld.

Hør mig!

I gamle danske Kæmpe-, Ridderviser,
I engelske Ballader. Hun fik Lyft til
At være den „nødbrune Pige,“ som
I Manddragt fulgte trolig med sin Ridder.
Jeg fandt i den vansmægtige Natur,
Som hvirvler Sand hist ved et stormfuldt Hav,
En heilig Mø. Den tryllende Kontrast
Stærkt virkte paa mig; jeg forelsked mig,
Dg vandt, det veed jeg, atter Dinas Omhed.

Dina.

Er I saa vis paa det?

Ulfeld.

Dit søde Kys

Har sagt mig det. Dog vandt Du ikke blot
Min Elskov, men min Agtelse, da Du
Dig viste stærk nok til at væbne Dig —

Dina.

Imod Forførelsen.

Ulfeld.

I Edens Hauge

Forførte Eva Adam; siden da
Vi joges ud af Ulfelds Paradis —

Dina.

Forfører Adam Eva. Nu maa Eva
Bestemme Adam. Mener I ei saa?

Ulfeld.

Du har bestemt mig, jeg tilstaaer det,
Og bragt tilbage mig paa Pligtens Vej.
Saa stærk en Charakter, saa usædvanlig
Som din, kan trostlig man betro sig til;
Thi Du er ikke som en anden Kvinde.
Saa hør da, Dina! Jeg har elsket Dig;
Men nu — nu elsker jeg Dig ikke meer;
Nu elsker jeg — Eleonora Ulfeld.

Dina (forundret).

Er egen Kone?

Ulfeld.

Hendes Fromhed, Trofast,
Deeltagelse, Forstand — og Mod'ren til
Mig kiære Børn, — Ledsagersten paa Livets
Lidt tornefulde, farefulde Vej —
Har ganske vundet Corfis Ulfelds Hierte.

Dina.

Saa at der er igjen ei mindste Stykke
Tilbage nu for Dina?

Ulfeld.

Jo — for Venstas

Er der et stort, et aabent Hiertekammer.

Dina.

Hvor der er Rum nok, tænker jeg. Man siger,
I har ei mange Venner just. Nei Tak!
Der har I Eders King igien!

Ulfeld.

Du vil ei

Beholde den?

Dina.

Hvad skulde jeg med den?

Den vækker jo kun ærgerlig Grindring.
Jeg vil ei gjøre Jer Behreidelser!
At være smukt forelsket i sin Kone,
Det er jo christeligt. Men, som jeg mærker,
Har I saa kiendeligt forandret Jer,
At Følelsen, jeg havde for Jer før,
Er ogsaa qvalt, som Sæd i Mattefrost.
Jeg saae Jer sidstegang — dansk Herremand,
Der mindte mig om Oldtid, Middelalder, —
Nu er I bleven — fornem Diplomat.
Det slebne Frankrig og Italien
Har sliffet Eder Ridderminen bort,
Til søde Smil optrukket Eders Læber,
Og gjort Jer til — en fin Ambassadeur!

Ulfeld.

For Himlens Skyld, stul Dig! Der er min Kone.

(Dina smutter bag Hællen.)

Eleonora Christina kommer med Giftflasken.

Min bedste Corfig! Bliv ei vred paa mig,
Fordi jeg varer Dig med denne Flaske.
Du sagde selv: det er en rædsom Gift.
Dit Ord om Kongen, da Du var fortørnet:
„Han hensesv strax derved, som i en Dvale“,

Mig klinger end forfærdeligt i Dret.
 Jeg skælver over alle mine Lemmer,
 Naar jeg seer Flasken paa Kaminen end.
 Dog stod den der, uvogtet som igaar.
 Jeg har ei No, før denne Dødens Saft
 Er hældet bort og reent tilintetgiort.
 I Haugen har man gravet hist et Hul,
 Hvoraf man løftet har en Kampesteen,
 Der stod i Veien for Rabatterne;
 Lad os i Hulen gøde Giften, Corfis!
 Vælt Stenen ovenpaa! saa er det glemt,
 Saa er det, som det aldrig havde været.

Ulfeld

(forfærdet, men med Fatning, tager Giftflasken.)

Min bedste Leonora! Du har drømt.
 I Middagsheden er Du slumret ind
 Nok over den latinske Classiker,
 Der stundom er kiedsommelig, jeg veed det;
 I Drømme har Du blandet Lant med Sandt.

Leonora.

Jeg har ei sovet, Corfis! jeg var vaagen;
 Hvis Noget af os drømte, var det Dig.

Ulfeld

(blinker til hende, slaaer Dinene forsvovlet til Himlen og støtter til Siden).

Jeg siger Dig, at Du har drømt, min Hustru!
 Gaa, skynd Dig! Gaa tilfængs! Du er ei vel.
 Sov Feberen bort!

Leonora (som mærker Uraad).

O, Gud i Himmelen!

(Hun kler ud.)

Dina

(Kommer langsomt frem og siger forbausset, i det hun maaler Ulfeld fra Bøse
 til Bøsaal):

Vil Du med Gift berøbe Kongen Livet?

Ulfeld.

Hør, Dina! — Doctor Sperling kom igaar
 Med denne Flaske, der var vel forseglet,

Som Du den seer endnu; frataget nylig
 En farlig Morderke. Han er distraitt,
 Som Hvermand veed, han glemte den hos os.
 Min Hustru, der er noget altfor følsom,
 Kom til og hørte det, og giøs for Giften;
 Og i en Drøm nu, i den hede Middag,
 Hun phantaseerte lidt. Det er ei værd
 At tale meer om det.

Dina.

En Sag, som denne,
 Fortiener, Corstis, vel at tales om.
 Jeg gyser! Hvad betyder denne store
 Forlegenhed og Angst? Jeg seer, I kæmper
 Med Eder selv. Jesu Maria, frels mig!
 I være vil en Kongemorder?

Ulfeld (med Kraft og Stoltthed).

Nei!

Saa sandt Gud lever og min Ridderære.
 Og dette, Dina! maa Dig være nok.

Dina.

Nei, Corstis Ulfeld! det er ikke nok.

Ulfeld.

Hør nu et Alvorsord, et vigtigt Ord,
 Som ikke spildes. — Jeg har leget med Dig,
 Og det var ikke Ret.

Dina.

Ja — løiet for mig,
 Som nu. — See, det er Sandheds-, Alvorsord.

Ulfeld.

Ja, driv mig ikke til det Yderste!

Dina.

O, det behøves ei! thi efter al
 Sandsynlighed staaer I saa yderligt,
 Som I kan komme.

Ulfeld.
Spænd ei Buen til

Den brister!

Dina.
Den er brusten!

Ulfeld.
Nei, ved Gud!

En Dvindehaand skal ikke bryde den. —
Hør mig! — Du kom til mig, — og Du har Ret
Til dette Møde! jeg har elsket Dig,
Og jeg bør ogsaa gjøre Noget for Dig;
Det vil jeg gjerne; skøndt jeg stammer mig
Ved det ungdommelige Sværmeri,
Svortil, i altfor modne Manddomsaar,
Din Deilighed forførte mig. Din Skønhed
Anflage Du derfor, men ikke mig.
Og mine Følelser blev mødt af dine;
Du kom imøde mig den halve Vei.
Det er forbi.

Dina.
Forbi!

Ulfeld.
Jeg stænker Dig
En aarlig Sum, hvoraf Du godt kan leve,
Et Huus med Møbler, Hauge, hvad Du vil!

Dina.
Saadan belønner man — sin Herskerinde;
Men da jeg aldrig var det, vorder det,
Saa vil jeg ikke nyde denne Gave.

(Stolt.)
Jeg har hvad jeg behøver, for at færdes,
Som andre Dyr, i denne usle Verden.

Ulfeld.
Hvad vil Du da?

Dina.

Kun sige Dig Farvel!

Dg give denne Guldring Dig igien.

(Giver ham Ringen.)

Ulfeld.

Til Had forvandles da din Kiærlighed?

Dina.

Nei — til Foragt!

Ulfeld (opbragt).

Ved mine Fædres Ære,

Den har jeg ei fortient, — Skomagerdatter!

Hør mig for sidstegang: Jeg er uskyldig!

Det sværger jeg Dig til ved Frelsens Gud.

Men dette, Dina, maa Dig være nok.

Ehi — dersom Du anklager mig — stæls, Dina!

Man siger: Forord bryder ingen Trætte; —

Jeg staaer i misligt Forhold her til Danmark,

Har mange Fiender og Misundere;

Kan ei indlade mig, og vil ei heller

Medlade mig til uanstændigt Forsvar.

Jeg nægter Alt! Du staaer som Løgnerste. —

Dg Døden, Dina, bli'er din visse Løn.

Dina.

Saa er det ikke førstegang, at Døden

Ufskyldigheden traf, og staaente

Forbryderen.

(Gaaer hurtig bort.)

Eleonora Christina kommer tilbage.

Hvad var det for en Pige,

Som talde med Dig og som bragte Dig

Ud af Dig selv.

Ulfeld.

Det var en Hæx fra Heden,

Der hilste mig til Undergang, som Macbeth.

Eleonora.

„Hun vilde sælge Blomstersvibler, sagde
Vor gamle Gartner mig.

Ulfeld.

„Nei, Leonora!

Det var Skarntyder; — dem fik vi for Intet.

Eleonora.

Min Gud, hvad fattes Dig?

Ulfeld.

Alt, Alt maaftee!

Dg derfor takker jeg din latterlige,
Urimelige Følsomhed. At Du
Beständig i det timelige Liv,
Med al din Lærdom, Wiisdom, bærer Dig
Saa feitet ad, — det styrter mig til Helved.

Eleonora.

Igien Du raser!

Ulfeld.

Hvorfor hader os

Vel Dronningen? Fordi — til hendes Kroning,
Da vi besøgte Juveleren — Du,
Der endelig skal prøve hendes Krone,
La'er Kronen falde, — saa en sielden Perle,
Den bedste, springer af og sønderknuses.
At det var Hændelse, det vil Sophia,
Det vilde Kongen selv ei troe; de troede,
Det var af Ondskab, af Misundelse,
Du lod den unge Dronnings Krone falde, —
Dg Hævnen fletter os en Lornekrone!

Eleonora (med Taarer).

Lidt nok har Du bebreidet mig det Misgreb.

Ulfeld.

Et Misgreb har Du atter gjort, langt værre;
Hvorfor maaftee der ingen Frelse gives.

Eleonora.

Du dræber mig med Skæk.

Ulfeld.

Hvi kunde Du

Ei lade den fordømte Flaske staae
 Til Sperling hentet den igien? Hvad skulde
 Den ned i Haugen? Hvorfor plaprer Du, —
 Der steds vil lære mig Forsigtighed, —
 Saa stor en Hemmelighed ud? Et Ord,
 Som selv Du takked Gud for, Ingen hørte!
 Der nu, som Pest, bragt i et uldent Snug,
 Udbreder Dødelæggelser for os; —
 Der, som en Gift, der kunde været slukt,
 Af Dig oppustes til en Ildbrand,
 Der indebrænder os i Husets Afse!
 Nu løber hun maaskee forrykt til Høve,
 Fortæller der: „Ulfeld vil myrde Kongen!“
 Hvad gjør vi saa?

Eleonora.

O Gud i Himmerige,

Min elste Corfig! dyrebare Ven!
 Har din Eleonora styrtet Dig
 Til Undergang? Da — da, som en Alceste,
 Jeg selv nedstige vil i Tartarus
 Og redde min Admet.

Ulfeld.

Nu taler Du

Dig værdigt! Og jeg haaber vi kan reddes,
 At ei Du skal opoffre Dig for mig.
 Men denne — jeg vil ikke sige „Dødt,“
 Men store Feil, — hvormed Du tidt har skadet, —
 Den altfor overdrevne Følsomhed
 Maa Du aflægge.

Eleonora.

Tal, min bedste Mand!

Ulfeld.

Først — uden smaalig Dvindenidkiærlighed,
 Som her især var yderst slet anvendt,

Maa Du taalmodigt, uden Alynken, høre,
 At denne Pige, som besøgte mig,
 Og som jeg kiendte før vor sidste Reise,
 Kom — at fornøje det flygtige Bekiendtskab;
 Men harmedes, fordi jeg elsker kun
 Min Hustru Leonora. — Troer Du mig?

Leonora.

At, gode Gud! Hvor mangen bitter Skaal
 Maa man udtømme dog i dette Liv!

Ulfeld.

Du troer mig ikke?

Leonora.

At, jeg faaer vel troe Dig!

Ulfeld.

Det er et Barn, en Sværmerste; men just
 Derfor saa farlig. Jeg bortviste hende
 Med Strengthed; hun er stolt, fremfusende —
 Jeg frygter at hun hævner sig.

Leonora.

Saaledes

Jeg til dit Vanheld Aarsag er igien!

Ulfeld.

Kun Følsomheden og den altfor store
 Betænkelighed bort! saa er vi frelst.
 Jeg strengt har varet Dina; røbes jeg,
 Steer det til hendes egen Undergang.
 Jeg nægter Alt; — hun staaer som Løgnerste.
 Saaledes maa det være. Corfiz Ulfeld
 Kan ikke staae for Kongen som Forbryder,
 Som Fiende, der beslutter Fredriks Død
 Idag, men faaer imorgen andre Tanker,
 De forrige maastee i Dørmorgen.
 At det var et Mundsveits Phantasteri,

Der aldrig slog i dette Hierte Nodder,
Troer Ingen, som erfarer det. Det er
Nu eengang Menneskets Tilboilighed,
Om Næsten altid kun at troe det Værste.
Hvis Du vil redde mig, — Du, som har bragt mig
Til Afgrundsfvælget, — maa Du staae mig bi,
Og nægte Alt.

Eleonora.

Aflægge skulde jeg
Falskt Vidnessbyrd?

Ulfeld.

Nei sandt! Du vidne skal:
„Jeg er uskyldig, vil ei Kongens Død.“

Eleonora.

Det kan jeg godt, thi det er hellig Sandhed.
Men — tale dog med Forbeholdenhed —

Ulfeld.

Det maa Du!

Eleonora.

Hvis det kom til Gød?

Ulfeld.

Saavidt

Vil Sagen ikke gaae. Hans Majestæt
Vil nøies med mit Ridderord.

Eleonora.

Og Pigen?

Ulfeld.

Jeg frelser hende, naar jeg selv er frelst!

(De gaae.)

Bærelse hos Walter.

Walter. Rudolf Winhofer.

Walter

(lægger nogle Papirer hen).

Hvad Du har skrevet af for mig, dermed
Er jeg særdeles vel tilfreds.

Rudolf.

O, Herr

Geheimeraad! Saa lad mig blive hos Jer.
Jeg er ei uden Kundskab, jeg kan tydsst, —
Min stakkels Søster lærte mig lidt fransk.

Walter.

Fransk har hun lært Dig?

Rudolf.

Og Rettskrivning i

Mit Modersmaal.

Walter.

Forunderlige Skabning!

Af stridige Naturer sammensat:
Letfindig som en Sommerfugl, og flittig
Som Spindevæven; smidig, vild som Ratten —

Rudolf.

Og tro som Hunden.

Walter (med Foragt).

Tro! Hvem er hun tro?

Rudolf (trækker paa Stuldrene).

Den Cynder, som har staalet hendes No.

Det banker. Rudolf luffer op. Dina kommer bleg og forvirret.

Dina.

Tilgiv mig, Herr Geheimeraad! Jeg vidste
Min Broder var hos Jer. Jeg trænger høilig

Til Raad — af Mænd; — han er den Eneſte,
Som jeg tør vente Hiælp af, — ſom jeg hover
At tye til i min Nød. Men — Rudolf er
Hos Jer, og Sagen kræver Haſt.

Walter.

J har jo

Grev Ulfeld! Gaa til ham!

Dina.

Jeg kommer fra ham!

Walter.

Har Greven havt en Feſt, en Maſkerade?
Jeg ſeer J er fornummet.

Dina.

Spot ei den

Ulykkelige!

Walter.

Ha — ſaa ſander J
Mit Afſtedsord?

Dina.

Araberen i Difen
Behandler ædelmodigt ſelv ſin Fiende,
Som træder over Tærſflen i hans Hytte.

Walter.

Med Eders Broder ønſter J at tale?
Belan, ſaa vil jeg Bladsen vige ham.

Dina.

Bliv, Herr Geheimeraad! I denne Sag
J bedre kan end Rudolf raade mig.
Jeg kommer ikke til min Ungdomsven,
Til Walter, ſom jeg krænked og fornærmed;
Jeg kommer til Geheimeraaden, Kongens
Fortrolige; den Helt, hvis Pligt det er
At ſtaae ſin Konge bi med Sværd og Liv —
Til ham jeg kommer.

Walter.

Atter nye Gaader!

Dina.

Jeg gif til Ulfeld, ham Farvel at sige
Maaskee for evig — og det blev for evig!

Walter.

Ei, ei! Saa har I ogsaa brudt med ham?

Dina.

Det Baand, som bandt til ham, var let at bryde,
Det var ei Løftets, var ei Pligtens Baand.

Walter.

Men Hiertets!

Dina.

Kald det hvad I vil! Hos ham
Ei havde Hiertet Deel deri; og muligt
Var det hos mig meer Lunets Egenfind,
End Følelsens. Men jeg er ikke kommen
For at forsvare mig; thi der har Ingen
Ret til at spørge mig om mine Luner.
Hvad jeg har hørt i Haugen hos Grev Ulfeld,
Det byder Pligten mig, som Undersaat,
At aabenbare tro for Kongens Mand,
Og det er Eders Pligt at høre mig.

Walter.

Hvad har I hørt?

Dina.

Et lavt Forræderi,
Som aldrig skulde tiltroes Corstig Ulfeld.
Jeg havde flædt mig ud som Blomsterpige
Og kom i Haugen, for at træffe ham.
Da nærmed, som jeg stod og talde med ham —
Sig Frøken Leonora. Ulfeld bad
Mig træde lidt tilside, til hun gif.
Hun viste ham en Flaske — det var Gift,
Og forekasted ham med Uengstelse

Beslutningen, i Harm han havde fattet,
 Dermed at dræbe Kongen, „saa han hensov
 Som i en Dvale.“ Ulfeld blev forfærdet,
 Fordi han vidste, jeg var nær nok til
 At høre hende. Flur hun maatte gaae,
 Og mig han drev med Trudsel ogsaa bort,
 Forsikkrende sin Ustyld, men desværre
 Med Raseri, som vidned om hans Brøde.

Walter.

Det er en Sag af største Vigtighed.
 Vi, Dina! Hurtig jeg mig klæder paa,
 Og strax igien skal spændes for min Bogu.
 Til Slottet maa Du med, maaskee til Kongen.

(Han gaaer ind i Sidesærelset.)

Dina

(vender sig hurtig til Rudolf).

Min Broder! Elsker Du den stakkels Dina?
 Troer Du, Du skylder hende nogen Godhed
 Og Siengiæld for den Kiærlighed, hun hidtil
 Har vist Dig?

Rudolf.

Dina! Kan Du tvivle derom?

Dina

(rækker ham et Brev).

Nu vel, saa bring det Brev i største Hast
 Til Ulfeld! Giv det til den gamle Gartner!
 Siig ikke hvem Du er; men usfortøvet
 Lad Ulfeld læse Brevet.

Rudolf.

Og hvad skrev Du

i Brevet?

Dina.

At hans Liv i Fare staaer,
 At han er flaget an, og at han strax
 Maa flygte bort.

Rudolf.

Du klager over ham,
Og Du vil redde ham?

Dina.

Jeg klager ikke —
Jeg redde vil min Konges Liv.

(Suller med Haanden paa Hjertet.)

Og hvis det
Er muligt, ogsaa hans. Afsted min Broder!

(Rudolf gaaer.)

Fjerde Handling.

Slotsfængselet.

Otho Krag. Tvende andre Herrer fra Retten. Dina i Lænker.
Tjenere i Baggrunden.

Otho Krag.

Vi komme, Dina! for at sige Dig
At Bytingsdommen over Dig er fældet,
Hvorefter Du dit Hoved miste bør,
Og Hovedet skal sættes paa en Stage.

Dina.

Det var en naadig, en retfærdig Dom.
Min Boeslob har man ei berøvet mig?
Den kan jeg stænke mine fattige Frænder.
Og derved bliver det?

Krag.

Som alle Livs-

Og Gressfager, appelleres den
Til Rigets Raad; men trøst Dig ei med det!
Stadsfæstet vorder vist den fældte Dom.
Der gives kun eet Middel til at reddes,
Og det er Ufjelds Forbøn, Kongens Naade.
Men Greven kan ei bede for Dig, Kongen
Kan ei benaade Dig, saalænge frækt
Du bliver ved den stændige Bestyldning.

Dina.

J kalder Sandheds Udsagn stammeligt?

Krag (streng).

Løgn var ei Løgn, hvis ikke Løgneren
Den fældte Sandhed. Men hvor fand den Løgn er,

Som Du har vovet dristig at frembringe, —
 Dertil behøves ei Jurist og Dommer;
 Selv Uoplyste, ringest Almuesmand,
 Enfoldige, ja Børn kan stielne det.
 Man kender vel dit Forhold til Grev Ulfeld!
 Du været har hans Frille, som det lader,
 For sidste Reise; nu, han kommer hjem,
 Besøger Du ham i Amagerdragt,
 Måsteret vil Du stiules for hans Frue,
 For at forføre ham til gamle Synder.
 Han vænnes over din Baatrængenhed,
 Og viser bort Dig med sit Bredeord;
 Da fatter Du det skammelige Forsæt,
 At hævne Dig med taabeligste Løgn.
 Grev Ulfeld — han har Feil, det veed vor Herre!
 Og med sin Stolthed ægger han imod sig
 Den Adelige som den Borgerlige;
 Men er der nogen Riddermand endnu
 Fra Heltedædres Tid med Adelsaand,
 Da er det Ulfeld. Heller troede man,
 Han havde sat sig ned at sje for Penge
 Som Skrædder, end at Ulfeld havde havt
 Det Forsæt, Danerkongen at forgive.
 At være stødt, at være vred paa Kongen —
 Det kan han nok, af en umættelig
 Uergiærrighed, som aldrig tilfredsstilles;
 At Hidstighed og Tusentasteri
 Ham kunde drive til et farligt Spil,
 Hvis Dævlen fristed ham, det var vel muligt;
 En stor Forbrydelse var tidt beslægtet
 Med kraftig Mand og med et sjeldent Hoved; —
 Men offenkjært og kiækt maa Ulfeld handle!
 I Mørke koge Seid som gammel Her
 Af arrig Hævnelyst, — det kan han ei.

Dina.

I dømmet haardt Den, som I vil forsvare.

Krag.

Det gjør jeg, Dina! for at vise Dig,
 At Sandhedskiærligheden er mig hellig.
 Jeg holder ei med Dig og ei med Ulfeld,
 Men med Retsfærdigheden. — Hør da nu
 Et Venneraad og lad din Galsskab fare!
 Du kommer jo dog ingen Vei dermed.
 Herr Doctor Ditho Sperling var hos Kongen
 Og kiendte Flasken strax, der er forseglet
 Med Facultetets Segl; og Doctoren
 Tilstod, at han har glemt den hos Grev Ulfeld.
 Grevinden, Christian den Fierdes Datter,
 Ulyld og Dyden selv — Eleonora
 Christina — hun er bleven farlig syg —
 Er sengeliggende. Saa dybt har hende
 Din Dndskab krænket.

Dina.

Ja, det troer jeg nok!

Lad hende nægte det, ifald hun tør.

Krag.

Din Frækhed, Dina! kiender ingen Grændser.
 Du skal bevise dine Løgne, Du!
 Grev Ulfeld vidned for sin Gemalinde,
 Som ikke kunde være selv tilstede,
 Hun kommen var til ham i Haugen ned
 Med Flasken, som var funden paa Kaminen;
 At hun, af overdreven, ængstelig
 Forsigtighed, bad Greven om at kaste
 Giftflasken i et Hul, for at der ei
 Ulykker skulde stee dermed. Det havde
 Du hørt, der smuttet var i Hast bag Hækken,
 For ei at vække Fruens Nidkiærlighed.
 Og nu har Du fordreiet hendes Ord,
 For at betiene Dig deraf til Hævn.
 Jeg selv med Vidner været har igaar
 Ved Leonoras Sygeseng; — og mat

Forsikkred hun, med Haanden paa sit Bryst,
 At Ulfeld er uskyldig, og at Du
 Har misforstaaet hendes Ord, hørt feil.
 At alt Samvittigheden Dig har varet,
 Det vidner Sedlen om, Du skrev til Ulfeld,
 Hvori Du raader ham at flygte bort;
 Fordi der Nogen staaer ham efter Livet.
 Mens Du anklager ham som Landsforræder,
 Vil underfundig dog Du redde ham,
 Vil straffe ham paa Gren, ei paa Livet, —
 Og gjøre Dig troværdig ved hans Flugt.
 Tilstaa da, Dina, din Forblindelse!
 Saa svinder Sagen i sin egen Laage;
 Grev Ulfeld beder Kongen om Benaadning,
 Og muligt slipper Du med ringe Straf.

Dina.

Og Walter?

Krag.

Walter gaaer det ikke godt.

Han er en Mand, en høit betroet Mand,
 Som af Forbittrelse mod Corstis Ulfeld
 Gjør fælleds Sag med — en berøgtet Dvinde.
 Sit Embed mister han og Kongens Naade.

Dina.

Saa mister ogsaa Dina Livet. — Ha,
 Berøgtet Dvinde? — I har dræbt mig alt;
 Det Bedste har I dræbt, det Andet kan
 I ogsaa tage.

Krag.

Du fremturer i —

Dina.

At tale Sandhed. Hvert et Ord var sandt,
 Og ikke viger jeg en Fingersbred
 Fra hvad jeg sagde. Men Du, Otho Krag!
 Som kalder Dig Sandfærdigheden selv,
 Mig lyver paa. Jeg var ei Nogens Frille,

Jeg er uskyldig, som den stakkels Blomst
 Man knækker og letsindig træder ned.
 Din Themis — med sit Bind for Dinene,
 Sin Bægtstaa, er ei mere reen end jeg.

Krag (trækker vaa Stulbrene).

Saa nødes vi da til at gribe til
 Det haardeste, det sidste Middel.

Dina.

Hvilket?

Otho Krag (til Tjenerne).

Luf Døren op!

(Fløideren aabnes; en Lampe brænder under Loftet i det halvoplyste Værelse.)

Dina.

Hvad seer jeg?

Krag.

Pinebænken!

Dina

(forfærdes, men fatter sig tiækt).

O det er herligt! Hvilken stion Indretning,
 Til at faae Sandheden at vide paa;
 At tvinge Hiertet, naar det ei vil lystre
 Fornuftens, Dydens, Religionens Røst,
 Og agter ikke meer den Pinebænk,
 Samvittigheden bygged i hvert Bryst. —
 En stion Indretning! Sagtens noget plump:
 Haandsfruer, Strikker, Hiul — skal gjøre fyldest
 For Dverthydning, Billie, Tanke, Vligt —
 I Mennesket det Allerhelligste.
 Hvi gjør man ikke Hierner, ikke Hiertes
 Af Jern og Træ? — Pilatus spurgte Christus
 Hvad Sandhed er — her, her han kunde lært det.
 Ved Himlen, en fortræffelig Indretning,
 Som gjør vor Tid og Christendommen Vre.
 I offre Mennesker endnu til Moloch,
 Saa godt som Merikaner og Carthager —
 Og saadan dyrker I — Retfærdigheden!

Krag.

Afskaa fra din Haardnaffenhed! Bekiend!
Saa true Pinsler ei, maastee ei Død.

Dina

(Efter en liden Betænkning).

Frist, Dina! Mod! Hvad er det Hele da?
Dit funde Legem falmer, disse Former,
Som Unglinger beundred — sønderlides; —
Det smerter, — men dit Rygte har Du frelst.
Om nogle Dages Tid er Alt forbi,
Du efterlader et uplettet Navn.

(Til de Omkringstaaende.)

Jeg træder ind i Eders Helligdom
Dg frygter ei den røde Dfferpræst.
Gav, skumle Krokodil! og slug dit Rov!

(En Mand i røde Klæder træder i Døren.)

Dina (blegner og valler).

Manden er villig — Riødet skrøbeligt.
Jeg tør det ei — jeg holder det ei ud.
Jesu Maria! tilgiv denne Brøde:

(Striger høit til Dtho Krag.)

Jeg tilstaaer: jeg har løiet Ulfeld paa!

(Hun falder til Jorden i Afmagt.)

Krag.

Hun er besvimet. Bringer nu med Omhu
Den arme, den ulykkelige Dvinde
Til Liv igien, og vederqvæger hende!
Jeg iler med at bringe dette Bud;
Dg den frivillige Bekiendelse
Har — haaber jeg — for Alle bedste Følger.

(Dina bæres bort.)

Kongens Audientsegemaal.

Kong Frederik den Tredie. Corstis Ulfeld.

Kongen

(til Ulfeld som kommer og bukker dybt).

Jeg vil Dig spare, Corstis! for at komme
 Til mig med altfor stor Forlegenhed.
 Først — hvad den hele Sag angaaer med Dina,
 Saa kiender jeg den af Processens Akter,
 Og tvivler ei om din Ustyldighed. —
 Du rødmer stolt, som om Du vilde sige:
 Derom bør tvivles ei, selv uden Akter.
 Der har Du Ret; hvis Sagen angik mig
 Og Dig — var Alting afgjort med et Ord;
 Men da det gælder Undersaatters Liv
 Og Ære, maa det gaae sin Gang ved Retten.
 Og snart er det jo skeet. Bagtalersten
 Saaer sin fortiente Løn, og Walter straffes
 Med Embedstrib; thi under Sagen har
 Han viist saamegen Hidsigthed og Had
 Mod Dig, mod Adelen, mod Rigets Raader,
 Ja dristig selv forløbet sig mod mig —
 Saa jeg kan ei beholde ham. Dog skal
 Han ikke lide Nød i fremmed Land.

Ulfeld.

Min Konge, — allerunderdanigst Tak!
 Men dersom Eders Majestæt vil lægge
 Til Raade Raade, — saa forund mig blot,
 At sanke gloende Kul paa Fiendens Isse,
 Og straf dem ei!

Kongen.

Jeg viser Dig ei Raade,
 Jeg under Dig din Ret, som billigt er,
 Og Dina heller ei skal mangle Ret.
 Men Retten dømmes! — Ei Retfærdighed
 Kan være naadig mod Forbrydelsen,

Det var unaadigt mod Ufkyldigheden. —
 Tal ikke meer om hende! Denne Sag
 Er sørgelig, den har bedrøvet mig,
 Forstemt mig og berøvet mig min No.
 Derfor vil jeg idag ei heller høre
 Forretningsting; men holder mig kun til
 Hvad der personligt angaaer mig og Dig. —
 Du troede, jeg var vred paa Dig, fordi
 Du ikke havde virket meer i Holland?
 Der tog Du feil! Jeg veed at statte Dig
 Som Diplomat. Det var ei din Skyld, Corfiz!
 At Fredens Frugter ikke bedre blev
 I Holland, som tilforn ved Brømsbro.
 I Cabinettet var Du altid flog;
 D'Albeaur, la Tuilerie, samt Drenstierna,
 Ja Mazarin gav Dig fortiente Roes. —
 Men — Du mig forekommer som en Dvinde,
 Altfor forelsket i din egen Skionhed.
 Ja, Du er en forfængelig Narciss.
 Hvor Du kom frem — i Haag, Paris, i London,
 Du holdt et Indtog, som det kunde været
 Mig selv.

Ulfeld.

Jeg forestilte din Person,
 Min allernaadigste Konge!

Kongen (smilende).

Alt med Raade!

Der er dog Forskiel.

(Alverligere.)

Var det ogsaa mig,
 Du forestilte, da til Frankrigs Dronning
 Du sagde: „Frankrig har ei Adelsmænd!
 De findes kun i Danmark!“ — Var det mig,
 Du forestilte, da, før Hylbingen,
 Du bandt mig Haanden ved Haandfæstningen —

(Ihi Du var Sielen i den hele Modstand),
 Saa stærkt, at, skøndt Gud satte mig til Hyrde
 For Danmarks Folk, jeg maa dog taale daglig,
 At Adelsmanden hersker selv som Drot
 Paa Herregaarden, flapper Hund som Broder,
 Mens Bonden han behandler som en Hund,
 Foragter Borgeren, vil tvinge ham til
 Igien at binde Skoene med Bast?

Ulfeld.

Hvad der er bundet, Eders Majestæt,
 Kan atter løses.

Kongen.

Ja, det haaber jeg.

Dg faaer jeg Haanden fri, — det sværger jeg
 Ved den Almægtige, da skeer det blot for
 At række hver en Dannemand min Haand,
 Til Lov og Ret, den Lave som den Høie.

Ulfeld.

Hvis alle Konger vare som Kong Fredrik,
 Da blev Haandfæstningen nødvendig ei.
 Det er for intet ei, at Himlens Gud
 Beskytter Kongedømmet paa sin Jord!
 Ihi Splid, Misundelse, Spidsfindighed
 Dg hidsig Kappelyst, der aldrig hviler,
 Dyrøse Staten, som et Hav i Storm,
 Med idel Stranden, Havari og Skibbrud,
 Hvor alle Bølger raade. Kongens Kraft
 Kun skaffer Medbør til den sikke Havn,
 En Medbør, der forstyrres ei af Blæst;
 Dg Naade, Herre! Hiertets skønne Ret,
 Ei ubeluffes af iiskolde Form,
 Der tidt med plumpe Kæmpesingre knuser,
 Som Hiulet i en maadelig Maffine,
 Hvad i en sindrig, ædel Kunstnerhaand
 Til Fædrelandets Nytte kunde trives.

Kongen.

Du taler smukt; men ei Du taler i
Den Mand, der drev Dig hidindtil.

Ulfeld.

Talent

Har Manden ung, isald han noget fik,
Dg Kundskab bedst erhverver sig den Unge.
Sufommelsen har BARNET allerstærkest;
Men Modenheds, Dybsindighedens Frugt,
(Ei Skarpsinds Blomst, den springer tidligt ud)
Eilhører Manden, det er Mandens Høst.

Kongen.

Jeg altid hørte Gorfis gjerne tale.
Du er den klogeste blandt mine Hofmænd!
Det smukke Spil af Tanker, Meninger
Forstaaer Du godt. Jeg spiller gjerne med Dig.

Ulfeld.

Jeg haaber at bevise Dig, min Konge!
Alvorligheden, Ærligheden i
Min Siæl. Jeg leger ei med Sandheden.
Dg — hvad jeg ikke før saa ret forstod —
Jeg vover at tilstaae Dig det, min Herre! —
At statte Danmarks Frederik den Tredie, —
Det har jeg lært i Frankrig og i England,
Hvor Frondens Bøvel, Puritanersværm
Beviste Manglen af en Kongesæl.
Men det beviste ligerviis, at Bøveln
Bør aves, hvor den ikke rase skal.

Kongen.

Jeg tænker, det er netop Kongens Hverv,
At sørge for sit Land saa faderligt,
At efterhaanden Bøvelen forsvinder
Dg han behersker kun et ædelt Folk.

Ulfeld.

Skal Nogen virke Sligt, da er det Fredrik.
D, det var ei for intet, ædle Konge!

Da Du som Yngling gik i Sorøskole,
 Og Egeløvet nedfaldt paa din Isse
 Som Kongekrone, skøndt din Broder leved.
 Jeg stod i St. Denys, jeg saae den Krands,
 Den hellige fromme Ludvigs Kongering,
 Som passed Dig — den Gæste, — skøndt Følget
 Var stort. Jeg saae den gamle Munk i Kirken,
 Som spaaede Dig, som hilste først Dig Konge.

Kongen.

Du saae den Gamle? Lever han endnu?

Ufæld.

Han lever og velsigner Dig.

En Page kommer og bukker.

Kongen.

Hvad vil Du?

Page.

Herr Otho Krag udbad sig Audients.
 I Fængselet har Dina frit bekiendt,
 At hun har skændigt løiet Greven paa.
 Hun underkaster sig fortiente Straf.

Kongen

(nikker og vinker. Pageen gaaer).

Det glæder mig — for Dig! Jeg trænger ei
 Til sliig Forsikkring; men — for Folketsnak!
 Det gjør mig ondt, at Du har ærgret Dig,
 Mig har det krænket ligerviis. — Nu er
 Den Sag forbi, — og den Strafverdige
 Forsoner Brøden med sit Blod.

Ufæld (dybt hjertegreben).

Min Konge!

Anvend nu Kongemagten, brug dit Magtsprog!
 Nu er det Tid, nu er der skøn Anledning.
 Lad Naade gaae for Ret! — Før, da jeg stod
 I Skyggen, var tildeels mig Tungen bunden;

Men nu — da Dina selv friktender mig, —
Nu tigger jeg om hendes Liv.

Kongen.

Jeg maa,
Saa nødigt som jeg vil, afflaae din Bøn.

(Gifser ham naadigt og gaaer ind i sit Kabinet.)

Ulfeld (atene).

Saa kold som Is. — Han troer mig ikke ret! —
Dg har just heller ingen Grund dertil.
Men han begriber ikke Corstis Ulfeld,
Han stionner ikke paa ham. — Nei, det har
Han aldrig gjort. — Kun den Udmærkede
Forstaaer, hvad der udmærket er i Verden.
Han er en Hverdagsaand. — Jeg tilstaaer det:
En lærd, en stikkelig, fornuftig Mand;
Han lader sig ei roffes, aldrig ledes;
Det passer sig godt for den store Hob, —
For Bøblen, som han gjøre vil til Folk;
Men ei for hvad der Udelst er og Herligst.

O hvor forstieilig er dog Du, Christina!
Du er en Dina — men i større Stiiil,
Som Magt har til at bringe Ridberaand
Dg Boest og Eventyr tilbage. —
„Hun er forrykt, den store Gustavs Datter!“
Skreg Drenstierne; — men den gode Mand,
Skiondt med en Drepande frem han stanger
Med sielden Kraft, — har heller ei den Sands,
Der fatter det Ustiværdige, det Skionne.

Her er mit Hverv forbi! — Jeg drager bort,
Jeg over Holland reise vil til Sverrig,
Dg prøve Lykken der. — Først redde Dina!
Den arme Stakkal skal ei lide for
En taabelig Haardnackenhed og Havnlyst.
Nu vil hun døe for mig — det er dog smukt!
Velan, saa lever atter jeg for hende.

Min Hustru kan ei heller trives her.
 Hun er for øm, for blød; af lutter Omsorg
 Hun vilde vist forraade mig. — Afsted!

(Med paatagen Munterhed.)

Det gaaer paa Jorden som i Skuespillet:
 Man trænger til Forandring. Nye Skærmer
 Og andre Scener for os vorne Børn,
 Indtil det sidste sorte Tæppe falder!

(Gaaer.)

Et Bærelse paa Slottet.

Walter. Rudolf.

Walter.

Du traf ham ikke selv?

Rudolf.

Nei, naadig Herre!

Han var endnu hos Kongen; men jeg bad
 Sakaien, som jeg saae, fortælle ham,
 At der er Nogen her i denne Sal
 Paa Slottet, som ham gierne bringe vil
 En vigtig Nyhed, før han fører hjem.

Walter.

Godt! Godt!

Rudolf.

Min stakkels Søster har bekiendt
 Sig skyldig. Af!

Walter.

Af Frygt for Pinebænken.

Rudolf.

Der er han!

Walter.

Træd tilside, men bliv her!

Ulfeld kommer.

Man siger mig, her skulde være Nogen,
Der mig en vigtig Nyhed vil berette.
Maaskee fra Dina?

Walter (træder ham imøde).

Ikke just fra Dina,
Men fra den Ven, hun har endnu paa Jorden.

Ulfeld (overrasket).

Ha, — Walter! (Stolt) Hvad har I at sige mig?

Walter.

At Dina løi —

Ulfeld.

Jeg veed det, jeg har hørt det.

Walter.

Da hun af Skræk for Pinslerne bekiendte
Sig skyldig.

Ulfeld.

Atter vover frækt I her

At insultere mig?

Walter.

Jeg bød Jer strax

Satisfaktion, da først vi saaes. I afflog
At duellere med en Borgerlig.

Nu er jeg hverken Adel eller Borger;

Bed Eder har jeg mistet Alting. Hvad

Jeg har igjen, er et fortvivlet Mod

Dg denne gode Klinge. Træk fra Lød'ret!

En af os bæres død fra dette Sted.

Ulfeld (rolig).

Dg hvis jeg trækker, er det Begges Død,

For di vi Baaben drog i Kongens Slot.

Mød mig et andet Sted!

Walter (forbittret).

Her maa det skee!

Her fik jeg Næv i Falden. Er Du ei

En topmaalt Niding, Ulfeld! saa forsvær Dig.

Ulfeld.

Jeg nødes til at tugte Dig.

(De fægte. Walter faares i Haanden og taber sin Kaarde.)

Walter (fortvivlet).

Fordømt!

Hvi tog Du ikke Livet fra mig reent?
Min Haand er faaret — jeg kan ikke stride, —
Gi give Dig din velfortiente Løn.

(Rudolf springer til og forbinder ham med sit Lommestørklæde.)

Ulfeld (rolig).

Da jeg har givet Jer Opreisning, Walter!
Behandlet Jer som Adelsmand, vil I
Med Navnsord og grove Skældsord ei
Medværdige Jer selv til Pøbelen.
Hør mig, og vær fortvivlet ei! Fortvivle,
Det er det Sidste dog en Mand bør gjøre.

Walter.

Hvad er der meer for mig vel, end det Sidste?

Ulfeld.

O Meget. — Lad os slutte Fred, og hør mig
Med Rolighed! Maaſkee min Tale vil
Udeles til min Fordeel ſtemme Jer,
Naar I erkender klart, at jeg vil Ederø.

Walter.

I min?

Ulfeld.

Kun kort var vort Bekendtskab, Walter!

Men i den korte Tid, jeg tilſtaaer det,
Har I mig tvunget til at agte Jer.

Walter.

Jeg ønsked, at om Jer jeg kunde ſige
Det Samme.

Ulfeld (smilende).

Giv kun Tid! Det kommer nok.

I er lidt mere langſom af Begreb,
Men jeg er en taalmodig Skolemester.

Walter.

Spot kun! I har jo Magten.

Ulfeld.

Gid jeg havde!

Saa var snart Sagen endt til Alles Fryd;
Men da jeg ikke Magten har, da Binden
Ei blæser gunstigt os, — maae vi lavere.
Saaledes kommer ogsaa man til Maalet.

(Til Rudolf.)

Pass paa, min Ven! Hold Vagt ved Døren der!

(Rudolf gaaer.)

Walter.

Ja, jeg forstaaer Jer ei.

Ulfeld.

Jeg tvivler ei

Om Dinas Ufkyld; om Ufkyldigheden
I Hjertet; — men det er ei nok for Verden.
Uheldigviis hun agted aldrig Andet.
Jeg er forsikkert om: hun bilder selv
Sig ind, at hun har hørt mig yttre Brøden.
Nu vil hun i en Afgrund styrte mig,
For selv at staae med Palmer i sin Haand.
Det kosted hende blot et lidet Ord:
„Maaskee jeg hørte feil; at ikke ret
Jeg fatted, hvad jeg lured efter, skult
I Busten, da fortrolig Mand og Hustru
Tilsammen taled.“ — Men nu er det skeet,
Til Yderlighed er alt Sagen bragt, —
Til Doms; — og hun kan ikke reddes meer
Ad den alfare Wei.

Walter.

Men reddes dog?

Ulfeld

(Saaer paa sin Kaarbe).

Ja, ved Guldkorsket paa mit Ridderhværd,
Hun er mig dyrebare endnu, den hulde,

Forunderlige Sværmerste. Hun skal
Ei stændigt døe.

Walter.

Men pines skulde hun —
Ulfeld (falder ham i Talen).

Kun trues med. Det svor mig Otho Krag,
Hvis Menneffelighed og Udelmod
Er Borgen for, han havde holdt sit Ord.
Men dersom Ulfeld skulde redde Dina,
Saa maatte selv han være frelst; og derfor
Den Skiæbne vi velstgne bør, der bragte
Tilstaaelsen paa hendes stolte Læbe.

Walter.

Hvad har I da isinde?

Ulfeld.

Hun skal flye!

Med Gulb vil jeg bestikke Bagterne,
Dg let det vorder mig at aabne Fængslet
For Dina Natten før Henrettelsen,
Naar Hiertet stemt er for Medlidenshed.
Vil I ledsage hende? Hjælpe hende?
En Baad skal ligge færdig nær Blaataarn,
Som bringer Eder over til Landskrone.

Walter.

Godt, Ulfeld! — Men — I selv — hvad vorder I,
Naar I har reddet Dina?

Ulfeld.

Ogsaa Flygtning!

Her er min Magt, her er mit Hverv forbi.
Ei Kongen troer mig ret; og flygter Dina
Bed Ulfelds Hjælp, da vil han mindre troe mig.
Jeg frygter ogsaa Frøken Leonoras
Bedrøvelse paa dette Sørgested.

(Med rast Leifindighed.)

Nei, vi maa prøve Lykken udenlands.
Frygt ei for mig! Jeg skal nok hytte mig.

Walter.

Belan!

Ulfeld.

Naturligviis maa vor Duel
 Her holdes hemmelig. — Hans Majestæt
 Er egentlig just ei fortørnet paa Jer;
 Han er kun vred fordi, — tilgiv mig, Walter
 I denne Sag I ei anvendte meer —
 Meer Conduite. — Hiertet rev Jer hen.
 Tilstaae mig det, I elsker Dina, Walter!

Walter.

Da hun fortiente det, var hun mig kjær.

Ulfeld.

Saa flygt med hende til et fremmed Land!
 Vær lykkelig med Dina!

Walter (atter fortørnet).

Corfih Ulfeld!

Tak Gud, at jeg er saaret i min Haand!
 Du har den Skamløshed, at byde mig
 Til Viv din Frille?

Ulfeld.

Dina er saa reen
 Som Himlen paa en heilig Foraarsdag.
 Vi har kun leget lidt poetisk sammen;
 Mit hele Bytte — var et Kys iblandt!

Walter (benrovt).

Du taler Sandhed, jeg kan see det paa Dig.
 Men er det Sandhed, — da — da, Corfih Ulfeld!
 Gjør Du mig meer, langt mere lykkelig,
 End Kongens Naade kunde trylle mig.

(Bekymret.)

Men Du — Du elsker ogsaa Dina?

Ulfeld.

Nei!

Seg elsker Leonora, Christians Datter.

Walter.

Jeg svimler næsten af Henrykkelse!
Fortvivlelsen og Glæden verler alt
For voldsomt; — jeg kan neppe fatte mig.

Ulfeld.

Drag Du til Holfteen eller drag til Tydskland!
Gif Dig med Dina, køb en Herregaard!
Saae Rug og Hvede, plant fortræfflig Frugt
I venlig Afbildgaard! Lev med din Eva
Som Adam i dit Paradis! Vær rolig!
Den sande Mennekelystsalighed
Bestaaer i en idyllisk huuslig Ro.
Jeg har ei Ro! — Som Skyen drives jeg
Omkring — snart Regnsky og snart Tordensky;
Snart Slør for Maanen i phantastisk Dæmring,
Snart kold og fort, med Nattesfrost og Storm.
Det er nu min Natur.

(Rækker ham Haanden.)

Walter — Farvel!

Walter (rørt).

Kan I tilgive mig, at Uret jeg
Har Eder giort, og tvivlet, ædle Mand,
Om Jer Ustyldighed?

Ulfeld

(omfavner ham dybt rystet).

Uret, min Ven?

Ik, hvilket Menneste gjør stundom ei
Det andet Uret? — Hvo, for Himlens Gud,
Kan stole vel paa sin Ustyldighed?

(Niver sig fra ham og gaaer.)

Femte Handling.

Fængsel i Blaataarn.

En aaben Alfove til Venstre. Til Hoire Doren. En Lampe under Hvalvingen, paa Bordet et Ibenholtskors, en Krukke med Roser, et Par Bøger.
Dina i Lanke, Johanna med sin lille Datter.

Dina (ventlig munter).

J komme, for at sige mig Farvel?

Johanna.

Din Broder kommer strax. O, kiære Dina —

(Drager hende tilside, saa at Barnet ikke hører det.)

Gud evig være lovet! Som jeg hører,
Er der ei Fare meer. Du flygter bort.

Dina (smilende).

Saaledes har de aftalt Sagen sammen;
Der mangler kun at jeg samtykker i det.

Johanna.

Der kan dog aldrig være Tvivl om, Dina!
Du vil dog redde Livet?

Dina (alvorlig).

Ganske vist!

Hvo redder ei det Bedste, naar man kan?

Lille Dina.

Boer Fæster ikke meer hos os?

Dina.

Nei, Barn!

Jeg flytter snart.

Lille Dina.

Her er slet ikke smukt

i denne Stue.

Dina.

Livet er et Fængsel.

Jeg har dog Roser, seer Du! Jomfruroser!

Dem sendte mig Grev Ulfeld fra sin Gaude.

Vel sandt — fra Roden er hvert Blomster brudt;

Dog duftede de saa friskt endnu i Kruffen,

Som om de sloge Rødder i Naturen.

Min lille Dina! — hør mig! Hvad jeg eier

Testamenteerte jeg din Fa'er og Mo'er;

Der er kun lidt igjen; men det faaer Du.

(Tager en Bog af Bordet.)

Først denne skønne Samling af Legender. —

Vel er Du lutherst, Dina! — men din Moder

Vil vist tillade Dig at læse dem.

Det er Fortællinger om stakkels Christne,

Der led i denne Verden bitter Modgang;

Men som med Riækhed mødte Fare, Død. —

Mens Baalet brændte, Bøddelsværdet blinkte,

Steg Engle ned til dem paa Retterstedet,

Dg tog dem med i Skyerne til Himlen.

Lille Dina

(Kysser hende og tager Bogen).

Laf, fiære Faster! Mange Laf for Bogen!

Dina.

Her er endnu en anden Bog! Men den

Er mere verdslig. Læs dog ogsaa den!

See, det er vore gamle Kampesiger.

Allt Barnet elsker høit sit Fædreland;

Dg naar Du læser disse Viser, Dina!

Vli'er Fædrelandet Dig alt mere kiært;

De stærke Træk af længst forsvunden Tid

Vil røre Dig, vil præges i dit Sind

Dg giøre Dig fortrolig med det Skønne.

Lille Dina

(tager ogsaa denne Bog).

Tak, kjære Faster, for de rare Bøger!
Jeg skal nok læse dem.

Dina.

Og mindes mig! —

Og — for at Du skal ikke glemme mig,
Vil her vi plukke nogle Rosenblade,
Nedlægge dem imellem Bladene
Paa Bøgerne.

(Hun giver Barnet en Rose af Kruffen, tager selv een, sætter sig paa en Stol, lægger Bogen i Skibet og plukker Blade af Blomsten, som hun lægger i Bogen.)

Lille Dina

(hjulper hende, og hopper af Glæde).

Ja, lad os det! — O, det

Var morsomt.

Dina.

Naar saa Dina bliver stor,
Og sidder med sin Bog en deilig Vaardag,
Selv rosenstjøn imellem Roserne,
Naar da dit Die falder paa det visne,
Det brune Blad, — da tænker Du paa Faster,
Der ogsaa var, som Du, engang en Rose —
Men nu — et Blad hensmudnet længst i Støv.

Lille Dina.

Ja, ja! Det skal jeg nok.

Dina.

Og saa Farvel!

Giv mig et Kys!

(Til Johanna.)

Er Pigen ei derude,

Som bringer hende hjem?

Johanna.

Jo, kjære Søster!

Dina

(tager Barnet paa Armen).

Farvel, min Navne! Gud velsigne Dig

Dg stænke Dig et langt lykfsaligt Liv!
Saa har ei Dina Vennerne forladt.

Lille Dina

(køser hende heftigt flere Gange).

Farvel, min søde Fæster! og Godnat!

(Moderen gaaer ud med Barnet. Dina sætter sig ved Bordet, tager Roserne og lugter til dem.)

Johanna kommer tilbage med **Rudolf**.

Dina

(gaaer dem rask imøde og griber deres Hænder).

Hør mig, min Broder og min Broderkone!

Nu maae vi ogsaa tage kiærligt Afsted.

Jeg venter Walter om et Dieblif,

Dg ene maa jeg tale med den Gode.

Johanna.

Min Søster, som Du vil!

Rudolf.

Min kiære Dina!

Dina

(tager et Papir ud af Bordskuffen).

See, Rudolf her — et lille Gavebrev

Paa hvad jeg eier. — Gaven er kun ringe,

All min Formue dog — femtusind Daler.

De gjør maastee Dig til en holden Mand.

Forsag al Drik og Svir! Bliv ved dit Haandværk,

Dg stræb forsængelig ei efter Glitter.

Frimester er Du nu, da vorder Du

Laugsmester — og Bygmester kan Du vorde.

Naar da til lille Dina, Rudolf, Du

Al egne Midler bygger op et Huus —

Dg hænger Blomsterkrands i hendes Sparværk —

(Tager Roser af Skuffen.)

Indbland da denne Haandfuld — visne Roser!

Lad ud den titte fra den friske Krands —

Dg tænker Alle — paa den svundne Dina!

(Hun giver ham dem.)

Rudolf.

Ja, ganske sikkert skal jeg giemme dem.
Men Du er saa høitidelig, min Søster!
Som om du tvivlede om din sikke Nedning.
Vær vis paa den! den sørger Ulfeld for.
Og derfor maa Du heller ikke stænke
Mig din Formue. Walter mister Alt,
Formedelst Dig; — selv bli'er han trængende —
Dina.

Nei, Rudolf! Kongen sørger nok for ham,
Det har han lovet.

Rudolf.

Ikke naar han hører,
At Walter flygter bort med Dig.
Dina.

Hvo veed

Hvad der kan hændes. — Gjem dit Brev, min Broder!
Gjør siden med det hvad Du vil; men gjem det
For Diebliffet!

Rudolf.

Godt! Jeg giemmer det.

Dina (munter).

Farvel nu! Gaaer med Gud! Der kommer Walter.
(De omfavne hende og gaae.)

Walter kommer.

Min stakkels Dina! staaer med sorte, tunge
Jernlænker om de skønne, hvide Hænder.

Dina (smilende).

Ja, Walter, ja! Det er Kofetteri!
Jeg seer, at Eders Haand er ogsaa bunden.

Walter.

Jeg troer ei Sorg og Fare selv for Livet
Kan knække dette seldne Pigemod.

Dina

(Sværmerisk drømmende, halv sagte).

Man siger: Haaret voxer paa den Døde

Lidt frem endnu, naar Manden har forladt
 Det kolde Regem; men det er ei Liv,
 Som nærer Væerten; — det er kun en Bane,
 Som ikke Døden selv saa strax kan standse.

Walter.

Snart er den frygtelige Kænke brudt.

Dina.

Naar jeg betænker, hvad I offerer mig —
 Hvad I vil offre mig, — saa gyser jeg,
 Tilbagebæver for den Tanke meer,
 End selv for Døden.

Walter.

Dg hvad er mit Offer?

Af offret, hvad jeg sætter mindre Pris paa,
 For hvad jeg statter høist, er intet Offer.

Dina.

Dg naar det rygtes, at I reddet mig,
 Da nægtes Eder selv den Naadepønning,
 Den sidste Rest af Kongens Godhed, Walter!
 Som undtes Jer.

Walter.

Dg troer den stolte Dina,

Af Walter leve vil af Levninger,
 Der faldt fra en fortørnet Fyrstes Bord?

Dina.

Hvad vil han da?

Walter.

Begynde raast fra forfra.

En tapper Kriger, dygtig Ingenieur
 Kan komme frem i Verden overalt;
 Saalænge der er Liv, er Krig og Nød;
 Den Ene lever af den Andens Død.

Dina.

Jeg ikke leve vil af Nogens Død.
 Ifald jeg havde villet det, saa havde
 Jeg ikke reddet Kongen, røbet Ulfeld.

Walter.

Misstiend ei Ulfeld, misstiend ei vor Ven!
For os han offerer Alt; han flygter bort
Som vi.

Dina.

Blot for at vi kan reddes? D,
Hvor godt Du kiender Ulfeld.

Walter.

Bedste Dina!

Du har hørt feil, — har misforstaaet ham.
Ulykkelig var denne Misforstand,
Der bragte Dig og mig og ham i Nød.
Lad den ei rase meer!

Dina.

Saa raser jeg?

Og det var mig, der som en daarlig Dvinde
Har styrtet Dig og Ulfeld i en Ufgrund.
Det troer Du nu?

Walter.

Du skulde seet, hvor ædelt
Han taalte min Fornærmelse.

Dina.

Jeg veed det,
Rudolf har sagt mig Alt. I duelleerte.

Walter.

Til fælles Vre var en Kamp nødvendig;
Men Venstabs Blomst steg frem af denne Kamp.

Dina.

En herlig Ananas af Giødningbanken.
Og hvorfor Skældsord først mod sliq en Mand?

Walter.

Fordi han ikke var den Mand, jeg troede.

Dina.

Saa har I faaet nu en anden Tro?
D hvor dog Livet leger Blindebuk!
Og leder os til Bedstemoders Dør,

Den Lem, hvor hun steg ned — og hvor vi følge.
 Hvad hjælper det at rive Bind fra Diet?
 Vort Die støres jo dog strax igien.
 Ei stakkels Amor Du er ene blind!
 Blindt Haabet er, og Venstebånd blindt som Habet,
 Og først bag Gravens Mørke see vi klart.

Walter.

Du er forstemt, og det er saa naturligt;
 Men Klynkeri var aldrig din Natur.
 Jeg venter Dig paa Skibet denne Nat;
 Og Ulfeld kommer som din Redningsengel
 Og bringer Dig til mig.

Dina.

Velan, velan!

Saa lad os være muhtré, tvinge Lykken!
 Jeg troede før at eie kun een Ridder —
 Det var et Selybedrag — thi jeg har To!
 Saa gaa, min Helt! og vent med Munterhed
 Paa Dina. Snart vi sees igien. See der!
 Der har Du Roser! Det er Ulfelds Roser,
 Jeg ingen andre har at give Dig;
 Men han tillader gierne mig at dele
 Dem med sin Ven. Tag disse Blomster, Walter!

(Hun tager de sidste Roser ud af Kruffen paa en eneste nær.)

Og giem dem, til jeg kommer!

Walter

(tager dem henrykt og siger).

Dina, ræk mig

Din lænkebundne Haand!

(Hun rækker ham den, han kysser hendes Haand.)

Det Kys indvier

Dig til min Brud. Lov mig at vorde min!
 Da vorer Vingen til fornyet Mod.
 Det er ei nogen uerfaren Dreng,
 Som blusser for Dig; Manden elsker Dig.
 Mig gif det modsat af saamangen Anden,

Der først begyndte Livet med at føle;
 Mit Ungdomsfværmeri bestod i Nyttens
 Tilbedelse; Jeg agted ikke nok
 Den skønne Kunst, der Livet gør til Kunst; —
 Men, hulde Dina, vær min Musa Du!
 Og gierne slipper jeg da Statens Roer
 Og griber Bondens Bloug, og bygger mig
 I Kærlighedens Paradis en Hytte,
 Hvoraf ei Herregunst kan jage mig.

(Gaaer.)

Dina (ene).

Nu sværmer han! Nu kom hans Lid! Som Ungling
 Han rolig var, nu blusser han som Mand. —
 Man siger, der er Dlinge, som først
 I Vinteris af Amors Straale rammes. —
 Min Ild er slukt, — den Jordiske. — Nu kiender
 Jeg Siøglebilledet. — Nei, Walter, Du
 Skal ikke nøies med Smaalevninger
 Af dette Hierte; Du fortjener vel
 Et heelt, et stort, et friskt og et ustyldigt. —
 Jeg føler mig dog træt, og jeg vil sove
 For sidste Gang, — for atter op at vaagne
 Paa Jorden. — Ufæld kommer at befrie mig,
 Og jeg maa møde ham med Kraft, for ei
 At lade mig forføre til en Flugt. —

(Rovig.)

Du stialv for Pinebænken, Dina! men
 Du stialver ikke for en Bøddeløre!

(Gaaer ind i Alfoven.)

Bærelse hos Ulfeld.

Christian den Fierdes Billed i Legemsstørrelse hænger paa den bageste Væg. Eleonora Christina, klædt som Fisserinde, med Masse i den ene Haand, et Papiir i den anden, kommer ind ad den ene, Ulfeld ad den anden Dør.

Eleonora.

Min Corfig! Du er ikke færdig end?
Vi maae dog fiøre sammen snart til Slottet.

Ulfeld.

Ja, vi skal ikke stilles ad, min Hustru!

Eleonora.

Men det er seent alt hen ad Matten. Vi
Maae være der, før Dronningen gaaer bort.

Ulfeld.

Vær ubekymret!

Eleonora.

Hvilket herligt Indfald!

Du har dog mange gode Indfald, Corfig! —
At i den store Mafserade, holdt
Paa Slottet, Deel vi tage, klædt som Fisser
Og Fisserinde. Jeg mig nærmer ydmygt
Da Dronningen, og overrækker hende
Det lille Dannebrog, hvori med Perler
Er stukket hendes Navnetræk med Krone.
Jeg synker paa mit Knæ og rækker hende
Det lille Vers.

Ulfeld.

Har Du det færdigt?

Eleonora.

Ja,

Her er det!

(Rækker ham Papiret.)

Ulfeld (læser det).

Det er smukt, men altfor ydmygt.

Lilgiv, at jeg nu først, min ædle Hustru,
Betroer Dig Sagens rette Sammenhæng.

Sandt nok, der er paa Slottet Mafferade;
 Men, Leonora, det er ei den Gal,
 Svortil jeg bringer Dig, skøndt den er stor;
 Men min er større.

Leonora.

Ha, hvad mener Du?

Ulfeld.

Det sølvblaa Hav! — Nu er det vel ei blaat,
 Nu er det sort; men Mørket staaer os bi.

Leonora.

Forklar Dig!

Ulfeld.

Dinas Redning ønsker Du

Saa godt som jeg.

Leonora.

Den har Du lovet mig!

Ulfeld.

Paa Slottet feirer Hoffet Maffebal,
 Der flager Spøgen som en Sommerfugl;
 I Morgen tidlig reiser man Skafot
 For Dina nær den samme Plads; da hylr
 Natuglen fra de gamle Kobbertage.

Leonora.

O, gode Gud!

Ulfeld.

Frygt ei! Jeg driller Spøgen
 Og giækker Sorgen. Dina skal ei døe,
 Skøndt som en Myg hun flyve vil i Lyset;
 Men hendes Redning koster os endeel:
 Vor Lykke her i Danmark. Thi Du indseer,
 Naar Kongen hører, Dina flygtet er
 Ved Ulfelds Hiælp, saa har i Danmark Ulfeld
 Spilt sine sidste Kaart.

Leonora.

Ik! det er troligt.

Ulfeld.

Saa bliver Ulfeld landsforviist, som Walter.
 Nu veed Du, jeg har altid havt den Mening:
 Skee raast og snart, hvad dog engang skal skee!
 Jeg forekommer Dommen, reiser bort,
 Og sparer mine Fiender Møien med
 At landsforvise mig.

Eleonora.

Endnu i Nat?

Ulfeld.

Imorgen tidlig var det alt for silde.
 Jeg har bestuffet Vagterne med Guld;
 Der er ei sørget for at vogte hende
 Med megen Omhu; slap hun ud, jeg troer
 Ei Kongen vilde ærgre sig derover.
 Fra Blaataarn bringer hende Vagten ned
 I Baaden; Vagten flygte maa med hende,
 Hvot Walter venter.

Eleonora (bedrovet).

Skal vi flye med Dina?

Ulfeld.

Hvor kan Du troe, jeg skulde gjøre Dig
 Et saadant Forslag? Stadens Gouverneur
 Har Stadens Nøgler; jeg er Gouverneur.
 En Bogn udruller os af Østerport
 Til Helsingør; en hollandsk Galliot
 Der venter os. Saa seile vi til Holland,
 Til Sverrig, hvor Du vil, kun ei til Danmark.
 O, hvor jeg kommer, er jeg høist velkommen,
 Det veed jeg vist. Propheten agtes ei
 I eget Fædreland; men jeg skal lære
 De gode Tyder at høiagte mig.

Eleonora.

Og vore Børn?

Ulfeld.

Dem er der sørget for.

De blev alt pakket ind og sendt forud,
For at forhindre Graab og ømme Scener.

(Griber hendes Haand.)

Nu maae Vi selv ei være Børn.

Eleonora.

Du nænner,

At faare mig endnu?

Ulfeld.

Nei, paa min Ære!

Men jeg er oprørt; denne Stund er vigtig;
Thi Dinns Frelse ligger mig paa Hjertet.
Farvel et Dieblif! Og saa til Holland!

(Gaaer.)

Eleonora (ene).

Og saa til Holland! — Hvor Du vil, kun ei
Til Danmark atter. — Corstis Ulfeld! O,
Du elsker ei dit Fædreland, som jeg.
Ei Hollands Sumper eller Stenene
Paa Sverrigs Bierge faae mig til at glemme
De grønne Bakker og de gyldne Marker,
Hvor Hytten staaer og Kongeborgen staaer,
Som faae mit Barndoms- og mit Ungdomsliv.
O, Fredriksborg og Rosenborg! Saa skuer
Jeg Eder aldrig meer? I vinke mig
Ei fiernt med Eders Spir. — Den store Mand
Som leved og som hersked der, er død; —
Dog glædte det mig og det trøstede mig,
At gaae i Hallerne, hvor Christian leved.

(Vender sig mod Baggrunden.)

Der hænger Carl van Manders store Billed
Af Christian den Fierde.

(Knæler.)

Elfste Fader!

Hvi kan dit Billed ikke følge mig?
Det er for stort!

(Lægger Haanden paa Hjertet.)

Dog større staaer det her!

(Staaer op.)

O, saae Du nu din kjære Datter, Christian!
Som Fisserinde staae for Dig til Afsted,
Du vilde signe mig. — Saa følg mig da,
Du høie Skygge! Tilgiv din Christina!
Hun flygter ikke fra sit Fædreland,
Hun følger sine Børn kun og sin Mand!

(Gaaer ind.)

Dinas Fængsel.

Ufeld. Fangefogden.

Fangefogden (sagte).

Hun sover!

Ufeld.

Hvilken Mandskraft i den Pige!

Fangefogden.

Hun er i megen Fare; Liden er
Forløbet om et Dieblit; thi Bagten
Bl'et afløst, ikke som vi troede først,
Hver anden Time, men hver Time, Herre!
Jeg angst var for, I ikke skulde komme
Til rette Tid. Dog har vi et Qvarter —

Ufeld.

Væk hende!

Fangefogden.

Hun er vaagnet.

Ufeld.

Læd tilfide!

(Fangefogden gaaer ud.)

Dina

(Kommer bleg og forvirret ud af Alkoven).

Hvo vakte mig? Min Bøddel?

Ulfeld.

Corstis Ulfeld!

Dina.

Ja, ganske rigtig!

Ulfeld.

Frelst paa Sverrigs Ryst
 Vil Du fortryde snart din Haardhed mod mig.

Dina.

Ja, Corstis, meget har jeg at fortryde;
 Men frem for Alting, at jeg ikke strax
 Var haard imod Dig.

Ulfeld.

Kom nu, Dina! kom!

Den Skildevagt, som bevogter Fængslets Dør,
 Er bunden for Dig. Skynd Dig! Du er reddet.

Dina.

Min Siæl er reddet, haaber jeg til Gud.
 Den sidste Naade, jeg bad Kongen om:
 En Siælesørger af min egen Tro,
 Til Trøst og Følge paa den sidste Vandring,
 Vil ikke nægtes mig.

Ulfeld.

Du raser, Dina!

Ja, dræb Dig ikke selv.

Dina.

Du dræbte mig,
 Da Du til nedrig Løgnerske mig løi.

Ulfeld (bestigt).

Dit Hierte løi, din Siæl, din Mand beløi mig,
 Da Du om Corstis Ulfeld kunde troe,
 Han var en ussel Morder.

Dina.
Skulde jeg

Ei troe mit eget Dre?

Ulfeld (høit og heftig).

Dina nei!

Ehi Hørelsen er kun en ringe Sands;
Men Manden dømmes ikke sandselig.

Dina.

Det er mig altfor høit.

Ulfeld.

Jeg redde maa

Min Ære for Dig, før jeg redde kan
Dit Liv. Saa viid: Du hørte ganske ret,
Et skæbnesvangert Ord om Giftens Virkning;
Men hvad Du hørte, var en Bredealyd,
Et Skrald, forstummet hurtigt som det kom;
Et Indfald, yttret i Forbittrelsen,
Til Den, der har sin Mand's Fortrolighed
Heel, som hans eget Hierte, til hans Hustru.
Du snapped, som en fiendtlig Dæmon, Ordet
Fra Hemmeligheds Alter, fløi dermed
Til Landets Domstol. Aldrig, aldrig var
Det sat i Værk, saa sandt Gud Herren lever,
Saa sandt, jeg hist vil nyde Salighed.

Dina (forfærdet).

Ulykkelige! Hvorfor sagde Du
Mig ikke strax, hvad nu Du siger mig?
Saa havde Du forseglet disse Læber.
Det var din Stolthed, Corfik, og din Hovmod,
Som ei tillod Dig det. — Velan! det glæder
Mig dog for Dig; — og det bedrøver mig,

(Rækker ham Haanden)

At jeg har troet saa flet om Dig. Nu døer
Jeg med en større Rolighed.

Ulfeld.

Du skal

Ei døe.

Dina.

Jeg er en Synderinde, Corstg!
 Og Du en Synder. Lad ved Hanegalet
 Dø ei fornægte Sandheden! Hvad skulde
 Jeg længer leve for? Min Blomst er brudt.
 Min Kiærlighed til Dig — i Grunden slet, —
 Har tabt sin Rose; Tornen staaer igien. —
 Jeg vil med pralerist Beltalenhed
 Ei sminke, mens jeg skrifter mine Lyder.
 Dumdriftig overtraadte jeg Naturen,
 Og lefled med et stolt og sværmerst Lune,
 Der mindst tilkommer Dvinden. — Ha, men Du —
 Du — Corstg — spilled ingen bedre Rolle!
 Jeg vilde Riddertidens Eventyr,
 Og Du dens Magt og dens Selvraadighed.
 Til Dvinde var jeg altformeget Mand,
 Men Du til Mand var altformeget Dvinde:
 Forsængligheden svækkede din Kraft.
 Selvkærlighedens Blus, som Lygtemand,
 I Sumpen leder Dig, det gaaer Dig ilde,
 Det kan ei andet! Corstg Ulfeld, hør
 Min sidste Drøm: Jeg i din Hauge stod,
 Hvor sidst vi mødtes; — da forsvandt dit Palads,
 De skønne Træer og Blomster, Alt forsvandt;
 Kun nogle fæle Stene blev tilbage.
 Da saae jeg Dig landflygtig, ussel døe
 I dine Sønners Arme ved en Sø;
 Og neppe fandt dit arme Liig et Læ
 Paa Marken ved et trødsset Piletræ;
 En Laarepiil Dig dog sin Skygge gav —
 Og den blev Monumentet paa din Grav.

(Man hører udenfor Geværklirren af Bagten, som bliver afst.)

Uheld.

Ufalige! Du kan ei reddes meer!

(Går bort.)

En Munk træder ind.

Dina.

Jo, reddes kan jeg!

(Hun tager Korset paa Bordet ud af Høbsættet og den sidste Rose af Kruffen.)

Denne sidste Rose

I Christi Kors!

(Hun visler Rosen om Korset og siger til Munken, som nærmer sig.)

Kom nu, min Skriftefader!

Dg følg mig til Barmhiertighedens Dør!

Men styrk mig først med din Belsignelse!

(Hun knæler, Munken lægger den ene Haand paa hendes Hoved og peger med den anden til Himlen. Hun kysser nebbet Korset.)

(Læppet falder.)

Tordenstiold.

Tragødie i 5 Handlinger.

(1833).

Personerne.

Lordenstiold, dansk Vice-Admiral.
Miss Harriet Richmond, en ung engelsk Dame.
Hendes Lante, af samme Navn.
Kammerpræsident von Görz.
Debora, hans Søster.
Hans von Görz, hans Broder.
Luise, hans Niece.
Carl von Spiegelhausen, hans Fatter.
Wessel, Lordenstiolds Broder, dansk Secapitain.
Budde, ligeledes.
Leyonankar, svensk Søofficer.
Kold, Lordenstiolds Kammerdiener.
Frands Lehn.
En Student.
Oberst Stahl, en falsk Spiller.
Von Felsen, ligesaa.
Lisette, Miss Harriets Pige.
En Diener.
Barten i Reiten.
Chor af Studenter.
Kong Carl den Tolvtes Skygge.

Første Handling.

Bærelse hos Kammerpræsidenten i Hannover.

Lordenskiold. Kold.

Lordenskiold

(Siddet paa skædt, Kammerdieneren bukker hans Allongeparol).

Nu Kold, hun gaaer jo brav!

Kold.

Ja, ikke sandt?

Fortræffligt! Om just ei saa strygende
Som paa et Urlogsktib.

Lordenskiold.

Hvad kan man vel

Forlange meer af sliig en sælle Bogn,
Der ruller hen paa sine tunge Hiul,
Seent paa den flette Bei, endstjændt den smøres
Med Tiære? Svogræn siger: „Den som smører
Kun altid godt, han kører ogsaa godt.“
Godt har jeg smurt, det fik min Pung at føle;
Og dog vi maatte takke Gud, naar vi
Kom fire Mil i Bagten.

Kold.

Men saa havde

Vi ogsaa den Fornøielse: vi saae
Bestandig noget Nyt. Til Urlogsk, Herre!
Medbringes Dagligstuen overalt,
Og Vand og Himmel er den samme Mark.

Lordenfskiold.

Man braser fuldt ei heller blot til Lyft.
Man hører, Kold! Du est en prægtig Skipper
Til Lands.

Kold (robt).

Jeg var Jer Kammertiener, Herre!
Til Søes saa dygtig som til Lands.

Lordenfskiold

(vil gjøre det godt igjen).

Ja ja,

Det nægter jeg Dig ikke.

Kold.

Builed Eder

Barryffen til et Slag med samme Ro,
Som til et Gæstebud.

Lordenfskiold.

Der har Du Ret!

Kold.

Jeg voyet har mit Skind saagodt som I,
For Ingenting; — thi jeg blev Kammertiener,
Mens I blev Schoutbynacht og Admiral.

Lordenfskiold.

Du taler som den vise Salomon.
Men noget glemmer Du dog, hvad Du blev.

Kold.

Og hvad?

Lordenfskiold (rækker ham Haanden).

Du avanceerte fra min Tiener

Op til min Ven.

Kold (kysjer hans Haand).

Gud lønne Jer for det!

Thi det er mig den største Hæderstitel.

Lordenfskiold

(springer op og omfavner ham).

Min gamle Skolekammerat! Min Landsmand!
Min Dmgangsvæn i mange Herrens Aar!

Kold.

Den Tone passer ei, Herr Admiral!

Lordenfskiold.

Ei Narreri! Du est for ydmug, Kold!

Kold.

Min Admiral! Det er ei Ydmughed,
Det er af Stoltthed.

Lordenfskiold.

Saa?

Kold.

Jeg vil ei være

Meer hemmeligt end jeg er offentligt.

Lordenfskiold.

Saa lad da Tienerstabet fare, Kold!

Jeg selv har været Tiener nogentid,

Dg skammer mig ei ved at tilstaae det.

Vær Tiener ei, og bliv min Kammerat.

Kold.

Nei!

Lordenfskiold.

Dg hvorfor?

Kold.

For jeg vil være Noget.

Ei Eders Herr Dagdriver vil jeg være.

Lordenfskiold.

Men dog min Ven?

Kold.

Dg Eders Kammertiener.

Lordenfskiold.

Nu, som Du vil.

Kold.

Dg dog en Mand af Ære;

Thi ringeagte stolt en ærlig Gut,

Som er os daglig til mangfoldig Hiælp, —

Fra Trælletiden kommer denne Hovmod.

Dog det var ikke Trællen, som fortiente

Foragt, men det var Undertrykkeren,
Som gjorde Mænd til Trælle.

Lordenskiold (stbfig).

Nei, min Bro'er!

For Satan! Det var Trællen; hvorfor lod
Den Hund sig undertrykke?

(Milbere.)

Dog — vel sandt!

Høimodig ogsaa bør den Stærke være.
Men lad os tale nu om andre Ting!
Hvor er Frands Lehn?

Kold.

Gud veed det! Han er vel
Endnu ei staaet op, thi det er aarle.

Lordenskiold.

Den Dreng er reent forbandet med at snue.

Kold.

Ik, lad ham sove! Han har sovet sig
Sin Rigdom til; maaskee han ogsaa faaer
Forstand, ifald han bliver ved at snorke.

Lordenskiold.

Hvad skal jeg med den Satans Dreng? Hvorfor
Har jeg som Sneglen faaet denne Last
Paa Kyggen med?

Kold.

Det var Jer egen Skyld.

(Leer.)

J skalde nok optugte ham! J skal
Vel være Mentor for Frands Telemaf.

Lordenskiold.

Ja Du har, tag mig Diavlen, Ret til Latter.
Jeg! — Beder Bøffel Lordenskiold — en Mentor.
Det kom af dette Christianshavns Bekjendtskab.
Jeg boede hos hans Fa'er bag Sukkerhuset;
Frands skulde hørles lidt og lære Mores,
Jeg tog ham med, — som blinde Passageer;

Ei nante jeg at sige Gubben Nei.
 Jeg tænkte: Lad den Knægt sig støtte selv!
 Og nu — nu ligger Byrden dog paa mig.

Kold.

Nu — megen Uro gjør han os just ei;
 Han sover mest, i Sengen eller vaagen.

Lordenskiold.

Og Intet træffe vi paa hele Reisen,
 Der fængsle kan det Dyr's Opmærksomhed.
 Stiv staaer han, som en Klob, et Stykke Træ;
 Og naar jeg spørger, seer han fornemt paa mig,
 Med et foragteligt og næsviist Blik,
 Som om han vilde sige: „Det var Noget
 At lægge Mærke til.“ Saa at jeg tidt
 Bli'er fristet til at slaae ham i Planeten.

Kold (leer).

Nei, Mentor! Nei, den Maade duer ei.
 Læs Ebers Fenelon, saa lærer I
 Hvordan man skal opdrage Telemaker.

Lordenskiold.

Der kommer han, saa Gud!

Den unge Lehn kommer.

Herr Admiral!

Tillader I mig nu at gaae lidt ud
 Paa egen Haand? Her er en Sielkenhed
 I Byen, som jeg gierne vilde see.

Lordenskiold.

En Sielkenhed? Det er en Sielkenhed,
 At I vil see en Sielkenhed.

Lehn.

O jo!

Naar virkelig den er i Sandhed sielden.

Lordenskiold.

Ha ha! Naar Ebers Wiisdom billiget
 Nysgierigheden. Og hvad vil I see?

Lehn.

Her er en Mand i Byen, hører jeg,
Som foreviser Folk en sielden Slange.
Den har syv Hoveder.

Lordenskiold.

Syv Hoveder?

(leer affides.)

Du arme Dævel! Gid Du havde eet.

Lehn.

Den vilde jeg nu gierne see.

Lordenskiold.

Saa gaa!

For mig ret gierne.

Lehn.

Og det koster Intet.

Kold (sagte).

Iblandt hans andre sieldne Egenstaber,
Har Herren ogsaa den, at han er gnidst, —
Og det forbinder han med Dbselhed!

Lordenskiold.

For mig ret gierne. Glem kun ei at komme
Til Spisetiden!

Lehn (butter).

Det kan Admiralen

Kun være rolig for.

(Gaaer.)

Lordenskiold.

En herlig Fyr!

Hvor dog man saadan kan belemre sig!
Dog agter jeg at kaste denne Ballast,
Der hindrer mig Seilladsen, overbord
Bed første Leilighed. — Men hør nu, Kold!
Nu vi omtale maae det Vigtigste.
Du eier min Fortrolighed, Du veed
Hvad der især har bragt mig til Hannover.

Kold.

Jer Ven Lord Carteret har lovet Jer
En Brud paa firfjindstyve tusind Bund,
Og deilig, ung og god og vel opdragen,
I fald I vilde reise hid.

Lordenfkiold.

Ja, rigtig!

Mis Harriet Richmond fra Northumberland,
Hvis Fader var Minister her en Tid.
Hun er romantisk, skriver Lorden mig.
Hvad er romantisk egentlig?

Kold.

Romansf!

Lordenfkiold.

Romansf?

Kold.

Hun ynder, hvad i denne Verden
Er Usædvanligt — Stort —

Lordenfkiold.

Det gjør hun vel i.

Kold.

Nu har hun i Avisen ofte læst
Om Eders Heltegierning.

Lordenfkiold.

Er Avisen

Da en Roman? Det har jeg aldrig vidst.

Kold.

Hvad i Romaner kun opdigtet blev,
Har I gjort virkelig. I ti Mars Tid
Har I opsvunget Eder fra Kadet,
Til Admiral i Kongens Orlogsflaade.

Lordenfkiold.

Ja det er ganske sandt, det har jeg gjort.

Kold.

Og det er hun forelsket i.

Lordenstiold.

Men det

Er jo en felfom Kiærlighed. Man maa
Dog kiende fine Folk. Sæt, jeg var Helt,
Banskabt fom Attila, og haltede
Som Lamerlan, mon da hun elstede mig?

Kold.

Hun hørte vel, I er en smuk ung Mand.

Lordenstiold.

De Tredivo forbi — det er ei ung.
Smuk? Der er Maade med. Vel muligt, Kold!
At mine tykke sorte Dienbryn,
At min bronceerte Bænde, krumme Næse
Kun flet behage hende. Muligt hun
Ei heller huer mig.

Kold.

Saa fee Jer for!

Lordenstiold.

Ja ja! Saa faaer hun ogsaa mig at fee;
Saa mærke vi, om Kiærligheden taaler
Et nærmere Bekiendtskab.

Kold.

Ganste vist.

Lordenstiold.

Jeg har betænkt, — jeg kommer førstegang
Incognito til hende, fom min Ven,
Som Captain Blohart, fra Lord Carteret,
Og bringer Brev fra ham om Lordenstiold.

Kold.

Den Plan er vel udtænkt.

Lordenstiold.

I Kiøbenhavn;

Chi var det der ei fteet, saa havde jeg
Ei her et Brev at forevise hende
Fra Lorden, hendes Ven. — Behager jeg
Den ftiønne Jomfru, er hun mig tilpas,

Saa gaae vi videre. Hvis ei, saa buffer
 Herr Captain Bloyart meget underdanig,
 Og reiser til Grev Løvendahl i Dresden,
 Den Mand, hvem jeg min første Lykke skylder.
 Taknemligheden driver mig til ham.

Kold.

Geel klogt betænkt.

Lordenskiold.

Familien er her

Endnu ei oppe. Jeg vil gaae i Haugen;
 Thi jeg har ingen No paa mig. Maaskee
 Miss Harriet snart bli'er klar forinden Borde,
 Og jeg kan prae hende først.

Kold.

Vil I

Ei hilse først paa Barten? Præsidenten
 Er meget artig. Gust, I er hans Gæst!
 I talde kun i Aftes silde med ham;
 Og han har lovet, han vil præsentere
 Familien for Jer i Morgenstunden.

Lordenskiold.

I Morgenstunden? Troer Du, Præsidenter
 Nu alt har Morgenstund?

Kold.

Jeg har dog seet

De unge Folk.

Lordenskiold.

Men Søst'ren staaer paa Grund,

Og før den gamle Skude bliver flot
 Bureert i Havn, jeg kommen er tilbage.
 Maaskee jeg møder Frøkenen i Haugen;
 Det er en deilig luftig Sommerdag.
 Du har dog flittig buklet mig Parykken?

Kold.

Sa vist. Nu seer I ud som Julius Cæsar!

J kommer, seer og vinder. — Det er jo
 Jer gamle Vane.

Lordenskiold.

Ja, min Bro'er! med Mænd —
 Men Fanden staaer i disse Fruentimmer.

(De gaae.)

**Et Bærelse med aabne Floidøre i Baggrunden,
 hvor man seer et grønt Spillebord.**

Oberst Stahl. Von Felsen.

(De sætte med Floretter.)

Felsen

(lader Floretten synke).

Det trætter!

Stahl.

Det er Vane, fiære Ven!

Felsen.

Jeg har for meget Blod. Stakaandetheden
 Forhindrer mig —

Stahl (smiler).

Saa hvil et Dieblif,

Dg hør imidlertid min Forelæsning!

J er af Fødsel Cavalleer — velan,

Det staffer Afgang Jer i store Kredse;

Der spørges ikke, hvad J duer til,

Men hvo J er. En Adelsmand? Alt nok!

En Spiller? Egemaget. Pharao

Er ofte Siælen i en stor Salon.

Saa vær og bliv en Spiller — med Forstand,

Koldblodighed. Hold Bank med gode Venner!

J vinder meer end Greven ved sit Grevskab,

End Handelsmanden ved sit Chinastib.

Det kan J sikkert stole paa. Forjag

Al Følsomhed, barnagtig Phantasi;

Thi den kun trives flet ved Spillebordet,
 Dg endnu mindre Spilleren ved den.
 Bort med Medlidenheden! Menneffer
 Maae I betragte nu som blotte Kaart,
 Dg i det høieste som Herreblade;
 Som Lærninger, der rystes og der kastes
 Til Eders Fordeel.

Felsen.

Dg naar Lykken ei

Bil smile?

Stahl.

Hold kun Bant, saa smiler den.

I har jo alt en klæffelig Formue,
 Jeg ogsaa! Vi forene vore Kræfter,
 Forenet virke vi med større Kraft.
 Imellemstunder naar en Løsse kommer
 Til Løvs, faaer Kræm'ren Benge; stundom kommer
 Man Lykken lidt til Hiælp; thi, fiære Ven!
 Samvittigheden og Medlidenheden —
 Det er to Men kun af samme Stykke,
 Bastarder af den samme Laagekæmpe;
 Men Spillerhietet, der skal slaae saa roligt
 Dg sikkert som et astronomisk Uhr,
 Sympathiserer ei med Amnestuen.

Felsen.

Jeg haaber at I bli'er tilfreds med mig.

Stahl.

En forulykket Officeer kan aldrig
 Et bedre Haandværk øve. Jeg har tient
 I Svenssens Hær, jeg drev det til Major,
 Dg ved min Afsted kaldte man mig Oberst.
 Men uden Gage gif jeg, uden Løn. —
 Velan, min Bro'er! her lønner jeg mig selv.

Felsen.

Wartpenge kan I aldrig ønske bedre.

Stahl.

Hvad I kun øve maa foruden Kaartspil,
 Er Sværdet; I maa føre Klingen godt.
 Paa Kaardespidsen sidder Eders Ret,
 Med Kaarden hæver I den mindste Tvivl,
 Og stopper Munden paa hver næsviis Spørger
 Med Kaarden. Kom! Endnu en lille Prøve.

(De fægte, Stahl giver ham et Stød.)

Felsen (hviler sig).

I loffer hid en Danst, den unge Lehn?

Stahl.

En dum uvidende, naragtig Dreng,
 Men — som jeg sikkert veed, — uhyre riig;
 Hvem Faderen har givet Lørdenskiold
 Paa Reisen med. Han skal opdrage ham.
 Jeg leer kun sjelden, men her maa jeg lee!
 Det forekommer mig, som om man gav
 En Bjørn det Hverv at plukke sig Charpie;
 Som om man hængte Lunten over Krudt,
 For vel at vogte det for Udebrand.

Felsen.

Hvo er den Lørdenskiold?

Stahl.

En norst Matros,
 Der vovet har sin Lørie, for at vorde
 Danst Admiral.

Felsen.

Det kunde Mangen giort,
 Der ei var avanceert til Lieutenant.

Stahl.

Den smukke nøgne Dame Fru Fortuna,
 Som staaer paa Kuglen med det ene Been,
 Med Haar i Panden, men med Nakken skaldet,
 Har ogsaa hjulpet ham. Han var en Spiller
 Saa godt som vi, og han har været heldig.
 „Dumdriftighed og Driftighed foreent —“

Der har I Gaaden løst; og mellem Blinde
Seer man fortræffligt med et enkelt Øie.

Felsen.

Saa Drengen er saa riig?

Stahl.

Saa riig, at godt

han lettes kan for en Snees tusind Daler.

Det vil ei kiendes paa ham.

Felsen.

Stille, Kiære!

Der kommer Nogen.

Stahl.

Rigtig! Det er ham,

At see en Slange med syv Hoveder.

Lehn kommer og spørger studs.

Na med Forloy at spørge, er det her
Hvor man kan see den Slange?

Stahl.

Ja, min Herre!

I vender Eder netop til den Kette.

Lehn.

Det koster ingenting?

Stahl.

Slet ingenting,

Kun Høflighed. Det er mig selv, som eier

Det sieldne Dyr.

Lehn.

Maa jeg udbede mig

Min Herres Navn?

Stahl.

Jeg hedder Oberst Stahl.

Lehn (butter).

Herr Oberst — om Forlæbelse! — Jeg tænkte,

Det var en Giggler, en Bajas, som eied

En Samling af deslige rare Dyr,
Dg lod dem see for Penge.

Stahl.

Dog I veed,

At Slangen vides her for ingenting?

Lehn.

Ja, — men jeg tænkte, det var for at lokke
Folk til at see det hele Compagni.

Man foreviser tidt et enkelt Dyr
Ved Døren gratis, for at pirre Lysten.

Bjasssen staaer med Meel i Ansigtet,
Med store Knapper i den hvide Vest,
Med graa trekantet Hat, og æder Blaar.

Jeg holder meget af deslige Kunster.

De Ubefatte more mig, de see

Saa kloge ud, saa undersundige.

Dg jeg har fløet en Løve selv i Manken,

Som derfor ei har sønderrevet mig.

Stahl.

Det seer jeg. Gratulerer!

Lehn.

Mange Tak!

Stahl.

Forresten jeg beklager, at jeg ikke

Kan more Herren, som jeg gierne vilde;

Jeg har, som sagt, ei meer end denne Snog,

Dg ikke den engang; thi jeg har laant

Den ud, og faaer den hjem i Aften først.

Lehn.

Tillader I mig da i Morgen?

Stahl.

Gierne!

Dg hvis jeg ellers kan bidrage til

At more Herren lidt, mens han er her,

Saa gjør jeg det med Glæde. Vi har ei

Comødier om Somren, det er slemt!

Men her er ogsaa anden Morfskab.

(Von Felsen har imidlertid med nogle Andre sat sig ved Spillebordet derinde, og Spillet er begyndt.)

Lehn.

Hvad

Gjør disse Herrer der?

Stahl.

De spille Kaart.

Lehn.

Om Formiddagen?

Stahl.

Formiddagen er

Den værste Tid at fiedes i; om Aftenen
Kan man dog gaae i Selskab, men hvordan
Skal morsomt man tilbringe Formiddagen?

Lehn.

Ja, det er ganske sandt! Det har jeg mærket.
Hvad spille de derinde?

Stahl.

Pharao!

Lehn.

Han drukned i det røde Hav.

Stahl.

Her kan

Man druknes i det sorte, som det røde;
Men Den, der slipper over Iyffelig,
Han staaer i et forjættet Land.

Lehn.

Hvad spille

De om derinde? Det er vel om Penge?

Stahl.

Ja, ganske vist! Om randede Dukater.

Lehn.

Det er et morsomt Spil, og det er slemt

Jeg har slet ingen hos mig, ellers spilled
Jeg gjerne med.

Stahl.

Det siger ingenting.

Jeg kender Herren, og jeg laaner ham
Paa Vresord og mod hans Underskrift
Saa mange Penge som han vil; thi kender
I ikke mig, saa kender jeg dog Jer.

Lehn.

Ja, hvis det kan gaae an —

Stahl.

Det gaaer fortræffligt!

Lehn.

Kan jeg da faae en Plads ved Spillebordet?

Stahl.

Den allerbedste Plads.

(I det han forer ham ind, raader han til de Andre.)

Op, mine Herrer!

Og rykker sammen for en Cavalleer,
Der bryde vil en Landse med Fortuna.

(De gaae ind.)

Sal hos Præsidenten.

Herr von Görz. Carl von Spiegelhausen. Luise.

Præsidenten.

Er Admiralen gaaet ud?

Luise.

Jeg troer det.

Præsidenten.

Han har et hilst paa mig endnu.

Spiegelhausen.

Han tager

Det ei saa nøie just med Complimenter,
Dg lader ikke til at have levet
Særdeles meget i den store Verden.

Luiſe.

Forresten er det en beleven Mand.

Præsidenten.

Hvor er min Søster?

Luiſe.

Af, nu kommer strax

Le vieux bon temps, som Byen kalder hende.
Hun holder sikkert os, paa fransk Maneer,
En Forelæsning over Admiralen.

Spiegelhausen.

Den gamle Dame taler som en Bog,
Fortrolig med Racine, med Corneille;
Tartuffe, le Misanthrope — dem kan hun næsten
Par coeur. Hvad angaaer Livsphilosophi,
Saa kan man aldrig høre noget Bedre.
Jeg meget vundet har i hendes Skole;
Dg mangen ung og flygtig Pige havde
Vel ogsaa godt af slig en Forelæsning,
Sfald hun vilde lægge den paa Hierte.

Luiſe.

Godt, Sokrates paa treogthve Aar!

Dit Bud skal efterkommes.

Præsidenten (smilende).

Stille, stille!

Lante Debora kommer i gammelbogs Costume, hun nærmer sig langsom
gravitetisk, og siger først naar hun staaer midt imellem dem:

Mine Børn! Vi er her nu forsamled' tilhobe —

Luiſe.

Til et Krigsraad maaskee?

Dehora.

Baade Sværdet og Raabe
Har Deel i dette Raad; baade Gammel og Ung.

(Til Spiegelhausen.)

Min Søn! Tag mig en Stol, thi mig Aldren gjør tung.

(Sætter sig.)

Vor Slægt, som alle veed, er den ædleste, bedste;
Hvert et Menneske vel er som Christen min Næste,
Men der Forskiel er dog; og med Liden og Stor
En guddommelig Magt har befolket vor Jord.
Hvert Dyr er vel et Dyr; og kun Dumheden nægter,
At til Dyrenes Slægt bør ei regnes Insekter;
Men Insekten kan ei, skøndt den flyver i Tiørn,
Svinge Flugt over Fjeld som en adelig Dorn.
Ei paa Træet en Rod sig forvandler til Toppe;
Den nytter i sit Skiul, men var den først deroppe,
Da visnede den snart; i det lustige Bad,
Af den tørrede Trevl vorer felden et Blad.
Saadan Forsynet selv alt i Sfrankerne passer,
Dg Naturen er strengt vel forsynet med Klasser.
Det er Wiisdom og Blikt for en klog Politik,
Lifold meer, tænker jeg, end for blot Botanik.
Dg hvad Dyd, hvad Natur selv et Menneske lærer,
Er et Bud af Natur, som den aldrig undværer.
Mellem Mennesker da der Forskiel være maa.
Nogle store blev født, nogle fødtes kun smaa.
Naar nu Almuen, Børn! vil sig dristigt indtrænge
Til den udkaarne Flok, bør det ei vare længe,
Før et bydende Blik, et foragtende Smil
Fræk Forvovenhed traf med sin dræbende Piiil.
Dog — Fornuften er steds i Forholdene Mægler,
Dg Undtagelse sandt selv de strengeste Regler;
Stundom hæver sig dog et fortrinligt Talent,
Hvormed Adelen selv er i Nøden betient;
Dg vi taale ham da i vor Kreds; og vi skaane
Ellig en Roturier; — vi bør ei ham forhaane.

Luiſe (ſmilende).

Var det Lordenſkiold meent?

Debora.

Han os gjæſter idag.

Han var ſimpel Matroſ, men i heldige Slag
 Han opſvang ſig til Helt; vi Matroſen maae glemme;
 Admiralen maafkee har dog Baadsmandens Stemme;
 Men det klæder ham godt, det har noget Pikant.
 Han har Danmark tient, og til Gavn, det er ſandt.
 Os Lord Carteret ſkrev; han er her eſter Freden.
 Derfor beder jeg nu, at ei Gæſtefriheden
 Overtrædes! At ſnuft og at artigt Enhver
 Vel ſig vogter med ham for den Fornemmes Air.
 Thi det vide vi Børn: er han Helt, og har Modet —
 Det gi'er Ahner ham ei — og det gi'er ham ei Blodet.

Præſidenten.

Yes! Der kommer han nok. Jeg ham modtage vil.

Debora.

Nei, min Broder! Det mig fremfor Hver hører til.
 Jeg er Damen — er ældſt; og i mig vil han finde
 Jo for Fremtiden her en bevaagen Værtinde.
 Lad mig ſtemme ham kun! Imponeres han maa.
 Han er god af Natur, men forfærdelig raa.

Lordenſkiold kommer og hilſer Familien meget venligt.

Debora

(neier dybt for ham, beſtandig meget gravitetiſt).

Min Herr Vice-Admiral! Det ret meget os glæder,
 Da I reiſer omkring nu til fremmede Steder,
 For at lære, hvad ei man kan faae af Natur;
 Jeg mener nemlig her — cômme il faut — Politur!
 Og den Slebenhed, ſom blandt fornemme Perſoner
 Blot erhverves, men ei mellem Bomber, Kanoner;
 Det fornøier os ret, I Hannover udfaae
 Til en Høiſkole for hvad I ſigtede paa.
 Ei det ſtikker ſig juſt at man ſelv ſig berømmer;

Men Enhver, som med Smag, med Opmærksomhed dømmet,
 Vil tilstaae mig, at her I erhverver en Skat,
 Som erobres ei kan med en Tordenfregat.
 Thi den Anstand, den Grace, som I ei kan undvære,
 Da I Adelsmand blev — og som først I maae lære, —
 See den lærer I her; — og jeg byder mig til,
 At som Hovmester jeg Eder optugte vil.

Tordenfkiold

(bukker med lunefuldt Smil).

Med Erkiendtlighed varmt jeg, min naadige Frue!
 Eder takker. Men dog skal I Hunden ei sive
 Just paa Haarene strax. Tag Usødet for Raat!
 Er jeg sleben just ei, dog jeg bider ret godt.
 Complimenter forstaaer jeg vel daarligt at dreie,
 Og min Courtoisie kunde trænge til Pleie;
 Jeg var god dog nok til, i min mørkeblaa Kiol,
 At staae dagligen nær ved Kong Frederiks Stol.
 Jeg var god nok til ham. I tiltakke maae tage!
 Jeg for gammel er alt, hvis man vil mig opdrage;
 At dresseres til Hund er ei efter mit Sind,
 Og mit Læ'r er for stivt til at garves til Skind.
 Jeg har troet, hvis jeg kan paa Lord Carteret stole,
 At jeg kom til et Hof, ei som Dreng til en Skole;
 Og hvis her jeg kun staaer, for at dables for Feil —
 Lettet Ankeret er, og jeg heiser mit Seil!

(Debora neier dybt for ham og gaaer. Spiegelhausen følger hende, efter Ilgelebes
 at have gjort Admiralen sin Compliment.)

Præsidenten (smilende).

Jeg mærker, Admiral! I er en Helt,
 Der ei blot Kaarden bruge kan, men Lungen.
 I — som sædvanlig — vundet har et Slag,
 Saasnart I kom, og det med største Lethed.
 I Munden bandt paa denne gamle Dame,
 Betalte hende med sin egen Mynt.
 Tilgiv! Det er en god, en ædel Pige.

Tordenfkiold.

En Pige?

Præsidenten.

Hun er ugift; hvad man kalder
 En gammel Jomfru; — og i dette Navn,
 Jeg tænker, ligger strax Undskyldningen
 For hendes Udfærd. Hendes Klædebragt
 Har, som I seer, endnu det gamle Snit,
 Og saa har hendes Tølelser og Tanker;
 Men vær forvisset om, hun agter høit
 Jer Tapperhed og Eders Charakter.
 Jeg her er Bærtten — byder Jer af Hjertet
 Velkommen. Jeg er stolt af, Admiral!
 At I har valgt mit Huus til Opholdssted.
 Alt skal jeg gjøre for at more Jer,
 Den Tid, som I tilbringer her. Min Søster
 Er eengang nu min Søster; hende kan
 Jeg ikke sjerne bort. Men hvis der stod
 Et gammelt Træ ved Eders Kammervindue,
 Som stilte Jer ved Solen nogle Timer,
 Lod I dog Træet staae, forlangte vist
 Af Bærtten ei, han skulde kappe det.
 Betragt min Søster som en saadan Stamme
 Fra gammel Tid! Og dobbelt vil jeg takke
 Den steldne Lørdenskiold for sit Besøg.

Lørdenskiold.

Min ædle Herre! Denne Venlighed
 Ydmyger og forvirrer mig. — Jeg føler —
 Jeg burde taalt — Tilgiv! — Det er min Feil —
 Jeg er lidt kort for Hovedet.

Præsidenten:

Ei meer

Om denne Sag. I har alt været ude?

Lørdenskiold.

Ja, jeg stod tidligt op, for tidligt op —
 Og træffer Ingen — det var alt for tidligt.
 Jeg vilde hilst paa Jer — det var for tidligt;

Jeg vilde gjort i Byen et Besøg —
 For tidligt!

Præsidenten.

Denne Hasthed er elskværdig.
 En Sømand kan ei Hurtighed undvære;
 Thi han forholder sig til sene Landmand,
 Som lette Fugl til et firbenet Dyr.
 I spiser dog hos mig?

Lordenskiold.

Jeg takker skyldigt.

Præsidenten.

Jeg sammenbudet har et lille Selskab
 Af Stadens ædleste, dens bedste Kreds,
 Som alle meget længes efter Vren
 At hilse Jer og drikke Heltens Skaal.

Lordenskiold.

Der vises mig for stor Dymærksomhed.

Præsidenten.

God Morgen, Admiral! — Luise, kom!

(Præsenterer Luise for ham.)

Min lille Niece hilser Eder venligt.

Luise.

Min Herre! Ja, jeg er min Onkels Niece;
 Men Tanten, som I saae, var ei min Tante;
 Cousinen der gif bort, ei min Cousin;
 Men jeg er — Lordenskiolds Beundrerinde!

(Reier dybt og gaaer.)

Præsidenten.

En lille Spøgefugl. — A revoir
 Til Spisetid!

Lordenskiold.

Naar spises der? Dog ei
 Før Klokken tolv?

Præsidenten.

Vi spise Klokken tre,
 Paa engelsk Viis. Alting er sildigt her.

Jeg raader Eder at forsyne Jer
Først med en dygtig Frokost, som skal komme.

Lordenfskiold.

Nei mange Tak! Jeg spiser aldrig Frokost.
En Suffertvebak, et Glas Brændeviin,
Det nød jeg alt ved Solens Dvgang.

Præsidenten.

Nu

Geneer Jer ei, og vær, som I var hjemme!

(Gaaer.)

Kold kommer med Lehn ind ad en anden Dor.

Kold.

Jo, det var smukke Løier, Admiral!
Det kommer af at lade slige Herrer
Gaae ud paa egen Haand.

Lordenfskiold.

Hvad er det steet?

Kold.

Frands Lehn er loffet i et Spillehuus.

Lordenfskiold.

Hvad siger det? Han har jo ei Dukater.
Han sine Lommepege faaer af mig,
Og ei en Skilling meer.

Kold.

Men han har tabt

Sit Uhr, sin skønne Brystnaal og sin Ring;
Og siden paa Kredit —

Lordenfskiold (hidsig).

For Diæblen, Herre. —

Lehn (holdt brillende).

Jeg tabte femogthvatusind Daler
Paa Wresord.

Lordenfskiold.

Paa Wresord? Hvordan?

Nu saa gid Satan havde sig en Gæ.
Er I da reent forbandet?

Lehn.

Nei, det er jeg

Slet ikke.

Lordenfkiold.

Femogtyvetusind Daler!

Lehn.

Jeg min Forfkrivning givet har for Summen.

Lordenfkiold.

Hvo er den Kieltring, som har narret Jer?

Lehn.

Det er slet ingen Kieltring, Admiral!

Det er en Oberst.

Lordenfkiold.

Oberst?

Lehn.

Oberst Stahl.

Lordenfkiold.

Nu var han Staal og Flint, jeg træffer ham!

Lehn.

Han holder Bank, det er en Svenske, troer jeg.

Lordenfkiold (med Lune).

Det havde jeg dog ikke tænkt, at jeg
Var kommen ned til Tydskland, til Hannover,
For end at slaes med Svensken.

Kold.

Han har tient

I Svenskens Hær, men han er tydsk af Fødsel;
Man veed ei ret hvorfra han er; han kalder
Sig Oberst Stahl.

Lordenfkiold.

Lehn! Han skal give Jer

Forfkrivningen tilbage! Eller jeg
Skal knække ham hans Hals.

Lehn.

Jeg takker Jer.

Lordenskiold.

Og hvis I tiere gaaer i Spillehuus,
Saa knækker ogsaa Halsen jeg paa Jer.

Lehn.

Jeg takker skyldigst!

Lordenskiold.

Og med første Post

Jeg sender Eder hjem igien.

Lehn.

Jeg takker!

Lordenskiold.

Thi jeg vil ikke passe meer paa Jer!

Lehn.

Deri fortænker Ingen Admiralen.

Lordenskiold.

Gaa nu ad Helved til!

Lehn.

Ja, meget gierne.

(Bulfer og gaaer.)

Rold.

Det var en slem Historie.

Lordenskiold.

Alt stormer

Ind paa mig her. Jeg mærker, at jeg er
Ei længer i mit Element, og Lykken —
Den svigter mig. Jeg gif at hilse paa
Den smukke Miss; men det var da for tidligt.

Rold.

Saa slaae Jer lidt til Ro!

Lordenskiold.

Det kan jeg ikke.

Jeg reiser bort igien imorgen, Rold!

Kold.

Dg vil ei hilse paa den smukke Miß?

Lordenfskiold.

For Fanden, Kold! Hun er ei ung og smuk.
 Lord Carteret har holdt mig her for Nar.
 Jeg gif lidt ud i Haugen, og der vandred
 En gammel Jomfru, ret en Grippenille,
 Som løb, for Sundheds Skyld, en Morgentour;
 Dg tænk Dig, Kold! Det var Miß Harriet.
 Jeg spurgte fleer og fik det samme Svar.

Kold.

Tag ikke feil, min Herre! Der er to.

Lordenfskiold.

Hvordan?

Kold.

Hun har en Faster, hører jeg.
 Som løber Loure. Hendes egen Ungdom
 Er selv saa frisk og sund, at ei den trænger
 Til sli en Tour.

Lordenfskiold (glad).

Hvad? Det var Fasteren?

Kold.

Ja, ganske vist.

Lordenfskiold.

Saa er jeg glad igien.

Jeg veed ei rigtigt, Kold! hvordan det er;
 Men den Idee om min romanste Miß
 Har flaaet Nødder i mit Hjertes Grund.
 Mig tykkes, at jeg er forelsket alt,
 Endskjøndt jeg aldrig saae det smukke Barn.
 Lord Carteret har ei bedraget mig —
 Det glæder mig, — jeg elsker denne Mand —
 Dg meget havde det naturligviis

Forbittret mig, hvis jeg var fræket af ham.
Nu — saa er Alting godt.

Kold (betænkelig).

Men Spilleren!

Lordenskiold (lystig).

Hvad Spilleren? — Peer, som i Dynekilen
Og som ved Marstrand kappede Svenssens Flaade,
Troer Du, han skulde frygte for Klørknægt?

(De gaar.)

Anden Handling.

Bærelse hos Miss Harriet Richmond.

Spiegelhausen. Tante Harriet.

Tante Harriet.

God Morgen, Charles!

Spiegelhausen.

Naadige Veninde!

Jeg kommer fra min Onkel som et Bud,
At invitere Jer idag til Middag;
Jer og Niesen.

Tante Harriet.

Hvad betyder dog

Det felseomme Gesandtsskab! Ved Neveuen,
Ei ved sin Tiener? Paa den samme Dag?

Spiegelhausen.

En overordenlig Begivenhed
Udkræver overordenlige Midler.
Vi faaet har en Gæst i Aftes silde,
Dg ham til Ure feires denne Fest.

Tante Harriet.

En Gæst? Jeg smægter af Nysgierrighed —

Spiegelhausen.

Ja, giæt engang!

Tante Harriet.

Det er mig reent umuligt.

Spiegelhausen.

Saa vil jeg sige det; men paa det Vilkaar,
At ei min Hemmelighed bliver røbet
For Nieceen.

Tante Harriet.

Skal hun ikke med derhen?

Spiegelhausen.

Jo — Klokken tre, men nu er den først ti.

Tante Harriet.

Den Mellemtid er Jer af Bigtighed?

Spiegelhausen.

Af største Bigtighed; thi den bestemmer
Min Fremtids Lykke.

Tante Harriet.

Charles! I er dog

Et selsomt Menneſte! Man mærker, at
I er en bel'esprit, en hómme de lettres,
Dg ikke ganske fri, uagtet al
Den ſikre Taft og fine Verdenskundskab,
For lidt Extravagance. Men tal kun I!
Jeg er ret oplagt til at høre Jer;
Jeg er i godt Humeur, — jeg gaaer en Tour
Om Morgnen, og — mig synes alt, den hjælper.

Spiegelhausen.

Særdeles! Morgenluſten ſtærker Eder
Sin Glands og Friſthed.

Tante Harriet.

Af, I er en Smigrer!

Men Fruentimret er ſaa ſvagt, at ſkøndt
Hun veed, at Manden ſmigrer — det behager!
Han vil behage — det er altid Noget.
Men nu til Eders hemmelige Giæſt.
Steengiæſten dog vel ei i Don Juan?

Spiegelhausen.

Nei — det er Eders Nieces Ideal.

Tante Harriet.

Umuligt! Lordensfiold?

Spiegelhausen.

I nævner ham.

Tante Harriet.

Nu har jeg aldrig hørt! — Han i Hannover?

Spiegelhausen.

Ja, I har Ret! Det er den selsomste
Begivenhed; — men sørgelig for mig,
Hvis ikke pludselig jeg faaer min Skiebne
Bestemt. Troer I, hun elsker mig?

Tante Harriet.

Gud veed!

Thi hun er fuld af Særhed, Egenfind.
Men Lordensfiold — ja, ham beundrer hun,
Som Helt, som sjældent Menneſte. Men aldrig
Hun faae ham. Og nu er han i Hannover!
Siig Charles! Er han smuk?

Spiegelhausen.

Paa ingen Maade.

Et Anſigt, daglig udfat mangt et Aar
For Regn og Blæst, for Sol og Nattefuld,
Af det —

Tante Harriet.

Er alt Forghldningen forgaaet?

Spiegelhausen.

Man kunde ſige tvertimod, det er
For meget nu forghldt: rødmoſſet, brunt —
Et Arr i Hagen, ſtarke Dienbryn —

Tante Harriet.

Velſkabi?

Spiegelhausen.

For ſtærk og før for en Adonis.

Tante Harriet.

Uug?

Spiegelhausen.

Meer Neptun og Golus med Skæg,
End Bacchus og Apol.

Tante Harriet.

Hvis det er saa,
Da staaer jeg inde Jer for ingenting.

Spiegelhausen.

Hvordan?

Tante Harriet.

J kiender Harriets vilde Smag.
Men er han gift maaskee?

Spiegelhausen.

Det veed jeg ikke.
Maaskee. O, gid han var! Det lettede —
Den Tanke letter.

Tante Harriet.

Charles, J har Ret!

Endnu idag det alt afgjores maa;
Og før min Niece veed, at Tordenskiold
Er her, maa hun bestemme sig for Eder.

Spiegelhausen.

Hun har befalt mig sidstegang: jeg skal
Beskrive Kiærligheden i en Sang.
Hun meente Kiærlighed udtog sig slet
J blotte Prosa.

Tante Harriet.

Har J spøiet hende?

Spiegelhausen

(tager et Papir op af Lommen).

J dette Vers har jeg forsøgt at skildre
Mit Hiertes Tilstand.

Tante Harriet.

Er det godt?

Spiegelhausen.

Det kan

Jeg ikke selv bedømme. Hun har lovet
At svare mig paa Vers igien.

Tante Harriet.

Hun bliver

Alt meer phantastisk. Ung og smuk og rig —
Saa klæder Alting godt! Hun lader sig
Ei sige mere. — Ven! Jeg ønsker Jer
Af Hjertet Lykke. Præsidentens Huus
Det bedste Huus maa kaldes i Hannover;
Dg gierne ønsked jeg besvogret mig
Med en saa gammel ædel Slægt. Men prøv
Nu Eders Lykke selv. Der kommer hun!
Jeg gaaer — jeg vil ei være Vidne til,
Ifalb I faaer en Kurv. Min Tante-Magt
Er længst forbi; hun har afkastet Maaget —
Det sidste. Prøv nu, Charles! om I mægter
At smedde denne Fugl i Amors Kæmfer.

(Hun gaaer.)

Miss Harriet kommer ind ad en anden Dør.

God Morgen, Charles!

Spiegelhausen.

Huldeste Veninde,

God Morgen!

Miss Harriet.

Hvad forskaffer os saa tidligt

Alt den Fornøielse?

Spiegelhausen.

En Reisende.

Min Onkel sender mig. — En Mand af Stand
Er kommen her og reiser snart igien;
Min Onkel maa som Kammerpræsident
Bevæerte ham, — han havde Brev til ham,
Han boer hos os; — vi ønske Gildet prydet
Med vore brittiske Veninders hulde
Nærværelse. Lær vi vel haabe, Harriet!
I kommer Klokken tre?

Miss Harriet.

Sa ganske vist.

Hvad hedder han?

Spiegelhausen.

Jeg huster ei hans Navn,

Det klinger saa barbarisk, udenlandsk.

Miss Harriet.

Jeg kommer gjerne; men min Tante tør

Jeg ikke love for, hun har besluttet

For Fremtiden at holde streng Diæt;

Hun vover neppe vel at gaae til Gilde.

Spiegelhausen.

Jo, hun har lovet det for ganske vist.

Men, bedste Miss, før vi til Middag samles,

Lad Alt bestemt da være mellem os.

Miss Harriet.

Jeg holder hvad jeg lover. Naar I bringer

Et Vers med Eders Følelser og Tanker,

Paa Vers jeg svarer Eder strax igien.

Spiegelhausen.

Hvis Digtet hjælpe kan — det er forfattet.

Miss Harriet.

Kan I det udenad, saa sig mig det!

Spiegelhausen.

Det er umuligt. Mine Følelser —

Miss Harriet.

Har I det skrevet hos Jer?

Spiegelhausen.

Det er her.

Miss Harriet.

Lillader I mig da, jeg læser det?

Spiegelhausen.

Sa gjerne!

Mis̃ Harriet.

Hvis jeg gjør en Feil — tilgiv!

Det er just ikke let at læse strax
Correct fra Bladet, støndt det skrevet er
Paa fint Velinpapir med gyldent Snit,
Særdels elegant og tydeligt.

Spiegelhausen.

J roser Skriften! Denne Bre kan
En Skriver dele med mig; Digtet selv —

Mis̃ Harriet.

Maa tale for sig selv. Nu, lad os høre!
Jeg er alt ganste stamfuld, thi jeg veed
Det forud alt, at J flatterer mig.

• (Sun læser:)

Ei, Hyrdinde! min Barm holder længer i Lænker
De Følelser, som, af, mig min Glæde kun stænker,
Men tillige min Sorg; thi af Kiærligheds Rod
Sig udfolder en Frugt, som saa fælden er god.
Hvis den modnes i Sol — hvad ligner da dens Rødme?
Da den stænker vor Siæl — o den sødeste Sødme;
Der beruser vor Aand — og paa Kiærligheds Bud
Føler Mennesket sig i Naturen en Gud.
Hvor man stuer er Vaar! Rosens Torn har ei Pile —
Maanen græder ei meer, — de veemodige Smile
Sig forvandle til Lyst; lystigt bølger hvert Hav,
Og selv Munterhed leer paa Bedrøvelsens Grav.
Men, Cupido! Hvis, af! — i Melpomenes Skygge
Dine Ferskener hang — hvor Uglerne kun bygge —
Da de modnes ei meer, — Maanen stirrer da stivt,
Og den qvægende Saft sig forvandler til Gift.
Vælg, Hyrdinde! nu selv. Viis mig hen i den Have,
Hvor mig Skiæbnen bestemt har sin vigtige Gave.
Skænk mig Liv i et Smil, send mig Død i et Ord!
Men den Lyvil blot forjag, som i Hjertet mig boer.

(Flyer ham det høfligt tilbage og siger):

Det var fortræffelige Antitheser,
Et brillant poetisk Broderi,
Hvori jeg grant erkjender Lærlingen
Af Tante Debota; fort — fiære Charles!
Det var paa fransk. Nu svarer jeg paa engelsk,
Som I mig selv har kaldt, som Hyrdepige!

Med Kiærlighed det er en egen Sag —
Af, hvad man ofte kalder Kiærlighed!
Lidt er den blot et flygtigt Selvbedrag,
En lille Feber, der gjør kold og heed.
Men den helbredes let, som Alle veed,
Naar man sig paa Helbredelsen beslitter,
Dg ta'er lidt China, skjøndt den er lidt bitter.

Man bragte tidligt til et Hof mig hen,
Et blot Naturens Barn, en brittisk Mø;
Lidt ønskede jeg tilbage mig igien,
Dg aldrig glemte jeg min Friheds Dø;
Dg aldrig glemte jeg den stolte Sø,
Dg raste Gutter, som fra fierne Kyst
Tilbagevendte til en Moders Bryst.

Saa fik jeg Havet, fik jeg Landet fiær,
Hvor rige Bønde dybt i Kornet gaaer;
Dg hvor, fra Riddertiden, gamle Træer
Bed brune Borg for Porten plantet staaer.
Der leged jeg min Ungdoms første Vaar.
Jeg qvad den gamle Sang om Kæmpen bold,
Dg fiær for alting blev mig Hedenold.

Derfor jeg elsker ikke denne Tid;
Den er mig altfor listig, altfor fiin;
Forsænglighed med Hiertet fører Strid,
Man elsker Guldet kun i lukte Skrin;
Man deler vel med Vennen et Glas Viin,

Men raske Dyder man med Faren stjer,
Dg Storhed kalder man et Eventyr.

Men hvor jeg seer endnu et Glimt af Kraft,
Beundrer jeg og fletter jeg min Krands.
Ei Frugten er endnu reent uden Saft,
Dg Stierne har endnu ei tabt sin Glans.
Dg funkler den just ikke her tillands, —
Det er det samme — jeg min Stierne seer,
Fra Firmamentet ned den til mig leer.

Jeg har for Eder fastet intet Garn,
Thi qvæl mig ei med Kærlighedens Bøn!
Jeg er Forgangenhedens, Dømmens Barn,
Dg I er Livens, Virkeligheds Søn.
En saadan Pagt kan aldrig vorde stien.
Jeg hader Stivhed, Smaalighedens Muur,
Dg slagrer, som en Fugl, i min Natur.

Om jeg min Mage finder — vides ei; —
Men Gensomheden volder mig ei Skræk.
Jeg slagrer modig dog min Klippevet,
Dg stuer i min Morgenrøde kæk,
Dg drikker af min kære Digterbæk.
Saa er jeg lykkelig, saa er jeg fri,
Om ikke virkeligt — i Phantasi!

(Hun neier og gaaer.)

Spiegelhausen.

Det var et Tordenslag; dog kunde jeg
Mig vente slikt af hendes Egenind.

Lante Harriet stikker Hovedet ind ad Døren.

Nu Ven! Hvorledes gif det?

Spiegelhausen.

Miserabelt!

Lante Harriet.

En Kury?

Spiegelhausen.

Saa kaldes det i Billedsproget.

Jeg veed ei selv, hvorfra det dumme Navn
Har sin Oprindelse.

Tante Harriet.

Det kan vi siden

Studere sammen i vor Eensomhed.

Kom ind til mig og lad mig trøste Jer.

Spiegelhausen.

Jeg er forstemt min Naadige! Særdeles
Forstemt — og jeg vil hurtigt gaae herfra,
For ei at falde Jer besværlig med
Mit onde Lune.

Tante Harriet.

Fald mig kun besværlig!

Det morer mig at trøste. Unge Folk,
Som have Lykken med sig, bryde sig
Kun lidt om Aldre; men i Sorgens Time
Eyer man taknemlig til Erfarenheden.

Spiegelhausen.

Min Naadige! Jeg har ei megen Tro
Til Doctorne, saavel i Siælesyge,
Som Legemsygdом; der er kun to Læger,
Der hjælpe stundom i en saadan Nød:
Det er Naturen selv, og det er Tiden.

(Suffer og gaaer.)

Tante Harriet (suffer).

Af, Gud! Naturen visner selv med Tiden!

(Gaaer.)

Lordenskiold kommer med Lisette.

Lordenskiold.

Men var det ei Herr Carl von Spiegelhausen,
Som gif os der forbi?

Lisette.

Jo, ganske rigtig.

Lordenskiold.

Han havde Hastværk, han fik neppe Tid
At hilse mig igien; han undgik mig.
Har han besøgt din Frøken?

Lisette.

Det er muligt.

Maaskee den Ældste.

Lordenskiold.

Vil Du melde mig

Nu hos den Yngste?

Lisette.

Gierne. Deres Navn?

Lordenskiold.

Secaptain Plohart, kommen hid fra Danmark,
Med Brev til Frøkenen fra Lord Carteret.
(Giver hende et Brev.)

Lisette.

Da er I sikkert hiertelig velkommen.
Behag at sidde ned! Miss Harriet kommer
Paa Diebliffet vist.

Lordenskiold.

Jeg takker Dig!

(Lisette gaaer.)

Lordenskiold.

Ha, det var vel, at han ei kiendte mig,
Han kunde røbet mit Incognito.
Men — lad mig fatte mig! Mig synes fast,
Jeg trækker Veiret som en Candidat,
Der skal til Attestats. Ja — gøre Cour —
Maaskee — til et elstværdigt Fruentimmer,
Og dog forstille sig — det holder haardt.

Miss Harriet kommer glad med det aabne Brev i Haand, fulgt af Lisette.

Miss Harriet.

Hvor er han dog, Lisette?

Elisette.

See, der staaer han!

Miss Harriet (hilser venligt).

Min Herre, — Herr Captain! I bringer mig
Fra Danmark, — fra Lord Carteret et Brev —

Lordenskiold (butter dybt).

Ja, naadige Frøken!

Miss Harriet.

O, jeg takker Eder!

Skjøndt Brevet kun er kort. Han skriver mig,
At egentlig I være skal hans Brev;
Dg at I bedre kan fortælle mig
Alt mundtiligt, hvad jeg gierne vide vil,
End han kan skrive det.

(Elisette gaaer.)

Lordenskiold.

Det er naturligt,

Isald I noget vide vil om Danmark;
Jeg kommer lige just derfra. — Men, Miss!
Undskyld min Dristighed — hvad kan vi takke
For sliig Opmærksomhed? Thi det er sieldent,
At udenlandske Piger — unge, smukke, —
Bekymre meget sig om fremmed Land,
Dg mindst om mindre Stat i fjerne Nord.

Miss Harriet.

Er det forunderligt, at jeg bekymrer
Mig om mit Fædreland?

Lordenskiold.

Dg er I ei

En Engellænderinde?

Miss Harriet.

Ganske vist!

For thye Somre siden bragt til Verden
Paa Kysten af Northumberland.

Lordenskiold.

Dg dog?

Miss Harriet.

Jeg skal dog ei fortælle Captain Bloyart,
At min Provinds med samt Ostangeln,
Befolket blev i gammel Tid af Danske,
Og at vi altsaa stamme ned fra dem?

Lordenskiold.

Det er en Ære for det lille Danmark,
At være Moder til det store England!

Miss Harriet.

Men hvilket Barn — om nok saa stort — forsmaaete
Sin ædle Moder? Sæt, at I det bragte
Til Admiral, — at Eders Fader var
En ærlig Borger, — mon I glemte ham?

Lordenskiold (besværet).

Nei sandelig — jeg glemmer aldrig ham.
Og Eders Følelser — jeg deler dem!
Jeg er en Normand, Frøken! men min Slægt
Er dog til Trondhjem kommen op fra Holland;
Og neppe saae jeg Digerne derne, de,
Den flade Græsgang; før jeg glemte Fjeldet
Et Dieblif, og varme Laarer væded
Den Jord, som glemmer mine Fædres Afse.

Miss Harriet.

Ja, seer I vel? Saa gaaer det ogsaa mig.
Fra lille Barn af sang jeg disse Viser,
Som endnu prise Dansternes Bedrifter.
Vel var de flemme tidt; og naar Kong Alfred
Ved Harpen sang i Danskens Leir, saa holdt jeg
Med Alfred. Men han var blandt Angelsaxer
Selv en Undtagelse.

Lordenskiold.

I er bevandret,

Min Frøken, i Historien.

Miss Harriet.

Nei, Herre!

Paa ingen Maade; kun det Vigtigste,
Det Skønne, Herlige, det fængslede mig.

Tordenskiold.

Historien er støn. Jeg har som Dreng
I Trondhjem læst min Snorro Sturlesøn,
Som alle Bønder der; men siden fik jeg
Saamange Ting at passe, — maatte høyles
Lidt af og lære Sprog, naar jeg var fri
For Tienesten; — saa læste jeg kun lidt
Historier. Den Sidste, som mig hued
Særdeles godt, var om Gort Adeler,
En norsk Matros, som svang sig i Venedig
Til Admiral, ved sielden Tapperhed
Mod Tyrkerne.

Miss Harriet.

Men det har Tordenskiold
Giort i sit Fædreland imod de Svenske;
Dg Fædrelandet høstede Frugten af
Hans Heltedaad.

Tordenskiold.

Ja, det var lykkeligt
For ham.

Miss Harriet.

Dg Fædrelandet. — See, min Herre!
Jeg siige skal, hvoraf det kommer sig,
At denne Mand særdeles huer mig. *
Ak, seer I, jeg er voret op med ham!
At siige med hans Krigsbedrifter. Jeg
Var lille, men jeg læste dog min Shakespeare,
Dg det var meer, end Nogen kunde sagt
Om mange Store; Shakespear var foragtet,
Dg han er saa endnu af Gammel-England,
Som danne vil sig taabeligt paa fransk,
Dg foretrækker svagt en lunkne Cato
Af Abdisson for Hamlet og Kong Lear.

Lordenstjold.

Jeg kiender ei de Helte, som I nævner.

Miss Harriet.

Shakspeare har i sin Henrik Fjerde tegnet
En Helt, som ligner Wessel: Harry Percy,
En Søn af Jarlen i Northumberland, —
Min Landsmand — kaldet Hotspor; — thi hans Ild
Fremspored ham til Heltedaad, og gav ham
Elskvardighed, som selv elskvardig blev,
Naar han forløb sig.

Lordenstjold.

Altsaa — Lordenstjold

Har stundom dog forløbet sig?

Miss Harriet (smilende).

Ja, ja!

Hans Hestighed ham bragte tidt i Fare,
Hvor Lykken —

Lordenstjold.

Bedre var end hans Forstand.

Miss Harriet.

Det vil jeg ikke sige. Lordenstjold
Har god Forstand; men, fiære Herr Captain!
Forstanden langsomt gaaer, som Elefanten,
Og Heltemodet flyver som en Orm;
Tid giver sig den stærke Fugl ei Tid
At oppebie sene Følgesvend.
Saameget er nu baade vist og sandt,
At uden dette Træk, den Charakter,
Var Lordenstjold mig ikke nær saa fiær.

Lordenstjold.

Hvorfor?

Miss Harriet.

Et Uhr kan være meget godt
Og nyttigt, — men det er og bli'er et Uhr —
Jeg kan ei elske det. Naturen har
Særdeles viist tildeelt de store Mænd

En eller anden lille Svaghed. Den
 Den ene gjør os Hverdagsmennesker
 Det muligt, at forenes nærmere
 Med dem. Thi blot Beundring, Urefrygt,
 Frembringer aldrig Kiærlighed og Venfkab;
 Nei, Ven bør overbære med sin Ven! —
 I Solen kan man ei bestandig staae,
 Et venligt Arnested behøver Skygge.

Lordenstjold (rort).

Det var fortræffligt sagt! Et Arnested
 Behøver Skygge! Helten trænger ogsaa
 Til Arnestedet; thi — det salte Hav,
 Det er en deilig Mark for Grens Rug,
 Men det er ingen Hytte; — høiest kun
 En Grav, som reiser selv sit Monument
 For Kampens Søn, naar Stormen taarner Bølgen.
 Men Fred er ogsaa god; og hvorfor springe
 Med dragen Klinge lige ned i Graven?
 En Børneskole kan ogsaa lege først
 Med Fadersværdet i den sikkre Balg,
 Og flappe ham, med lille spæde Haand,
 Paa brunen Kind, som før kun Blæsten kysfed.

Mis Harriet.

Gud give Lordenstjold den Fred og Glæde,
 Som han saa fuldeligt, saa vel fortjener.
 I er hans Ven?

Lordenstjold.

Ja — hans Fortrolige. —

I Dynefilen selv var jeg med ham;
 Jeg fulgte ham paa alle Tog; vi ere
 Fra Trondhiem begge, og jeg kiendte ham
 Fra lille Dreng af.

Mis Harriet.

Det var herligt! Nu,

Saa skal I ogsaa see min Tegnebog.
 Jeg viser den just ikke til Enhver;

Thi de urimelige Menneſter —
 De lee mig ud og ſpørge: „Hvor har det
 Nu funnet more Dig, at tegne ham,
 Den Fremmede, ſaa tidt, i alle Forhold?“
 Ubillige Spørgsmaal! Naar en Botanift,
 Som lægger ſig særdeles efter Planter,
 Har Bogen fuld af Blade, Værter, Svampe;
 Det finder man fornuftigt, henſigtsmæssigt,
 Til Videnskabens Tary; men naar et Hierte,
 Naar Tanken følger Manden paa hans Vei,
 Naar Menneſket intereſſerer ſig
 Med Kraft for Menneſket, og gjør ſig hans
 Bedrifter fattelige, præger dem
 Dybt i Hukommelfen, i Følelſen;
 For at bekæmpe Sindsbeſpoterne,
 Der myrde meer end mangel tyrkiſk Sultan:
 Forglemmelfen og Utafnemligheden; —
 Det kaldes Daarſkab og Barnagtighed!

Lordenſkiold.

J tegner altsaa?

Miſſ Harriet.

Til min egen Morſkab,

Og mine Venners.

Lordenſkiold.

Lor jeg haabe, Miſſ!

Som gammel Kammerat af Lordenſkiold,

At J betragte vil mig ſom en Ven?

Miſſ Harriet

(benter en Mappe med Tegninger og ſætter et lille Bord frem.)

Det ſeer J, da jeg viſer tillidsfuld

Jer mine Skizzer, i det Haab, at J

Udfylder Manglen med Jer Phantaſi,

Og ſkaaner for Kritik et ſvagt Forſøg.

Førſt har jeg, ſom J veed, jo aldrig ſeet ham —

Kun tænkt mig ham — omtrent ſom Eder.

Lordenskiold.

Nu,

Der har I ikke taget meget fejl!
 Thi vi er Sødsfendbørn paa Moders Side,
 Og ligne virkelfg hinanden noget.

Miss Harriet

(Luffer Mappen op og tager smilende en Tegning frem).

Der staaer han førstegang som — Skræderdreng
 Paa Trondhiems Gade, trykker Mesteren,
 For hvem han bære maa en Klædebhlt,
 En Sneebolt dybt i Nakken.

Lordenskiold.

Ha! ha! ha!

Saa har I ogsaa hørt det? — Det er ganske
 Fortræffligt!

Miss Harriet.

I den skarpe Winterfuld
 Barhovedet og i en lille Trøie.

Lordenskiold.

Ja, saadan var det just. Hvor veed I det?
 Og I foragter ikke Lordenskiold,
 For han var Skræderdreng?

Miss Harriet.

Nei, tværtimod!

Jeg finder denne Skæbnens Ironi
 Særdeles findrig — yndig — elstelig.
 Hvad mindst han var, det fatte man ham til;
 Men alt til Skræderdrengen sendte Thor
 So Krudt og Kugler i den hvide Snee;
 Og han forstod med den at kaste Bomber.

(Tager et andet Stykke frem.)

Men Ironien gif endnu et Skridt,
 Og for at høves blot langt mere høit,
 Sank han for Verdens Fordom end et Trin.
 Der staaer han som en Liener.

Tordenskiold.

Gud velsigne

Den ædle Doctor Jespersen, vor Konges
Confessionarius; hvis Peder Wessel
Si kommen var i Kiøbenhavn til ham, —
Maaskee gif han i Trondhiem end som Skræder.
Men Jespersen lod heller ikke Knægten
Ret længe stikke der i Liberiet.

Mis Harriet.

Jeg veed det! Kiolen med en broget Tresse
Forsvandt for Trøien blaa; en kantet Hat
For lettere Kabus.

(Viser ham et andet Billede.)

Der staaer Matrosen.

Tordenskiold.

Dg saadan foer han Jorden om; — han saae
Guinea; tvende Gange foer han til
Ostindien.

Mis Harriet.

Dg lærte Sømandskab;
Krøb i det høie Lougværk som en Kat,
Gang over Aaen i det bølne Mørke,
At binde Seilet i den stærke Storm.
Dg som en Murer vorder Architekt,
Saa lærte Tordenskiold Matrosens Pligt,
Ved at erhverve sig hans Egenstaber.

(Tager et andet Billede frem.)

Her er Kadetten.

Tordenskiold (rørt).

- O, Du gode Gud!

Hvor blev han glad, da Kongen hæved ham
Fra flet og ret Matros til Søfadet;
Da han fik Uniform, den lille Kaarde
Ved Siden. Mis! han blev ei gladere,
Da han blev Admiral.

Miss Harriet (som før).

Her Lieutenanten

Staaer paa den lille Snab.

Tordenskiold.

Ja, paa min Stæl!

Paa Ormen. Ja, den Orm, den liden Orm,
Den nytted Beder Wessel meer, end Ormen
Sin Lange nytted Olaf Tryggvason.

Miss Harriet.

Men her er Løvendals Gallei.

Tordenskiold.

Hvor Fanden

Har I dog saadan lært at bygge Skibe?

Ja, det er ganske rigtigt —

Miss Harriet. *

En Copie. —

Men nu maa I forlade mig, at jeg
Ei følger ham paa alle Heltetog.
Et Skib af Røgen stult er ingen Oienstand
For Malerkunsten, naar det kommer tidt.
Tilfakke tag med den Carikatur!

Tordenskiold.

En latterlig Person med tyk Baryk,
Med tynde Been og stive Kiølestiøder,
Med Chapeaubas i Armen — strækker ud
Stivt alle Fingre paa den venstre Haand,
Og aabner Munden, som han havde faaet
Et Been i Halsen?

Miss Harriet.

Det er Sø-Fiskalen,

Der klager over ham, og som vil have
Ham degraderet strax, fordi han bruger
For meget Krudt.

Tordenskiold

(Kysker henrykt hendes Haand).

O, Gud velsigne Jer!

J er en herlig Pige. Fanden ta'e mig,
Om nogentid jeg saae en saadan Pige.

Mis Harriet.

Men Kongen agter ei Fiskalens Klage;
Han hæver Tordenstiold i Adelsstand.
See her er Vaabnet: Lynild i det Blaa,
En Drn med spulte Binger, Guldkanoner,
Dg Norges Løve for den raske Normand.

Tordenstiold.

Jeg bad ham ei derom. Gud veed, det var
Hans egen Naade.

Mis Harriet.

Kiender I det Billed?

Tordenstiold.

En Præst, en Officeer, en Bonde — Svenske!
Jeg kiender dem. Dem hentede Tordenstiold
Hans Majestæt, der sad ved Tasselet,
Da Kongen gierne vilde vide, hvad
I Sverrig der yttret blev af Stænderne.
Han bragte dem før Kongen havde spist.

Mis Harriet.

Der staaer han med sin Naaber paa et Skib
Dg spørger Grib derhenne paa det Andet,
Om de skal giæste Svensken.

Tordenstiold.

Ja — det var

I Dynefilen.

Mis Harriet.

Det blev for Kong Carl
Et kostbart Giæstebud. — Men seer I her?
Der gaaer han om i Marstrand som en Fisser,
Dg sælger Lorst og speider Leiligheden.

Tordenstiold.

Et dristigt Indfald!

Mis Harriet.

Det var mere dristigt,

Da han i Fæstningen alene gif
 Og stæendte bandende paa Commandanten,
 Fordi han endnu ei var dragen ud.
 Ifald man havde smækket Porten til?

Lordenskiold.

Hvor Diæblen veed I Alting dog saa nøie?

Mis Harriet.

Hans ædle Liv har svævet tidt i Fare.

(Viser ham det sidste Billed.)

Paa dette Billed her er Faren størst.
 Omringt paa Kysten staaer han af de Svenske;
 En Rytterstok omringer ham; — hans Folt
 Er alt i Baaden; Officeren fordrer
 Hans Kaarde. — Ha — „Men ikke dennegang!“
 Han svarer, hugger Svensken over Armen,
 I Havet springer, leer ad alle Rugler,
 Og kommer frelst i Baaden til sit Land.

Lordenskiold

(Løser bescigt hendes Haand).

Min ædle Mis!

Mis Harriet.

Nu er der ingen fleer.

Lordenskiold (staaer op).

Saa maa jeg ogsaa vise Jer et Billed,
 Et Mummespil, ret som det forrige.
 Lord Carteret, en Ven af Lordenskiold,
 Fortalt har om en herlig brittisk Pige,
 Som aldrig havde seet, men yndte Gutten;
 En deilig Mø, med Hierte, med Forstand.
 Da Kampen nu var endt og Freden smilte,
 Da Lordenskiold var smykt med Kongens Naade,
 Med Folkets Yndest, — see, da tænkte han:
 Hvad er det Alt dog uden Elskovs Lyst?
 Dit Hierte, som kun mødte Fiendens Rugler,
 Skal det ei smeltes, aldrig banke ved
 En deilig Piges Barm? Ha, jeg vil see

Min Engellænderinde! Derpaa drog han
 Til Fastland, til Hannover. Og formummet,
 — Som Fiskeren i Marstrand, — staaer han her
 Som Captain Ployart. Speide vilde han
 Sin Skæbne; see om dette Drømmebilled,
 Der længe fyldte Hjertet ham med Haab,
 Vel kunde worde virkeligt. — Det er det!
 Thi Harriet Richmond overgaaer hans Drøm.

(Knæler og griber hendes Haand.)

Her knæler han for dine Fødder, Harriet!
 Han, som tilforn kun knælte for sin Gud
 Og Frederik den Fjerde. Harriet!
 Hvis jeg skal vinde Dig, da maa det skee
 Raft med at løbe Storm! Jeg duer ei
 Til langsom Smægten og til gradeviis
 At nærme Maalet mig. Jeg aabner Dig
 Min Favn, og vil Du være min — faa kom!
 Hvis ei — giv mig et Vink og jeg gaaer bort —
 Du seer mig aldrig meer.

Miss Harriet (synker i hans Arme).

Min elste Ven!

Min Tordenstjold! Saa tag din Harriet.
 Troer Du mig mere stærk end hele Sverrig?

Credie Handling.

En Sal hos Kammerpræsidenten.

Carl von Spiegelhausen. Von Felsen.

Spiegelhausen.

Jeg føler mig et omstabt Menneske,
 En Invalid, der i en Træfning misted
 Sin høire Arm. Ja, Rudolph! Sikkert stod
 Det Maal for Dine mig at vinde Harriet.
 I hendes Bægning saae jeg Bigeknipsthed,
 Blot for at stramme Knuden fastere.
 Jeg i Hannover gjaldt hos unge Damer
 Dog for en vakker Mand; min Slægt er af
 Uldgammel Adel, Kammerpræsidenten,
 Min Onkel, en af Stadens første Herrer.
 Jeg har erhvervet mig en Dannelse,
 Som end er sjelden i det tydske Rige.
 Alt hvad der mangled mig, var Penge. Penge
 Har Harriet nok af; naar hun først var min,
 Da blev den hele Gæld en ringe Sag.
 Nu vorer Dvergen til en hæslig Kæmpe,
 Som truer mig; nu bli'er hver Creditor,
 Der før kun var et luftigt Sjøglebilled,
 En Steen, der hænger over mig, og knuser
 Saasnart den løsner sig. Og al den Nød
 Mig forarsages af en Eventyrer,
 Som intet kiender end til fine Sæder;

En Jagthund, som blev løst af Robbelet
 I Farens Stund og siden ikke bundet.
 Han kommer her, betaler Høfligheder
 Med plump Uartighed; han glemmer, hvad
 Han er en gammel fornem Dame skyldig,
 Værtinden i det Huus, hvor han er Giæst,
 Og svarer grovt paa venlige Formaning.
 Saa vinder han et uersarent Barn,
 Et egenfindigt vildt phantastiskt Hierte.
 Ha, Rudolph! Jeg kan ikke sige Dig,
 Hvor al min Harm vender sig mod ham.
 Alt sig forener, som den sorte Plet
 I Skiven — blot i denne Lordensfiold.
 Hans Navn er mig alt vederstyggeligt,
 Og seer jeg ham, da foger Blodet mig
 I alle Aarer.

Felsen.

Hævnen kan vel kjøles.

Endnu er han ei Harriets Mand. Det giælder
 Kun om, at dygtigt han forløber sig,
 Og gjør sig latterlig, foragtelig;
 Det giælder kun at bringe ham i Fare.

Spiegelhausen.

I Fare han? Det forekommer mig,
 Som om Du drukne vil en Mal i Vand.

Felsen.

Nu nu! Hvert Dyr har dog sit Element.
 Der gives Fiske — Silde, for Exempel —
 Den bevæger sig i et Sølvharniss,
 Der døer, saasnart den kastes op i Græs.
 Jeg veed dog Noget, som kan drille ham,
 Kan gjøre Skaar i denne Fæst, der feires.
 Og muligt render han sig selv derved
 En Kniv i Livet.

Spiegelhausen.

Troer Du det? Hvordan?

Felsen.

Jeg lider heller ikke denne Danste;
 Og det skal glæde mig, hvis vi kan sætte
 En Dømming imod disse taabelige
 Forgudelser; især af Dvinderne,
 Som af Henrykkelse nu neppe vide
 Hvor de skal hen, og skabe sig saa sært,
 Som Bonden, da han saae en Abekat.

Spiegelhausen.

Saa sig mig da, hvori bestaaer dit Haab?

Felsen.

Har Du ei seet den Dreng, der følger ham,
 Som Rammet Klokkefaaret?

Spiegelhausen.

Herr Frands Lehn?

Felsen.

Han har imorges tabt til Oberst Stahl
 Den Summa: femogthvetusind Daler.

Spiegelhausen.

Ha, det er aldrig muligt!

Felsen.

Han er rig,

Og derfor tog vel Tordenstiold ham med,
 Som Malkeko; men nu vil Andre malke
 Den samme Ko, og det forbittrer Helten.

Spiegelhausen.

Ha, det var herligt. Det er just mit Hverv,
 Til Middag at indbyde Standspersoner;
 Thi Gallataffelet skal være stort,
 Og vi har ogsaa Narre her i Huset.
 Luise, Ven! min Onkels Diesteen,
 Har faaet pludselig en Sang forfattet,
 Som synges skal, mens hun bekrandser ham.

Felsen.

Hun gierne være vil Copi af Harriet.

Før syntes mig ret godt om denne Bige,
Men saadant Stas gjør hende væmmelig.

Spiegelhausen.

Nu, bedste Ven! Nu vil jeg sende strax
Et Brev til Oberst Stahl, saa kommer han.
Dg seer ham Tordenstiold, saa tro Du mig,
At det vil ikke vare længe, før
Det trækker op til Torden. Harmonien
Vil ende sig med hæslig Dissonants.

Felsen.

Det var det just, jeg vilde foreslaae.
Slig Sæd maa sikkert bære gode Frugter.

Spiegelhausen.

Godt! Følg med mig, saa vil jeg skrive Brevet.
Maaskee Du er saa god og bringer det?
I sig en Hurlumhei kan Formerne
Saa strengt ei følges.

Felsen.

Net, det gaaer idag

A la Campagne, som man kalder det.
Giv mig kun Brevet, jeg besørger Alt.
En Sag af saadan Vigtighed betroer
Man ikke til en Tiener. Oberst Stahl
Maa komme vist. Jeg lover, han skal komme!

(De gaae.)

Lante Debora kommer med sin Broder, Hans von Görz, der er
i Jagtfløder.

Debora.

Det glæder mig at see Dig her, min Broder!
En Ewigheid det er jo siden, da
Du jidst os gjorde den Fornøielse.
Hvad kan vi nu tilskrive vel den Ure —

Hans.

Du møder mig i Døren strax med Vinter,
Min gode Debora?

Debora.

Paa ingen Maade.

Jeg ønske kun at vide —

Hans.

Du skal faae det

At vide; thi Du veed, jeg er oprigtig,

Dg at mig Ærligheden gaaer for Alt.

Altsaa — for din Skyld er jeg ikke kommen.

Debora.

Ufjælgelig galant og hjerteligt.

Hans.

Galant vel ei — men hjerteligt? O jo!

Det er af Hjertet talt; og skøndt lidt diærvt,

Det er just Følelsen for Dig, min Søster!

Der gjør mig diærv; thi det gjør tidt mig ondt,

At jeg kan ikke komme her for din Skyld.

Debora.

Alt — jeg beklager —

Hans.

Vi er Sødstende;

Men saa forskiellige, som Mennesker

Vel findes kan paa denne Jord. Jeg elsker

Det Fædrelandste; — Du est kun forgabet

I hvad der Fremmed er og Udenlandst.

Et slikt Forræderi mod Fødelandet

Dg mod Naturen kan jeg ikke taale;

Dg derfor seer Du mig saa sieldent her.

Debora.

Du er en Særling, mon cher frère! Laal

At jeg betaler Dig din Ærlighed

Med samme Mynt. — For dine sidste Penge

Du købte Dig den gamle Borg paa Fjeldet;

Der klined Du, som Svalen, Dig da Reden

I de forladte Haller; købte Bøgre,

Hvoraf de gamle Ribb're fordem havde

Veruset sig. Til Heste saa, til Hunde

Blev Resten anvendt. Nu Du gaaer paa Jagt, —
 Et Spøgelse — fast som den vilde Jæger,
 Der hører meer ei vort Aarhundred til —
 Dg drømmer kun om den forsvundne Tid.

Hans.

Dg deri gjør jeg vel, den Drøm er smuk;
 Imens I pudde Jer i Dalen her
 Dg snakke fransk. Jeg siger Dig det, Søster!
 Det var det feigeste Forræderi
 Mod Fædrelandet, mod Nationens Ære,
 Da Adelen i Tydskland ret begyndte
 Med Praten paa fransk. Aldrig smedded
 Sig før et Folk i værre Slavelænker.
 Thi underkaster jeg min Smag en Fremmed,
 Saa underkastes ogsaa min Forstand,
 Dg selv jeg gjør mig til en tosset Pøbling.

Debora.

Man dannes ved at lære kun af Andre.

Hans.

Nei! Ved at modnes ret kun indenfra.
 Jeg giver ikke fire Skilling for
 Den Dannelse, som med en Form af Blik
 Du trykke kan paa hver en Marvebudding.
 I med Jer Dannelse! — I Ridbertiden,
 Da Minnesang'ren qvad for Hohenstauffen,
 Da var der Dannelse. Da Luther skrev
 Paa Wartburg, da Melancton, da Erasmus,
 Da Reuchlin leved, var der Dannelse.
 Men Tredivaarskrigen — denne Hai
 Har Alting opslugt! Ja, den Drk af Sand
 I Tidshistorien, langt mere gold
 Dg blomsterløs end Pyneburgerheden,
 Har slettet Alting ud. Versailles Ludvig
 Blev Landsdespot ved den vestphalske Fred.
 Nu snakker I fransk, pudde Jer,
 Nu Ridderstøvlen veeg for Silkestrømpen;

Dg aldrig Adelen var meer hovmodig,
 End da den ganste havde givet Slip
 Paa Diærvhed og paa Nationalitet.

De b o r a.

Men Herregud! Hvad vil da Heltetiden,
 Blot i en gammel Jæger travesteert,
 Her i Hannover?

H a n s.

Jeg har sagt, jeg kommer
 Ei her for din Skyld; men min Broder Frig
 Vil jeg besøge, Kammerpræsidenten.
 Det er en Mand, som Gæve gjør sin Slægt,
 Hvem alle Tider kunde være tient med.
 Desuden veed jeg, Tordensfiold er kommen.
 Ham vil jeg see. I Norden er endnu
 Der Kæmper; der har franske Skrædre
 Dg Haarfriseurer eller Gouvernanter
 Saa meget ei rumsteert. Der staaer endnu
 Paa Markerne de gamle Kæmpehøje;
 Der findes end i Hobetal, i Furen,
 Stridsørerne fra Hedenold; der steer
 Dog Get og Andet. Vandet taaler ei
 Saa stor Forandring som det faste Land.
 Jeg trykke vil den holde Vikings Haand,
 Saa rider jeg tilbage til mit Fjeld.

De b o r a.

Dg naar nu denne Tordensfiold fornærmet
 Din Søster har, hvad da?

H a n s.

Hvad har han gjort?

De b o r a.

Jeg foreholdt ham i en zirlig Tale
 Hans Mangel paa Cultur og Conduite,
 Jeg tilbød ham, at ville danne ham;
 Dg han? Han svarede mig ubehøvet:
 At han var ikke længer Skoledreng.

Hans.

O, Gud velsigne ham! Saa maa jeg kysse
Ham til paa Munden, dersom det er saa.

Debora.

Nei, det er ikke til at holde ud.

Hans.

En Times Tid kan Du dog sagtens holde
Din Broder ud, som Du har ikke seet
I flere Aar. Jeg mener det ei ilde;
Jeg føler, at Du est mit Kiød og Blod,
Min stakkels Debora, og jeg har sand
Medlidenhed med Dig.

Debora.

Min Broder, jeg

Frabeder mig al Condolence.

Hans.

Nu,

Giv mig din Haand og lad det være glemt.
Vi vil ei disputere meer, min Søster!
Om Politik. Du forestaaer et Huus
Saagodt som Nogen, det er Hovedsagen;
Bedømme Helten, det er Mandens Sag.

Debora.

Jeg vil ei heller meer bedømme Dig.

(Sagte.)

Desværre! Du er under al Kritik!

(Hun gaaer.)

Præsidenten kommer med Luise.

Præsidenten.

Min kjære Hans! Velkommen!

(Kysser ham.)

Hans.

Broder Erik,

Gud signe Dig! Lad mig ret see paa Dig.

Den Samme! Smuk og munter. Jeg begriber

Ei hvordan Du det holder ud, min Broder!
 I denne Daarekiste. Men jeg agter
 Din Flid, din Iver og din Driftighed.
 Og var i Verden ingen dygtig Mand
 Alt finde meer, saa gif den reent tilgrunde.

Præsidenten (leer).

Altsaa — Du agter mig, fordi jeg er
 Forvalter for en Daarekiste?

Hans.

Frig!

Det er en vigtig Post. Forvalteren
 Maa have god Forstand for hele Kisten.
 Og Præsident for Kamret eller Kisten,
 Det kommer ud paa Eet.

Præsidenten.

Jeg kiender Dig,

Du mener mig det godt. Men, kiære Hans!
 Vær dog lidt tolerant. Troer Du da ikke,
 Man ogsaa spotter Dig, fordi Du lever
 Kun i Forgangenhedens Ridderborg?
 Men jeg? Jeg finder, Du gjør vel deri.
 Thi der maa være Folk med Aand og Siæl
 For Alt i Verden; og mens Tidens Børn
 I Tiden lever og udfylde den,
 Saa agter jeg Undtagelsen, der stuer
 Tilbage tro, og med sin Kiærlighed
 For hvad i gammel Tid var Stort og Smukt,
 I Flugten standser os Grindringen.

Hans.

Du er for billig, Fredrik! Billigheden
 Kan ogsaa gaae for vidt. Du søger at
 Besmykke hvad der skeer; det gaaer ei an.
 Der Forskiel gøres maa paa Godt og Ondt.
 Vor Søster Debora, hun er dog reent
 Forbandet; jeg gad høre hvordan Du
 Udfylde vil den hvide Kafadue.

Præsidenten.

Man hænger Kafaduen i et Buur,
 Bespiser den og gi'er den daglig Vand;
 Man morer sig ved Ord, som den har lært!
 Og stulde Broderen ei ynede meer
 Sin egen Søster? ligned hun end lidt
 Slig Kafadue, naar hun forestod
 Hans Huus med Orden og Deconomi,
 Og har en Dannelsse, som Tiden hylde?

Hans.

Ja Tiden! Det er just Ulykken, Bro'er!
 Hvem er den Frøken der?

Luisse (tysker hans Saand).

Min Onkel kender

Ei meer Luisse, som han dog har staaet
 Selve Fadder til?

Hans.

Nei, disse Pigeboern

Er allergalest til snelt at forandres.
 Med dem ei løber Tiden selv omkaps.
 Du var jo ikke størr' end saa, da sidst
 Jeg saae Dig — og nu er Du alt en Dame!

Præsidenten.

Du veed, min Broder! Vi har steldne Gæster,
 Foruden Dig? — Den vakkre Tordenstiold —

Hans.

Jeg veed det.

Præsidenten.

Og han spiser her til Middag.

Hans (seer ud af Scenen).

Hvo kommer der?

Præsidenten.

Det er Miss Harriet Richmond.

Hans.

Det var paa engelsk. Som jeg mærker, staaer jeg
 I Noahs Ark imellem alle Dyr.

Kom ind et Dieblig alene med mig
 Først paa dit Kammer! Du har sagtens dog
 Et Dvarteerstid at stænke mig?

Præsidenten.

Det har jeg!

Men saa maa Du ei heller være sær;
 Og kommer Du at hilse Tordenstiold,
 Saa maa Du ogsaa hylde ham.

Hans.

Det skal jeg.

(Præsidenten og hans Broder gaar.)

Mis Harriet kommer, Luise gaaer hende imøde.

Luise.

Min bedste Harriet! Hvor det glæder mig
 At høre denne Tidende. Du er
 Forlovet alt med Tordenstiold.

Mis Harriet (smilende).

Nu vil

Vist Giæsfene paa Capitolium
 Forraade Gallierne med ivrig Snabbren,
 Om det Usømmelige, ved at give
 Sin Haand, sit Hierte bort i første Stevne.
 Men, ligegodt, Luise! Lad dem det.
 Han Fæstningen har vundet, jeg er hans.
 Lad de forsigtige, de kloge Finker
 Kun narre Fuglefængereren en Stund!
 Lad ham taalmodig løbe med sin Liumstang,
 Indtil de sætte sig og klæbes fast.
 Jeg havde lidt kun før at tale med dem,
 Og mindre nu. Jeg reiser bort imorgen
 Med Tordenstiold, og kommer ei tilbage.
 Den Eneste jeg mister her, er Dig;
 Det vilde jeg saa nødig, gode Pige!
 Derfor jeg gjør det Forslag Dig, Luise!
 At følge med.

Luiſe.

At følge Dig?

Miſſ Harriet.

Til Sachſen,

Berlin, til England, endelig til Danmark.

Det herligt er at ſee ſig om i Verden;

Jeg miſter ei Veninden for en Ven;

Dg, naar Du vil, Du vende kan tilbage.

Luiſe.

Al nei, min Harriet! Nei, det gaaer ei an.

Det vil bedrøve mig særdeles, Harriet!

At Du forlader mig; men reise bort,

Det kan jeg ikke.

Miſſ Harriet.

Koſter det ſaa meget,

At rive Dig fra Tante Debora?

Luiſe.

Nei — men at rives fra min Onkel Friſ.

Han er nu bleven vant til mig i Huſet.

Han overbærer gjerne med ſin Søſter,

Men — ærlig talt — han trænger ogſaa til

Et Menneſte med jevn og ſund Fornuft,

En munter, blid Natur, et venligt Hierte,

Der ei forſtrues af Spidsſindigheder,

Forhærdes ei af Egenſindighed.

Min Fætter Carl kan ei huſvare ham;

Dg naar han kommer fra Forretninger,

Saa trænger han dog til at vederqvæges.

Miſſ Harriet.

Luiſe! gode Siæl! Du har din Onkel

Særdeles kjær.

Luiſe.

Jeg miſtet har min Fader

Dg Moder ſom et lille Barn; jeg har

Ei Søbſtende; jeg ſtod i Verden ene;

Han blev mig Alt!

Miss Harriet.

Alt?

Luiſe.

Ja — en anden Fader.

Nu er min Glæde kun at lyde ham,
 At tiene ham, at see af Diet ham
 Hans Dnske før det kom; opmuntre ham
 Med venligt Spøg, naar han er lidt forstemt,
 Og hiælpe ham i Huſet med at bringe
 Den Tone frem, ſom han ſaa gierne vil:
 Den muntre, ſindrige, der ikke næres
 Af Særhed eller ſmaalig Lidenſkab.

Miss Harriet.

Han overbærer altfor meget med
 Din Fætter Carl. Tro mig, han duer ei.
 Han er ei blot en Nar! Der gives Narre,
 Selv gode, ſelv elſtværdige; men han?
 Nei — Narrekappen er ham kun en Raabe
 For koldeſt Egennytte; tro Du mig!
 Og derfor har jeg ogsaa hævnnet mig.
 Men godt og vel, at ſnart vi reiſe bort;
 Thi meget ſtulde jeg viſt tage feil,
 Iſald han ikke hævner ſig igien.

Luiſe.

Det kan vel være.

Miss Harriet.

Men Du bliver dog?

Luiſe.

Hos Onkel!

Miss Harriet.

Onkel er ei længer ung,
 Men ſandelig — han bærer Aldren godt;
 Og mangan Springsfyr maatte enſte ſig,
 At han ſaae ud ſom han.

Luiſe (tager hendes Haand).

Min Harriet!

Jeg kunde blive vred paa Dig, hvis ei
 Du reisste bort saa snart; men nu er Tid
 Til Dmsvøb ei — og hvad vort Hierte føler,
 Bør det betroet til Venstabs — sidste Gang.
 Nei, Harriet! jeg tænker ei paa Slegt;
 Og Dig, en fin, en ædelbannet Pige,
 Behøver jeg vel ei at sige det:
 Naar Dvindehiertet er af god Natur,
 Det nøies gierne med, blot at beundre
 En herlig, aandeligbegavet Mand,
 Lykkelig nok, fordi det er ham nær.
 Thi evig ung, o Harriet! er vor Siæl —
 Udbødelig, — men Fødselen tilfældig;
 Tidt træffer ind det ene Hiertes Mai
 Først i det andets kraftige September;
 Men begge blomstre dog —

Mis Harriet.

Og Rosenknuppen

Kan med Reseda blande Duft endnu.
 Veninde, jeg forstaaer Dig!

Luisa (kysier hende).

Had det være

Dig et Beviis paa mit oprigtige Venstabs.
 Reis og vær lykkelig! — Du elskte jo
 Tilforn kun en Idee: Det hændte sig
 At den blev virkelig; var det ei steet,
 Saa sværmed Du endnu i Phantasien
 Ret vel tilfreds; — men jeg har meget meer.

Præsidenten kommer med Tante **Debora** og med sin Broder **Hans**.

Debora.

Det gaaer ei an, min Bro'er!

Præsidenten.

Jo fortræffligt, min Søster!

Debora.

En fremmed Admiral fra Nabo-Bennekyster,

Som gjæste vil vor Stad, som os gjør et Besøg,
 Om hans Artighed end blev mislykket Forsøg,
 Behandles bør med Agt. Jeg nys hørte desuden
 Ham personlig Kong George har til England indbudet;
 Han talde med vor Helt paa Reisen tre Dvarteer
 Midt paa Veien i Støv; — kan man ønske sig meer?
 Med en Mand, hvem vor Drot viser saadan en Ære,
 Privatømfindtlighed bør kiærligt overbære.
 Han desuden er jo nu forlovet med Den,
 Som i Huset hos os fandt saa mangen en Ven.
 Min Harriet! tør jeg vel gratulere?

Miss Harriet.

Jeg takker!

(Præsidenten gjør det sagte, medens Debora taler.)

Debora.

Lidt ubændig, — lidt — diærv! men oprigtig og vakker.
 Jeg gierne slaaer en Streg over hvad der er skeet;
 Og for at vise blot ei her Neutralitet,
 Jeg paastaar det med Fynd, og Medhold ogsaa venter:
 Afsambleen idag aabnes ei for Studenter.

Miss Harriet.

Veninde! sig mig dog —

Debora.

Min Broder er lidt sær,
 Som vi Alle jo veed! God for sig er Enhver,
 Men der Forskiel er paa. En Student uden Dadel
 Er et agtbart Subject; men — er han ei af Adel,
 Indlades han ei kan i fornem Afsamblee.

Præsidenten

(Smilende, men bestemt).

Om han indlades kan, det faaer Du nu at see.

Debora.

Ja, naar Du taler saa, da maa jeg sagtens tie.

Præsidenten.

Aldrig ædlere Flok kunde Festen indvie.

Hans.

Men Broder, sig mig dog —

Mis! Harriet.

Herr Præsident!

Jeg svæver i en saadan Uvisshed —

Præsidenten.

Hvoraf jeg strax udbringe skal min Harriet.

Thi — kort og godt — i Sidsværelset

• Sig Selskabet forsamler, hilser der

Den bolde Tordensfiold. Luise havde

Bestilt os nogle Musikanter, vilde

Man skulde synge først en lille Sang

Før vi til Bordet gaae; det var ret smukt;

Men, gode Vige! nu Du forekommes,

Og paa en Maade, tænker jeg, som ei

Mishager Dig. Studenterne fra Halle

Sidvandret er, at hilse Tordensfiold.

De staae i Haugen; og der kommer alt

En Deputation at tale med mig.

En Student med Følge kommer.

Studenten.

Herr Kammerpræsident! tillader I,

En Flok Studenter, kommen hid fra Halle,

At hilse Helten Tordensfiold med Sang

I Salen her og Haugen?

Præsidenten.

Megen Vre.

Jeg venter Alle her i Salen.

Studenten.

Nei,

Vi er for mange. Hvis Jer synes, komme

De bedste Sangere; de Andre staae

I Haugen tæt herved og synge Chor •

Ind ad det aabne Vindue.

Præsidenten.

Det var herligt!

O hvis I ei forsmæer et ringe Maaltid,
Skal det i Haugepavillonen strax
Beredes Eder.

Studenten (bukker).

Nei, Herr Præsident,

Vi takke! Vi har alt for længe siden
Til Middag spist.

Præsidenten.

Men et Glas ædel Rhinsvvin,

Det tømmer I dog med paa Heltens Sundhed?

Studenten.

Ja med Fornøielse, Herr Præsident!

Præsidenten giver en Tjener et Bink. Fleiborene til Sidesværelset aabnes. Musikanterne komme, spillende en Marsch, og stille sig hen ved Bæggen. Præsidenten, Tante Debora, Broder Hans og Miss Harriet gaae ind, men Studenterne ud, for at hente de Andre. Derpaa kommer Præsidenten tilbage med Lordenstiold ved Haanden, og Selskabet følger. Der bliver fremsat en pragtig Lanestol, hvori Lordenstiold, efter at have vægret sig, maa sætte sig, midt i Kredsen. Naar Studenterne komme, springer han atter op, og bukker dybt flere Gange, men tvinges atter til at tage Plads i Lanestolen. Derpaa synge

Studerterne:

Du Helt! som i det fjerne Norden
Har høstet Roes paa Ostresalt,
Som mødte med dit Skiold den Lorden,
Der hen ad Søens Bover galdt;
Germanien dit Værd paastjønner,
Studenten kan din Kraft forstaae.
En Hilsen af Minervas Søner
Matrosen aldrig vil forsmæe.

Vort Maal er eet, vort Hverv det samme:
Soldat, Matrosen og Student
Begeistres af den Guddomsflamme,
Pallas = Athene selv har tændt.

For intet ei Pallas = Athene
 Med Hielmen staaer, med Landskæft;
 Thi hun alene kan forene
 Høi Videnskab med Heltekraft.

Høistolen kan en Fæstning kaldes,
 Saa godt som nogen Borg paa Fjeld.
 Den kun af Dumbhed overfaldes,
 Den virker Fædrelandets Held.
 Og Helten virker som den Lærde,
 Mod Barbariets skumle Vold;
 Thi snart med Bog og snart med Sværde
 Forjage vi den lede Trolld.

Velkommen her blandt tydske Gutter,
 Du Tappre! fra det danske Belt.
 Vi stamme ned fra Martin Luther,
 Og vi forstaae os paa en Helt.
 En Krands vi bunde Dig til Gre,
 Paa Wartburg af en Egeblok;
 Og hvis Du den vil venligt bære,
 Da hædrer Du en Ynglingsflok.

(Formanden har imidlertid givet Krandsen til Luise, som sætter den paa Lørdenskiolds
 hoved. Gientaget Hurra og Fanfare med Instrumenterne.)

Lørdenskiold

(Springer op dybt bevæget).

Jeg skulde tale — men jeg kan det ei;
 Jeg skulde takke, — men den Graad, som fielden
 Mit Die fylder, qvæler her min Røst.
 Der er ei Ord for slige Følelser!
 Men det er vist, at sligt et Dieblif
 Betaler Farer og Anstregelser.
 Tak, Brødre! Ja, Matrosen og Soldaten
 Det er Studentens Broder — det er vist.
 Og Held den Tid! den kommer nok engang,
 Hvor det erkiendes grant.

(Til Tjeneren.)

Et Bæger Viin!

(Han faaer det.)

Det tømmer jeg, — beruſt af Vren alt —
 En danſk Matroſ for ſorte Kammerater!

(Almindeligt Hurra.)

(Marſch ſpilles igjen, og alle gaae ud i Haugen, uden Carl von Spiegelhaufen.)

Spiegelhaufen.

Naar Bomben ſteget er ſaa høit tilveirs
 Som den kan komme, — daler den og ſpringer.
 Nu dygtig Viin, Ven Tordensſtiold! Champagne,
 Madera, ſelv Tokaier, om Du vil.
 De bedſte Vine: Kiærlighed og Smiger —
 Af dem eſt Du jo næſten druckten alt.
 Saa efter Maaltidet igjen i Haugen!
 Der præſenterer jeg Dig Oberſt Stahl —
 Og vi vil ſee hvorledes den Defert
 Bekommer Dig.

(Gaaer.)

Fjerde Handling.

En affides Plads i Præsidentens Lyftskov.

Carl von Spiegelhausen. Von Felsen.

Spiegelhausen.

Nu har vi Spillet gaaende. Verust
 Han er vel ikke just; endstøndt, Gud veed,
 Jeg stræbte nok; men det er stræffeligt,
 Hvad sig en Ulf fra Danmark taaler Wiin.
 Han drak det som sød Melk, og han beholdt
 Sin hele Fatning. Virkningen deraf
 Var blot, at han blev mere hiertelig
 Og mindre stolt. Han reiste sig og drak
 Vertindens Skaal; han holdt en lille Tale
 Til Lante Debora, hvorved hun reent
 Forglemte Grovheden i Formiddags,
 Stod op og neied, saa det var en Dnk.
 Den gamle Dnkel har naturligviis
 Paa Diebliffet druffet Du's med ham.
 Han vinder Alles Hierter, den Barbar;
 Men dit og mit — det vil han neppe vinde.

Felsen.

Nei sikkerlig! Quise selv er ganste
 Forgabet i ham; men hvad venter man
 Sig meer af disse taabelige Piger,
 Hvem Knaldet af en Nøglebøsse strækker,
 Og dog forgabe sig i Tapperhed?

Spiegelhausen.

En Liniebåndser, som fra Laarn til Laarn
Sin Snor udspænder, har, naar han er flog,
En Hælvelinie, som holde kan,
I fald den Anden brister.

Felsen.

Hvordan det?

Spiegelhausen.

Maastee behøve vi ei Oberst Stahl.
Til ham i Nød jeg tager kun min Tilflugt;
Han er en Spiller, maadeligt hans Rygte.
Men, Rudolf — men her er en ægte Svenskt
I Bhen, en Captain, en Søcaptain,
Som kæmpet har engang mod Tordenskiold;
Ham har jeg faaet hid, han hilser ham
I Haugen her i denne Skyggegang.
Og meget skulde jeg vist tage fejl,
Om Krigen mellem Danemark og Sverrig
Ei bryder ud paany, saa ei vi trænge
Til Hælp af Linietropperne tillands.

(De gaae tilside.)

Tordenskiold kommer med Hans von Görz.

Hans.

Mig fattes ei det Bitterste, det kan jeg
Forsikre Dig. Troer Du, en gammel Ridder
Ei drikke kan saa godt som nogen Viking?
Vel er jeg noget ældre, gode Ven!
End Du; jeg kunde være Fader til Dig.

Tordenskiold.

Du kunde være Dæblen! Lad os høre,
Hvor gammel er Du?

Hans.

Ja, hvor gammel er jeg?

Nu skal der regnes; og med Regninger
Det gaaer kun slet, naar man har druffet ægte

Johannisberger. Men, min tappre Ven!
 Jeg vil ei heller være Fader til Dig,
 Jeg være vil din Broder, derfor har
 Jeg druffet Du's med Dig.

Lordenskiold (seer ud af Scenen).

Der kommer Herr
 Von Spiegelhausen, Kammerpræsidentens
 Neveu.

Hans.

Ja vist, han er i Slægt med ham,
 Omtrent som Røgen er i Slægt med Flammen.
 Jeg beder Dig! giv Dig ei af med ham.
 Jeg kiendte ham som halv opløben Dreng,
 Og han er neppe bleven bedre siden.
 Hufommelse han har, som Papegøien,
 Til Ord at lære ubenad. Den Lærdom
 Og Siælekraft vurderes mest i vor Tid.
 Dog mangler ham ei heller List, som Ræven,
 Til Sand at kaste Folk i Dinene.
 Han var som Barn en grumme artig Pøg;
 Dorst, uden Følelser og Phantasi,
 Sad han og lærte Lectier paa sin Skammel,
 Tirader af Moral og Sædelære;
 Og naar Spektakelmagerne fik Riis,
 Grød han — andægtig ærbar, — men af Glæde!

Lordenskiold

(der afsprebt har seet ud af Scenen, og ikke hørt efter).

Hvo er den Fremmede, han bringer der?

Spiegelhausen kommer.

Tilgiv, Herr Admiral! Her er en Fremmed,
 Som reiser strax igien; men som udbeder
 Sig kun et Dieblif den Ure — Lykke —
 At hilse paa en Gælt, hvem alt han kiender
 Fra ældre Tid.

Lordenfkiold.

Jeg er til Tieneste.

Hans.

Du arme Diævel! jeg beklager Dig.
 Begynder alt din Nød? Ha, Lordenfkiold!
 Jeg kender mine Landsmænd. Skal Du nu
 Dig lade see for Reifende, fom ønffe
 Sig Timer — for at see og tale med
 Den store Mand? ja faa Gud naade Dig!
 Der komme firrogthve vift hver Dag,
 Og Døgnet har kun firrogthve Timer.

Spiegelhaufen.

Den Mand, fom ønffer det, er ingen Tydfter,
 Det er en Skandinav.

Lordenfkiold.

Særdeles gierne!

Hans.

Men gjør nu Pinen kort, og lad mig vide,
 Naar jeg alene træffer Dig igjen!
 Thi jeg har endnu meget, jeg maa spørge
 Dig om, og fom Du maa forklare mig.

Lordenfkiold.

Det skal jeg.

Spiegelhaufen.

Maaftee Dnfel ta'er tiltakke

Med mig faalænge?

Hans (med lunefulb Foragt).

Nei, min Dreng! det var

At fætte Bonden paa en Herremand.

(Gaaer.)

Spiegelhaufen (med en Compliment).

Herr Admiral! her er den Fremmede.

(Gaaer.)

En fvenff Soofficeer kommer og hilfer ærbødig.

Fortryd ei paa, Herr Admiral! en Svenske,
 Som gjorde Tert Befiendtfkab ved Kanoner,

Fregat imod Fregat, halvtredie Time,
 Paa Vandet møder Eder her som Ven.
 Jeg har alt druffet Eders Skaal paa Havet.

Lordeniskiold

(trykker og ryster hans Haand).

Ei, kiære Nabo! skal vi træffes her?
 Med Glæde rækkes Eder Vennehaand,
 Nu er jo Kampen endt. Velkommen Broder!
 Tert Navn?

Den Svenske.

Mit Navn er Captain Leyonankar.

Lordeniskiold.

Ja, det var Eder, som jeg sloges med
 Ved Bergen, til jeg havde reent stude op
 Mit Krudt?

Leyonankar.

Ja, rigtig! Admiralen vilde

Jeg skulde laane noget ham af mit.
 Tilgiv mit Afslag! Det var, som jeg sagde:
 Jeg havde nok kun til mit eget Brug.

Lordeniskiold (leer).

Ja, ja! Jeg maatte finde mig deri.

Leyonankar.

Da først I havde kæmpet som en Løve.
 Vi stilletes ad som rebelige Mænd,
 Der slog for vore Konger, for vort Land,
 Men uden Had; vi agtede hinanden.
 Jeg drak Jer Skaal og I drak ogsaa min.

Lordeniskiold.

Jeg bad Jer hilse mine gode Venner
 I Gothenborg.

Leyonankar.

Jeg Eder mine Venner

I Kiøbenhavn.

Lordeniskiold.

Da var det halvt i Spøg.

Leyonankar.

Nu kan vi gjøre det for ramme Alvor.
 Og derfor har jeg taget mig den Frihed,
 At komme hid i dette fremmede Huus,
 At see og hilse Jer et Dieblif.
 Tilgiv! Jeg reiser strax igien.

Lordenfskiold.

Imorgen?

Leyonankar.

Ja, ganske tidligt. — Men naar Admiralen
 Tilbagevender til sit Fædreland,
 Lør jeg da haabe vel, at I besøger
 Mig paa min Gaard i Skaane, hvor jeg boer?
 Jeg lover, I skal blive vel tilfreds
 Med Eders Naboer; og vi skal driffe
 Den Skaal, vi drak paa Skibet, meget bedre
 Paa fredelige Landjord.

Lordenfskiold.

Hiertens gierne!

Gid Freden altid os forene maae.

Leyonankar.

Vi er jo dog eet Folk, een Moders Børn.

Lordenfskiold.

Bort Sprog er næsten eet.

Leyonankar.

Som Mol og Dur;

Den samme Melodie.

Lordenfskiold.

Jeg taler Svensk

Saa godt som Dansk.

Leyonankar.

Det skionne Drefund

Forener vore Kyster; skal kun Splid
 Udskille?

Lordenstfiold

(lægger sin Haand paa hans Stulber).

Vi vil ei bedrøves over

En Kamp, som gav os begge Leilighed
Til smukt at vise vore Heltetræster.

Leyonankar.

Vi kæmped som Einheriar i Valhal,
Nu drikke vi, som de, ved Odins Bord.
De forrige Bedrifter, Eventyr —
Den fordums Riv — som gyldne Bricker findes
I Græsset kun! Nu skal Grindringen
Med dem blot spille Skattavl.

Lordenstfiold.

Holde Svenste!

Maastee jeg kommer hjem, før nogen troer;
Maastee besøger jeg til Vinter Sverrig
I Kane; naar de skaanste Bønderkoner
Med Lærred gaae til Kiøbenhavn; naar kun
En lille Keyne stiller Danemark
Fra Sverrig, som Hesten springer over, naar
Den faaer en Bidstefnært. Da kommer jeg
Til Malmø, til Landskrona, drikker Skaaler
Med vore Venner. Og som Lutheraner
Jeg blande skal i Lund min stærke Røst
Med Eders, i den gamle hellige Kirke.
Thi alt i Kiøbenhavn, i Holmens Kirke,
Jeg førte Sangen an som Søkadet.

Leyonankar.

Nu, det er vel! Saa vil de skaanste Dvinder
Ei meer Jer holde for en Bussemænd,
Og strække de uartige Børn dermed:
„Hvis Du ei tiger, kommer Lordenstfiold!“ —

(Rækker ham Haand.)

Gud signe Lordenstfiold!

Lordenstfiold (løser ham).

Og Leyonankar!

(De gaae Arm i Arm.)

Spiegelhausen kommer frem.

Det var en deilig Riv, jeg der fik hppet.
 Nu til Bligtankeret, det andet Loug!
 Og brister det — men det vil ikke briste; —
 Thi Lykken staaer mig bi. Der kommer Stahl.
 Han har alt faaet fat paa Tordenskiold.
 Maaskee han haaber, Admiralen strax
 Vil honorere Spillerverelen.

Tordenskiold kommer tilbage med **Oberst Stahl**.

Stahl.

Lilgiv, Herr Admiral! at selv jeg vover
 At gjøre mig bekendt med Eder, skøndt
 Jeg ei er Eder forestilt.

Spiegelhausen.

Slig Dabel

Medrette træffer mig.

Stahl.

Paa ingen Maade,

Min bedste Herr von Spiegelhausen! — blandt
 Saa mange Gæster; — Admiralen var
 So aldrig ledig. — Men da dog jeg seer
 En Fremmed, som ei var ved Tasselet,
 Aflægge sit Besøg, saa vover jeg
 At haabe samme Godhed, som min Landsmand.

Tordenskiold.

J er en Svensk, min Herre?

Stahl.

Jeg har tient

Den svenske Konge; men er tydsk af Fødsel.

Tordenskiold.

En Sømand?

Stahl.

Nei! Jeg førte som Major
 En Bataillon. — Jeg tog ved Krigens Ende
 Som Oberst Afsted; nu er jeg civil.

Lordenskiold.

Ei meer i Uniform?

Stahl.

Er Kampen endt,

Saa lægger man sin Rustning.

Lordenskiold.

Eder's Navn?

Stahl.

Von Stahl!

Lordenskiold (opfarende).

Von Stahl? Hvad? — I er Oberst Stahl?

Stahl (rolfs).

I kender mig?

Lordenskiold

(fatter sig og rynker Panden).

Kun lidt af Renomé.

Dog — der er meget Staal i denne Verden,
 Af høist forskiellig Værd, forskiellig Priis;
 Maa jeg den Frihed tage mig og spørge:
 Er det Herr Obersten, som ogsaa dyrker
 Naturhistorien? Som har en Samling
 Af steldne Dyr i Eder's Kabinet,
 Den I, af Kiærlighed til Videnskaben,
 Og for at være Ungdommen til Nytte,
 Lidt foreviser gratis?

Stahl.

Det er mig.

Spiegelhausen

(sagte, idet han sniger sig bort).

Nu ei tilstede, men ei langt herfra!

Lordenskiold.

Det glæder mig usigeligt, at jeg
 Har truffet Jer. I deler sikkerligt —
 En Mand med ægte Kundskab, Videnskab,
 Min Harm og min Foragt mod en Bedrager,
 Som for at lokke Løbser i sin Fælde,

Paadutter den uskyldige Natur
 Bannskabninger, som den har aldrig havt.
 Skøndt Himlen veed, der er Bannskabninger
 I Verden nok, især af de moralske.

Stahl.

Maa jeg den Frihed tage mig og spørge:
 Hvad mener Admiralen?

Lordenskiold.

Slangen er

Et lumpent Dyr; — den kryber paa sin Bug,
 Den snoer sig smidiglumst i sine Bugter;
 Den Eva har forført i Paradiis,
 Og al vor Brøst og Bræk, den kom fra Slangen.
 Den fattes ikke Hoved; dog den havde
 Dengang kun eet; med Tiden Kunsten stiger,
 Og nu — nu siger man, at i Hannover
 Der er en Snog, som giækker Folk med syv!

Stahl (leer).

Ja — nu forstaaer jeg Admiralen. Ja —
 Det er en Sielkenhed. Jeg har sliig Slange —
 I Spiritus. — Vil I besøge mig,
 Saa skal I see den. — Ak, Naturen er
 Forunderlig — selv i Undtagelser;
 Et Dyr faaer tidt for mange Hoveder,
 Og Mennesket har sielden eet engang.

(Spotst.)

Selv Helte kunne gierne mangle Hoved;
 Hvad vil det sige? Naar de blot har Hierte.

Lordenskiold

(rynker sine Bryn dybere).

Der er en hellig Genfold, paa Latin
 Jeg troer benævnt: Sancta simplicitas,
 Som Snedigheden ofte kalder dum;
 Der er en vis Forstand, som kaldes sund,
 Naturlig simpel Menneskeforstand;
 Men den sit Navn med rette neppe bærer,

Thi ingenting er mere fieldent just,
 End denne Edelsteen i Møddingen.
 Det er ved den blot, at man stielner Dagen
 Fra Natten, Sort fra Hvidt og Varmt fra Koldt;
 En ærlig Mand fra Nidningen, og Bligt
 Fra Nederdrægtigheden. —
 Spidsfindighed forsvarer hvad den vil;
 Men denne simple Menneſteforſtand
 Bedaares ei og blændes ei af Skaller;
 Selv i en Oberst kan den ſee Klørknægt;
 Den nævner Barnet ved ſit rette Navn,
 Og kalder Skurken ligefrem en Skurf!

Stahl

(drager forbitret ſin Kaarde, ſaa at Ekeben følger med).

J taler her ſom en gemeen Matroſ!
 Jeg fordrer Satisfaction.

Lordenſkiold

(tager Kaarden fra ham).

Den ſtal

Du faae, min Bro'er! ſom Du fortienet den.
 Men førſt endnu en lille Sørgetale
 Ved din Begravelse, — den borgerlige!
 Du kalder mig Matroſ? — Jeg er Matroſ!
 Det er en Hæderstitel. Hvis Du var
 Gemeen Soldat — og var en ærlig Karl,
 Jeg ſkulde ſlaaes med Dig, ſom Du forlanger;
 Men ſee, Du er en Spitsbub, Du er Lhy!
 Ja værre! — Lhyen ſelv er mere ærlig
 Og mere tapper; thi han lyver dog
 Gi for ſig ſelv, — han veed, han ſtiæler, — hover
 At blive pidſket, brændemærket — hængt;
 Men dit Filureri Dig ſtaffer Fordeel,
 Ja ſtørſte Fordeel, uden mindſte Fare;
 Du blander Dig i ærligt Compagni,
 Og med ſubtile Talemaader blander
 Du Verdens Dom og din Samvittighed.

Derfor — tag her den Satisfaction,
Du har fortient: Her brækker jeg din Raarde;

(Han brækker den.)

Jeg slaaer med Stumpen Dig om Ørerne.

(Han slaaer ham og kaster ham til Jorden.)

Din Krop i Støvet kaster jeg, som Du
Har kastet selv din Ære! — Nægt det nu,
At Lordensskiold Dig gav Satisfaction.

(Gaaer.)

Stahl (springer op).

Jeg er bestiæmmet — dødelig bestiæmmet!

Spiegelhausen kommer.

Jeg Alt har seet, Herr Oberst! Følg mig hjem!
Erstatning maa han give Jer imorgen.

Stahl.

Han kommer ikke levende fra Stedet.

(De gaaer.)

**Et Sted i Haugen udenfor Pavillonen, man hører
af og til Dandsemusik.**

Miss Harriet. Lante Debora. Præsidenten. Luise.

Debora (munter og ivrig).

Hvor er min Admiral? Ei nok, ham bindes Krandsse,
Men han er ung endnu — ma foi — han maa dandse.
Jeg selv er nu for stiv, tog mig latterligt ud;
Men en Engelsklands maa han os dog med sin Brud
Opføre til Valet. Hvis et Stykke jeg kiendte,
Som han ynder især. — Jeg vil selv strax ham hente.

Miss Harriet (sagte til Præsidenten).

Hun er omfåbt jo reent.

Præsidenten.

Ja! Der seer man, hvor let
Man erobrer en Stæl, naar man adbær' sig ret.

Et Glas Tokaier kan den hele Stoltbed smelte:
 Hendes Hierte nu slaaer kun for Seir og for Helte.
 Hendes Skaal høit han drak, — hele Tanten han vandt;
 Og selv Følelsen for hendes Ahner forsvandt,
 Da hun mærked: Enhver vilde Helten behage.
 Lykke, Medgang og Glands imponere den Svage!

Debora (som har seet sig om).

Men hvor er han?

Præsidenten.

Han gif med vor Broder lidt bort.

Debora.

Ha, den Særling! Han gjør kun Familien Tort.
 Han misunder os vel den uskyldige Glæde,
 At i Selskabet er Admiralen tilstæde?
 Han bortslæber ham glubst paa sin eensomme Dei,
 Og opsluger ham heel, som den graadige Hai.
 Alexander maa sig i Diogenes finde;
 Hvis i Lønden vi see — sidde begge derinde!

En Tiener kommer.

Debora.

Nu, hvad mangler igien?

Tieneren.

Urak, Suffer, Citron!

Debora.

Ha, Du er mig dog ret en naragtig Person.
 Beed Du ei hvor det staaer? Hvor Citroner, hvor Suffer —

Tieneren.

Ja, hvad hjælper det til, naar dog Frøkenen luffer?

(Hun følger ham hurtigt, utaalmodigrokkende paa hovedet.)

Præsidenten.

Min bedste Harriet! vil I virkelig
 I Overmorgen bort?

Miss Harriet.

Ja — Tordenstiold

Har megen Lyst dertil. Han længes efter
 At komme til Grev Løvendahl i Dresden.

Præsidenten.

Dg Brylluppet skal staae hos ham?

Mis Harriet.

Maaskee.

Præsidenten (smilende).

En klog, fornuftig Brud, som strax sig fører
I kiære Brudgoms Villie. Det var ret,
Min Harriet! Bliv saaledes ved! Dg sikkert
Jert Egtestab vil vorde lykkeligt.

Mis Harriet.

Maaskee det er det sidste Dieblif,
Herr Kammerpræsident! jeg taler ene
Med Jer og med Luise. Saa modtag
Min inderligste Tak for al den Godhed,
I viste mig. O hvor mit Hjerte ønsker
At yttre sin Taknemlighed i Daad.
Dg jeg vil tage Mod til mig og handle,
Det har jeg lært af Tordenstiold. Jeg saae
Ham aldrig før idag, og Rummet skilte
Ham milevidt fra mig, — dog blev han min.
Jeg kiender Lo, som ikke Rummet skiller,
De troe at Liden skiller dem, og tie.
De see hinanden dagligt mangt et Aar,
Dg blive fremmede dog for hinanden.
Den skønne Lid gaaer hen, og Følelsen
Sig finder venligt i sin Slavelænke.
O, lad os bryde den! — Hvad ei de Lo
Udtale tør, det vover her en Tredie.

(Hun tager en Blomsterkøst af sin Varm.)

Seer denne lille Blomsterkøst: Reseden
Dg Rosen! — Passer de ei for hinanden?
Dg blusker ikke Rosens Purpur sødt
I dette friske Grønne, som vil holde
Sig længe Grønt, og som i liflig Duft
Vel kappes kan med Rosen?

Præsidenten.

Min Luise!

Luise.

Min faderlige Ven!

Miss Harriet.

Nei, ingen Fader!

Præsidenten

(griber rask Lufses Haand).

Min Brud!

Luise (i hans Arme).

Min elste Ven!

Miss Harriet (begeistret).

O, Tordenstødt!

Hvor vil det glæde Dig, naar Du erfarer,
At Harriet kan ogsaa hjælpe dem,
Hun elsker, med en rask og dristig Bistand.

Præsidenten

(lyser hendes Haand).

Ha, skal en Pige lære mig at handle?
Jeg næsten skammer mig.

Miss Harriet.

O, kam Jer ei

For en ungdommelig Undseelighed,
Som mangan Yngling savner, og som gjør
Den Mand, der føler flint, til Yngling atter.

Præsidenten.

Luise! Frygt kun for at misforstaae Dig
Båndt mig min Lunge. Nu er Gaaden løst;
Laf være denne dristige Heltinde!

Miss Harriet.

Jeg lægger Eders Hænder i hinanden.

(Hun gjør det.)

Dg følger mig nu hen til Kildevældet,
Som, mig til Minde, kaldes: Harriets Kilde.
Der kaster jeg min Urtekoft i Vandet,
Der holder den sig længe blomstrende.

Luiſe tidt ſkal binde ſig en Koſt,
 Og lade den i Bækkens Bover flyde.
 Og naar da Harriets Kilde græder, Kiære!
 Det er kun Glædeſtaarer.

Luiſe.

O, min Harriet!

Gid aldrig Sorg afpreſſe dine Taarer.

(De gaae.)

Et Bærelſe.

Lordenskiold. Carl von Spiegelhaufen. Von Felfen.

Lordenskiold (til von Felfen).

Jeg har alt ſvart: Jeg ſkylder ingen Skurk
 Satisfaction.

Spiegelhaufen.

Herr Admiral! Tillader

J os, at vi med al den Urefrygt,
 Der ſkyldes Eders Rang og Eders Daad,
 Fremſætte Sagen i det Lys, hvori
 Vi ſee den? Vi ere begge Slægtinge,
 Veed J, af Kammerpræſident von Görz;
 Han ſelv er Eders Vært; og J vil neppe
 Bedrøve, frænke, mindre ſkade ham.

Lordenskiold.

Nei, paa min Ure! nei, det vil jeg ikke.
 Det er en Mand, ſom vundet har mit Herte,
 Han høit har hædret mig, jeg ſkylder ham
 Taknemlighed.

Spiegelhaufen.

Og Oberſt Stahl er nær
 Beſlægtet med ham.

Felfen (ſagte).

Du kan lyve godt.

Tordenskiold.

Det gjør mig ondt for Kammerpræsidenten.

Spiegelhausen.

J ønske da, for Præsidentens Skyld,

At Oberst Stahl var ingen Skurk?

Tordenskiold.

Hvad kan

Mit Dnske hjælpe?

Spiegelhausen.

Til at høre mig

Taalmodigt ud, naar jeg beviser Eder,

At denne Mand er ingen lav Bedrager.

Forbæres kan det ei: han er en Spiller,

Dg Spillesygen er en hæslig Laft;

Dog det vedkommer hans Moralitet,

Dg ingen borgerlig Forbrydelse.

Han er en Spiller, — men en ærlig Spiller!

Tordenskiold.

Jo jo! Det maa man sige, han er ærlig.

Først loffer han en Tøsse med en Løgn,

At see en Slange, han vil forevise,

Med flere Hoveder.

Spiegelhausen.

Han loffed Ingen;

Det var et Nygte, som Herr Lehn erfoer.

Nysgierrigheden drev ham selv derhen,

Dg der blev Ingen sendt, at hente ham.

Tordenskiold.

Hvi spreder Stahl da Løgneren ud i Byen,

Om Slangen med syv Hoveder?

Felsen.

Hvad kan

Han for, at Byen overdriver Smaating?

Men det er ingen Løgn.

Tordenskiold.

Hvor er da Slangen?

Felsen

(tager en lille Blaste op af Lommen).

Her er den! — Jeg, en Ven af Obersten,
 Der bragte hans Cartel, beviser Jer,
 At han er ingen Løgner. Her er Slangen!
 Et lille Monstrum med syv Hoveder.

Lorden skiold

(tager og betragter den).

Det er den hele frygtelige Snog,
 Som vækker sig Marm?

Felsen.

Hvad kan den for det?

Den saa uskyldig er som Oberst Stahl.

Lorden skiold

(giver ham Blasten tilbage).

Og Lehn er heller ei bedraget der
 For sine Penge?

Felsen.

Nei, Herr Admiral!

Jeg var tilfældigviis tilstede ved det,
 Og kan bevidne: det gif ærligt til.
 Desuden er der heller ingen Klager;
 Han er tilfreds, som tabte Pengene.

Spiegelhausen

(giver Lorden skiold en Seddel).

Her er et Brev fra Lehn!

Lorden skiold.

Han er jo reist?

Spiegelhausen.

Ja han er reist. Han siger, I har viist ham
 Ud Hoved til.

Lorden skiold.

Ja, det er ganske sandt!

Jeg takker Gud, hvis jeg blev af med ham.
 Dog var det ei min Mening, at han skulde
 Paa egen Haand forlade mig. Men binde

Med Seilgarn Drengen fast til Kaffelovnen,
 Det kan jeg ei; og hvis han løber bort,
 Saa maa han tage Skade selv for Hiemgiæld.

Spiegelhausen.

Behag og læs hans Brev!

Lordenskiold (læser).

„Seg her bevidner,

At femogthvetusind Daler jeg
 Har tabt i ærligt Spil til Oberst Stahl.
 Frands Lehn.“

Felsen.

Hvad vil I meer? Det er bevist,
 At Stahl er ingen Løgner og Bedrager.

Lordenskiold (sagte).

Den dumme Diævel! Laabelig hovmodig
 Han lyver heller i sin egen Bung,
 End tilstaaer, man har taget ham ved Næsen.

Felsen.

Herr Admiral! Hvad skal jeg svare Stahl?

Lordenskiold

(efter at have betænkt sig et Dieblit).

Velan — jeg skylder ham Satisfaction.
 Jeg ei bevise kan, han er en Skurk,
 Og møder ham imorgen paa Pistoler.

(Spiegelhausen og Felsen see forbausede paa hinanden).

Spiegelhausen.

Det Jer tilkommer selv at vælge Vaabnet,
 Da I er fordret ud; men Admiral,
 Tillad mig end et Ord i Sagen! Gi
 Til Officieren, men til Menneffet,
 Men til den ædle Lordenskiold, hvis Høimod
 Hver agter værdig til hans Tapperhed.
 Herr Oberst Stahl — det er en fattig Mand,
 Afstediget, ulønnet efter Krigen,
 Med stor Familie, nedtrykt i Giæld.
 Han saae: den unge Lehn har Penge nok,

Men ingenting i sin Personlighed,
 Som just indtager for ham; — han betænkte
 Sig ikke længe, — vandt, — det er hans Brøde!
 Og derfor vil I myrde ham?

Lordenskiold.

Jeg myrde?

Spiegelhausen.

Ja! — Den der skyder Proppen af en Flaske
 Med Terzerol, som I ved Bordet før;
 Som selv tilstaaet har, at tidt for Spøg
 Han Flippen stød af Trøien paa Matrosen,
 Naar han i Merset dvæled ham for længe,
 Den træffer vist i en Duel sin Mand,
 Ved første Skud. Det kan ei kaldes Kamp,
 Hvor Sagens Udfald forud er bestemt.

Lordenskiold (utaalmodig).

Nu da, for Diavlen, lad det være Klinger!

Spiegelhausen.

Dermed I giver Stahl en lille Rist,
 Og Alt er glemt; og denne Draabe Blod
 Bortvaster hurtigt Pletten af hans Vre.
 Men ikke blot af hans; thi Præsidenten,
 Som sagt, er ham en nær Paarørende.
 Erfared andre Hoffer denne Skam,
 At her, i Præsidentens eget Huus,
 Hans Frænde pryglet var, i Støvet kastet,
 Som Falskner, af en fremmed Adelsmand,
 Der gif, og agted den Fornærmede
 Saa haant, at ei engang han stænkte ham
 En Tvekamp til Erstatning; — Admiral!
 Som Stahl da Præsidenten var bestaaet.

Lordenskiold.

Det skal han ei. Jeg slaaes med Stahl paa Kaarder.
 Men kan I ikke laane mig en større?
 Jeg har kun denne lille Stadssetingest.

Spiegelhausen (leer).

Den træffer dybt nok. Som jeg siger Eder,
Det er jo blot paa Skrømt; blot for at redde
Den arme Diævel reent fra Undergang.

Lordenskiold.

Nu, lad saa være!

Felsen (butter).

Jeg skal bringe Svaret
Til Obersten. Jeg er hans Secondant.

(Gaaer.)

Spiegelhausen.

Og, hvis I ei forsmaaer, Herr Admiral!
Saa er jeg Eders.

Lordenskiold.

Godt! Jeg takker skyldigst.

Spiegelhausen.

Og for at undgaae stor Vidtløftighed,
Ophævelser og Afsted, — Dameklynk, —
Saa kunne vi nu strax i Aften kjøre
Til Reiten; der er et fortræffligt Værtshuus
Paa Grændsen, mellem det Hannoverste
Og Hildesheimste; thi Duellen tør
Ei føres inden Landets egne Grændser.
Men det er kun en smuk Spadserefart,
Et Par Miils Vei. Jeg har alt Vognen forspændt;
Vi sove der inat. Imorgen tidlig —
Paa Engen — møder Stahl os Kloffen syv.

Lordenskiold.

Jeg er tilfreds. (taler) Kold!

Kold kommer ud af Sovekamret og siger sagte:

Jeg har hørt det Alt!

Lordenskiold.

Du følger mig og Herr von Spiegelhausen
Taften ud til Reiten! Læg i Vognen

Min Kappe, min Kabus! Den spidse Hat
 Er mig i Bognen til Ueilighed.
 Skynd Dig! Jeg gaaer kun bort et Dieblif.

Kold.

Pistolerne — skal de ei tages med?

Spiegelhausen.

Nei, her er ingen Røvere paa Veien.

Kold (sagte).

Men kun i Bognen.

Tordenskiold.

Gjør hvad jeg har sagt!

Jeg kommer strax. Jeg gaaer et Dieblif
 Kun til min Harriet.

Spiegelhausen (uroelig).

Vil I sige hende,

Hvad der skal skee?

Tordenskiold.

Nei, nei! Paa ingen Maade.

Jeg vil ei ængste hende. Kun et Kys
 Jeg hente vil til Afsked hos min Pige.

(Gaaer.)

Spiegelhausen (sagte).

Jeg haaber dette Kys — det bli'er det sidste!

(Følger ham.)

Kold.

De Mordere! De alt omspænde ham.
 Hvorledes skal jeg redde ham? Jeg kan
 Ei redde ham; — thi sagde jeg ham Grunden
 Til min Bestyrtelse, min Frygt, saa jog
 Han mig for evig fra sit Ansyn bort.
 Han vil ei være sig det selv bekiendt;
 Han veed det ikke, — vil ei vide det, —
 Dog er det saa. — Hvorledes fik de Skurker
 Den Hemlighed opdaget? Har Frands Lehn
 Maaskee, til Afsked, sagt dem det? Det er

Som i den gamle Sang, hvor Tronni Hagne,
 Den Niding, lærte lumst den Plet at kiende,
 Hvor Spydet kunde giennemboere Sigfred
 Imellem Skulderbladene. — Han kan
 Ei fægte! — Sablen bruger han fortræffligt,
 Og med Pistoler er han største Mester;
 Men Kaarden fører han kun maadeligt.
 Det lumste fine Spil med Spidserne,
 Hvortil ei hører Styrke, Driftighed,
 Men smidig Lethed og det kolde Blod, —
 Det ligger langt fra hans Natur. Han brugte
 Det ei som Sømand. Jeg forstaaer det bedre,
 Langt bedre vist end han. O gid jeg turde,
 Gid, Tordenstiold! jeg turde fægte for Dig! —
 Men selv jeg tager med min gode Klinge.
 Jeg vil dog see at faae ham til at bruge
 Min stærke Kaarde. Mens mit Hierte slaaer,
 Jeg staaer Dig bi, min ædle, gode Herre!
 Du hædred mig og kaldte mig din Ven! —
 Ja ja! I Verden har Du ingen bedre.

(Gaacr.)

Miss Harriets Bærelse.

(Hun sover i Forgrunden paa en Sopha.)

Tordenstiold kommer med Lisette.

Lisette (sagte til ham).

Herr Admiral! Ja, Frøkenen er her.
 Men lad det ei forundre Jer, at hun
 Er falden lidt i Søvn der paa sin Sopha.
 Imorges var hun oppe Kloffen fem
 Med Tanten. Hele Dagen har hun været
 I Sindsbevægelse, Urolighed.
 Nu skal jeg vække hende.

Lordenfkiold.

Lad det være!

Gaa Du! Jeg bliver kun et Dieblif;
Men jeg forstyrer ikke hendes No.

(Lisette gaar.)

Lordenfkiold.

Sover hun, den hulde Slut?

O, hvor sødt! — I Guds Navn, nu saa lad hende sove.

Hun forlades af sin Out,

Som sit Liv mod en Niding maa vove.

Hun er tapper, hun er klæk;

Men en Mø er en Mø, som dog let bli'er forfærdet;

Og det voldte hende Skræk,

Hvis hun saae mig at gribe til Sværdet.

Sov, min Harriet! Drøm kun, drøm!

Du er kælen, blid og søm.

Gi din Elskovs første Dag

Skal forstyrres af Angest og Nag.

Kun een Dag har jeg Dig kiendt,

Og jeg vandt Dig med Lyft, uden Længsel og Sukke.

Himlen har vor Flamme tændt,

Ingen Diævel den atter skal slukke.

Hvis den ogsaa sluktes her —

Nu, hvad var det saa meer, — om end Døden os fierner?

Luen atter flammer der,

Hvor de blinke, de kraftige Stierner.

Livet er en Morgenstund,

Døden selv er kun et Blund.

Harriet! nei — en evig Nat

Følger ikke paa Dagen saa brat.

Før jeg kun Bellona saae

Svøbt i Damp, i en Storm, paa mit Hav, i en Torden;

Dine Himmelpine blaae,

De har lært mig, at glædes ved Tordey.

Nu gjør Blomsten mig saa varm,
Som den skumklædte Bølge, med Kommen, Forsvinden;
Dg nu svulmer mig din Barm
Mere stolt, end et Bramseil i Vinden.
Denne Rose, dette Kys
Køber jeg til Afsted. — Lys!

(Han tager Rosen af hendes Bryst og kysser hende.)

Naar jeg næstegang Dig seer,
Ingen Niding adskiller os meer!

(Han gaaer.)

Femte Handling.

Bærtshuset i Reiten.

Et mørkt Værelse, svagt oplyst af en Lampe paa et lille Bord. **Tordenstiold** ligger sovende paa en Leibank.

Kold kommer sagte ind, tager Lampen af Bordet, holder den over ham og siger:

Han sover trygt paa Bærtens Kanapee,
 I sine Klæder og med Støvler paa.
 Jeg vil ei aabne Vindveskoderne,
 Han lider ikke Dagen, hvor han sover.
 Jeg vil ei slukke Lampen; vi har Tid
 Endnu. Han vaagner snart vist af sig selv.

(Sætter Lampen paa Bordet og gaaer.)

En sagte **Musfl** lyder, som udtrykker **Tordenstiolds** Drom. Drommebilledet bliver tilsynne. Lampen begynder at brænde med et stærkt, blaat Skær, i en Straale deraf seer man tydeligt **Kong Carl den Tolvtes Skygge**; Ansigtet dobbelt, han er i den Dragt han levende bar, nærmer sig **Tordenstiolds** Leie og siger med høi Røst:

Du, som der sover, kiender Du mig ikke?
 Hæv endnu vaagen ei dit Dielaag!
 See mig med Siælens, Phantasiens Blikke,
 I Morgendrommen, i den mørke Krog.
 Den Mand, Du seer, som Du var flink og tapper,
 Dit Navn hos hans i Krøniken skal staae.
 See! Kiender Du ei disse Kobberknapper,
 Stridshandsken guul, og denne Kiortel blaa?

Heel lige, Tordenstiold! vi var hinanden,
 Jeg kongefødt, Du kun af ringe Stand.
 Som Helte kæmped vi paa Afgrundsranden,
 Paa Havet Du, jeg paa det faste Land.
 Hvor Skoven bruser og hvor Stormen tuder,
 Du paa din Kiøl, jeg paa mit snelle Hors.
 Og derfor elsted os Valhallas Guder,
 Endskiøndt vi høied Knæ for Christi Kors.

Vor Kamp var Lyst, den var kun Modets Prøve,
 Bliidt Hiertet slog, det banked uden Had;
 Vi kæmped blot for Heltekraft at øve,
 For Gren, for det grønne Laurbærblad.
 Med ringe Magt vi drog til større Stevne,
 Og slog den Stærkere saa tidt paa Flugt;
 Og Marva, Glisfow skal man altid nævne
 Med Marstrand og med Dyrnækilens Bugt.

(Lægger sin Haand paa hans Pante og vender Ansigtet bort.)

Men nu Du seer den sidste Morgenrøde,
 Og som Kong Carl den Lovte Dig det gaaer. —
 Som han Du ei i Slaget skulde bløde,
 En Ribing giver Dig dit Banesaar.
 Hift slutter jeg Dig fast i Broderarme,
 Et Kys jeg trykker paa din Heltemund.
 Og føle skal man denne Brodervarme
 Engang ved Kiølen og ved Drefund.

(Drømmebilledet forsvinder. Lampen brænder naturligt iglen.)

Tordenstiold kalder. Kold kommer.

Tordenstiold (Raaer op).

God Morgen! Hvad er Kloffen?

Kold.

Den er fer.

Vi har endnu god Tid. I drifter dog
 En varm Kop Kaffe?

Tordenfkiold.
 For at føie Dig.

Hvordan er Veiret?

Kold.
 Deiligt Sommerveir!

Lidt foldt endnu.

(Han aabner Vinduesflodderne og slukker Lampen.)

Tordenfkiold.
 Ha, hvilken herlig Morgen!
 Saa gaa! Gent Kaffeen.

Kold (sagte).
 Han læse vil
 Sin Morgenbøn. Det aldrig han forsømmer.
 (Gaaer.)

Tordenfkiold
 (Knaler med foldede Hænder).
 Forsvunden er den mørke Nat,
 Nu lyser over Mark og Krat
 Den røde Morgenlue.
 Den blege Stjernehær forsvandt,
 Og Duggen staaer som Diamant
 Mod blaalig Himmelbue.
 Skoven,
 Boven,
 Mark og Enge,
 Harpestrænge
 Til Guds Ære,
 Høit hans Lovsang ham frembære!

I Nites qvad i Skyggedal
 Den ueemodsfulde Nattegal
 Om Graven og om Døden;
 Men Maanen svandt med blege Horn,
 Nu synger Lærken i sit Korn
 Saa frist i Morgenrøden.

Mægtigt,
 Prægtigt
 Lyder Røsten.
 Haabet, Trøsten
 Den os bringer
 Fro, paa sine Fuglevinger.

Dg slaaer engang min sidste Stund,
 Skal dog til sidste Time fund
 Min Sial Guds Godhed love.
 Jeg stiger af mit mørke Skjul,
 Som af sin Rede kjaeffe Fugl,
 Høit over alle Skove.

Modigt,
 Frodigt,
 Uden Smerte
 Lad mit Hierte,
 Jesu Christe!
 Kraftigt end i Døden briste.

(Han reiser sig.)

Kold kommer med Kaffeen.

Kold.

Her er en herlig Drik! Det maa man sige,
 At Barten laver en fortræfflig Kaffe.

Lordenskiold.

Du har alt smagt den?

Kold.

Jeg har været oppe
 For tvende Timer siden. Jeg har næsten
 Slet ikke sovet.

Lordenskiold.

Ikke sovet, Kold?

Da har jeg sovet godt. Hvorfor ei det?

Kold.

Dg ikke drømt?

Lordenskiold.

Jo — jeg har havt en Drøm,
Men ei som den, hist paa Augustenborg
Om Slangen. (Stubser.) Slangen! Ha, besynderligt
Nu kom den dog.

(Gnider sig for Panden.)

Bort! Bort med alle Griller!
Nei Kold! Min Drøm var glædelig.
Kold.

Hvad var det?

Lordenskiold.

Mig tyktes først, jeg hørte skønne Toner,
Som naar fra Frue Kirke Nytaarsmorgen
Der blæses i Basunerne fra Taarnet;
Som naar, i Holmens, Organisten tidt
Paa Orglet ganske sagte præludeerte,
Mens til Fropræken Lysene blev tændt,
Dg der endnu var kommen Gaa i Kirken.
Men Tonen sig forvandlede til et Billed,
Dg Carl den Tolvte stod livagtig for mig,
I egen unge, mægtige Person.
Han hilste mig særdeles broderligt;
Han gjorde mig den Gre, syntes mig,
At sammenligne mig med sig. Han lagde
Paa Panden mig sin Haand, — men den var kold.
Dg hvad tilsidst han talde, kunde jeg
Ei meer forstaae, — han vendte bort sit Ansigt.

Kold.

Saa Carl den Tolvte selv har været her?

(Sagte.)

Som en Herold, for at indbyde Dig
Til Evigheden.

Lordenskiold (drifter).

Det var herlig Kaffe.
Den muntreer Sindet op. Det var ret godt,
At Du bestilte den, min gamle Dreng!

Thi man maa være lystig. — Hvad er det?
 Hvad vil de Laarer sige? Har vi ei
 Saamangegang paa Skibet rustet os
 Tilforn til farlig Kamp, med kolde Blod,
 Som intet var i Veien? Skal en Mark
 Med Græs og Blomster synes mere fæl,
 End Havet, med sin Fraade, med sin Storm?
 Og vi — hvem Lyvendinger ei traf,
 Vi skulde frygte for en Kaardepids?

Kold (sagte).

Ha, jeg maa fatte mig, betvinge mig;
 Og ei mistroste ham; thi Kampen er
 Dog uundgaaelig. — Hans Heltemod
 Gi roffes maa; jeg har jo ene det
 At støtte Haabet til. (sott.) Min gode Herre!
 Den lille Kaarde staaer mig kun for Hov'det.
 Tag min! Thi jeg er vis derpaa, at Stahl
 Medbringer een langt mere stærk og lang.
 Og til en ærlig Tvekamp hører dog,
 At Kæmperne maa føre lige Vaaben.

(Viser ham Kaarden.)

Lorden skiold.

Den hører ikke til min Uniform,
 Den passer heller ei i mit Gehæng.
 Det vilde være latterligt, ifald
 Jeg kom med dette Stegespæd i Haand,
 Som Holger Danske med sin Dyrendal.

Kold.

Man vover ei sit Liv for Stadsens Skyld.

Lorden skiold.

Von Spiegelhausen har forskffret mig,
 At Stahl i Grunden er en Kryster, Kold!
 Og at han takker Gud, ifald han slipper
 Fra dette Gilde med en lille Rist.

Kold.

Det er vel muligt; men I fiender dog

Ei Spiegelhausen ret; i flige Ting
Maa man kun troe og stole paa sig selv.

Lordenskiold

(opbager et Silhouette paa Væggen).

Hvad er det for et Billed, som der hænger?
Bed Gud! Det er min Harriets Silhouette.
Hvorledes kommer det i dette Huus?
Kald Varten! Er han oppe?

Kold.

Han er her.

(Bringer Varten.)

Lordenskiold.

Min gode Mand! Siig mig engang, hvo er
Den unge Dame der?

Varten.

Mis Harriet Richmond.

Lordenskiold.

Ha, sagde jeg det ikke nok? Min Harriet
Har uden at jeg vidste, ahned det,
Hængt i mit Sovestue hele Natten.
Saa har jeg dog endnu den Fryd at see Dig,
Før jeg til Kampen gaaer?

(Tager Billedet af Væggen og kysser det.)

O, søde Pige!

(Stirrer paa det.)

Men hvorfor er Du dog saa fort, saa fort?

Varten.

Det er et Silhouette, min ædle Herre!

Lordenskiold.

Hvorledes kommer dette Billed, Vært!
I Eders Stue?

Varten.

Skulde jeg ei have
Belgiørerindens Billed i mit Huus?
Jeg takker hendes Godhed ene for

Min Velstand. Hun har boet en Sommer her,
 Thi Huset ligger smukt. — Jeg var i Trang,
 Paa Nippet til at gaae fra Gaard og Ager;
 Hun hjalp mig i min Nød. Og tidt hun kommer
 End mangen Sommer ud til os, og glæder
 Sig i min Børneskof ved alt det Held
 Som vi kun hende takke for.

Lordenfskiold (fyser Billebet).
 Min Harriet!

Spiegelhausen kommer.

Herr Admiral! En glædelig Godmorgen!
 I har dog sovet godt?

Lordenfskiold.
 Særdeles godt.

Spiegelhausen.
 Det er for tidligt, I er færdig alt.
 Jeg tænker Stahl sig sniger bort fra Gildet,
 Saasnart han mærker det er rigtig Alvor.
 Men ligemeget! I har handlet som
 En ædel Cavalleer, og Husets Vre
 Derved er reddet. Vil I gaae med mig
 Lidt ud imens saalænge? Her er smukt.

Lordenfskiold.
 Ret gjerne!

(Til Barten.)
 Hør, min gode Ven! vil I
 Bevise mig den Godhed, høiest paa
 En Times Tid, at laane mig det Billed?

Barten (forundret).
 Det Billed? Admiral! — forstaaer jeg ret —
 Miss Harriets Billed?

Lordenfskiold.
 Ja — hun er min Brud.

Bårten.

Is er Miss Harriets Brudgom?

Lordenskiold.

Ja, min Ven!

Bårten.

Med Glæde, ædle Herre! Tag det kun!
Jeg ønsker Jer til Lykke.

Lordenskiold.

Tak, min Ven!

Som Amulet det måske skal mit Bryst.
Farvel saalænge! Kold, Du følger med.

Kold.

Ja, Admiral! jeg viger ei et Skridt.

Lordenskiold

(viser Spiegelhausen Billebet).

Det ligner! Ikke sandt?

Spiegelhausen

(med undertrykt Harm).

Særdeles godt!

Lordenskiold

(seer rovt paa det og kysser det).

Jeg lider ifkun ei, det er saa sort.

Spiegelhausen.

Det er en Skygge.

Kold (sagte).

Saa er Jordens Glæde!

(De gaae.)

Ravnholdt i Siælland.

Et Bærelse med Torbenstiolds laurbærkrandsede Billeb. Under Billebet en
Diebestal, med en stor Pokal af flebet Glas.

Capitain Wessel. Capitain Budde.

Budde.

Tilgiv mig, kiære Pro'er! Jeg kommer tidligt,
Dg bringer Budskab Dig fra Kiøbenhavn
Her paa din skønne Herregaard i Siælland.

(Giver ham en Avis.)

See! Freden er alt proclameert.

Wessel.

Den var

Naturligviis alt sluttet, førend Kongen
Min Broder Orlov gav til denne Reise.

Budde.

Nu hører atter Hertugdømmet Slesvig
Til Danemark; hans svenske Majestæt
Frasriver sig al Toldfrihed i Sundet;
Dg for de Stæder, som erobrede,
Faaer Danemark serhundredtusind Daler.

Wessel.

Det takker man tilbeels min Broder for.

Budde.

Ja det erkiendes offentlig; og selv
Hans Avindsmænd tør ikke nægte det.

Wessel.

Den danske Sømagt altid var en Hval,
Som kæmpekraftig slog med stærken Hale,
Dg mange Helte drog fra Kongedyket.
Et viist, erfarent Admiralitet
Har ledet Tingen; Gabel overvandt
Den svenske Flaade ved Colbergerheide;
Men Stormen havde drevet den paa Grund,
Dg Stormen skylder han sin halve Krands.

Den Mand, som blæste Liv i Alting, Budde!
 Det var min Broder, det var Tordensfiold.
 Som Skjoldmærket i et opreist Banner,
 Det muntert vifter i den friske Luft,
 Opildner Hærens Mod og styrker det —
 Saa styrked Navnet Tordensfiold de danske
 Matroser; og det havde samme Kraft
 Tilføes, som Carl den Tolytes Navn tillands.
 Han var den letbevægelige Snildhed,
 Den vittige, den raske Driftighed,
 Der bragte disse tunge Krigsmaskiner
 I let Bevægelse. Ja, — som en Pibe
 Saaer undertiden Bjørnen til at dansse,
 Bevæged Peters-Piben Elefanter.
 Han gav Kanonen Vinger, saa den misted
 Jernthngden, blev en Drn for Jupiters
 Dødsvangre Lyn. Og Wiisdom selv han tvang,
 Den værdige Matrone, til at sætte
 Sig uden Sadel paa Forvoenheden!

Budde.

Der har Du skildret ham med stærke Træk.

Wessel.

Jeg føler ogsaa dybt hvad jeg ham skylder.
 Jeg var den ældre; jeg har altid læst
 Langt meer end han; selv i Besindighed
 Var jeg hans Overmand, og Tapperhed
 Kan Ingen lære; men hvad er det Alt?
 En enkelt Tapperhed, en enkelt Kraft?
 Geniet er det Heles Tapperhed!
 Han eied blot ei selv en Arm, et Hierte;
 Men, som en Troldmand, han forstod at giøre
 Hver Arm i Flokken og hver Mand til sin;
 Og hvor han kom, der fulgte Lykken ham.

Budde.

Men sig mig, gode Wessel! Det mig tykkes,
 Som om Du næsten med en graadqvalt Røst

Forfynder denne Roes. Hvi est Du rørt?
Dog jeg forstaaer det nok — Du elsker ham,
Naturligviis Du længes efter ham.

Wessfel.

Ja, ja! Jeg længes efter ham. Han steg
Som en Raket mod Himlen, knalbed høit
Og kasted skionne Stierner. Han har spillet
Sin raske korte Rolle; Fred er sluttet;
Han bytted Havet med det faste Land, —
Nu daler han maastee — nu sluffes han!

Budde.

Ei, kiære Ven! Lad slige Grillen fare.

Wessfel.

Sit Anker har den Driftige forladt;
I Ankeret ham fulgte Haabets Billed!

Budde.

Og hvorfor skulde Haabet svigte nu?
Nu lønnes han med Ære, Kiærlighed.
Vi drikke vil hans Skaal! Der staaer Pokalen

Wessfel.

Af slebent Glas. Den gav ham Lovendahl.

Budde.

Med Baabnet riflet paa den ene Side;
Med Lovendahls Gallei for fulde Seil
Skiont paa den anden. O hvor ofte drak
Han ei af den, ved alle muntre Gilder,
Taknemlig, kiærlig sin Belgijørers Skaal.

Wessfel.

Ja, Beder er taknemlig, og sin Konge,
Sin Frederik den Fierde meer han elsker,
End mangan Søn sin Fader.

Budde.

Huffer Du

Da han i Havet dukked efter Daasen,
Som Kongen havde givet ham, og som
Ham usforvarende faldt over Borde?

Det nærved havde kostet Livet ham.
 Og Kongen har ham ikke mindre kjær.

Wesfel.

Men Kongen følte, hvad jeg føler, Budde!
 Ugierne gav han Orlov ham til Reisen.
 Han frygted for hans Hestighed og Rasthed
 Imellem Fremmede. „Vi kunde hyde
 Ham her at blive“ — sagde goden Konge;
 „Det vil vi ei; — men meget gierne faae
 Vi, at han ikke reiste.“

Budde.

Dog han reiste.

Misunderne har ogsaa virket, troer jeg,
 Til at fordrive ham — Grev Kallenberg.
 Men har Du hørt, det skønne Vers, hvormed
 Kong Fredrik parodierte Kallenberg?

Wesfel.

Nei, Kiære! Sigt!

Budde.

Den kolde Diplomat

Har aldrig kunnet lide Tordensfiold.
 Han, der Begreber brugte blot som Tal,
 Hvem hver Beslutning var et Regnestykke,
 Et Facit, sammensat af lutter Brøf,
 Forstod ei Heltens Driftighed. En Dn
 Var ham for høi, for snar; han agted kun
 Minervas Fugl i en tykhov'det Ugle,
 Om Dagen blind, starysynet først i Mørke.
 Men Kongen tugted ham!

Wesfel.

Hvordan? Hvordan?

Budde.

Han havde gjort et Vers om Tordensfiold:
 „Courage sans conduite, —
 „C'est un homme sans suite.“

Men Kongen gjorde Verset saadan om:

„Un homme sans courage,
„C'est un pauvre personnage!“

Wesfel.

O Gud velsigne Frederik den Fierde!
Det Vers har atter gjort mig oprømt. Ja!
Nu vil jeg lade mine Griller fare, —
Vil ei, som gammel Kiærling, frygte Versler.

Budde.

Har Du havt Versler?

Wesfel.

Lordensfiold har havt dem.

Læs disse Linier i hans sidste Brev!

(Ræffer ham et Brev.)

Budde (læser).

„Med Bloyart reiste jeg til Augustenborg, hvor Hertugen modtog mig med den sædvanlige Naade. Vi bleve her nogle Dage og morede os med at gaae paa Jagt. Men een Nat, da jeg laa og sov, og Døren stod aaben mellem mig og Kold, havde jeg en underlig fæl Drøm. Det tyktes mig, som om jeg kæmpede med en stor giftig Slange, der tilsidst stak mig i Brystet under den høire Arm, saa jeg vaagnede med et smerteligt Skrig i Angstens Svøb og kaldte paa Kold. Jeg fortalte ved Theebordet Hertugen og de Andre min Drøm, og de raadte mig alle fra at reise videre. Men næste Dag paa Jagten styrtede Hesten med mig, og jeg havde nær bruffet min Hals. Da nu saaledes Faren var overstaaet, betænkte jeg mig ikke paa at fortsætte Reisen. Jeg er ogsaa kommen lykkelig til Hamborg, og drager herfra om nogle Dage til Hannover, hvor Du skal høre videre fra mig. Lev vel! Din til Døden trofaste Broder

Peder Wesfel.“

Budde

(giver Wesfel Brevet tilbage).

„Träume sind Schäume“ siger Lybsten.

Wæssel.

Gud veed

Hvad Lyksten siger nu. Maaskee der kommer
Et Brev til mig paa tydsk, med næste Post.
Jeg gys'er, Budde! for det sorte Lak.

Budde

(peger paa Billebet).

Der sidder han saa kraftig og saa munter,
Dg smiler lystig med sin Laurbærkrands.
Hvo vilde frygte for en Lordenstjold?
Der staaer Pokalen — Ha, hvor ofte drak vi
Af den hans Sundhed.

Wæssel

(ryster paa Hovedet).

Men — nu 'er den tom,
Dg Sundhedsbægret er af fiøre Glas.

(De gaaer.)

Bærelset i Reiten.

Mis Harriet i Rejseklæder, med et stort Purpurshawl over Skuldbrene, og et
langt hvidt Slør nedhængende fra Hatten. Bærten. En Pige.

Mis Harriet (ængstelig hurtig).

Alt borte? Gud! Jeg troede, han var her.

Bærten.

For ti Minuter siden førte de
Til Engen hist ved Bakken; det er knap
En lille Fierdingvei herfra.

Mis Harriet.

O Gud!

(Til Pigen.)

Lad Bognen fiøre strax igien af Stalden —
Strax frem for Døren!

(Pigen gaaer.)

Hvad er Kloffen?

Barten.

Mys

Den slog halv syv.

Mis Harriet.

Til Klokken syv bestemt

Er jo Duellen ferst?

Barten.

De skyndte sig!

Mis Harriet.

Er Stahl der alt?

Barten.

Jeg veed det ikke, Mis!

Her var han ei.

Mis Harriet.

Han skal ei slaaes med Stahl!

Det er en Niding, — Falskner, — en Bedrager.
Jeg har Beviser her!

(Læser dem frem.)

Dem stænkte mig

Den gode Præsident! Beviser for,
At Stahl begik i Spillet Falskneri
Mod Flere, før han kiendte Tordenstiold.
Det var paa Nippet just, han skulde hæstes.
Her er et Brev fra Kammerpræsidenten,
Hvori erklæres, at paa ingen Maade
Han er i Slægt med Stahl; at ei det sømmer
For Admiralen sig at kæmpe med ham.

Barten.

O Gud! Saa skynd, saa skynd Jer, gode Mis!
Maaskee til rette Tid I kommer end.
Her slumred han i Nat.

Mis Harriet

(vriber sine Hænder).

O Gud! Hvor sover

Han næste Nat?

Bårten.

Han tog Tert Billed med,
Paa Bryftet bærer han det som et Skjold
Mod Faren. Han opdaged det imorges,
Det havde hængt ved Sengen hele Natten,
Og ei han vidste det.

Mis Harriet.

Ik — veed han det,
Naar det maaskee i Riften følger ham?

(De gaar.)

Kamppladsen.

En Fælled med Træer til begge Sider, som i Baggrunden taber sig i
Synskredsen.

Lordenskiold. Spiegelhausen. Kold.

Spiegelhausen.

Han staaer alt hisset, Admiral! Han venter
Bag Bakken der, men kommer ogsaa gierne
Herhen, hvis heller I vil sægte her.

Lordenskiold.

Jeg kommer ei til ham; han kan vel komme
Til mig. Det er for hans Skyld, jeg er her.

Spiegelhausen.

Ja, ganske vist.

Lordenskiold.

Seer jeg det Menneske,
Saa roger Blodet mig igien. Det gjør mig
Dog halvveis ondt, at jeg har ikke taget
Pistoler med.

Spiegelhausen.

Hvor kan I være grum?

Lordenskiold.

Jeg tog dog derfor ikke Livet af ham,

Jeg stød ham kun saa godt i Lommefingren,
 At aldrig meer han skulde blande Raart.

Spiegelhausen.

En lille Rist, saa er det Hele glemt.

Lordenskiold (seer sig om).

Jeg savner Havet her. — Jeg lider ei
 En saadan øde Mark, der taber sig
 I Luften uden Vand. Alt er saa stille.
 Storm — Lørden af Kanoner — Bølgefraade,
 Det er mit Element! — Dog denne Kamp
 Er ussel — latterlig.

Spiegelhausen.

Dg blot paa Strømt.

Lordenskiold.

Jeg ei forstaaer at kæmpe blot paa Strømt.

Kold.

Hvo siger ogsaa, det er Strømt? Lillad,
 Herr Admiral! en gammel Ven et Ord.

(Rækker ham sin Kaarde.)

Tag denne Kaarde! Den er lang og stærk,
 Jer egen er kun til Galanteri;
 Dg skøndt en Spiller svag er mod en Helt,
 Han faares dog ei med en Pennefær.

Spiegelhausen

(tager Kolds Kaarde).

Nei, den er Admiralen altfor tung. —
 See, der er Stahl!

Stahl kommer noget borte med sin Secondant, de tage Hattene af for
 Lordenskiold.

Spiegelhausen.

Han hilser Eder.

Lordenskiold.

Godt!

For Præsidentens, Secondantens Skyld,
 Jeg faaer vel lette til min Hat igien.

(Han gjør det.)

Spiegelhausen

(gaaer hen og taler sagte med Stahl.)

Kold

(imidlertid hemmeligt til Tordenstiold).

For Guds Skyld, Admiral! Hør Venneraad —
 En trofast Liener — og en ærlig Landsmand! —
 Seer I da ikke Stahl har taget med
 Een af de lange stærke svenske Kaarder?
 Tag min fra Spiegelhausen!

Spiegelhausen (kommer tilbage).

Admiral!

Nu Obersten paa Pladsen venter Jer.
 Han beder kun, at I befale vil
 Jer Liener midlertid at gaae tilside.

Kold.

O, Beder Besfel, tag min Kaarde!

Tordenstiold.

Ti!

Gaa, som han siger! Gjør mig ingen Spot!

(Tordenstiold og Stahl sagte. Stahl falder ud i en Lerts, som Tordenstiold asparerer; men i det han, altfor hurtigt, vil give Stahl et Stød igien, holder denne sin Arm stiv, og gienemborer Tordenstiold med et Stød under den høire Arm. Han trækker Kaarden tilbage.)

Tordenstiold

(bliver endnu staaende og raaber):

Kold!

Spiegelhausen

(som med en Liener imidlertid har holdt paa Kold, raaber til Stahl):

Skynd Jer! Skynd Jer! Sving Jer flux til Hest!
 Før slippe vi et denne Bildmand løs.

(Stahl flyer, Spiegelhausen følger efter, da han først har kastet Kolbs Kaarde paa Jorden til ham).

Kold

(Uder til sin Herre, som nu er sunken i Snø, og tager ham i sine Arme).

Min ædle Herre! Tappre Tordenstiold!
 Er Saaret dødeligt?

Tordenskiold.

Gud! Naadig vær
Min Siæl, for Jesu blodige Vunders Skyld!

(Han døer.)

Kold.

O, Tordenskiold! Udaander Du dit Liv?
Ja, han er saaret i det høire Bryst,
Og Blodet flyder af ham som en Kilde. —
I Nidinger! Var det en Tvekamp? — Mord,
Mord var det.

(Naaber efter dem med høi Røst:)

Løver! Standfer, har I Mod!

Du Spiegelhausen! Og Du lumpne Stahl!
Her staaer en ærlig Tiener, fordrer Eder
Til Tvekamp begge! Kommer, er I Mænd! —
De høre mig endnu! Kom kun, I Skurker!
Gujoner! Møder Kold for dette Sværd!
De vige, som en Slange, der har stukket
En Helt i Brystet. — Ja, Laokoön!
Det er ei første, bli'er ei sidste Gang,
At Ormen har omspændt dit Heltelegem. —
I treogtred've Slag han kæmpet har
Mod tappre Svenske paa det salte Hav;
Den raske Bølge vugged ham, Kartoven
Til Ure hundred ham, imens han sendte
Til Dødet Fienderne. — Nu blegner han
Paa Marken, langt fra Hav og Fædreland —
Nu vore Blomster om ham, som til Spot!
Ei Marsviin og Delfhiner dandse meer
Om hans Fregat; — nu staaer det tamme Lam
Og Faar, — og nippe Græs, hvor Helten bløder!

(Han kaster sig fortvivlet over ham.)

Mis Harriet kommer.

Har de alt dræbt ham? Brave Kold! Har Du
Din Herre fulgt i Døden?

Kold.

(reiser sig fortvivlet halvoverende).

Nei — jeg ligger

Som trofast Hund og hylcr over ham.

Miss Harriet.

Jeg vil ei flykte — jeg er Heltens Brud,
 Og denne Dag — den er min Bryllupsdag!
 Med Blod indvies den — med ædelt Blod. —
 Er Saaret dødeligt?

Kold.

Jeg saae det selv,

Hvorledes Morderklingen giennemboed
 Hans Bryst, saa Spidsen stak igiennem Skuldren.

(Han saeer op.)

Miss Harriet (taaler ved Liget).

Det høire Bryst. Det venstre dækkes af
 Hans Konges Billed — og bag dette finder
 Jeg ogsaa Harriets. — Morder! Hvorfor vendte
 Du ei din Braud imod hans stolte Hierte?
 Hans Konge det beskytted og hans Mø,
 Du havde brudt din Dødb mod disse Plader!

(Med Taarer.)

Men jeg vil ikke klage, Tordenstiold!
 Jeg er din Brud, og Du foragted Klynk.

Kold.

Al! Bar han falden blot paa Grens Mark;
 Paa Østersøen, paa det stolte Nordhav,
 Hvor Dannebrogc vaied over ham!

Miss Harriet

(Springer op med en vilb Glæde).

Ha! — her skal ogsaa Dannebrogc vaie.
 Gud! Gud! Hav Tak, som gav mig denne Tanke.
 Ja, Tordenstiold! Jeg pryde skal dit Liig.
 Liigflædet breder Harriet over Dig;
 Det bedste, kosteligste, skøndt ei fort.

Nei, Dannebrog! Din blodrøde Dug,
Dg dit sneehvide Kors skal dække Helten.

(Hun læster sit Skaal over ham, sønderriver sit Elor og lægger det i et Kors
over Skaalet.)

Dg naar hans Mand paa Skyen svæver fiæk
I Stormen atter over Rattedgat,
Med Regnar Lodbrok, Olaf Trygvason,
Med fierde Christian, med Cort Adeler, —
Naar Bølgen suser og Kanonen hundrer —
Da, Dannebrog! Da smeld som Flag i Masten,
Dg vink den yngre Slægt, at ligne ham!

Hos Forlæggeren, **Andr. Fred. Høst**, faaes følgende sær-
stille Aftryk af

Oehlenschlägers Skrifter:

Nordens Guder,

elegant indbundet i presset og forgyldt Lærred,
1 Rbd. 48 f.

Helge; Yrsa; Hroars Saga,

elegant indbundet i presset og forgyldt Lærred,
1 Rbd. 48 f.

Hrolf Krake,

et Heltebidt,

nitid indb. 1 Rbd. 48 f. — Med Guldsnit 1 Rbd. 72 f. —
Nogle Expl. haves i Pragtbind; disse koste 2 Rbd. 16 f. —
I den brede Udgave kan Hrolf Krake faaes, i samme Bind
med Den blege Ridder og Digterbesøget, for 1 Rbd.
32 f. — I den gamle Udgave haves Expl. af Hrolf Krake
for 48 f.

Drvarodds Saga,

heftet 64 f.

Frenas Alter,

heftet 48 f.

Fiskeren og hans Datter,

heftet 48 f.

Aladdin,

eller den forunderlige Lampe,
elegant indbundet i presset og forgyldt Lærred,
1 Rbd. 48 f.

Gienfærdet paa Herlufsholm,

heftet 64 f.

Eudlams Hule,

heftet 36 f.

Noverborgen,

heftet 36 f.

Garrick i Frankrig,

heftet 64 §.

Den Rige og den Fattige,

heftet 36 §.

Den i Sydhavet,

Roman i 2 Dele,

heftet 2 Rbd. 48 §.

Den 1ste Udg., der er udsolgt, kostede 11 Rbd. 64 §.

Samlede Noveller.

Den ældre Udgave 80 §. — Den nye Udg. 1 Rbd. 24 §.

St. Hansaftenspil; Baulundurs Saga;

Uly og Gulhyndy;

tilsammen i 1 Bind, heftet 72 §.

Romancer; Oder og Digte; Mindedigte;

Udgaven fra 1836, heftet 72 §.

Den lille Skuespiller; Robinson i England; Den

skinsyge Møller;

tilsammen i 1 Bind, heftet 1 Rbd.

Sibylletemplet; Lordenstiold; Noverborgen;

Uerlighed varer længst;

tilsammen i 1 Bind, heftet 1 Rbd.

Hoars Saga,

heftet 40 §.

Kanarifuglen,

heftet 24 §.

Robinson i England,

heftet 24 §.

Lordenstiold,

heftet 24 §.

Norgesreisen,

heftet 64 §.

Tyrensreisen,

heftet 48 §.

En Reise, fortalt i Breve til mit Hiem.

2 Dele, heftet 64 §.

